

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ÜMİT ÖZDAĞ

Türk'ün Vatanla İmtihanı

*Birlik,
Adalet ve
Özgürlük
İçin*

DESTEK YAYINLARI: 803

GÜNCEL: 57

ÜMİT ÖZDAĞ / TÜRK'ÜN VATANLA İMTİHANI

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül

Editör: Devrim Yalkut

Kapak Tasarım: İlknur Muştı

Sayfa Düzeni: Cansu Poroy

Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Nisan 2016

Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-242-6

© Destek Yayınları

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel.: (0) 212 252 22 42

Faks: (0) 212 252 22 43

www.destekdukkani.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

Deniz Ofset – Nazlı Koçak

Sertifika No. 29652

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad.

Odin İş Mrk. B Blok No. 403/2

Zeytinburnu / İstanbul

ÜMİT ÖZDAĞ

Türk'ün Vatanla İmtihanı

Birlik, Adalet ve Özgürlük İçin...

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ VEYA 16 NİSAN'DA EVET ÇIKARSA

1 SENE İÇİNDE NELER OLUR?.....	11
Referandum Antidemokratik Bir Süreç Olarak Devam Ediyor: AKP'nin Psikolojik Operasyon ve Saldırıları.....	12
Bu Saldırlara Cevabımız	14

BİRİNCİ BÖLÜM:

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ VE BAŞKANLIK.....	17
“Bölünme Anayasası”na Neden Karşıyım?	17
Referandum ve Olursa Başkanlık Milli Birliğimizi Daha da Parçalayacak	19
Bu Teklif Türk Milletinin Egemenliğine Hakaret Etmektedir	20
Güçler Ayrılığından Güçler Birliğine Geçilmek İstenmesi	20
Bu Anayasa Tek Adamın Keyfi Yönetim Anayasasıdır	22
İstikrarsızlığın ve Kaosun Önünü Açacaktır.....	22
Yasama Yetkisine Sahip Olan Cumhurbaşkanı	23

Bu Değişiklik Başkana Tek İmzayla Eyaletler Kurma Yetkisi Vermektedir.....	25
Başkan TBMM'den Üstün ve TBMM'nin Yasama Yetkisini Elinden Alabilme İmkânına Sahip.....	28
Parlamente Rejiminden Başkanlığa Geçenlerin Kim Olduğu da Karşı Çıkmamın Bir Gerekçesi	29
Başkanlık Türkiye'yi Kolay Savaşa Sokabilecektir	30
Başkanlık Bürokratik Vesayeti Artıracaktır.....	30
Başkanlık Sistemi Türk Devletlerinin Tarihine Aykırıdır	31
Başkanlık Ekonomide Başlayan Krizi Ekonomik Çöküşe Dönüştürecektir.....	31
ABD ve AB Başkanlık İstiyor.....	31
Suriyelilere Vatandaşlık Verilmesi.....	32
KKTC'nin Tasfiye Edilmesi	38
Başkanlık “İleri Demokrasi”yi Kurmayacaktır	39
Başkanlık Hukukun Üstünlüğünü Sağlamayacaktır.....	40
“Sadece Başkanlık Yürütmenin Güçlenmesini Sağlayacaktır” Tezi Yanlıştır.....	41
Başkanlık Sisteminin Başarısı İçin Rakip Siyasal Partilerin Programları Uyumlu Olmalıdır	42
Başkanlık Sisteminde Ekonomik Kalkınma, Parlamento Sistemden İyi Değildir.....	42
Başkanlıkla Gelişmiş Bir Eğitim Sistemi Kurulamayacaktır	44
Başkanlık Darbeleri Engellemeyecektir	45

Bu Anayasa Taslağı Erken Kalkan Heyecanlı	
Generalleri Daha da Heyecanlandıracaktır.....	45
Başkanlık Yolsuzlukla Başarılı	
Mücadele Edemeyecektir	46
Başkanlık İnsani Gelişmişlik Üretemeyecektir	47
Türk Milliyetçilerinin Tavrı Nedir?	48
Devlet Bahçeli'nin Tavır Değişikliği	50
Bu Anayasa Eyaletler ve Bölünme Anayasasıdır	51
Bahçeli Başkanlığı Neden Destekliyor?	55
Türk Milliyetçileri Davalarına İtaat Ederler.....	56
Kontrollü Kaos.....	58
<i>Baharı Bekleyen Çakalların Beklediği Şifreler</i>	<i>61</i>
<i>FETÖ'nün Bahar Planında CHP'nin Yeri.....</i>	<i>62</i>
<i>CHP'ye ve İçlerindeki FETÖ Kriptolarına Son Uyarı.....</i>	<i>63</i>
Biz Bir Milletiz: Adımız Türk Milleti.....	69
Camilerden Siyaseti Çıkaralım.....	71
“Başkanlık Gelmezse Türkiye Bölünür” İddiaları	72
Başkanlık, “Türk Tipi” Değil.....	74
Başkanlık ve Ekonomik Kriz.....	77
AKP'nin Yanılgıları	78
Sandığa Müdahale İddiaları.....	79
Kimler Evet Diyor?.....	80
İki Partili Sistem ve MHP'nin Geleceği.....	82
Referandumdan “Evet” Çıkarsa Ne Olur?	83
Referandumdan “Hayır” Çıkarsa Ne Olur?	84

Türk Vatandaşlarına Düşen Sorumluluk.....	85
Erdoğan Neden Başkanlığı İstiyor?	87

İKİNCİ BÖLÜM:

15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ VE BÜYÜK TEHLİKE FETÖ.....	89
--	----

Cumhuriyet Tarihinin

İlk Siyasal İslamcı Darbe Girişimi	89
--	----

15 Temmuz'un Ortaya Çıkardığı Güvenlik Durumu	94
---	----

FETÖ'ye Karşı Atılması Gereken Adımlar Nelerdi?.....	100
--	-----

15 Temmuz'un Karanlık Saatleri:

Erdoğan FETÖ'cü Darbeden Haberdar mıydı?	105
--	-----

Peki, Ne Yapılması Gerekirdi?	117
-------------------------------------	-----

FETÖ ile Mücadelede Temel Hatalar.....	118
--	-----

FETÖ ile İdeolojik ve Küresel Mücadele.....	121
---	-----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:

TSK ÜZERİNE	123
-------------------	-----

TSK'nın Güçlendirilmesi.....	123
------------------------------	-----

TSK'nın Kurumsal Parçalanması.....	126
------------------------------------	-----

Milli Savunma Bakanlığı'nın İcraatları!.....	129
--	-----

669 Sayılı KHK	133
----------------------	-----

GATA ve Askeri Hastane Gerçekleri	135
---	-----

Askerlik Yeminine Sadık Olanların Oranı	142
---	-----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM:

AŞILMAMIŞ BİR MODEL OLARAK MİLLÎ DEVLET YA DA ERDOĞAN'IN “2023'TE EYALETLERE

GEÇECEĞİZ” İDDİASI.....	145
Giriş.....	145
Milli Devlet.....	149
Üniter Devlet.....	152
1. Devletin Unsurlarında Teklik.....	152
2. Devletin Organlarında Teklik.....	153
Milli-Üniter Devlet	153
Federal Devlet.....	154
Milli-Üniter Devlet ile Federal Devlet Karşılaştırması	156
Çok Kültürcülük ve Demokrasi	159
Sonuç	163

BEŞİNCİ BÖLÜM:

ORTADOĞU'DA JEOPOLİTİK DÖNÜŞÜM VE TÜRKİYE İÇİN OLUŞTURDUĞU TEHDİT.....

Giriş.....	165
Kissinger'in Emri ve Lewis Planı.....	168
Irak ve Suriye'nin Bölünmesi ve İsrail'in Güvenlik Stratejisi.....	170
1990'larda Washington'da Irak'ın Bölünmesi Projesi.....	172
2000'lerde Pentagon'un Ortadoğu'yu Bölme Stratejisi	174
Irak'ın Kademeli Olarak Parçalanması	177

Sudan'ın Parçalanması	180
Mısır: Arap Baharı ile Gelen "Yaratıcı Tahrip"	180
Libya: Parçalanma Sürecinde Bir Ülke.....	182
Suudi Arabistan Varlığını Sürdürecektir mi?	184
Yemen Tekrar Parçalanacak mı?	185
Ortadoğu'nun Komşusu Pakistan'ın Sorunları	186
Suriye'de Ne Olacak?	188
Sonuç	198

ÖNSÖZ VEYA 16 NİSAN'DA EVET ÇIKARSA 1 SENE İÇİNDE NELER OLUR?

Bu sayfayı okuyanların bir kısmı dahil vatandaşlarımızın bir bölümünün yurtdışına yerleşme arayışları başlar. Veya “Keşke imkânım olsaydı da çocuklarımı anayasası olan bir ülkede yetiştirebilseydim” diye düşünür. Aslında Türkiye’den göç zaten başladı. Türkiye’nin en zengin ve eğitilmiş kesimleri bir yılı aşkın bir süredir Türkiye’den ayrılıyorlar.

6 bin dolar milyoneri geçen sene göç etti. Bunların bir kısmı yabancı olmakla beraber önemli bir bölümü Türk.

İstanbul’un yıllık geliri 30 milyon doların üzerinde olan zenginlerinin yüzde 22’si göç etti. Hedef Kanada imiş.

ABD’de yerleşim ve çalışma imkânı sağlayan yeşil kart başvurusunda cumhuriyet tarihinin zirvesi yaşanıyor.

ABD, Kanada ve İngiltere gibi devletlerin göçmenlik kurumları Türkiye’deki elçiliklerine Türkiye’de son bir yıldır neler olduğunu soruyorlar çünkü Türkiye’den aldıkları nitelikli göçmenlik başvuruları inanılmaz oranda artmış durumda.

Büyük Türk sermaye grupları çok büyük firmalarını satıyor ve Türkiye’yi terk ediyor.

Bu yıl 395 büyük gemi seferi İstanbul’u, 95 tanesi Kuşadası’nı uğradığı limanlardan çıkardı.

“Evet” çıkması durumunda erken genel seçim olma ihtimali yüksektir.

AKP-MHP ortaklığının yerini AKP-HDP ortaklığı alır. Anayasanın ilk dört maddesinin değişmesi tartışmaları başlar.

Güneydoğu Anadolu'da ilk bölgesel yönetim oluşturulur. Başına Ankara'dan bir vali atanır. İleride bunun seçimle geleceği açıktır.

Federal İslami Cumhuriyet tartışmaları gündeme gelir.

TBMM'nin manevi şahsiyetinde olan hilafetin başkanlığın manevi şahsiyetine alınması mümkün müdür tartışmaları başlar.

Ekonomi ağır bir kriz içerisine girer. Yabancı sermaye çekilir. Türkiye çok daha yüksek maliyetle borç bulur. Üstelik bunun için Varlık Fonu'nda bulunan varlıklarımız rehin olarak gösterilir.

Erdoğan, başkanlığa uluslararası saygınlık kazandırmak için KKTC'nin Rum kesimi ile birleşmesini kabul eder. Türkiye garantör ülke olmaktan vazgeçer. Ordumuz Kıbrıs'tan çekilir. Batı bunu alkışlar

Erdoğan 2019 seçimlerinde 2,5 milyonluk bir oy desteği sağlamak için 3,5 milyon Suriyeliye vatandaşlık verir.

Türkiye, bir anayasanın taşınması gereken hiçbir vasfı taşımayan bir "ona-yasa" yapar ve tek kişi tarafından her türlü keyfiliğin hukuki hale getirildiği gayri hukuki bir devlete dönüşür.

Referandum Antidemokratik Bir Süreç Olarak Devam Ediyor: AKP'nin Psikolojik Operasyon ve Saldırıları

Türk milliyetçileri olarak ağır baskılar ile karşı karşıyayız. Bu baskılar ve imkânsızlıklar altında bir de Erdoğan ve AKP, Türk milliyetçilerinin "hayır" direncini kırmak için amansızca saldırıyor.

Erdoğan'ın klasik seçim stratejisi, *mağduriyet* oluşturmaktır. Ancak hem mağdur, hem güçlü, hem de mağrur (!).

Bunun için önce *başkanlık* ve *eyaletlere* “hayır” diyenleri *terörist* ve *darbeci* olarak göstermeye çalıştılar. CHP+HDP=Hayır formülü ile yola çıktılar.

Türk milliyetçilerinin devreye girişi bu stratejiyi bozdu. 18 Şubat'ta ben, Meral Akşener, Sinan Oğan ve Koray Aydın sahaya indik. DP, Saadet Partisi, HADEP “hayır” dediler. FETÖ ile savaşılan emekli subaylar “hayır” dediler. 18 Şubat sonrasında anketlerde “hayır” oranları artmaya başladı.

Bu duruma Cumhurbaşkanı Erdoğan çok kızdı. Anketler moralini bozdu. “Halk daha anlamadı” dedi. Gaziantep, Kahramanmaraş mitingleri fiyasko oldu. 3 miting iptal edildi.

17 Mart'ta Eskişehir'de Erdoğan'ı 3000 kişi dinlemeye gitti. Erdoğan kendisini alkışlamayan bu kalabalığa “Niye böyle donuksunuz? Kar yağdığı için mi soğuk olduğu için mi?” diye seslenmek zorunda kaldı.

Erdoğan, “Hayırcılar çukur” dedi. *Çukur*, alçaktan da aşağı demek.

Erdoğan, “15 Temmuz'da şehit olanlar *evetçi* idi, darbeciler *hayırcı*” dedi.

Önce AKP il başkan yardımcısı, “Hayır çıkarsa içsavaş çıkar” dedi.

Sonra cumhurbaşkanının danışmanı İlnur Çevik, “Hayır çıkarsa içsavaş çıkar” dedi. Egemen Bağış, “Hayır çıkarsa içsavaş çıkar” dedi.

Korkmadık. Üstelik bu kitapta bahsedeceğim *kontrollü kaos* planlarını deşifre ettik.

“Menderes, Türkeş, Yazıcıoğlu yaşasaydı başkanlığa *evet* derlerdi” yalanına sarıldılar. Bunun yalan olduğunu ortaya koyduk.

Nihayet, “Bu *haç* ile *hilal* çatışması” dediler. “Hayır diyenler Türk ve Müslüman değil” dediler. Buna cevap vermek bile gereksiz.

Bu Saldırılara Cevabımız

Biz yüzde 50 Türkiye değil, yüzde 100 Türkiye için mücadele ediyoruz. Bu yüzde 100 Türkiye'nin içinde evetçiler de var hayırcılar da dedik.

Evet demek haktır ve meşrudur. Hayır demek haktır ve meşrudur. El Bab'da hayır diyenlerin de evet diyenlerin de çocukları savaşıyor.

Ben TBMM'de oylamada hayır oyu verdim. Siz hiç hayır oyu veren HDP'li gördünüz mü? Çünkü HDP başkanlığa HAYIR demiyor...

Fetullah Gülen 1996'da *Zaman* gazetesinde başkanlığı destekleyen yazısında sistemin adını dünyada olmayan “Selahiyetleri Genişletilmiş Cumhurbaşkanlığı Sistemi” diye savunuyor. Ne ilginçtir ki AKP'nin bugün bize dayatmaya çalıştığı sisteme verdiği isim ise “Yetkileri Genişletilmiş Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi”. Tıpatıp aynı isim. Bu ne yaman çelişkidir?

“Biz hayır derken parlamenter demokrasiyi savunuyoruz. Siz PKK ve FETÖ'nün parlamenter demokrasiyi savunduğunu mu iddia ediyorsunuz?” diye sorduk.

Özetle, bize yaptıkları her saldırıyı, sözde psikolojik operasyonu perişan ettik.

Erdoğan'a da çağrıda bulunduk. Sen de bizimle uğraşmayı bırak, anayasaya neden evet denilmesi gerektiğini anlat. Bak biz madde madde anayasaya neden hayır denilmesi gerektiğini anlatıyoruz dedik.

Erdoğan, “Başkanlık anayasası gelince Türkiye uçacak” dedi.

Binali Yıldırım, “Terör bitecek” dedi.

Mehmet Şimşek, “17 Nisan’da ekonomi uçuşa başlayacak” dedi. Kesin uçar. Yiğit Bulut, “Deutsche Bank’ı satın alabiliriz” demişti. Merkel, “Lufthansa’yı THY’ye katın” diye rica etti etmişlerdi. Oysa, Lufthansa’nın 2016 cirosu 31,7 milyar avro, THY’nin ise 8,8 milyar avro. Yani kemerlerinizi bağlayıp uçabilirsiniz.

Binali Yıldırım, “Başkanlığa geçerse 10 yılda kişi başına gelir 25 bin dolar olacak” dedi. %100 artarak 1 trilyon 600 milyar dolar olacakmış. Oysa 10 sene sonra Türkiye’nin nüfusu 87 milyon olacak. Öyle olursa kişi başına milli gelir ancak 18.400 dolar olur. 25.000 dolar olması için 2 trilyon 400 milyar dolar olması gerekiyor. Özetle, yalanı bile doğru rakamlarla söyleyemiyorlar.

Başkanlık rejimlerinde toplam ortalama kişi başına milli gelir 6314 dolar. Parlamenter demokrasilerde ise 20.603 dolar.

Peki, ekonomide ne olacak? 2002’den bu yana uygulanan ekonomik politikalar devam ederse Türk ekonomisi içine girdiği resesyon süreci içinde kalacak. GSMH, 850 milyar dolar-dan 750 milyar dolara inecek. Ancak başkanlık gelirse bu olağanüstü halin sürekli hale gelmesi anlamını taşıyacak. Bu ifade Münih Güvenlik Konferansı’nın sonuç bildirgesinin ifadesi. Böyle bir ülkeye yabancı sermaye gelmez. Artan kredi faizleri daha da artar. Spekülatif olduğu hükümet tarafından açıklanan borsadan yabancılar uzak durur. Türkiye yatırımların kaçtığı bir ülke olur. Zaten bu süreç başlamış durumda.

Biz bunları bildiğimiz ve hükümetin de bildiğini bildiğimiz için “Siz meydanlara çıkmadan ne içiyorsunuz?” diye soruyoruz.

14 seneden bu yana siz yönetiyorsunuz ve sonuçta ülkeyi bu duruma getirdiniz.

Ümit Özdağ // Türk'ün Vatanla İmühanı

İçeride *mağduriyet* oluşturmamayan Erdoğan dışarıya bakmaya başladı ve Almanya ile Hollanda'da kayıkçı kavgaları çıktı. Bu süreç bu satırların yazıldığı sırada devam ediyordu. Ben de Türkiye'yi gezmeye ve "hayırlı çalışmalar" yapmaya devam ediyorum.

Hadi "hayırlı okumalar ve hayırlı düşünmeler".

Prof. Dr. Ümit Özdağ
24 Mart 2017, Bartın-Zonguldak yolu

BİRİNCİ BÖLÜM:

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ VE BAŞKANLIK

“Bölünme Anayasası”na Neden Karşıyım?

Tayyip Erdoğan ve Devlet Bahçeli ittifakı, Türkiye’yi “başkanlık anayasası” ile bir bilinmeze doğru sürüklüyor. Üstelik ülkemizin bir içsavaş ve bölünme tehlikesi ile en ağır şekilde karşı karşıya olduğu bir dönemde başkanlık referandumu zorla topluma dayatılıyor.

Erdoğan bile 15 Aralık 2016 tarihinde muhtarlara yaptığı konuşmada “Türkiye’nin Suriye ve Irak gibi içsavaşa sürüklenmek ve bölünmek istendiğini” ifade etmiştir. Bu kadar ağır bir tehdit ile karşı karşıya olan hiçbir ülke, sistem değiştirme riskine girmez. Üstelik Erdoğan bilmeli ki başkanlık için ısrar etmek, Türkiye’yi içsavaşa sürüklemek isteyenlere büyük bir fırsat verecektir. Türkiye, “Erdoğan’ın başkanlığına karşı olanlar” ve “onun başkanlığını destekleyenler” diye ikiye bölünmüş durumdadır. Türkiye’de kitlelerin bölünmüşlüğü, artık gerçek anlamda bir milli güvenlik sorunu haline gelmiştir.

Kitlelerin bölünmüşlüğü’nün bir milli güvenlik sorunu olduğunu, çeşitli şekillerde ve ortamlarda ifade ettim. Türkiye için artık bu süreç büyük ölçüde tamamlandı. Birbirine kız-

gınlıkla bakan Erdoğan yanlısı ve karşıtı grupların içinde, Erdoğan'a taparcasına bağlı olanlar ve ölümüne nefret edenler var. Bir kesimin arka planında “15 Temmuz” deneyimi, diğer kesimin arka planında ise “Gezi Parkı” deneyimi var. Toplum hayatında kısa denilebilecek aralıklarla, geniş kitleler, eylemsellik kazandılar ve tecrübe sahibi oldular. Sokak deneyimi olan kitlelerin sokağa çıkması kolaydır. Bütün bunlara içsavaş tahrikçilerinin son günlerde daha yoğun işitilen mezhepçi çılgınlıkları eklenmektedir.

Bütün bunlar olurken, Ortadoğu içsavaşının yaşandığı Suriye ve Irak'ta, sınırları değiştirmek isteyen Batı ve Batı'nın işlerini kolaylaştıran IŞİD başta olmak üzere “Selefi Cihatçı örgütler”, sadece Şia'ya değil, kâfir olarak gördükleri Sünnilere de savaş açmış durumdadır. Nedense İsrail'e hiç dalaşmayan, gündemlerine dahi almayan bu tekfirciler, İstanbul'a “Konstantinopolis” diyerek “fethedeceklerini” ileri sürmektedir. Ortadoğu içsavaşının dalgaları, kitle imhasına yönelik bombalı saldırılarla artık şehirlerimizi kan gölüne çevirebilmektedir.

Üstelik kitleler birbirlerine bu kadar kırgınlıkla bakarken, savunma ve güvenlik kurumlarımız ağır bir krizden geçmektedir. Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) ve Adalet ve Kalkınma Partisi'nin (AKP) darbeleri altında travma yaşıyor. Ordu içinde FETÖ'cü subay oranı hâlâ çok yüksektir. Hava ve Deniz Kuvvetleri'nin durumu trajiktir. Kara Kuvvetleri'nin zamana ihtiyacı vardır. Özel Kuvvetler'in personel ihtiyacı, deyim yerindeyse “sokaktan adam toplayarak” kapatılmaya çalışılıyor. Kısaca ordumuz yeniden örgütlenmek için zamana ihtiyaç duymaktadır.

Ekonomimiz çok ağır bir krizden geçmektedir. Dış borç ancak yeni dış borç ile ödenebilmektedir. Birçok büyük firma batmanın eşiğine gelmiştir. Türk ekonomisi ağır bir resesyona

girmiştir. Erdoğan'ın referandum sonucunu belirlemek için aldığı kısa vadeli ekonomik önlemler, Türk ekonomisinin üzerinde orta ve uzun vadede daha ağır ekonomik yükler oluşturmaktadır. İşte böyle bir ortamda başkanlık anayasası teklifine karşı çıktım ve çıkmaya devam ediyorum. Başkanlık anayasasına karşı çıkmamın birçok nedeni var. Bu nedenleri aşağıda değişik başlıklar altında ortaya koyuyorum.

Referandum ve Olursa Başkanlık Milli Birliğimizi Daha da Parçalayacak

Türkiye Cumhuriyeti, ordu, istihbarat, diplomasi ve ekonomisinin uçurumun kenarında olduğu ve hızla iyileştirilmesi gereken bir süreçten geçerken önüne Ukrayna senaryoları koyabilecek bir politik sistem değiştirme girişimi, büyük riskler taşımaktadır.

Ülkemizin bugün her zaman olduğundan daha fazla milli birliğe ihtiyacı vardır. Çünkü devlet mekanizmasının ağır bir darbe aldığı bir dönemde ülkenin birliğini savunabilecek tek ciddi güç Mustafa Kemal Atatürk'ün iç cephe dediği milli birliktir. 15 Temmuz 2016 gecesi, yüzde 49 ile iktidara gelmenin iktidarda kalmaya yetmediğini, iktidarda kalmak için yüzde 100'ün desteğine ihtiyaç duyulan zamanlar olduğunu AKP'ye göstermiş olmalıdır. Buna sadece 15 Temmuz gecesi değil, en az önümüzdeki iki yılda da ihtiyacımız var. Böyle bir dönemde anayasa değişikliğini ve rejimi tümüyle değiştirecek radikal bir adım atmayı riskli buluyorum. Başkanlık sistemine ve bunun için referanduma gidilmesine, sürecin taşıdığı risklerden ötürü karşı çıkıyorum.

Bu Teklif Türk Milletinin Egemenliğine Hakaret Etmektedir

Anayasa değişikliğine karşı çıkmamın ikinci nedeni, “Anayasa Değişikliği Teklifi” metninin “Genel Gerekçe” bölümündeki yaklaşımıdır. Bu yaklaşımda 1924 Anayasası’na hakaret edilmesi hiç kabul edilebilir değildir. “Genel Gerekçe”nin birinci paragrafında şu talihsiz ifade yer almaktadır:

“Ülkemizde anayasalar, toplum ve temsilcileri tarafından değil vesayetçi zihniyete sahip elitler tarafından, devleti sınırlamak için değil, toplumu hizaya sokmak için hazırlanmış metinler olmuştur.”

1961 ve 1982 anayasalarının askeri darbeler neticesinde gerçekleşmiş olmasından ötürü, eğer bu cümleler sadece bu iki anayasa ile sınırlı olsaydı yukarıdaki ifadeye karşı çıkılmayabilirdi. Ancak AKP, 1924 Anayasası’na da hakaret eden bir tutum sergilemiştir. *Bununla da yetinmemiş, bir kısmının altında kendi imzasının olduğu büyük anayasa değişikliklerini gerçekleştiren TBMM’nin temsil ettiği Türk milletinin egemenliğine hakaret etmiştir.* Bu metni oluşturan kimselere şu söylenmelidir:

“Tarihine bu kadar düşman olduğunuz bir ülkenin anayasasını oluşturma gayreti içerisine girmemeniz gerekir.”

Güçler Ayrılığından Güçler Birliğine Geçilmek İstenmesi

Anayasa değişikliğine karşı çıkmamın üçüncü nedeni, demokratik düzenin temeli olan “güçler ayrılığı” müessesesinin “Genel Gerekçe”de kendisine yer bulamamasıdır. Anayasa değişikliği “cumhurbaşkanında” birleşen bir “güçler birliği” sistemini hedeflemekte, TBMM’nin yetkilerinin önemli bir

kısmını cumhurbaşkanına aktarmaktadır. Esasen Cumhurbaşkanı Erdoğan açık bir şekilde kuvvetler ayrılığına karşı olduğunu bu süreçte ifade etmiştir. Erdoğan, “Türkiye, yasama, yürütme ve yargı güçleri arasındaki çekişmelerden, yetki karmaşalarından çok büyük zarar gördü. Darbelerin, muhtıraların yol açtığı siyasi kaoslar ve ekonomik krizler ülkeye ağır bir maliyet yükledi. Sadece geçmişte yaşanan cumhurbaşkanı-başbakan kavgaları dahi tek başına mevcut sistemi sorgulamak için yeterlidir” diyerek, kuvvetler ayrılığına karşı olduğunu açıklamıştır. Özetle, bu anayasa teklifine karşı çıkmamın bir ve çok önemli nedeni kuvvetler ayrılığını ortadan kaldırmasıdır. Kuvvetler ayrılığı, yasama, yürütme ve yargının ayrı güçlerin elinde olmasıdır. Yumuşak ve sert kuvvetler ayrılığı diye ikiye ayrılır. Başkanlık rejimlerinde olması gereken sert kuvvetler ayrılığıdır. Yasama, yürütme ve yargı birbirlerinden tamamen bağımsızdır. Parlamenter demokrasilerde ise yasama ve yürütmenin arasında ilişki vardır ancak yargı tamamen bağımsızdır. Aslında kuvvetler ayrılığı dediğimiz ilkenin ortadan kaldırıldığının ve sonuçlarının farkında olursa bu anayasaya sadece 1 adet “evet” oyu çıkabilir.

Kuvvetler birliğinin olduğu bir yerde anayasa yoktur. 1789'da Fransız Devrimi sırasında yayımlanan İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi'nin 16. maddesinde “Hakların güven altına alınmadığı ve güçler ayrılığının belirlenmediği bir toplumun anayasası yoktur” denilmektedir. Yıllarca üniversitelerde çağdaş devlet sistemleri dersleri vermiş bir hoca olarak söyleyebilirim ki getirilmek istenen sistem, çağdaş sistemler arasında bir sistem değil. Bursa Uludağ Üniversitesi'nden Prof. Dr. Kemal Gözler, anayasa hukukçusu olarak öz ve özet bir değerlendirme yapıyor. Özetle “bu anayasa ile kuvvetler ayrılığı ilkesinin ortadan kalktığını” söylüyor. “Kuvvetler ayrılığı ortadan kalktığı zaman da anayasa hukuku açısından, anayasa ortadan kalkıyor.” Sonuç olarak, 17 Nisan sabahı bir anayasamız kalmayabilir.

Erdoğan ise anayasayı anlattığı toplantılarda bu sistemle cumhurbaşkanı ve başbakanın yetkilerinin tek bir kişide toplanacağını açıkça ifade etmektedir.

Genel Gerekçe'nin 1961 Anayasası'nı değerlendiren üçüncü paragrafı, teklifi getirenlerin gözünde, güçler ayrılığı prensibinin bir "zayıflık" olarak değerlendirildiğini, örtülü olarak belirtmektedir. Bu durumda güçler ayrılığı müessesesi ancak "Madde Gerekçeleri" kısmına, cumhurbaşkanlığı makamı hesabına yapılan yetki gaspını gizleyebilmek gayesiyle, uygunsuz bir şekilde girebilmiştir.

Bu Anayasa Tek Adamın Keyfi Yönetim Anayasasıdır

"Erdoğan-Bahçeli Anayasası"na karşı çıkmamın dördüncü nedeni, anayasa değişikliğinin keyfi ve diktacı bir yönetim kurulmasına yol açacak olmasıdır. Böyle bir keyfi yönetim getirecek olan anayasa değişikliğinin, Türk toplumunun ulaşmış olduğu demokratik kültür seviyesi göz önünde tutulduğunda, toplumun ihtiyaçları ve tecrübeleri ile çakışmadığı ortaya çıkacaktır. Olağanüstü hal rejimi ve medyada muhalefeti susturup baskı politikaları ile referandumda "evet" sonucu alınması durumunda da böyle bir anayasa ile Türkiye'yi uzun süre yönetmek mümkün değildir.

İstikrarsızlığın ve Kaosun Önünü Açacaktır

Bu anayasa değişikliğine karşı çıkmamın beşinci nedeni, böyle baskıcı bir anayasaya karşı oluşacak tepki ile ülkemizin büyük bir iç çatışma ve çalkantı sürecine sürüklenmesinin

kuvvetli bir ihtimal olmasıdır. Esasen, anayasaların toplumsal uzlaşma metinleri olması lazımdır. Bu ise anayasanın en az %75 ile kabul edilmesini gerektirir. Bu bile yetersiz bir uzlaşmadır. %25'in anayasayı kabul etmediği anlamına gelir. Oysa 16 Nisan'da çıkacak sonuç evet olur ise bu %51-52 civarında olacaktır. Bu çoğunluk bile değildir. Çünkü, bir hafta sonra yapılacak bir referandumda %52 hayır çıkabileceği anlamına gelmektedir. Bu tür referandumlarda istenen açık/belirgin çoğunluktur. Türk toplumunun büyük ölçüde kamplara ayrıldığı bir dönemde böyle bir anayasanın yürürlüğe girmesi, ülkemizin Ukraynalaşması sürecini tetikleyebilir.

Başkanlık sistemi ile politik istikrarın 5 sene boyunca sağlanacağı, böylece ülkenin muhtemel koalisyonların istikrarsızlığından korunacağı tezi ortaya atılmaktadır ki, bu da doğru değildir. Politik istikrarı sağlayan tek husus çoğunluk olsaydı bütün başkanlık sistemleri istikrarlı olurdu. Oysa politik istikrarı çoğunluk değil, politik sistemin adalet üzerine oturması sağlar. Ayrıca başkan ile parlamento çoğunluğunun ayrı partilerden olması halinde, siyasal sistem tamamen kilitlenecektir. Üstelik, Türkiye gibi siyasal uzlaşma geleneğinin olmadığı, aksine kutuplaşmış siyasal geleneği temsil eden bir ülkede, ülkenin hızla başkan-parlamento gerilimi ile büyük bir krize sürüklenmesi kaçınılmazdır. Oysa parlamenter sistemlerde koalisyonlar ile bu tür gerilimlerin aşılması mümkündür.

Yasama Yetkisine Sahip Olan Cumhurbaşkanı

“Erdoğan-Bahçeli Anayasası”na karşı çıkmamın altıncı nedeni, bu keyfi yönetim anayasasının en önemli araçlarından yeni anayasada öngörülen “cumhurbaşkanlığı kararnamesi” müessesesine karşı çıkmamdır. Bu düzenleme ile 150 seneden

bu yana devlet geleneğimize hâkim olan “idarenin kanuniliği” ilkesi ortadan kalkmaktadır. Ayrıca cumhurbaşkanı bu yetki ile özerk bölge dahi kurabilir. Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin mevcut anayasamızdaki “kanun hükmünde kararnamelere” paralel bir unsur olduğu düşünülebilse de yeni enstrümanın hayata geçmesi için yetki kanununa gerek olmaması durumu akıldan çıkarılmamalıdır. Anayasa değişikliği ile oluşacak yeni cumhurbaşkanlığı makamı –kanunlarla çelişmeme kaydıyla– süresi, kapsamı ve sayısı belirsiz şekilde yasama faaliyeti gerçekleştirebilecektir. Bu yetkinin cumhurbaşkanına devletin biçimini istediği gibi belirleme imkânı veren 11, 14 ve 15. maddelerle birlikte düşülmesi durumunda, karşımıza akıl almaz bir güç yoğunlaşması çıkacaktır. “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi” çok güçlü bir enstrümandır ve cumhurbaşkanının yetkilerini o kadar artırır ki “Olağanüstü Hal Yönetimi” başlıklı 119. Madde neredeyse gereksiz hale gelmiştir. “Neredeyse” diyorum zira cumhurbaşkanı ile TBMM arasında çatışma olması durumunda Meclis’e kalan azıcık imkânı ortadan kaldırmak gerektiğinde, kolayca olağanüstü hale geçilebilecektir. Olağanüstü hallerde çıkartılan cumhurbaşkanlığı kararnameleri (olağan hallerde çıkartılan cumhurbaşkanlığı kararnamelerinden farklı olarak) kanunla çeliştiğinde “kanunları geçersiz kılabilmektedir” ve olağanüstü hale geçiş, kurumsal anlamda kimseye karşı sorumlu olmayan cumhurbaşkanının kararı ile gerçekleşmektedir. Olağanüstü halde çıkartılan cumhurbaşkanlığı kararnameleri Meclis’e sunulmadıkları takdirde, bir ay boyunca kanun etkisi üretebilecekler, sonra kendiliğinden yürürlükten kalkacaklardır.

Cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile devleti yeniden kurabilmektedir. Anayasa Değişikliği’nin 11. maddesinin son paragrafında mevcut anayasamızın 106. maddesi şöyle değiştirilmiştir:

“Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri ile teşkilat yapısı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenir...”

Ayrıca, mevcut anayasamızın 126. maddesine, “Merkezi idare kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarının; kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenir...” eki yapılmıştır. Biçim belirleme iktidarı, bürokrasiyi de belirleyebilme iktidarı ile tamamlanmıştır. Değişiklik metninin 14. maddesinin ikinci paragrafında, “Üst düzey kamu görevlilerinin atamalarına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle düzenlenir” hükmü yer almaktadır.

Bu Değişiklik Başkana Tek İmzayla Eyaletler Kurma Yetkisi Vermektedir

Anayasa taslağına karşı çıkmamın bir diğer nedeni değişikliğin cumhurbaşkanına başkan seçilmesi durumunda “özerk bölge” kurma hakkı veren düzenlemeler içermesi idi. Bu hak, taslakta başkana anayasanın idarenin bütünlüğü ve tüzel kişiliğini düzenleyen 123. ve merkezi idareyi düzenleyen 126. maddelerinde yapılması hedeflenen değişikliklerle verilmek istenmişti. Bu ise milli ve üniter devlet düzeni için büyük bir tehdit içermektedir. Başlangıçta özerk bölge ile başlayacak süreç şartlar olunca federe bölgeye dönüştürülmek istenecektir.

AKP, bugün için PKK ile müzakereleri askıya almıştır. Ancak yarın askıdan indirmesi büyük bir ihtimaldir. AKP, başkanlık konusunu gündeme her getirdiğinde, uzmanların üzerinde durduğu önemli bir husus, başkanlıkla birlikte federal devlet yapısına geçilmek istenmesidir. PKK ile müzakereler başlamadan çok önce 2004 yılında katıldığı bir televizyon programında

kendisine sunulan “Başkanlık sistemi federal devletlerde başarılı oluyor” tespitine Erdoğan’ın, “Alınca hepsini almak lazım” cevabını verdiği unutulmamalıdır. 2011 senesinde Erdoğan’ın federasyonun reklamını “Gelişmiş ülkelerde eyalet yapılanmaları hızlı kalkınmayı getirir” şeklinde yaptığı unutulmamıştır.

“İkiz Yasalar” diye anılan “Birleşmiş Milletler İktisadi, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme” ve “Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme” AKP tarafından 23.09.2003 tarihinde yürürlüğe konulmuş ve milli/üniter devlet yapısını zayıflatmıştır. PKK merkezli belediyelere mali ve idari özerklik sağlayacak olan “AB Yerel Yönetimler Özerklik Şartnamesi”nin 12. maddesine konulan şerhin kaldırılması pazarlığının AKP ile HDP arasında yapıldığı bilinmektedir. AKP, AB Yerel Yönetimler Özerklik Şartnamesi’ne ülkemizin koyduğu şerhleri kaldıracağını birçok seçim beyannamesinde açıklamıştır. Bu durum, PKK’ya idari ve mali özerklik sağlayacaktır.

Keza PKK açılımı sürecinde idari federasyonun altyapısını kuran Büyükşehir Yasası, AKP tarafından çıkarılmıştır. AKP başkanlık anayasasından her bahsettiğinde “yerel yönetimlerin yetkilerinin genişletilmesi” gibi masum görünen bir talep altında özerklik-federasyona gidebilecek her yolu açmaktadır.

Esasen, AKP Grup Başkanvekili Naci Bostancı, tehlike geçince eyaletlerin düşünülebileceğini ifade ederken bir gerçeği dile getirmiştir. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın başdanışmanı Şükrü Karatepe, anayasa değişikliği taslağının TBMM’ye verilmesinden sonra yaptığı değerlendirmede Anayasa’nın ilk dört maddesini “darbe kalıntısı” olarak nitelemiş ve kaldırmak istediklerini ortaya koymuştur.

Erdoğan’ın federasyonu düşündüğü, eyalet modelini savunduğu gizli bir husus değildir. Erdoğan’a başkan seçilmesi durumunda bu doğrultuda adım atmasını sağlayan düzenleme, Anayasa Komisyonu’na gelen taslakta Anayasa’nın 123. maddesinin

üçüncü ve 126. maddesinin ikinci fıkrasının yürürlükten kaldırılması ve yeni bir fıkra eklenmesi ile mümkün hale gelmişti.

Bu değişikliğin gerçekleşmesiyle TBMM'de herhangi bir tartışmaya izin verilmeden, devletin kurumsal yapısını bölgesel zeminde yeniden kurma imkânı ortaya çıkacaktı. Bu değişiklik Erdoğan'a Güneydoğu Anadolu'da mesela 10 vilayeti içine alan bir özerk bölge oluşturma imkânı verecekti. Buna yerel yönetimlerin yetkilerinin artırılması kılıfını giydirmek hiç de zor değildi. *Esasen PKK ile yapılan Oslo görüşmelerinde %90-95 oranında uzlaşıldığı ifade edilmiştir.* PKK ile yapılan müzakerelere göre ilk aşamada sözde üniter devlet modeli içinde yapılacak bu düzenleme daha sonra anayasanın ilk dört maddesinin değiştirilmesi ile federe bölgeye dönüşecektir.

“Başkan Erdoğan”ın tek başına yapabileceği bir özerk bölge değişikliğinin TBMM'den çıkma ihtimali yoktur. Çünkü kamuoyu derhal ayağa kalkacak, AKP geri adım atmak zorunda kalacaktır. Ancak anayasanın 123. ve 126. maddelerinde yapılan böyle bir düzenlemeden sonra Türkiye bir sabah uyanıldığında cumhurbaşkanlığı karnamesi ile özerk bölgeyi veya bölgeleri kucağında bulacaktı. Aslında bu madde değişiklikleri Erdoğan'a başkan seçilmesi durumunda devleti tekrar kurma imkânı verecektir.

Devlet teşkilatı TBMM'de yapılan ciddi tartışmalar sonunda kurulmuştur. Benim karşı çıkışım ile konunun gündeme gelmesi üzerine Anayasa Komisyonu'nda yapılan tartışmalar neticesinde Anayasa Değişikliği Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 15. maddesi, yani 126. Madde'de yapılmak istenen *değişiklik* tamamen çıkarılmıştır. Ancak 123. Madde de 14. Madde ile yapılmak istenen *değişiklik* Anayasa Komisyonu'nda yapılan *değişiklik* ile ikiye bölünerek 8. Madde (Madde 104) ile 16. Madde'nin B fıkrasının (Madde 123) içine adeta gizlenmiştir.

Eğer anayasa değişikliği gerçekleşir ise 123. Madde şu şekilde olacaktır: *“İdare kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir. İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır. Kamu tüzelkişiliği, ancak kanunla veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulur.”*

Türkiye Cumhuriyeti Devleti’ni “Gazi Meclis” kurmuştur. Devlet teşkilatı TBMM’de yapılan ciddi tartışmalar sonunda oluşturulmuştur. Anayasada değişiklik yaparak Erdoğan’a verilmek istenen yetkilere, İstiklal Harbi’nin başkomutanı ve Cumhuriyet’in kurucusu Mustafa Kemal Atatürk dahi sahip olmamıştır.

Başkan TBMM’den Üstün ve TBMM’nin Yasama Yetkisini Elinden Alabilme İmkânına Sahip

“Erdoğan-Bahçeli anayasa değişikliği”ne karşı çıkışımın sekizinci nedeni, değişikliğin ruhunda cumhurbaşkanının açık bir şekilde “TBMM’ye üstünlüğü”nün oluşturulmak istenmesidir. Örneğin, Meclis seçimleri ancak 3/5 çoğunlukla yenileyebilecekken, cumhurbaşkanının koşulsuz olarak yenileyebilmesi, güçlerin dengelenmesi değil Meclis’in etkisizleştirilmesidir. “Bütçe Kanunu’nun süresinde yürürlüğe konulmaması halinde, bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak yürürlüğe konur” ifadesini içeren Madde 18, TBMM’nin bütçeyi onaylamamak suretiyle cumhurbaşkanını denetlemesini bile imkânsız hale getirmektedir.

Ayrıca, mevcut anayasaya göre TBMM tarafından yapılan bir yasa cumhurbaşkanına yollandığı zaman 15 gün içinde imzalanarak Resmi Gazete’de yayımlanır veya reddedilerek TBMM’ye geri yollanır. Yeni anayasada ise 15 günlük süre

kalkmıştır. Cumhurbaşkanı isterse yasayı imzalamaz, geri de yollamaz. Böylece dönem sonuna kadar yasa yürürlüğe girmez. Bu açık bir şekilde TBMM'nin yasama hakkının elinden alınmasıdır.

Parlamente Rejimden Başkanlığa Geçenlerin Kim Olduğu da Karşı Çıkmamın Bir Gerekçesi

Dokuzuncu nedenim ise ülkemizin başkanlık adı altında her anlamda büyük bir bilinmezliğe sürüklenmek istenmesi. Aslında bilinir bir yere sürükleniyor ancak o yere ulaştığımız zaman neler olacak Allah korusun, bilemiyoruz. Türkiye'den önce parlamente sistemden başkanlığa geçen başka ülke var mı? Var. Üçü de siyah Afrika ülkesi olan Zimbabve, Gana ve Malavi. Bu ülkelerde başkanlık nasıl bir sonuç vermiş? Zimbabve'yi 1980'den 1987'ye kadar başbakan olarak yöneten Robert Mugabe 1987'de yapılan anayasa değişikliğiyle başkan olmuş. Sistem Mugabe'nin diktatörlüğüyle sonuçlanmış.

Parlamente sistemle yönetilen Gana'da Başbakan Kwam Nkrumah 1960'ta düzenlenen bir referandumla ülkesini başkanlık rejimine geçirmiş. Orada hedef hızlı kalkınma. Sonuç ne olmuş? 1964 yılında Nkrumah kendisinin dıındaki bütün partilerin yasaklanması için referandum yapmış. Halkın %99'unun oyuyla bütün muhalefet partileri yasadışı ilan edilmiş.

Malavi de 1964 yılında bağımsızlığını ilan ettikten sonra parlamente sistemle idare edilmeye başlanmış. Ülke 1966'da başkanlık sistemine geçmiş. Başbakan Hastings Kamuzu Banda başkan olmuş. O dönemin tanıklarından Kachale'ye göre "Malavi başkanlık sistemine geçerek bir diktatörlüğe dönüşmüş".

Bu ülkelerle aramızda sayılamayacak kadar çok fark var. En önemli fark bu ülkeler bağımsız olduktan sonra parlamentolarını kurdular. Oysa, İstiklal Harbi'mizi TBMM yönetti ve Türkiye

Cumhuriyeti'ni TBMM kurdu. TBMM, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin taşıyıcı kolonudur ve şimdi bu taşıyıcı kolon yıkılıyor.

Başkanlık Türkiye'yi Kolay Savaşa Sokabilecektir

Başkanlık anayasasına karşı çıkmamın onuncu nedeni, bu değişiklik kabul edilirse genelkurmay başkanı ve TSK başkana bağlanacaktır. Başkan ordunun başkomutanı olacak ve orduyu kullanma/emir verme hakkına sahip olacaktır. Ayrıca başkan yeni anayasaya göre “milli güvenlik siyasetini tek başına belirleyecektir”. Bütün bunlar başkana orduya savaş emri verme imkânı kazandırır. Böylece, bir kişi, başkan, TBMM'nin savaş açmasını beklemeden acil gerek diyerek Türk ordusunu savaşa yollayabilir. ABD başkanı da 2. Dünya Savaşı'ndan sonra ABD'nin girdiği savaşlarda bir savaş hariç hepsinde Senato ve Temsilciler Meclisi'nden savaş kararı almadan orduyu savaşa sokmuştur. Eğer 2003 senesinde istenen başkanlık anayasası yürürlükte olsaydı Türkiye Irak Savaşı'na girerdi. Keza 2011 sonrasında da Suriye'ye Şam'ı işgal etmek için asker yollanırdı.

Başkanlık Bürokratik Vesayeti Artıracaktır

Başkanlık anayasasına karşı çıkmamın on birinci nedeni bürokratik vesayeti artıracak olmasıdır. Başkanlığın bütün dünyada özelliği bürokratik vesayeti artırmasıdır. Bakanların dahi milletvekili değil bürokrat olduğu ortamda milletvekillerinin ve halkın bürokrasiye ulaşma ve kendini anlatma imkânı ortadan kalkacaktır. Bakanlar iktidar partisi milletvekillerine dahi randevu vermeyeceklerdir. Çünkü kendilerini sadece başkana karşı sorumlu hissedeceklerdir.

Başkanlık Sistemi Türk Devletlerinin Tarihine Aykırıdır

Başkanlığa karşı çıkmamın on ikinci nedeni Türk devletlerinin tarihinde hiçbir zaman başkanlık olmamasıdır. Göktürklerde Bilge Tonyukuk, Selçuklu'da Nizamülmülk, Osmanlı'da Çandarlı, Sokullu, Köprülü gibi başbakanlar ilk akla gelenlerdir.

Başkanlık Ekonomide Başlayan Krizi Ekonomik Çöküşe Dönüştürecektir

Başkanlık anayasasına karşı çıkmamın on üçüncü nedeni bu değişiklik geçerse ekonomik krizin ekonomik çöküşe dönüşeceği gerçeğidir. Başkanlık gündeme geldiğinden bu yana ekonomik kriz tırmanmaktadır. Başkanlık anayasası geçerse karışıklık artacaktır. 2000'den fazla yasanın değiştirilmesi zorunlu hale gelecektir. Devlet mekanizması adeta yeniden kurulacaktır. Kuvvetler ayrılığının ortadan kalktığı bir ortamda değil yabancı sermaye Türk sermayesi bile Türkiye'den kaçacaktır. Bütün bunların ortaya çıkaracağı istikrarsızlık ve belirsizlik ortamı, yabancı sermayenin daha fazla uzaklaşmasına, dövizin ve faizin artmasına, yatırımların durmasına neden olacaktır. Ekonomik olarak sadece 2017 değil, 2018 de kaybedilmiş olacaktır.

ABD ve AB Başkanlık İstiyor

Başkanlık anayasasına karşı çıkmamın on dördüncü nedeni, ABD ve AB Türkiye'de uzun yıllardan bu yana başkanlık sistemini desteklemektedir. Çünkü, başkanlık sistemi bir kişiyi

etkileyince veya kontrol edince bütün ülkeyi kontrol etme sonucunu doğurmaktadır.

Amerikan Savunma Bakanlığı müsteşarı ve CIA Ankara temsilcisi görevlerini yapan Paul Henze, Osmanlıcılık ve federal yapı talep etmiştir. Keza aynı görevde bulunan üst düzey CIA yetkilisi olan Graham Fuller “Yeni Türkiye” kitabında ısrarla Türkiye’nin ılımlı İslam’a kayması gerektiğini ve federal Türkiye tezlerini savunmuştur. Bunların arkasında Samuel Huntington, “Medeniyetler Çatışması” adlı çalışmasında Türkiye’nin laik çizgiden İslami çizgiye kayması gerektiğini iddia etmiştir. Özetle, Türkiye’nin federalleşmesi ve ılımlı İslamcılık/Osmanlıcılık köken itibarı ile CIA tezleridir.

Çünkü başkanlık sistemi ile gelecek özerklik-federasyon, Ortadoğu’da İsrail’in güvenliği için en iyi ortak olacak bir birleşik Kürdistan’ın önünü açacaktır. Federal bir Türkiye, zayıf ve yönetilebilir olacaktır.

Batılılar, özellikle Avrupalılar 3,5 milyon Suriyeliye vatandaşlık verilmesinin üzerlerindeki Suriyeli baskısını kaldıracığını bilmektedirler. Böylece ekonomileri ve iç siyasetleri için çok büyük bir sorundan bir kerede kurtulmuş olacaklardır. Ayrıca Kıbrıs sorununu da halledecekler, bir Batı ülkesini işgal eden Türkiye geriye itilmiş olacaktır. Bütün bu stratejik nedenler ABD ve AB’nin başkanlığı desteklemesine neden olmaktadır.

Suriyelilere Vatandaşlık Verilmesi

Başkanlık anayasasına karşı çıkmamın on beşinci nedeni, anayasa değişikliği olması durumunda 2019 seçimlerinden önce Erdoğan’ın seçilmeyi güvence altına almak için bilinen

3,5 milyon Suriyeliye vatandaşlık vereceği gerçeğidir. Bu süreç esasen kısmen başlamıştır. Bir yandan Türk milleti bu trajik adıma hazırlanırken, diğer yandan peyderpey vatandaşlık vermeye başlandı. Ancak anayasanın değişmesi durumunda kitlesel olarak Suriyelilere vatandaşlık verileceği kesin.

Tarih boyunca insan kitleleri büyük yığınlar halinde tarihsel kesitte hızlı sayılacak şekilde yer değiştirmişlerdir. Bu büyük nüfus hareketine “göç” denilmektedir. Göçler, hem hareket edilen coğrafyayı hem de ulaşılan coğrafyayı politik, ekonomik, kültürel, sosyal açılardan olduğu gibi güvenlik sonuçları açısından çok boyutlu etkiler, bazen de tamamen değiştirirler. Avrupa’da Hun Türklerinin etkisiyle başlayan “Kavimler Göçü” 300-850 yılları arasında gerçekleşerek kıtanın kaderini tamamen değiştirmiştir. Keza, Oğuz Türklerinin 1071 sonrasında kitleler halinde bugünkü Türkmenistan ve Doğu İran’dan Anadolu’ya göçü bu coğrafyanın kaderini tamamen değiştirmiştir. 19. yüzyıl sonu ve 20. yüzyıl başında Rumeli’den Türk göçleri ile de Balkan jeopolitiği yeniden yapılanmıştır.

Ortadoğu’da Irak-Suriye ekseninde yaşanan içsavaş, önce Irak sonra Suriye jeopolitiklerini yeniden yapılandırmaktadır. Irak’ta Amerikan işgalinden sonra başlayan direniş ve içsavaş boyunca milyonlarca insan evini ve şehrini terk ederek göç etmiştir. Ayrıca, milyonlarca Iraklı da komşu ülke olan ve o tarihlerde barışın hüküm sürdüğü Suriye’ye göç etmiştir. Bu göçler neticesinde Sünni Araplar Orta Irak’ta, Şii Araplar zaten ağırlığı oluşturdukları Güney Irak’ta toplanırken, aynı kentlerde yaşayan Sünni ve Şiiler karışık mahallelerden ayrı ayrı yaşadıkları mahallelere taşınmışlardır. Bir göç dalgası da bilinçli şekilde KDP ve KYB tarafından oluşturulmuş, Türkmen Kerkük’e yöneltilen büyük göç dalgası Kerkük’ün demografik yapısını tamamen değiştirmiştir.

Suriye içsavaşının başlamasıyla birlikte Ortadoğu'da yeni bir göç dalgası başlamıştır. AKP hükümetinin yanlış Suriye politikasının sonucunda güney komşumuzda yaşanan içsavaş ülkeyi geri dönülmez bir parçalanma noktasına getirmiştir. Suriye'den 5 milyon insan ülke dışına göç ederken, 10 milyon üstünde insan da Suriye içinde yer değiştirmek zorunda kalmıştır. Suriye'den kaçmak zorunda kalan 5 milyon insanın ilk aşamada 2 milyon 503 bin 426'sı Türkiye'ye gelmiştir. Sonradan gelenler ve kayıtsız olanlar ile bu rakamın 3,5 milyonu bulduğu tahmin ediliyor. Bu büyüklükte bir nüfus, Çin Halk Cumhuriyeti ve Hindistan gibi nüfus devi ülkeler için bile çok büyüktür.

Türkiye gibi orta sıralarda nüfusa ve orta boy bir ekonomiye sahip bir ülke için 3,5 milyon göçmen kabul edilebilir değildir. 1923-1997 arasında Türkiye'ye toplam 1 milyon 600 bin göçmenin geldiği düşünülürse son beş senede gelen 3,5 milyon ne anlama geldiği daha iyi anlaşılacaktır. Esasen dönemin başbakanı Ahmet Davutoğlu, Suriye'den göçün başladığı günlerde Türkiye için kırmızı çizginin "100 bin Suriyeli misafir" olduğunu ilan ederek, Türkiye'nin taşıyabileceği yükü açıklamıştır. 100 bin bile çok büyük bir yük iken ülkemiz bugün bu yükün 35 kat fazlasını AKP'nin akıldışı Suriye politikasının sonucunda omuzlamak zorunda kalmıştır. Davutoğlu, "100 bin mülteci kırmızı çizgimizdir..." derken çok samimidir çünkü kısa zaman içinde Şam'da Esad rejiminin yıkılacağını ve kendisinin de Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ve "Müslüman Kardeşler" ile birlikte Emevi Camii'nde cuma namazı kılacağını hesaplamıştır. Ancak yanılmışlardır. Bu yanılgının bedelini Türkiye ödemektedir.

Suriye'den gelen nüfus Türkiye üzerinde olağanüstü büyük ekonomik ve politik yük oluşturmaktadır. Şu ana kadar bu nüfus için harcanan paranın hesap edilebilir olanı 25 milyar

dolardır. Bu büyüklükte bir kaynak ile yapılabilecek hizmetlerin büyüklüğü de ortadadır. Suriye ve Suriyeliler politikasının Türkiye'ye maliyeti 50 milyar dolara yaklaştı. Dünyada ABD ve Japonya'dan sonra en fazla insani yardım yapan ülkeyiz. GSMH açısından dünyada birinciyiz. 500 milyar dolar dış borcu olan bir Türkiye dışarıdan faizle borç alıp, Suriyelilere harcıyor. Bu adil ve doğru değil.

Kendi çocuklarını üniversite sınavına bir dakika gecikince almayan AKP, Suriyeli öğrencileri üniversiteye sınavsız alıyor. Kendi çocuklarına 400 TL burs veren AKP Suriyeli öğrencileri 1600 TL burs veriyor. Türk halkı sağlık için para öderken, Suriyeliler ödemiyor. Türkiye ve Türk halkı bu ağır yükü hak etmiyor. Suriyelilerin oluşturduğu ekonomik ve sosyal yük Türk toplumu için kaldırılamaz boyutlara ulaşmaya başladı.

Türkiye'nin omuzlarına binen maliyet sadece ekonomik değildir. Suriyeliler Türkiye'nin geleceğinde patlayacak bir demografik bomba gibi. Nüfusları çok büyük bir hızla artıyor. Yakın gelecekte Suriyeliler PKK'lıların oluşturduğu güvenlik tehditlerine benzer sorunlar oluşturacak Türkiye için. Bir anda gelen 3,5 milyon kişi aynı zamanda ülkemizin demografik dengeleri üzerinde tahripkâr etkiler yaratmıştır. Akıl ile yönetilen hiçbir devlet yönetimi, yurttaşlarını göz göre göre böyle büyük bir tehlikenin içine atmaz.

Marmara Belediyeler Birliği Göç Politikaları Atölyesi, 2017 Ocak ortasında Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi'nin işbirliğiyle yapılmış "Suriyeli Mülteciler ve Belediyelerin Süreç Yönetimi" raporuna göre 2011'den beri Türkiye'ye 5,5 milyon Suriyeli giriş yaptı, kalanların sayısı 3,2 milyon. 10 ilde 20'den fazla kampta yaşayanların sayısı Aralık 2016 itibarıyla 257 bin. Yani toplamın sadece yüzde 8'i. Kalan yüzde 92, 81 ile dağılmış "kent mültecileri". İstanbul'da 600 bin Suriyeli yaşıyor. Yani her 100 kişiden 4'ü Suriyeli. 2,8

milyon Suriyeli “geçici koruma” kapsamında. Terör saldırıları sonrası devreye sokulan beyana dayalı ön kayıt sisteminde topu topu 330 bin kişi. 3,2 milyon Suriyelinin yüzde 44’ü 18 yaş altı çocuk ve gençler. 2011’den beri 230 bin Suriyeli çocuk dünyaya gelmiş. Okul çağındakilerin sayısı 1 milyona yakın ve sadece yarısı okula gidiyor. Onun da sadece 161 bini Türk okullarında okuyor, kalan 360 bini geçici eğitim merkezlerinde Suriye eğitim müfredatına göre Arapça eğitim alıyor. Beş yüz binden fazla Suriyeli çocuk temel eğitim bile almıyor şu anda.

İddia ediyorum, önümüzdeki 5-10 yıl içerisinde Türkiye bugüne dek hiç yaşamadığı asayiş ve organize suç sorunuyla karşı karşıya kalacaktır. Sokaklardan çocuklar fidye için kaçırılacak, akşamları sokağa çıkılamayan şehir merkezleri olacaktır. Organize suçla en iyi mücadele teknik takiple yapılır ancak Suriyeli organize suç örgütlerini dinlemeye yetecek personeli olmayacak bir devletin bu çaptaki şebekelerle başa çıkmakta da çok zorlanacağı aşikârdır.

3,5 milyonluk dev göçmen dalgası, Suriye içsavaşını da ülkemize taşımıştır. Türkiye, sadece Suruç, Diyarbakır, Ankara ve İstanbul’da gerçekleşen kitlesel kıyımlarda Suriye içsavaşının etkilerini yaşamakla kalmamakta, ülkemizin sokaklarında Suriye içsavaşının uzantısı olan infazlar gerçekleştirilmektedir.

Ülke, şehir, aile, komşu ve iş kaybederek dilini bilmediğin bir ülkede hayata sıfır noktasının altında başlamanın ne kadar hüznü bir süreç olduğunu tahayyül etmek bile zordur. Türkiye’ye gelen Suriyelilerin çok önemli bir bölümü yapılan bunca harcamaya ve fedakârlığa rağmen çocuklarının ve kendilerinin yaşamlarını tehlikeye atarak Türkiye’den Avrupa ülkelerine kaçmaktadır. Bu, aynı zamanda kalanların büyük ölçüde mutsuz, yolunu bulamadıkları için patlamaya hazır bir grup olduğunu göstermektedir.

AKP hükümetinin yapması gereken Suriye’de bir an önce barışın sağlanmasının koşullarına katkıda bulunmak iken, Erdoğan, Aralık 2015’te Esad rejiminin de içinde olduğu Irak, İran, Rusya ve Suriye’nin kurduğu koordinasyon merkezine katılmayı reddetmiştir. Özetle, AKP hükümetinin gerçekleşmesi mümkün olmayan Beşar Esad’ı devirme politikası hâlâ devam etmektedir.

AB ile yapılan “Geri Kabul Anlaşması” çerçevesinde AKP hükümeti 3 milyar avro karşılığında 530 bin mülteciyi ülkeye almaya kabul etmiştir. Neticede Türkiye, dünyada en fazla mülteci bulunduran ülke konumuna gelmiştir. AB de Türkiye’yi bir tampon ülke, bir mülteci deposu olarak kullanmak istemektedir.

AKP hükümeti bir akıldışı politika daha izleyerek Suriyelilere “Türkiye’de çalışma izni” vermiştir. TÜİK verilerine göre yüzde 10,4 işsizliğin olduğu bir ülkede Suriyelilere çalışma izni vermek, kendi işsizlerini ebediyen işsizliğe mahkûm etmektir. Türkiye’de genç işsizliği yüzde 19,3 seviyesine çıkmıştır. Yani her 5 genç insandan 1’i işsizdir. OECD ülkeleri arasında Türkiye işsizlikte 7. sıradadır. Bu adım işsiz yurttaşlarımızın bundan sonra iş bulma imkânlarına ağır bir darbe indirecektir.

Ancak asıl mesele bu adımın Suriyelilere yurttaşlık verilmesinin ilk aşaması olmasıdır. AKP, yeni bir oy deposu olarak gördüğü Suriyelileri Türkiye için ortaya çıkaracağı güvenlik sorunları başta olmak üzere bütün sorunlara rağmen “yurttaşlığa almanın altyapısını” hazırlamaktadır. Böyle bir adım Türkiye’yi bir etnik cehenneme doğru sürükleyecektir. Akıldışı başlayan Suriye politikası akıldışı bir çizgide, istikrar içinde ilerlemektedir.

KKTC'nin Tasfiye Edilmesi

Başkanlık anayasasına karşı çıkmamın on altıncı nedeni, KKTC'nin 2017-2019 sürecinde 2019'da yapılacak başkanlık seçimleri öncesinde tasfiye edilmesi ihtimalinin çok yüksek oluşudur. KKTC ile Rum kesimi arasında yaşanan müzakereler adeta Türk milletinden gizleniyor. Kıbrıs gündem dışına itiliyor. Türk milletine Kıbrıs Türklüğü unutturulmaya çalışılıyor. KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı'nın Rumlara KKTC'nin topraklarının %20'sini vermesi, kalan Türk topraklarına 60 bin Rum'un yerleşmesini kabul etmesi, sınırsız sayıda Rum'un ise AB yurttaşlığı çerçevesinde Türk topraklarında yerleşeceği nedense gözlerden kaçırılıyor. Rumlar şimdi de Türk ordusunu istiyorlar. İlk kez İsviçre'deki görüşmelerde Türkiye'nin garantörlük hakkını masada tartışmaya açabildiler. İlk kez Akıncı, Rumlara ve Birleşmiş Milletler'e harita verdi. Karpaz, Güzelyurt Rumlara terk ediliyor. 1974'te bölgeyi boşaltan Rumların hepsinin mülklerinin iadesi veya parasının ödenmesinin önü açılıyor. Bütün bunları yaparken KKTC hükümetine bilgi vermedi. Bunları yaparken KKTC Parlamentosu'nun onayını almadı. AKP hükümeti bütün bunları seyrediyor. İsviçre'deki görüşmeler Yunan-Rum taleplerinin ordumuzun çekilmesi noktasında kilitlenmesi üzerine sona erdi. Fakat, Akıncı, Rum lider ile tekrar görüşmelere başlama kararı aldı.

Serdar Denктаş bu anlaşma bu şekilde kabul edilir ise tekrar mevzilere döneriz diyor. Beğenmedikleri koalisyon hükümetinin şehit kanı dökülerek aldığı toprakları, AKP hükümeti verecek. Bu anlaşma kabul edilirse Kıbrıs Girit olacak. Kıbrıs Türk milleti için Batı karşısında psikolojik direnç hattıdır. Bu hattın kırılması, bu hattan geri çekilme başka geri çekilmeleri

tetikleyecektir. Erdoğan, başkanlık anayasasının kabul edilmesinden sonra uluslararası bir sahte başarı ve başkanlığa açık Batı kamuoyu desteği için Türk ordusunun Kıbrıs'tan çekilmesi ve Türkiye'nin garantörlük hakkının zamanla sınırlandırılmasını kabul edecektir.

Başkanlık “İleri Demokrasi”yi Kurmayacaktır

On yedinci karşı çıkış nedenim; başkanlık tartışmalarının/dayatmalarının ortaya çıktığı son tartışmalarda, rejim değişikliği konusunda en çok öne çıkarılan gerekçe “demokratikleşme” olmuştur. Vesayetlerden kurtulma, daha ileri bir demokrasiye ulaşma iddiasının arkasına saklanan “başkanlık sistemi” rüyası, bugün gelinen noktada “demokrasinin olmazsa olmazı” olarak sunulmaktadır.

Oysaki bu iddiayı kanıtlayacak somut hiçbir gösterge olmadığı gibi, gerçek hayat bunun tam aksini ispatlamaktadır. Başkanlık sistemine geçilmesi ile Türkiye'nin “daha demokratik” bir ülke haline geleceği iddiasının gerçek hayattaki karşılığı, “kendi hırslarını makul gösterme” çabasından başka bir şey değildir.

Economist dergisinin iki yılda bir yayımladığı demokrasi endeksi araştırmasının 2015 göstergelerinde “Tam Demokrasi” olarak sınıflandırılan 20 ülkeden 17'si, “başbakanın yürütmenin başında olduğu” “parlamentar sistem” modelleri ile yönetilmektedir. Kalan 3 ülkeden İsviçre “karma sistem” ile yönetilirken, yalnızca 2 ülke “başkanlık sistemi” ile yönetilmektedir.

Araştırmada, listenin sonlarına gidildikçe yönetimlerin “otoriter rejimler” olarak nitelendiği, demokrasiden uzak-

laşıldıkça yönetim sisteminin “başkanlık”, “yarı başkanlık”, “tek parti rejimi” ve “diktatörlük” olarak belirginleştiği görülmektedir.

Özetle, başkanlık sisteminin, demokratikleşmeden daha çok otoriterleşmeye, tek adam yönetimine eğilim gösteren bir yönetim şekli olduğu istatistiklerde ortaya çıkmaktadır.

Başkanlık Hukukun Üstünlüğünü Sağlamayacaktır

On sekizinci karşı çıkış nedenim; esasen kuvvetler ayrılığının olmadığı bir yerde hukukun üstünlüğü söz konusu dahi olamaz. Türkiye'nin yakın tarihte karşı karşıya kaldığı en büyük tehdit, kuşkusuz, “hukukun üstünlüğünden uzaklaşmış olmasıdır”. Ergenekon, Balyoz ve Casusluk davalarında yaşanan açık hukuksuzlukların, Türk ordusuna kurulan kumpasların ve siyasi temelli soruşturma ve kovuşturmaların, ülkeyi getirdiği nokta FETÖ'nün darbe teşebbüsü ve toplumsal istikrarsızlık olmuştur. Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı bu ağır sorunlardan kurtulması; rejim değişikliğine değil “adaletin” ve “hukukun üstünlüğünün” güçlü bir şekilde tesis edilmesine bağlıdır.

“Rule of Law Index”in 2016 verilerinden de açıkça görüldüğü üzere “hukukun üstünlüğü” ilkesini hayata geçirmede en başarılı olan ilk 20 ülkenin 17 tanesi “başbakanın yürütmenin başında olduğu” “parlamentar sistem” modelleri, yalnızca 2 tanesi “başkanlık sistemi” ile yönetilmektedir.

Bu kadar hayati bir konuda öncelik verilmesi gereken husus, mevcut sistemin eksiklikleri ve hatalarının giderilmesi yoluyla “hukukun üstünlüğünü egemen kılmak” olmalıyken rejim değişikliğine gitme gayretini/dayatmasını anlamak mümkün değildir.

Üstelik, parlamenter rejimde yargıyı değişik yöntemler kullanarak baskı altına alan Erdoğan bu anayasa değişikliği sonrasında yargı üzerinde baskı ve kontrole anayasal bir zemin oluşturmuş olacaktır. Anayasa değişikliği gerçekleşirse kuvvetler ayrılığı ortadan kalkacak ve kuvvetler birliği gerçekleşeceği için demokratik düzen sadece fiilen değil, hukuken de sona erecektir. Cumhurbaşkanı, Anayasa Mahkemesi'nin ve HSYK'nın üyelerinin tamamını doğrudan veya dolaylı olarak atayacaktır.

“Sadece Başkanlık Yürütmenin Güçlenmesini Sağlayacaktır” Tezi Yanlıştır

On dokuzuncu karşı çıkış nedenim; başkanlık lehinde yapılan propagandanın bir tezini de başkanlık sistemi ile yürütmenin güçleneceği iddiası oluşturmaktadır. Oysa, başkanlık sistemi kendiliğinden yürütmeyi güçlendirmez. Aksine ABD'de başkanın yetkileri hem “federal devlet-federe devlet” bölünmesi ile hem de güçlü yasama (Kongre) sistemi ile “frendenge” sistemi şeklinde sınırlandırılmıştır. Oysa Türkiye’de başbakanın yetkileri birçok başkanlık sisteminde başkanların sahip olduğu yetkilerden daha fazladır. Başkanlık sisteminin yürütmeyi güçlendireceğini söyleyen AKP’li Burhan Kuzu, bir taraftan da şöyle yazmaktadır: *“Parlamenter modeldeki başbakanlar, başkanlık modelindeki başkandan üç kat daha yetkilidir. Bu modeli benim savunmamın ana gerekçesi, çok güçlü bir parlamento oluşmasıdır. Milletvekillerinin çok güçlü ve gerçek vekil olmasıdır”* (Burhan Kuzu, *Her Yönüyle Başkanlık Sistemi*, İstanbul 2011, s. 131-138). Özetle, hem yürütmeyi güçlendireceğiz, hem yasamayı güçlendireceğiz, hem başkan başbakandan daha

güçsüz olacak demek, insan aklı ile alay etmektir. Erdoğan'ın kurmak istediği başkanlık değil, otoriter başkanlık, başkancı rejimdir. Bu rejimde söz konusu olan demokratik yürütmenin güçlenmesi değildir; baskıcı otoriter bir tek adam düzeninin kurulmasıdır.

Başkanlık Sisteminin Başarısı İçin Rakip Siyasal Partilerin Programları Uyumlu Olmalıdır

Yirminci karşı çıkış nedenim; başkanlık sistemi, sert güçler ayrılığına dayanır. Sert güçler ayrılığında sistemin istikrarlı çalışabilmesi için siyasal partilerin temel konularda kolay anlaşılabilir olmaları gerekmektedir. ABD'deki Demokratlar ile Cumhuriyetçiler gibi siyasal program açısından uyumlu iki parti arasında bile sağlık sistemi konusundaki farklı anlayıştan dolayı, Obama'nın sağlık sistemi yasa teklifi, 3 sene mücadeleden sonra yürürlüğe girmiştir. Türkiye gibi siyasal partilerin temel konularda çok ayrıştıkları ülkelerde, gerilimin sürekli yüksek olacağı anlaşılmaktadır.

Başkanlık Sisteminde Ekonomik Kalkınma, Parlamente Sistemden İyi Değildir

Yirmi birinci karşı çıkış nedenim; hiç şüphesiz ki; bir ülkenin huzur ve refahının temelinde yatan en temel değişkenlerden biri ekonomik gelişmişliktir. Bugün Türkiye'nin atlattığı krizler ve içinde bulunduğu ekonomik yapı tekrar tekrar dile getirilmekte, bunun üzerinden tek parti iktidarlarının ekonomiyi, koalisyonlardan daha fazla büyüttüğü söylenmektedir.

Buradan hareketle başkanlık sisteminin ekonomik gelişmeyi daha da hızlandıracığı, daha yüksek büyüme rakamlarının yakalanacağı, böylelikle refahın artacağı başkanlık sistemini teklif edenlerce/dayatanlarca iddia edilmektedir.

Dünyanın en büyük ekonomilerini sıralayarak da yukarıdaki değerlendirmeyi ele alabiliriz. İlk 20 büyük ekonomiye bakıldığında 1 krallık, 1 parti devleti, 1 karma sistem görülmektedir. Geriye kalan 5 ülke başkanlık sistemi ile yönetilirken 12 ülke ise “başbakanın yürütmenin başında olduğu” “parlamentar sistem” modelleri ile yönetilmektedir.

Açıkça görüleceği üzere başkanlık sistemi ekonomik kalkınmanın bulunamayan sırrı, refah artışının önündeki aşılamaz engelleri aşma yöntemi değildir. Hatta bu tabloya bakıldığında parlamenter sistem ekonomik büyüme ve istikrara başkanlık sisteminden daha yakın durmaktadır.

York Üniversitesi'nden Prof. Dr. Gülçin Özkan ve Prof. Dr. Richard McManus'un 119 ülkenin 1950-2015 arası ekonomik performanslarını inceledikleri ortak çalışmalarına göre:

a) Başkanlıkla yönetilen ülkeler, parlamenter sistemle yönetilen ülkelere kıyasla tutarlı olarak daha kötü bir ekonomik performans sergiliyorlar.

b) Başkanlık sistemi olan ülkelerle, parlamenter rejimle yönetilenler karşılaştırıldığında 0,6 ile 1,2 arası daha düşük büyüme rakamlarına sahip olduğu görülüyor.

c) Başkanlık sistemi ile yönetilen ülkelerdeki enflasyon rakamları, parlamenter sistem modellerine göre ortalama 6 puan daha yüksektir.

d) Başkanlık sistemi parlamenter sisteme göre %16 ile %20 arası daha bozuk gelir dağılımına neden olmaktadır.

e) Başkanlık rejiminin olumsuz etkilerinin, kapsayıcı kurumların sınırlı olduğu, siyasi ve sivil muhalefetin zayıf olduğu,

hukukun üstünlüğünün güçlü olmadığı az gelişmiş demokrasi-lerde daha da ağır olduğu gözlenmektedir.

f) Araştırmada başkanlık ile ekonomik performans arasında zıt bir korelasyon (ilgileşim) gözlemlenmiştir.

Başkanlıkla Gelişmiş Bir Eğitim Sistemi Kurulamayacaktır

Yirmi ikinci karşı çıkış nedenim; Türkiye'nin genç nüfusu göz önünde tutulduğunda, çözülmesi gereken en temel problemin eğitim sistemi ve eğitim kalitesi olduğu görülmektedir. “Tek başına iktidar” olduğu süre zarfında AKP'nin yönettiği “sürekli değişen/istikrarsız/hedefsiz” ilk ve ortaöğretim sisteminin başarısızlığına, sayıları arttıkça niteliği giderek düşen yükseköğretim sistemi eşlik etmektedir. Yalnızca bugüne değil, Türkiye'nin geleceğinin tamamına etki eden “eğitim sistemi”nin düzeltilmesi ve eksikliklerinin giderilmesi gerekir-ken, “rejim değişikliği”nin bütün sorunları çözeceğini düşün-mek ancak bir hayaldir.

Üstelik bu hayalin gerçek dünyada da hiçbir karşılığı yok-tur. OECD'nin ülkelerin eğitim sistemlerinin başarısını ölç-mek amacıyla yaptığı PISA araştırması verileri ortadadır. PISA ölçümünde en başarılı ilk 20 ülke içerisinde başkanlık sistemi ile yönetilen bir ülke yoktur. Başkanlık sisteminin Türkiye'ye sihirli bir değnek ile çağ atlatacağını düşünenler gerçek dün-yadan kopmuşlardır. Son olarak şu da eklenmelidir ki, “oku-muş insanların zararlı olduğunu” açıklayan bir kişiyi YÖK'te üst düzey görevlere getiren bir iktidar zihniyeti ancak eğitimi çökertir.

Başkanlık Darbeleri Engellemeyecektir

Yirmi üçüncü karşı çıkış nedenim; Türk demokrasisi 15 Temmuz 2016'da tarihinin en zor sınavlarından birini hain FETÖ'cü kalkışma teşebbüsü karşısında vermiştir. Ülkenin huzuruna, devletin bekasına, milletin birliğine yönelen bu alçak saldırıyı hep birlikte püskürten yine Türk milletinin iradesi olmuştur. Türk milletinin vicdanının ve iradesinin tecelligâhı olan TBMM'yi gözünü kırpmadan bombalayan FETÖ'cü caniler, asıl yıkmak istediklerinin ne olduğunu açıkça ortaya koymuşlardır.

Rejim değişikliğinin bu tür saldırılar/teşebbüsler karşısında çözüm üretebileceği başkanlık sistemi savunucuları/dayatmacıları tarafından dile getirilmektedir. Oysaki bu gerçeklikten uzak tespit, ortaya çıkan toplumsal psikolojik travmanın kendi arzuları istikametinde yönlendirilmek istenmesinden başka bir maksat taşımamaktadır.

Bu Anayasa Taslağı Erken Kalkan Heyecanlı Generalleri Daha da Heyecanlandıracaktır

Yetkilerin böylesine kontrolsüz olarak tek elde toplandığı bir başkanlık sistemi ne yazık ki darbelerin önünü açacaktır. Bu tarz tek adam tipi başkanlıkların örneklerine baktığımızda, başkanların seçimle değil Esad, Saddam ve Kaddafi gibi askeri darbeye işbaşına geldikleri ortadayken Türkiye'nin askeri darbelerle açık hale getirilmesi sonucu doğacaktır.

1816 yılında başkanlık sistemine geçen Arjantin'de 46 devlet başkanından yalnızca ikisi, askeri darbesiz ve seçimle göre-

vini devir-teslim etmiştir. 1930'dan bu yana, 6 yıldan daha fazla görevde kalabilen bir sivil idare olmamıştır. Benzer şekilde başkanlık sistemine geçişi 100 yıldan daha öncesine dayanan Haiti, Paraguay, Şili, Kolombiya, Kosta Rika, Peru, Meksika, Bolivya, Venezuela, Ekvador, Uruguay gibi ülkeler, pek çoğu yakın tarihe kadar devam eden darbe teşebbüsleri veya darbelerle karşı karşıya kalmıştır. Diğer bölgesel örnekler de incelendiğinde başkanlık sisteminin darbelere engel olmak şöyle dursun büyük oranda darbelere ve totaliter rejimlere zemin hazırlayan bir ortamı beslediği dahi söylenebilir.

Başkanlık Yolsuzlukla Başarılı Mücadele Edemeyecektir

Yirmi dördüncü karşı çıkış nedenim; siyasi rejimler demokratik, şeffaf ve hesap verebilir olduğu müddetçe toplumsal güven ve huzura hizmet edebilir. Bu açıdan bakıldığında siyasi iktidarların yolsuzluk, rüşvet, irtikâp ve diğer suçlarla anılması, bu suçların bir parçası olması meşruluk zeminini kaybetmelerine neden olacaktır. Yalnızca yolsuzlukla mücadele iddiası ile iktidara gelen siyasi partiler ve devlet başkanları olduğu gibi, bu iddialarla koltuğunu kaybeden idareciler de olmuştur. Ancak yolsuzlukla mücadele etmek ve sonunda yolsuzluklardan arındırılmış bir ülke isteniyorsa, bunun önündeki engel parlamenter sistem değildir. Hatta yakın tarihteki Watergate, İran-Kontra skandalları düşünüldüğünde ya da tek adam rejimine dönüşen başkanlık sistemlerindeki keyfilik göz önünde tutulduğunda, yolsuzluğun başkanlık sistemine daha yakın olduğu dahi söylenebilir.

Başkanlık İnsani Gelişmişlik Üretemeyecektir

Yirmi beşinci karşı çıkış nedenim; sistemler ve yönetimler milletin refahı gibi gündelik hayatında görünür olan, yaşayışını doğrudan etkileyen olguları geliştirmek, standartlarını yükseltmek için vardır, var olmalıdır. Bu açıdan bakıldığında bir sistem değişikliği talebinin/dayatmasının ardında “insani gelişmişliği artırmak” gibi bir hedefin olması beklenir. Oysa Türkiye’deki gelişmelerin bu şekilde ilerlemediği açıktır. Üstelik somut dünyada da bu beklentiyi karşılayacak göstergelere rastlamak mümkün değildir. Keza insani gelişmişliği ölçen “Human Development Report” 2015 verilerine göre insani gelişmişliği en yüksek ilk 20 ülke içerisinde başkanlık sistemi ile yönetilen ülke sayısı yalnızca 3’tür. Kalan 17 ülkeden parlamenter sistem modelleri ile yönetilen ülke sayısı ise 15’tir. Bu verileri bir başka ölçüm yöntemiyle sıralayan “iyi ülke” araştırması “The Good Country” endeksiyle de kıyasladığımızda sonucun neredeyse hiç değişmediğini görebiliriz.

Buradan da açıkça anlaşılacağı üzere başkanlık sistemi isteklerinin arkasında ülkenin insani gelişmişliğini artırmak gibi bir istek yatmamaktadır ve başkanlık sistemi, insani gelişmişliği artıran bir sistem değildir.

Türkiye 92 yıllık dönemde ortalama olarak %4,8 oranında büyümüş. Bu rakamdan 2. Dünya Savaşı yıllarını çıkarırsak – ki çoğu ekonomist bu yılları analizlerinde koşullar gereği ayrı tutar– Türkiye’nin ortalama büyüme oranı %5,6 olarak tespit edilmektedir.

Öne çıkan şu ki, Cumhuriyet’in ilk yıllarında küllerinden doğan bir toplum, rekor seviyelerde bir büyüme hızı yakalamıştır. Bu yüksek büyüme dönemi 1960'lara kadar devam etmiş, darbe hükümetleri ise genel anlamda düşük bir performans

sergilemiştir. (1971-1974 dönemi hariç. Bunun nedeni, bu dönemdeki dört hükümetin sivil ağırlıklı olması olabilir.)

Bir diğer ilgi çeken ayrıntı ise tek parti hükümetleri ile koalisyon hükümetleri dönemindeki ortalama büyüme rakamlarının –1997/2002 koalisyon hükümetleri hariç– çok farklılık göstermemesidir. Hatta Süleyman Demirel'in dört partili koalisyonu 1976 yılında %10,5'lik bir büyüme yakalamıştır.

1990'lı yılların sonları ise 28 Şubat süreci, sonrasında Gölçük depremi ve Asya krizinin ülkemizi ziyaret etmesi ile birlikte, performansımızın düşük olduğu yıllar olarak göze çarpıyor. Bu rakamlar aslında ara dönemler ve doğal afetlerle kesintiye uğramaması halinde, büyümemizi koalisyon ya da tek parti hükümetleri fark etmeksizin %5'ler seviyelerine çekebileceğimizi gösteriyor.

Aslında bu nedenlerden sadece birisi, kuvvetler ayrılığının olmaması veya eyaletlere bölme yetkisi karşı çıkmak için yeter.

Türk Milliyetçilerinin Tavrı Nedir?

Bugün MHP teşkilatlarında ve Ülkü Ocakları'nda görevde olan teşkilatların büyük bölümü “hayırcı”dır. Görevleri gereği, bunu resmen ifade edemiyorlar ancak yapılan görüşmelerde, ziyaretlerde bu sürekli ifade ediliyor.

Milliyetçi Hareket, Türkiye'nin federasyona ve arkasından bölünmeye gideceği bir sürecin suç ortağı olmamak konusunda karardır. Buna izin vermeyeceğiz çünkü bu bir suç ortaklığıdır. MHP'nin son 10 seneden beri söylediği şeyleri söylemeye devam ediyoruz çünkü doğru olan bunlardır.

Başkanlığa karşı çıkıyoruz çünkü “Özerk bölgelerin önünü açacak” diyoruz. Ülkemizde bir ekonomik kriz var. “Eko-

nomik kriz kaosa döner...” diyoruz. “Özelleştirme” dediler, Cumhuriyet’in bütün varlıkları talan edildi, yerine yeni fabrikalar oluşturulmadı. Üretim kapasitesi artırılmadı. İşadamları da itiraf ediyor, ekonominin eski patronu, AKP’li bakan Ali Babacan da benzer şeyler söylüyor. Bu durumu ifade ettiği için görevden alındı. Şimdi bu iflas etmiş ekonomide, “Varlık Fonu” adı ile yeni bir model getirilmek isteniyor. Bir “Katar Emiri Hazinesi” oluşturulmak isteniyor ki dış borçlarda rehin gösterilecek bir alan oluşturulsun.

Hukukun olmadığı bir ülkeye yabancı yatırımcı gelmez, var olan gider. Yerli yatırımcı zaten gitmeye başladı. Bir ekonomik çöküş olur!

Tek adam, cumhurbaşkanı, başkomutan, milli güvenlik siyasetini belirleyen kişi olmamalıdır. Eğer anayasa değişikliği gerçekleşirse, hükümetin, birlikte yaptığı işi bir tek kişi belirleyecektir. Bu durum, ülkenin çok kolay savaşa girebilmesi demektir. 1 Mart 2003’te, ülke topraklarını ABD askerine açan Başbakanlık Tezkeresi’nin TBMM’de oylanması sırasında böyle bir anayasa olsaydı, hem ABD ordusu Türkiye’den geçerdi hem de Türk ordusu savaşa sokulurdu. Başkanlık olsaydı, “Şam’da cuma namazı kılacağız...” diyerek Suriye politikasını şekillendiren zihniyet, orduyu Suriye’ye sokardı.

ABD’de başkanlık sistemi vardır. 2. Dünya Savaşı’ndan sonra ABD Parlamentosu’ndan sadece 1 savaş kararı çıkarıldı. ABD başkanlarının takdiriyle ise 84 askeri müdahale yapıldı. ABD, AB neden Türkiye’de başkanlık sistemi kurulmasına karşı çıkmıyor? Çünkü Meclis’te 350 milletvekilini idare etmek zor, “başkan”ı yani bir kişiyi kontrol etmek kolaydır.

Bütün bunları düşünerek milliyetçiler olarak yapılmak istenen anayasa değişikliğine “hayır” diyoruz. *Bu demokrasi mücadelesi 16 Nisan’da bitmeyecek. 16 Nisan’da hayır çıksa da evet*

çıkarsa da daha demokratik bir Türkiye için mücadele etmeye devam edeceğiz. Çünkü inandığımız, güvendiğimiz, sevdiğimiz ve sadakatimizi adadığımız Türk milletinin demokrasinin en iyisini hak ettiğine inanıyoruz.

Devlet Bahçeli'nin Tavır Değişikliği

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, olağanüstü kongrenin Saray desteğiyle engellenmesinin karşılığını, 15 Temmuz FETÖ darbe girişimi sonrasında Tayyip Erdoğan'a başkanlığı önererek ödemeye çalışıyor. Başka hiçbir gerekçe yok. Bunu tahmin ederek değil, bilerek yazıyorum. Çünkü Prof. Dr. Yusuf Halaçoğlu, kendisi ile referandum oylaması sırasında TBMM'de bir görüşme yaptı. Bahçeli'ye "Eğer bizim bilmediğimiz devlet güvenliği ile ilgili bir husus varsa bana söyleyin ben de evet derim, Ümit Özdağ da evet der" dediği zaman, "Hayır, kamuoyuna açıkladıklarım haricinde bir şey yok" dedi.

Kamuoyu önünde başkanlığa karşı çıktığımı açıkladım ve MHP'den ihraç edildim. İhraç edilme gerekçelerimden biri budur. İhraç yazısında "Partinin yetkili kurulları karar almadan başkanlığa karşı olduğunuzu açıkladınız..." dediler. Oysa partiler, anayasa değişiklikleri konusunda grup kararı alamazlar, milletvekillerini bağlayamazlar. Zaten bu oylamalar gizli yapılır.

Türkiye'de mahkemeler olduğunu sanıyordum. Partilerin anayasa değişikliklerinde bağlayıcı karar alamayacakları bilinirken, mahkeme ihracı kabul etti. Önemsemiyorum çünkü Türkiye'nin birliği ve bütünlüğünü korumak için bir mücadele veriyorum. Diğer Türk milliyetçileri de aynı mücadeleyi veriyor. Ülkücü Hareket'in 1965'ten beri siyaset yapan, önde

gelenleri de siyaset, kültür, fikir insanları da aynı mücadeleyi veriyor.

Bugün MHP'de "muhalefet olan" Balgat Kligi'dir. Genel Merkez'in bulunduğu Ankara'nın Balgat semtindeki küçük bir gruptur. Onlara "Genel Merkez" diyemiyoruz çünkü küçük bir grup olarak kaldılar.

Ülkücü Hareket'in yüzde 80'i çok açık bir şekilde, on yıldan beri söyleneni, MHP'nin dile getirdiği görüşleri savunmaya devam ediyor. Bahçeli'nin de birkaç ay öncesine kadar dile getirdiği görüşlerdi bunlar.

Bu Anayasa Eyaletler ve Bölünme Anayasasıdır

Bu anayasa değişikliği, Türkiye'yi federal düzene götürmek için ilk adımdır. Bu süreç Türkiye'nin bölünmesine kadar gider. Bunu önlemek için Ülkücü Hareket'in, MHP'nin 1965'ten beri siyaset yapan, kültürel ve ideolojik çalışmaları içinde bulunan herkes elini taşın altına koydu. Bu artık parti içi çatışma, gerilim anlamında değil, bir Türkiye mücadelesidir.

"Halka gitmekten niye korkuyorsunuz?" diyenlere karşı halka gidiyoruz.

Parlamenter demokrasiyi tasfiye ederek otoriter bir başkanlık sistemi kurmayı hedefleyen Erdoğan'ın referandum süreci, sonucu nasıl antidemokratik olacak ise o kadar antidemokratik koşullarda başladı ve devam ediyor. 12 Eylül anayasası sıkıyönetim şartlarında oylanmıştı, Erdoğan anayasası olağanüstü hal koşullarında referanduma gidiyor. Daha TBMM'de görüşmelerin televizyonlardan naklen yayınının engellenmesi ile gösterdi kendisini bu. "Referandum yapalım, halktan neden kaçıyorsunuz?" diyenler, ilk adımda

tartışmaların halk tarafından görülmesini engellemeye çalıştılar. Çünkü, halkın hangi partiyi tutarsa tutsun, dinlediği takdirde bu referandumu kaybedeceklerini biliyorlar. Esas halktan korkanlar iktidar sahipleridir.

İkinci antidemokratik adım, kendi milletvekillerini açık oy kullanmaya zorlamaları idi. Çünkü kendi milletvekillerinden korktular.

Devlet Bahçeli de kendi milletvekillerinden pulları toplayarak anayasayı çiğnedi.

12 Eylül anayasası referandumuna askeri rejimin ilan ettiği sıkıyönetim altında gidilmişti. Erdoğan anayasasına ise olağanüstü halin baskısı altında gidiliyor.

Bir yanda devletin bütün imkân ve kaynaklarını amansızca kullanan Erdoğan ve AKP var. Öte yanda kaynakları olmayan biz Türk milliyetçileri ve sınırlı olan CHP var.

Buna rağmen kaynakların sınırsızlığı yetmiyor. Biz Türk milliyetçilerinin konuşturulmaması için ellerinden geleni yapıyorlar. Konferans salonları elimizden alınıyor. Milletvekili olduğum Gaziantep'te konuşmak için konferans salonu bulamıyorum. Belediyeler vermiyor. Düğün salonlarına “Kiralamayın!” baskısı yapılıyor. İlan vermek istiyoruz, engelleniyor. Televizyonlara çıkmamız engelleniyor. Gazetelerde haber olmamız engelleniyor. Yerel televizyonlara biz gitmeden çıkarmayın diye baskı yapılıyor (Hatay). Adana'da Akdeniz Radyosu'nda yayın yaptım. 30 dakika siber saldırı ile yayını kestiler. Konya Selçuk Üniversitesi rektörü öğrencilerin “Burhan Kuzu'yu davet ettiniz, Ümit Özdağ'ı da davet edelim” isteğine Twitter'dan “Memleket menfaatine konuşmaya başladığı zaman düşünüyoruz” diye cevap veriyor. Gaziantep Üniversitesi rektörü, Ümit Özdağ'ı destekleyen öğrencilerin Hocalı'da Ermeniler tarafından yapılan katliam anısına düzenledikleri etkinliği iptal ederken, Anayasa Komisyonu Başkanı Mustafa Şentop'un üniver-

sitedeki konferansına öğrencileri ders karşılığı imza zorunluluğu ile davet ediyor. İş dünyası bizden vebalı gibi kaçıyor.

Bütün bunların dışında Devlet Bahçeli'nin emri ile saldırılar düzenleniyor. Salonlar basılıyor. Bizi destekleyenler tehdit ediliyor. Sürekli polis ve gençlik koruması altında çalışmalarımızı yürütüyoruz. Bu şartlar altında bugüne kadar geldik. Bundan sonra da bu şartlar veya daha ağır şartlar altında ilerleyeceğiz. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kuruluş esaslarından uzaklaştırmak, rejim değişikliği gerçekleştirmek ve İstiklal Harbi felsefesinden uzaklaştırmak olan değişikliğe “hayır” demeye devam ediyoruz, edeceğiz. Çünkü, Türk milliyetçileri, İstiklal Harbi felsefesine ve Cumhuriyet'in kuruluş ilkelerine bağlıdır.

“Evet” için çalışan iktidarın, cumhurbaşkanı, başbakan ve adalet bakanının “Hayır demek darbecilerle, teröristlerle yana olmaktır...” yönündeki açıklamaları, Türk milliyetçilerini yıldırıamaz! Çünkü bu ifadeler, akıl sınırlarını zorlayan bir terörist örgüt güzellemesidir. “Hayır” diyenler ne diyor? “Bugünkü anayasa kalsın...” diyorlar. “Parlamente demokratik sistem kalsın...” diyoruz. “TBMM'nin elinden yetkileri alınmasın, bütün yetkiler bir kişiye devredilmesin, bu anayasanın temel milli üniter devlet çatısı korunsun...” diyoruz. Terör örgütleri bunu mu istiyorlar? Buna mı destek veriyorlar?

TBMM, Türkiye Cumhuriyeti'nin taşıyıcı kolunu, temel direğidir. Bunun yıkılmasına karşı olmaya devam edeceğiz.

Getirilmek istenen sistemle cumhurbaşkanına “özerk bölge kurma” yetkisinin verilmesi hatadır. Bugün çok sevdiğiniz, hata yapmayacağına inandığınız bir isim cumhurbaşkanı adayı olabilir ama yarın belki de hiç istemediğiniz birisi aynı göreve gelebilir. Bütün haklarınızı bir anda kaybedebilirsiniz. Bir sabah uyanırsınız ki bir cumhurbaşkanlığı kararnamesi yayımlanmış ve haklarınız elinizden alınmış.

Getirilmek istenen sistemde “başkan”, milli güvenlik siyasetini tek başına belirliyor, orduların başkomutanı oluyor, Genelkurmay ona bağlı. Böyle bir başkan Türkiye’yi rahatlıkla savaşa bile sokabilir.

Eğer MHP’nin başkanlık konusunda ideolojik olarak bir tutumu varsa, bu anayasa taslağına “hayır” diyen biz milliyetçiler bunu temsil ediyoruz. MHP’nin politik çizgisinden uzaklaşan, iktidara teslim olan, MHP’yi bilinmezliğe itenler ise başkanlığa “evet” diyenlerdir. Bir Ülkücü’nün, bir Türk milliyetçisinin böyle bir değişikliğe “evet” demesi mümkün değildir. Birkaç tane “evet” diyen çıksa da tarih onlardan hesap soracaktır.

Türkiye olağanüstü şartlardan geçiyor. Bu nedenle bir anayasa değişikliği tartışılacaksa, referanduma götürülecekse, bu dönemde yapılmamalıdır. Devlet, ordu, bürokrasi ve ekonomi yeniden normalleştikten sonra gündeme getirilmelidir.

TBMM tasfiye ediliyor. Kim “Meclis’in yetkisi artıyor...” diyorsa yalan söylüyor çünkü getirilmek istenen “başkanlık anayasası” bile değil, “diktatörlük anayasası”dır. Türk toplumunun ulaşmış olduğu demokratik kültür ortamında, böyle bir anayasayı belki Kuzey Kore’de kabul ettirebilirsiniz ama Türkiye’de kabul ettiremezsiniz. Bu anayasayı kabul ettirseniz bile ülkeyi bununla yönetmezsiniz. Napolyon’un sözü var:

“Süngünün üzerinde oturamazsınız.”

Saray, “kaptıkaçtı” bir anayasa değişikliği yapmak istiyor. Muhalefeti de bu süreçte tam anlamıyla susturacak tedbirler almak istiyor. Hitler’in bütün muhalefeti bir gecede susturduğu ve kırılan camlardan dolayı “Kristal Gece” diye anılan bir olay vardır. Türkiye’de de “Kristal Gece”ye doğru gidilmektedir. Oysa dışarıda Türkiye üzerinde bu kadar baskı varken, iktidarın muhalefeti yok etmeye, ezmeye çalışmak yerine yanına alması gerekir. Türkiye’ye “İkinci Sevr” dayatılıyorsa, ilk Sevr’i reddeden Mustafa Kemal Atatürk ve dayandığı TBMM

unutulmamalıdır. TBMM ilk Sevr'e de FETÖ saldırılarına da direnmiş, "Gazi Meclis"tir.

Eleştirilerimizle 126. Madde'de yapılmak istenen değişiklik farklılaşsa da, ruhu devam ediyor. Cumhurbaşkanına özerk bölgeler kurma yetkisi veren bu değişikliğe karşı muhalefet yılmayacaktır. Türkiye milli devlettir, üniter devlettir, hukuk devletidir. Parlamenter sistem ve Türkiye'nin toprak bütünlüğü, üzerinde uzlaşmamız gereken şeyler olmalı. Bunun dışında siyasi konularda farklı düşünebiliriz. Hayat görüşlerimiz farklı olabilir ama bu konularda uzlaşmak zorundayız. Bir Türkiye olsun, o Türkiye'de farklı siyasal görüşleri savunalım. Ama Türkiye olmazsa nerede savunacağız? Bizim gidecek başka yerimiz yoktur! Bu ülkeyi bir içsavaşa çekmek isteyen dış dinamiklere de onların tuzağına düşen iç dinamiklere de direnmeliyiz.

Bahçeli Başkanlığı Neden Destekliyor?

Bu soru anayasa değişikliği süreci başladığından bu yana en fazla sorulan sorudur. Cevabı hiç zor ve karışık değildir. MHP'nin, olağanüstü kongresi, Saray'ın desteği ile durdurulmuştur. Şimdi Saray'ın desteğine karşı yapılan bir ödeme vardır. "Sen benim genel başkanlıkta kalmamı sağladın, ben de seni başkanlığa taşıyorum..." durumu söz konusudur. Bunun dışında, MHP'deki kliğin bu anayasa değişikliğine destek vermesinin Türkiye'nin güvenliğiyle, FETÖ'yle mücadeleyle hiçbir ilgisi yoktur. Zaten FETÖ ile mücadele konusunda bütün partiler işbirliği halinde; hükümet ne istiyorsa veriliyor. Türkiye'deki referandumun güvenlik sorunlarına yol açacağı dünyada bile bilinirken, MHP'liler destek veremez. Türk milliyetçileri böyle düşünürken, Bahçeli'nin "Erdoğan bu anayasayı

ihlal ediyor. Bu durum, anayasa hukuk ihlal süreci doğuruyor. O zaman bunu değiştirelim...” şeklinde bir savunma yapması inandırıcı değildir. Milletvekilleri olarak bu anayasayı korumak için anayasa üstüne yemin ettik. Devlet Bahçeli de etti. Bizim görevimiz anayasayı savunmaktır. “Cumhurbaşkanı olan kişi çiğniyor” diye anayasayı değiştirmek değildir.

Erdoğan mevcut anayasayı ihlal ediyorsa, bu anayasayı değiştirmek yerine yemine sadık kalması için mücadele edilmesi gerekir. Bu meclis İstiklal Harbi vermiş bir meclistir. Erdoğan’a, İstiklal Harbi’nden kaynaklanan haklarını devre-demez.

Türk Milliyetçileri Davalarına İtaat Ederler

MHP’de gelenek, “genel başkana itaat” değildir. Türk mil-letinin çıkarlarını, yani “davayı” savunmaktır. Rahmetli Al-parслан Türkeş, sembolik olarak “Davadan döneni vurun! Ben dönersem, beni de vurun!” der. Anlamı şudur: Lider sadece davayı savunduğunda liderdir. Davadan dönerse, lider değildir. *Türk milliyetçileri akıllarını ve kalplerini kullanarak milletlerini sever ve onun güvenliği, refahı, saygınlığı için çalışırlar. Türk mil-liyetçisi olmak demek aklı kullanmak demektir. Hiçbir Türk mil-liyetçisi, “Sizin bilmedikleriniz var. Liderimizin bildikleri var” laf-ları ile kandırmaz. Eğer bildikleri varsa anlatsın da öğrenelim.*

MHP yönetimi on yıldan beri “Başkanlık Türkiye’yi bölün-meye götürür...” görüşünü savundu. 15 Temmuz’dan sonra ne değişti ki başkanlık Türkiye’yi kurtaran sistem oldu? Mesele Tayyip Erdoğan değildir. Dünyanın en iyi politikacısına da bu şekilde yetkiler verirsiniz, anayasa hukukun teminatı olmaktan çıkar, diktatör üretir. Getirilmek istenen, bir dikta anayasasıdır.

Başkanlık önce özerkliği getirir sonra federasyon tetiklenir. Anayasa değişikliği taslağının yayımlanmasından sonra ilk kez Türkiye Barolar Birliği tarafından düzenlenen ve panelde benim 123 ve 126. maddelerde yapılacak değişikliklerin özerk bölgelerin önünü açacağı itirazını dile getirmem üzerine CHP Anayasa Komisyonu'nda konunun üzerine gitti ve TBMM Anayasa Komisyonu görüşmeleri aşamasında değişikliğe uğradı. Ancak bugünkü haliyle de Erdoğan'ın cumhurbaşkanlığında, onun anayasayı yorumlama şekliyle özerk bölgeler kurulabilir. 123'ün içindeki şifreler buna izin veriyor.

Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile kanun hükmünde kararnameler karşılaştırılıyor. Oysa durum farklıdır. Kanun Hükmünde Kararname (KHK) çıkması için TBMM, “konusu ve süresi belli olmak üzere” hükümete yetki veriyor. Mesela 3 ay için yetki veriyor ve bu süre sonunda, Meclis'e yasa tasarısı olarak getirilmesini şart koşuyor. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde bu şart yok. Neredeyse yasa hükmünde ve Meclis'ten de yetki almıyor bunun için.

Erdoğan'ın Ülkücülerle ilgili daha önceki sözlerini alt alta koyarsanız, bir hakaretler manzumesi ortaya çıkar. Unutulmaması gereken bu durum bir yana, MHP Türk siyasi hayatında Türk milliyetçiliği doktrinini savunmuştur. Türk milletinin birliği konusunda bir tutumu her zaman öncelik saymıştır. Türkiye'de son 10 yıldır başkanlık üzerinden bir federasyon üretilmeye çalışıldığını görerek, başkanlığın bir bölünme olduğunu her düzeyde hemen her gün gündeme getirmiş ve siyasetinin ayrılmaz bir parçası yapmıştır. Halen de MHP'nin kâğıt üzerinde resmi politikası budur. Parlamenter demokrasiyi savunur ve başkanlığa karşı çıkar. “Her türlü milliyetçiliği ayakları altına aldığı” söyleyen, Türkiye'yi bu hale getiren AKP politikalarının bir numaralı sorumlusu olan Erdoğan'ın durumu bi-

linirken, anayasayı korumak yerine ona uygun bir anayasa hazırlamak ve “evet” demek, Türk milliyetçiliği ile izah edilemez.

Bizim için önemli olan, önümüzdeki süreçte parlamenter demokrasiyi başarıyla savunmak, Türkiye’ye kurulan komploları aşmak ve sonunda başarı ile milli birliğimizi ayakta tutmaktır.

Türk milliyetçileri için Devlet Bahçeli tarihtir. Ne istiyorsa yapabilir ama artık milliyetçileri temsil edemez. Türkiye’ye sözde başkanlık rejimini getirme çabasına destek veren, bunun için son on senede söylediği her şeyi inkâr eden bir kişi ile aynı siyasal çizgide değiliz. Biz Türk milliyetçisiyiz. Tarihin bu döneminde, Türkiye böyle bir ağır tehditle karşı karşıya iken, “Bu işler bitsin, geçsin, eyaletleri de düşüneceğiz...” diyen AKP’li yetkililer açıklama yaparken, AKP’li bir milletvekili kalkıp, anayasanın ilk 4 maddesinin değiştirilmesinden bahsederken, cumhurbaşkanının hukuk danışmanı “İlk 4 madde darbe kalıntısı...” derken, biri buna rağmen destek veriyorsa, Türk milliyetçisi değildir.

Bugün bu anayasaya Devlet Bey’in bir bildiği vardır diye evet oyu vermiş MHP milletvekillerinin hiçbirini ülkücü ve vatansever olarak görmüyorum ve çok yakın bir süre sonra nedamet getirip pişman olduklarını söyleyecek olsalar da ne tarih ne de bizler onları affetmeyeceğiz.

Kontrollü Kaos

Türk toplumu Cumhuriyet tarihinde hiç olmadığı kadar ikiye bölünmüş durumda. Türkiye’nin toplumsal bütünlüğünde bir yarılma var. Türkiye, Erdoğan’ın başkanlığına karşı olanlar ve onun başkanlığını destekleyenler diye ikiye bölünmüş durumdadır. Ancak sorun daha derindir. Çünkü Erdoğan yıl-

lardan bu yana siyaseti bölme ve gerginlik siyaseti üzerinden sürdürmüştür. Türk milletini her konuşmasında etnik gruplara bölmüştür. Türk, Kürt, Laz, Çerkes, Arap diyerek. Oysa, etnisi-te başka şeydir, millet olmak başka şeydir. Irkı millet zanneden siyasal ümmetçi ve özünde Türk milletine düşman bir tavidir bu. Türk milletini Sünni-Alevi diye germiştir. Bizi hayat tarzlarımız üzerinden ayırtırmıştır. Referandum öncesinde, Türk milleti, demokrat evetçiler ve darbeci-terörist-çukur-Haçlı hayırcılar diye ikiye ayrılmaktadır. Türkiye’de kitlelerin bölünmüşlüğü artık gerçek anlamda bir milli güvenlik sorunu haline gelmiştir.

Birbirine kızgınlıkla bakan Erdoğan yanlısı ve karşıtı grupların içinde, Erdoğan’a taparcasına bağlı olanlar ve ölümüne nefret edenler var. Bir taraf 15 Temmuz deneyimine, diğer taraf Gezi deneyimine sahip. Sokak deneyimi olan kitlelerin sokağa çıkması/çıkarılması kolaydır. Eğer baskılar, provokasyonlar devam ederse, bu bölünme tehlikeli bir gidişat alacaktır. Referandumun sonucu da önemli değildir. Evet de çıksa hayır da bir ülke sürekli böyle gerilim ve düşmanlık politikası ile yönetilirse sonunda birbirine girer. Bir tarafta Gezi Parkı eylemleri ile sokağa inme pratiği kazanmış bir kesim, diğer tarafta 15 Temmuz darbe girişimine karşı koyarak sokağa inme pratiği kazanmış bir kesim var. Bunlar karşı karşıya gelirlerse, istihbarat örgütleri, yabancı servisler, FETÖ elemanları bunların arkasına geçip kışkırtırlarsa, meseleyi silahlı çatışmaya dökerlerse tehlike büyüyecektir. Bu ihtimallerin çok dikkatli takip edilmesi gerekir.

Bunları AKP iktidarı da görmektedir. AKP iktidarı, ortaya çıkacak böyle bir gelişmeyi “kontrollü kaos” olarak yönetebileceğine inanmaktadır. Diğer bir ifade ile kaosu belki anılan gruplar başlatacaktır ancak hükümet bir süre denetim altında kaosu büyümesini izleyip sonra atacağı sert güvenlik adımları

ile hem olayları bastırarak hem de olaylar ile muhalefet arasında bir ilişki kurarak referandum sonucunu etkileyecektir. Bunu nereden mi çıkarıyorum? Dikkatli bir açık kaynak okuması ve inceleme ile.

29 Aralık 2016'da *Türkiye* gazetesinde Fuat Uğur çok önemli bir makale yazdı. Fuat Uğur çok önemli ve etkili haber kaynakları olan bir gazeteci. 15 Temmuz FETÖ'cü darbesini, 4 Nisan ve 29 Nisan tarihli yazılarında 2,5-3 ay önce, "FETÖ darbeye hazırlanıyor, siz ne yapıyorsunuz genelkurmay başkanı ve MİT müsteşarı?" diye sesleniyordu. Fuat Uğur 29 Aralık'ta yine çok önemli bir yazı yazdı:

Hepiniz; CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, darbe girişimini araştırma komisyonunun CHP'li üyesi Aytun Çıray, Uğur Dündar (Halk TV), Fehmi Kuru, Mehmet Tezkan (*Milliyet*), Orhan Bursalı (*Cumhuriyet*), tetikçi Ahmet Şık ve tüm kriptolar.

Epeydir "Meğer Fuat Uğur darbenin geldiğini, nasıl hazırlık yapıldığını, devletin FETÖ'yü izlediğini ve suçüstünde yakalayacağını daha önceden yazmış. Madem devletin haberi vardı neden engellemedi? Ödüllük habermiş, hay Allah nasıl da atlamışız?" diye koro halinde ağlaştığınızı izlediğim için bu uyarıyı baştan yapayım dedim.

Sadece darbeci FETÖ değil, CHP ve HDP içindeki FETÖ'cüler, Meral Akşener ekibi ve medyadaki tüm kriptolar 15 Temmuz'da kallavi bir kazık yediler. Şimdi yeni kendilerine gelmiş "Acaba bu kazığı nasıl çıkartırız da suçu FETÖ yerine devlete yıkarız?" telaşı içindeler.

Geçti Bor'un pazarı.

Bakın yine izleniyorsunuz ve ben yine kaynağımı açıklıyorum; her zamanki gibi Ümit Akdemir. Boşuna "Bilgileri devletin istihbaratından alıyor" gibi zevzekçe konuşmayın diye söylüyorum bunu.

Hatırlayacaksınız, darbe girişiminin hemen ardından terörist başı 14 Ağustos'u işaret etmişti. Herkes bu işarete atladığı sırada Ümit Akdemir yine bu köşeden şöyle demişti:

“Fetullah şimdilik bir şey yapamaz. Psikolojik savaş veriyor. Örgüt 6 aya kadar yeni bir plan üzerinde düşünemez.”

Baharı Bekleyen Çakalların Beklediği Şifreler

Aradan 6 ay geçti ve Ümit Akdemir FETÖ elebaşının yeni planlarını çözmeyi başardı. Bunun için FETÖ içindeki istihbarat kaynaklarını yoğun biçimde harekete geçirdi. Önce tabana yayılan fısıltıları derledi. Herkes “Baharı bekleyin” demektedir. İşin ilginç yanı baharı bekleyen kumruların çeşitliliği idi. Misal Meral Akşener grubu aynı heyecandaydı.

Beklenen şifreler elebaşı Fetullah Gülen'den geldi çünkü.

Meczip, “değişik grupların” iştirak edeceği bir kalkışmadan söz ediyor son konuşma videosunda. Verdiği işaretler tabandaki “bahar heyecanı” ile örtüşmekte.

Önce şu sayıklamalarına bir bakalım:

“Şayet, O (celle celaluhu) tohumu öyle yaratmasaydı, öyle karbondioksit, oksijen filan dengesini ortaya koymasaydı, ağaçlar onu emip sizin ihtiyacınız olan oksijeni dışarıya ifraz etmeselerdi, toprakta kuvve-i inbatiye olmasaydı, tohumda neşvü nema bulma, toprak altına atıldıktan sonra hususiyetini koruma ve yerine göre bereketlenip birkaç başağa yürüme olmasaydı, sebepler açısından, rızkı nereden bulacaktınız?

Ağacı, ona göre kıyas edin. Denizi, ona göre kıyas edin. Balı ona göre kıyas edin. Yağmuru, ona göre kıyas edin. Bulutları, ona göre kıyas edin... Hesapları tam Riyazi düşüncenin gereği... Tohum, topraktaki kuvve-i inbatiye, güneşten gelen

şualar, oksijen-karbondioksit dengesi, bildiğimiz-bilemediğimiz daha değişik faktörler, tohumun/danenin hususiyetidir.”

FETÖ'cü çakal Önder Aytaç mesajı almış ve “Süreç nasıl başladı ve ne zaman bitecek?” başlıklı yazısında yumurtlamış zaten:

“Süreç, Allah'ın izni ve Efendimiz'in (sav) bizzat müdahaleleri ile belki de rahmet yüklü, bahar ve bereket muştulu yağmurlardan sonra 1-3-5-7 şeklinde zamanlık kısa bir sürede bitecek.”

FETÖ'nün Bahar Planında CHP'nin Yeri

Ümit Akdemir “İşaretlerin genel manası çok açık” diyor. Bahar gelecek, saklanan tohumlar ortaya çıkmaya başlayacak, karbondioksit, güneş, enerji, yağmur, toprak ve gübre gibi “diğer unsurlar”ın desteğiyle süreç kısa sürede bitecek.

Tohum FETÖ, diğer unsurlar da aşağıdaki gibi. Kotarılmak istenen yeni kalkışma planı şu:

1. CHP başkanlığa karşı çıkma bahanesiyle halkı sokağa çağırarak.
2. Buna örgütler ve HDP destek verecek, ikinci bir Gezi kalkışmasının fitili ateşlenecek.
3. Terör örgütleri eylemciler arasında bombalar patlatacak, sonuç MİT'in üstüne atılacak.
4. “Bunlar hep Erdoğan'ın yüzünden oluyor” propagandası yapılacak.
5. Son olarak saklanmış tohumlar ortaya çıkmaya başlayacak; FETÖ kripto kuvvetleri.

CHP'ye ve İçlerindeki FETÖ Kriptolarına Son Uyarı

Şimdi yine yazıyorum ve bu kez işin içinde CHP'deki FETÖ'cüler de var, MHP muhalefeti adı altında bir türlü iflah olmayan Meral Akşener ekibi de. Hem de baştan itibaren. Kendinize gelin ve bir an evvel FETÖ ile ilişkinizi bitirin. Çünkü sizlerin ve birtakım örgütlerin arasına sızan FETÖ'cü kriptolar bu kez sizleri hakikaten felakete sürükleyecek. Bu kriptoları biliyorsunuz. Bir an evvel temizleyin.

Tüm CHP, HDP, Meral Akşener ekibi ve çeşitli örgütler içindeki kriptolar takip altında.

Aynen geçen nisan ayında yazdığım gibi altını çizerek söylüyorum.

“Devlet sizi izliyor ve suç işlemenizi bekliyor. Tavukları tar-
da sayacak, haberiniz olsun.”

Laf dinlemiyor, kazığı yedikten sonra da zırlıyorsunuz.

Bu yüzden köprüden önceki son çıkıştır bu. Uyarımı dinlemediğiniz takdirde sizi bekleyen uçurum.

Demedi demeyin.

Fuat Uğur'un bu yazısında sadece FETÖ'cü darbe haberi yok aynı zamanda FETÖ ile hiçbir ilgisi olmayan muhalefetin de darbe bahanesi ile tasfiye edileceği bilgisi var. Keza bu makalede muhalefet FETÖ ile ilişkili gösteriliyor. FETÖ'nün referandum sürecinde ortaya çıkabilecek muhtemel karışıklıklardan istifade etmek isteyerek darbe girişiminde bulunacağı iddiası başkadır, muhalefeti tasfiye etmek ise bir başka “projedir”. Fuat Uğur'un bu yazısından iki gün sonra *Sabah* gazetesinde “FETÖ'nün içsavaş planı devrede: Üst Akıl planı düğmeye bastı” başlıklı haber yayımlandı. Bu haberde aslında Fuat Uğur'un makalesi haberlerleştirilmiş ve süslenmişti.

Nihayet, Sözcü'de 15 Ocak 2017'de Kâmil Elibol "FETÖ, Gezi tarzı eylem planlıyor" başlıklı haberinde Milli İstihbarat Teşkilatı ve Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi'nin raporlarında Ankara, İstanbul ve İzmir'de Gezi Parkı tarzı eylemlere hazırlandığını, FETÖ'nün "Halkların Birleşik Devrim Hareketi" adı altında birleşen terör örgütlerinin provokasyona hazırlandıklarını duyurdu. Aslında Fuat Uğur'un makalesi, Sabah gazetesinin haberi ve Sözcü'nün haberi aynı konuyu gündeme taşıyorlardı.

Bu arada aktrol hesaplarından ilginç mesajlar izlenebiliyordu. Çobaoğlu_2 adlı hesap şöyle demektedir: "Halkın öfkesi o kadar büyük olacak ki, Recep Tayyip Erdoğan dahi halkı durduramayacaktır. Çünkü CHP'nin 90 yıldır yaptıkları sabrı taşırdı. Başta Genel Merkez binası olmak üzere tüm CHP binaları yerle bir edilecek, Kılıçdaroğlu ve birçok vekil yurtdışına kaçmak zorunda kalacaktır. CHP'nin çıkaracağı bir içsavaşta Türk halkı CHP'nin üstünden silindir gibi geçecek, birçok vekili linç edilip öldüreceklerdir." İlginç olan bir analiz ile aktrol hesabının "muhalafetin çıkaracağı içsavaş/iç karışıklıklar" fikrinde buluşmasıdır.

AKP'yi sanal âlemde tanıtan gazeteci Ömer Turan'ın Mart 2017'de attığı tweet de çok ilginçtir. Ve adeta tamamlayıcı ve ayrıntıya inicidir. Ömer Turan'ın 18 Mart 2017'de atmış olduğu tweet şöyledir:

1. Derin NATO ve baş piyonu FETÖ 18 Mart-16 Nisan arası ikinci bir darbeyi muhtemelen deneyecek. Bu tarihler arası çok dikkatli olmamız lazım.

2. Derin NATO 2. darbede birincinin aksine NATO'cu Kemalistlere de çok önemli roller verdi. FETÖ-Kemalist ortak yapımı bir derin NATO darbesi.

3. İkinci darbe kademeli, ön hazırlıklı muhtemelen. İlkön-

ce çok bir hamle (suikast-kaza vs.) yapıp tüm taşları yerinden oynatmaya çalışacaklar.

4. Muhtemelen suikast, terör dalgası ya da Mısır'daki Bal-tacıların vandalizmine benzer genel kaos amaçlı operasyonlar tertiplenecek.

5. İşte klasik askeri derin NATO darbesi muhtemelen tam da bu aşamada barışı sağlamak üzere devreye girecek. 12 Eylül'de olduğu gibi.

6. Derin NATO toplumda kutuplaşma var imajını vermek için Kemalist, Kürt ve Alevileri kullanmaya çalışacak (Gezi türü kitlesel hareketler).

7. Genel kaosa kapı aralayacak çok bir eylem (?) ekonomik dengeleri de altüst eder zaten. Böyle karmaşada referandumu ertelemeyi amaçlıyorlar.

8. Ordunun bu aşamada genel kaosa son vermek için 12 Eylül'de olduğu gibi yönetime el koyması istenecek. İşte derin NATO'nun 2. darbe planı.

9. İstanbul ve Ankara'daki tüm zırlı araçlar bu olaylar ba-hane edilerek metropollere tekrar geri getirilmeye çalışılacak.

10. Ben İstanbul ve Ankara'daki tüm zırlıların metropol-lerden uzaklaştırıldığına inanmıyorum zaten. NATO'nun ke-sin zırlıları vardır.

11. İşte benim her gün papağan gibi haykırdığım ama ma-halle medyasının tek bir kelime etmediği kademeli 2. derin NATO darbe planı bu.

12. Hocam peki ne olacak? Başaracaklar mı? El cevap: On-lar tuzak kuruyorlar. Allah da tuzak kuruyordu. Allah, tuzak kuranların en hayırlısıdır.

13. Derin NATO ikinci darbeyi muhtemelen 18 Mart-16 Nisan arası deneyecek. Onlar hazırlarmış. Millet olarak biz de hazırız. Haydi hodri meydan.

Bunların hiçbirisi ile ilgili savcıların soruşturma açmamış olması da altı çizilmesi gereken bir husustur. Bütün bunlar olurken, Halk Özel Harekât birlikleri kurulduğu haberleri ve fotoğrafları yayımlanmaktadır. İlçelerde silah sorumlularının belirlendiği, bazılarının silahlandırıldığı bilgileri gelmektedir. Bu bilgilerin doğru olduğunu gösteren 2. derecede kanıtlar olmakla beraber teyit edilmeye muhtaçtır. Ancak kesinliğinden emin olduğum bilgi doğrudan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın askeri danışmanı ve SADAT adlı askeri danışmanlık şirketinin kurucusu Adnan Tanrıverdi'nin bir askeri müdahaleye karşı örgütlenme yaptığını, özellikle zırhlı birliklere karşı koyma konusunda sivillerin eğitildiğini kendisinin bana söylemiş olmasıdır.

Sayın Tanrıverdi ile Ankara'da havaalanında karşılaştık. Kendisine “Paşam, 15 Temmuz gecesi birliklerin önüne belediye araçlarının çekilmesi, belediyecilerin aklı değil. Bu özel harp operasyonu. Bu konudan özel harpte siz sorumlu imişsiniz. Siz mi örgütlediniz?” diye sordum. Tanrıverdi de 27 Nisan muhtırasından sonra askeri birliklere karşı alınması gereken önlemler konusunda dersler verdiğini, bunun üzerine Harp Okulları'nda subay adaylarına askeri birliklerin sivillere karşı korunmasının yollarının öğretildiğini söyledi. Sivillerin silahlandırılması konusunda sorduğum soruya, “Yok öyle bir şey” dedi fakat şöyle devam etti: “Zırhlı birliklere karşı alınacak önlemler konusunda sivillere eğitim veriyoruz.”

Özetle, referandumun bölünmüş, gerilmiş bir toplumda büyük bir provokasyon riski çıkardığını iktidar da görmekteydi ancak iktidar bu büyük milli güvenlik riskine rağmen bu riski göze almıştı. Çünkü karşımızda içsavaş çıkması durumunda “Ezer geçeriz!” diyen bir Erdoğan var. Levent Gültekin'in yazdığı ve yalanlanmayan bir haberde bir müsteşar emekli olunca teşekkür ve veda için Erdoğan'a gitmişti. Erdoğan bundan

sonra yapacaklarını anlatınca “Çıksın, ezer geçeriz!” cevabını veriyor. Oysa bir içsavaşın iç galibi olmaz. Bir içsavaşın sadece dış galipleri olur. Bir ülkenin cumhurbaşkanının politik hedeflerine ulaşmak için “Çıksın, ezer geçeriz!” şeklinde içsavaşı kabullenen ve kazanacağını düşünen bir ruh halinde olması olağanüstü tehdittir.

Üstelik, Amerikan düşünce kuruluşu “Council of Foreign Relations”, “Küresel Terörizm Endeksi”, “Başarısız Devletler Endeksi” ve Uluslararası Kriz Grubu” 2017’de dünyada olabilecek gelişmeler ile ilgili hazırladıkları raporlarda Türkiye’yi içsavaşın kıyısında bir ülke olarak gösterirken, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın “Çıksın, ezer geçeriz!” politikası izlemesi olağanüstü tehlikelidir.

Böyle bir ortamda önce bir AKP il başkan yardımcısı, sonra cumhurbaşkanının başdanışmanı ve nihayet eski bakan Ege-men Bağış, “Eğer hayır çıkarsa içsavaş çıkar” diyorlar. Hem de AKP’nin toplantısında, üstelik resmi kimliği ile... Erdoğan’ın dünürü, “Gerektiği zaman kullanacağımız silah var...” diyor. Esenyurt Belediyesi, zabıtaları için MP5 silah alınması kararı alıyor. Zabitanın silah kullanma yetkisi yoktur.

Özetle birileri darbe, kaos, iç çatışma peşinde koşarken, birileri de “kontrol edilebilir kaos” için çalışıyor. Muhalefeti baskı altına alacaklar, baskıyı artıracaklar, sonra bir patlama olacak 16 Nisan öncesinde. Sonra hayır diyenler “Yeter!” diyecek, sokağa çıkacak, karşı taraftan da birileri sokağa çıkacaktır. Hükümet tarafından durum bir süre seyredilecek, vatandaşta bir korku başlayacak, güçlü görünenin, “evet” diyen hükümetin yanına bir kayma olacaktır. Sonra bir operasyonla, “hayır” diyen siyasi kadrolara yönelik tutuklamalar gerçekleşecek, referanduma bu ortamda gidilecektir.

Eğer Türkiye’de artık “kontrol edilebilir bir kaos” olabileceğini düşünüyorsanız, hata ediyorsunuz. Bu mümkün değildir...

Eğer bu hatayı yaparsanız, öyle müdahaleler olur ki iç ve dış terör odakları tarafından, bu süreç kontrol edilemez hale getirilir. Sistemin içinde hâlâ çok sayıda ve etkin, FETÖ bağlantılı unsur vardır. Rus büyükelçisinin bir polis memuruna öldürtülmesi bunun örneğidir.

Kontrol edilebilir kaos teorisyenlerine sesleniyorum: Bu hatayı yapmayın! Türkiye’de kontrol edilebilir kaos üzerinden “evet” stratejisini izlemeyin! Eveti gidin anlatın, biz de hayırı anlatalım. Evet diyenler ne kadar meşru ise hayır diyenler de o kadar meşrudur.

Gerçekte ise durum sanılandan da vahimdir. Birileri bu iktidara aslında Türkiye’de kontrollü kaosun mümkün olmadığını bilerek, bilmeyerek göstermiştir. Rus büyükelçisi suikastıyla aslında Saray’a hiçbir şeyi kontrol edemediğini göstermiştir. Rusya’nın Ankara büyükelçisini bir polise vurdurdular. O polisin iki saat sonra e-posta hesapları siliniyor ama silen odak, o polisi oradan kaçırmıyor. Hem de kaçabilecekken... Ölümü göze aldığını gösteriyor. Bu şu mesajı verir:

“Sisteme hâkim değilsin!”

Sisteme hâkim olmadığın için, bu sistemin ne yapacağını da bilemezsin. Bu büyük bir risktir. “Kontrollü kaos” projesinin sahipleri, aslında hem Türkiye’yi çok büyük tehlikeye atıyor hem kendilerini büyük tehlikeye atıyorlar.

Buna karşı toplumun uyanık olması lazım. Mesela bu süreçte, toplumun çok duyarlı olduğu Gezi Parkı’nda bütün ağaçlar teker teker canlı yayında kesiliyor olsa bile sokağa inmekten ve çatışmaktan kaçınılması lazım. Sabırla, baskılara karşı demokratik tavır göstererek, nümayişlerin içine girmeyerek bekleyin. Bir gün bunların sorumlularının bağımsız yargı önünde adalete hesap verecekleri günü bekleyin. İnsanları nümayişe teşvik edenlerin ya ahmak ya ajan olduğunu düşünerek ve vatandaşlara ısrarla doğruları anlatarak anayasa değişikliği süreci

tamamlanmalıdır. Sonrasında da büyük bir demokrasi mücadelesinin aynı ruh hali içinde devam edeceği unutulmamalıdır.

Yapılması gereken “evet” diyenlerin, getirilmek istenen anayasa değişikliğinin faydalarını, “hayır” diyenlerin sakıncalarını anlatmasıdır. Olması gereken budur.

Biz Bir Milletiz: Adımız Türk Milleti

Bizi hayat tarzı, mezhep, etnisite hatta “hayır-evet” dememize göre ayırtırmak, bölmek istiyorlar. Oysa biz aynı milletin, Türk milletinin çocuklarıyız. Ne mezheplerimiz, ne etnisitemiz, ne de hayat tarzlarımız Türk milletinin fertleri olmamızı engellemiyor. Aslında hayat tarzlarımız düşündüğümüz kadar farklı da değil. Aynı şeylere ağıyoruz, aynı şeylere gülüyoruz, benzer şeyler bizi üzerken, benzer şeyler bizi gururlandırıyor. Şehit cenazelerinde birlikte saf duruyoruz, birlikte ağıyoruz. Bir milletvekilinden dinlemiştim. Gölcük depreminden sonra Yalova’da 12 Eylül öncesinde düşman olduğumuz bir Ülkücü ile ağlayarak ve bir sigarayı birlikte içerek enkazı kaldırmaya çalıştık diye.

Sonuçta, MHP’li, CHP’li, AKP’li, Saadet’li, HEPAR’lı BBP’li, Demokrat Partili, Vatan Partili, bugün kafası karışık olan ancak bu vatanın nasıl bir karış toprağından vazgeçmezsek bir insanından da vazgeçmeyeceğimiz HDP’ye değişik nedenler ile oy veren bizlerin bizden başka kimsesi yok. Bunu Yalova’da da gördük, Varto ve Van depremlerinde de ve başka felaketlerde de...

Biz bir milletiz. İçinden geçtiğimiz referandum süreci benim için bir “evet-hayır” mücadelesi olmanın ötesinde “içsavaş çılgınlıklarını”, baskı ve dışlamaları hep birlikte bastıracağımız bir Türk Milleti olduğumuz gerçeğini yeniden hatırlama mücadelesidir.

Size bir tarihi hadise anlatayım. Sakarya Muharebeleri'nin ilk günleridir. Yunan ordusu bütün gücü ile saldırmaktadır. Türk cephesi zorlanmakta, yarılma tehdidi yaşanmaktadır. Mustafa Kemal Paşa, Büyük Millet Meclisi başkanı "Bir dakika geciktirilmesi idam cezasını gerektirir" kaydı ile Büyük Millet Meclisi Riyaseti'ne çok gizli bir telgraf çeker. Büyük Millet Meclisi ve devlet dairelerinin Ankara dışına nakli için hazırlıkların başlatılmasını ister. TBMM 2. başkanı olan Adnan Adıvar telgrafı alınca kiminle konuşması gerektiğini düşünür. Tek görüşeceği kişinin Mehmet Akif Ersoy olduğuna karar verir. Aslında Adıvar dini duyguları zayıf diye bilinir. Mehmet Akif ise dini duygularını güçlü şekilde yaşamaktadır. Birbirlerinden hiç hoşlanmazlar. Adıvar telgrafı alarak hemen Taceddin Dergâhı'ndaki Mehmet Akif'i ziyarete gider. Adıvar'ın geldiğini duyan Mehmet Akif, "Beni burada da rahat bırakmıyor bu adam" diye söylenir. Adıvar, "Yalnız konuşalım" der. Bir başka odaya geçerler. Adıvar telgrafı Mehmet Akif'e uzatır. Mehmet Akif telgrafı okur. Birlikte TBMM'ye dönme kararı alırlar. Yolda Ankara'da bir kısım halkın panik içinde eşyalarını kağı arabalarına yüklediklerini ve Ankara'yı terk etmeye hazırlandıklarını görürler. Mehmet Akif, bunun üzerine bir kağının üzerine çıkarak eline aldığı bir Kuran-ı Kerim'i gösterip halka seslenir. "Ankara düşmeyecek. Çünkü Ankara'nın düşmeyeceği Kuran-ı Kerim'de yazıyor" şeklinde bir konuşma yapar. Halk yatıştır. Bu arada cepheden yeni bir telgraf gelir. Gelen telgrafta Türk askerinin muharebeyi kabul ettiği ve tehlikenin geçtiği bildirilmektedir. İşte hayat tarz ve anlayışları birbirinden çok farklı iki insan Büyük Millet Meclisi çatısı altında bir araya geldikleri gibi İstiklal Savaşı'nın en zorlu dakikalarında da birbirlerine koşuyorlar. Özetle, biz bu ülkeyi nasıl birlikte kurdu isek bugün de birlikte düşman kamplara ayırmak isteyenlere müsaade etmeden birlikte savunacağız.

Birbirimizin hayat tarzlarını kollayıp birbirimize üstünlük kurma çabası içinde didişirken aslında yabancıların bize üstünlük sağlamasına yardım ettiğimiz artık farkına varmalıyız. Herkes dileği gibi yaşayabilmeli, dilediği okula çocuğunu yollayabilmeli. Yaşam tarzımız ve anlayışımız siyasi mücadele konusu olmaktan artık çıkmalı. Yüzde 50 değil, yüzde 100 Türkiye olarak yaşamayı öğrenmeliyiz. İmam hatip lisesi veya düz lise... İsteyen istediği liseye gitsin. Mesele okulun adı değil, eğitimin kalitesidir. İmam hatip de olsa düz lise de eğer kalitesi Batılı çocukların gittiği okullardan kötü ise sonuç ülkemizin ezilmesi olacaktır.

Camilerden Siyaseti Çıkaralım

Camilerde “evet” propagandası yapan imamlar... Camiiler milletin Allah’a huzur içinde ibadet etmek için bir araya geldiği, girerken, unvanını, zenginliğini, partisini, her türlü sıfatını bırakıp bir tek Allah’ın kulu sıfatı ile girdiği yerlerdir. Burada bir partinin, siyasal görüşün propagandasını yapmak dindar bir kişinin yapacağı iş değildir. Sizin yaptığınızın Hazreti Osman’ı katletmek için evine giren suikastçılardan hiç farkı yoktur.

Yemenli bir Yahudi olan, Abdullah bin Sebe on üç bin kişilik bu çapulcu takımı ile Medine’ye kadar yürüyüp Hazreti Osman’ın evini kuşattılar, asiler duvardan atlayarak içeri girdiler. Hazreti Osman Kuran-ı Kerim okuyordu, Muhammet bin Ebubekir, Hazreti Osman’ın sakalından tutarak, “Şimdi seni elimden hiç kimse alamaz!” diye bağırdı.

Hazreti Osman, Muhammet bin Ebubekir’in yüzüne bakarak yavaş bir sesle, “Baban bu halini görse, ne kadar utandır, ne kadar üzülürdü...” deyince, Hazreti Ebubekir’in oğlu

utancından kaçtı. Diğer üç suikastçıdan biri kılıcını Hazret Osman'a sallayarak şehit etti. Hazreti Osman'ın kanı, okumakta olduğu Kuran'ın üzerine sıçradı. Hazreti Osman son nefesini verirken üç kez şöyle dua etti:

“Ya Rabbi, ümmet-i Muhammedi, tefrikadan, fitneden koru!”

Camilerde “evet” propagandası yaparak Müslümanları bölenler... Hz. Ebubekir'in oğlu gibi utanmalısınız.

Öte yandan Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez, sayın başkan artık siz de biraz görün.

“Başkanlık Gelmezse Türkiye Bölünür” İddiaları

Başbakan Binali Yıldırım, “Başkanlık gelmezse Türkiye bölünür...” iddiasında bulunuyor. Bir başbakanın söyleyebileceği en kötü şeyi söylüyor.

Başbakanın birinci görevi ülkenin birliğini, bütünlüğünü muhafaza etmektir. Elinizde Türk ordusu var, istihbarat var, polis var, tüm devlet mekanizması var. Siz buna rağmen, “Ben başbakan olmaya devam edersem, bu ülke bölünür...” demeye çalışıyorsanız, başbakanlık görevinizi yapmıyorsunuz, âciz durumdasınız ve hakikaten başbakan olmamalısınız demektir. Mahalle muhtarları bile yaptıkları görevin önemini idrak ederken, bir başbakanın böyle konuşması kabul edilemez. Yıldırım, Türk milletini korkutmak istiyor.

“Başkanlık gelmezse içsavaş çıkar. Şöyle olur böyle olur...” diye halkın terörize edilmesine karşı çıkıyoruz. Cumhurbaşkanı, başbakan, adalet bakanı, “Hayır demek, darbe ile terör ile yan yana olmaktır...” diyor. Bu akıl sınırlarını zorlayan terörist örgüt güzellemesine karşı “hayır” diyenler ne diyor? “Bugünkü ana-

yasa kalsın...” diyorlar. “Parlamente demokratik sistem kalsın, TBMM’nin elinden yetkileri alınmasın, bütün yetkiler bir kişiye devredilmesin, bu anayasanın temel milli üniter devlet çatısı korusun...” diyorlar. Bunu talep edenler, elbette devleti yıkmak isteyen teröristlerle aynı yerde olmakla suçlanamazlar.

“Yasama ve yürütme arasında gerilim olduğu” iddia ediliyor. “Kuvvetler ayrılığı” özellikle yasama, yürütme, yargı arasında belirli bir gerilimi gerektirir. Buna “kuvvetler ayrılığı” denilir. Bunu ortadan kaldırdığınızda ortaya çıkan şeye beğenseniz de beğenmeseniz de “diktatörlük” denir. Eğer siyaset bilimi dersinde bu gerçeği yazamazsanız, sınavda kalırsınız.

Bu bir itiraftır: “Kuvvetler ayrılığını ortadan kaldırıyoruz...” diyor, “Bütün gücü bir kişide toplayacağız...” diyor bu eleştiriyi yapanlar.

Madem referanduma gidiliyor, vatandaşlara idam cezası da sorulmalıdır, Suriyelilere vatandaşlık verilir verilmeyeceği de... “Esad’ı yıkacağız!” diye öyle bir politika uyguladı ki Suriye’de PKK’nın bir devletçik kurması, IŞİD’in de başka bir devletçik kurması noktasına kadar gelindi. Hükümetin açıklamasına göre Suriyeliler için bugüne kadar 25 milyar dolar harcandı. Bu milletin parasını “Suriye’de Müslüman Kardeşler kuracağız...” diye harcamaya kimsenin hakkı yoktur. Türk halkı, çok çok büyük çoğunlukla, Suriyelilere vatandaşlık verilmesini istemiyor.

Referandumda milliyetçilerin verdiği mücadele, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin kuruluş esaslarından uzaklaştırılmasını önlemek içindir. Cumhuriyet’in sadece adının kalmasını, içinin boşaltılmasını engellemektir. Sistem değişikliği gerçekleştirerek, İstiklal Savaşı felsefesine ve Cumhuriyet’in kuruluş ilkelerine sırt çevrilmesini engellemektir.

Biz yüzde 50 değil, yüzde 100 Türkiye’ye talibiz. Türk halkının yüzde 100 bir Türkiye istediğini, hayat tarzları üzerinden düşmanlaştırma yapılmasından nefret ettiğini biliyoruz. Türk

vatandaşları birbirini kollama ihtiyacı hissetmeden, güven ve huzur içinde yaşamak istiyor. İçsavaşla tehdit edilmek istemiyor. Suriyelilerin başına gelenler, Türk halkı tarafından iyi bilinmektedir. Türkiye, Suriye olsun istemiyor vatandaşlarımız. Mustafa Kemal Atatürk'ün anıtının Rize'deki meydandan niçin kaldırıldığını ve bunun bir hata olduğunu biliyor. Bu tür tahrik çabaları olacağını, bir sanatçının tiyatrosunun yakılması, bir yazarın evinin kurşunlanması arkasında yatan senaryoyu görüyor. Bu millet, başkalarının yazdığı senaryoda oynamaz. Türk milleti ne zaman kendi senaryosunu yazarsa, onu uluslararası arenada sahneye koyar ama başkalarının yazdığı senaryoları engelleyecektir.

Başkanlık, “Türk Tipi” Değil

Anayasa değişikliği ile getirilmek istenen sistemin “Türk tipi başkanlık” olduğu iddiaları doğru değildir. Rejimlerin ne-
vileri var: Saddam rejimi, Esat rejimi gibi... Türkiye'ye bugün getirilmek istenen rejimin nevi, Saddamvari, Esadvari bir rejimdir ama Türk tipi olmadığı ortadadır. Getirilen anayasa değişikliği ve başkanlık sisteminin Türk'le, Türk devlet geleneği ile, Türk devlet mantığı ile uzaktan yakından alakası yoktur. Bu olsa olsa Saddam tipi anayasadır. Saddam'ı nereye götürdüyse, Türkiye'yi de oraya götürür.

Nedense her konuda Türk'e alerji duyan kişiler bile, anayasa konu olunca “Türk tipi” demeye başladılar. Cumhurbaşkanının danışmanı Mehmet Uçum, “Cumhuriyet'in kuruluşunu Batı tipi medeniyet hedefi ile gerçekleştirdik. Batı tipi devlet, o günün anlayışına göre ulus devletin üzerine oturuyordu. Ulus devlet için etnisite gerektiriyordu. Bu etnisiteye dayanmak dış-

layıcılığı ortaya çıkarıyordu...” diyor. Yani “Ortada bir millet yoktu, etnisite vardı da ona dayanarak bir millet oluşturuldu” iddiasında bulunuyor. Özetle, Türkiye Cumhuriyeti’nin yanlış bir şekilde Türk etnisitesi üzerine kurulduğunu iddia edenler, yaptıkları anayasaya Türk anayasası diyorlar.

Türk tarihinde, Göktürklerden Osmanlı’ya kadar her zaman başbakanlık var olmuştur. Hem de çok güçlü, büyük devlet adamı olarak ve padişahın adı bile bilinmezken, unutulmaz olan başbakanlar, başvezirler, sadrazamlar vardır. Birçokları hanedan haline gelmiştir. Göktürkler deyince akla Tonyukuk gelir. Kültigin kadar, “Bilge” lakaplı, Vezir Tonyukuk da anılır. Tarihin gördüğü en büyük sultanlardan biri olan Kanuni Sultan Süleyman’ın yanında Sokullu Mehmet Paşa vardır. Osmanlı’nın kuruluşunda Çandarlı hanedanı vardır başbakanlık makamında. Selçuklu’da Sultan Alparslan, Sultan Sancar ve Melikşah kadar Nizamülmülk bilinir. Hangi padişahın tahtta olduğunu hatırlamazsınız bile ama Köprülü Mehmet Paşa’yı mutlaka bilirsiniz. Şimdi getirilen tarif, Türk tarihine uymamaktadır.

Türk milleti, 1923’te Mars’tan Anadolu’ya gelmedi. Bin senedir bu coğrafyada varlık mücadelesi veren, devletler kurmuş bir millettir. Bu kadar Türk’le sorunu olan kişilerin, neden bu ucube anayasa değişikliği gündeme gelince “Türk” dediklerini vatandaşlar takdir etmelidir.

Biz, 23 Nisan 1920’de başlayan ve TBMM aracılığı ile temsil edilen, “halkın egemenliğine” inanıyoruz. Parlamentoyu, 23 Nisan 1920’de olduğu gibi savunuyoruz. Bu parlamento, 15 Temmuz gecesi FETÖ’cülerin hedefi oldu. Saray’ı vurmadılar, parlamentoyu vurdular. Bütün partilerin milletvekilleri bir araya geldi ve direndi. Yapılmak istenen anayasa değişikliği, bu parlamentonun siyaseten önemini ortadan kaldırıyor ve devlet mekanizmasını yeniden kuruyor. Çocuk, taşı kaldırır. Altından

böcek çıkınca da korkar. Şimdi devletin taşı kaldırılıyor. Altından ne çıkacağı belli değil ama kaçıp gidebileceğimiz yer yok.

Türk milleti parlamenter demokrasiye değişik aşamalardan geçerek de olsa alışmış ama iyi alışmıştır. Bu devleti kuran “başkan” değildir, TBMM’dir. Anayasa değişikliği gerçekleşirse, 15 Temmuz’da FETÖ’ye karşı kahramanca direnen Meclis, siyasi anlamda etkisizleştirilecek, tasfiye edilecektir.

“Başkanlık rejimi” adı altında, “başkancı bir reis rejimi” kurulmak istenmektedir. Başkanlıkta bir fren-denge mekanizması vardır. Amerikan kültürü içinde de bu vardır. Türkiye’ye layık gördükleri sistemde ise fren ve denge yoktur. Bu bir siyah Afrika rejimidir. Parlamenter sistemden başkanlığa geçen dört ülke vardır, üçü Afrika ülkesidir.

Yıllarca bir akademisyen olarak siyasal sistemler derslerini okuttum. Getirilmek istenen sistem, tanımlandığı şekilde bir “başkanlık” olsaydı, üzerinde konuşmak mümkün olurdu. Bu kuvvetler ayrılığını ortadan kaldıran ve anayasa bilimi açısından “anayasa” olarak nitelenmeyecek bir metindir. Yunan ordusu Sakarya’ya doğru ilerlerken, TBMM’de başkomutanlık meselesinin tartışıldığını ve görevin Atatürk’e bile verilmediğini hatırlamamız lazım. Oysa şimdi başkomutanlık dahil birçok görev, tek kişiye verilmek isteniyor. Bunun Türk tarihinde örneği yoktur. İstiklal Harbi’nde bile Meclis’e dayanıldı. Şimdi bütün yetkileri 15 seneden beri Türkiye’yi neredeyse kontrolsüz yöneten kişiye verilmek isteniyor. Büyük hatalar yapan, Suriye’de başımızı belaya sokan, AB ile yanlış işbirliği geliştiren, Annan Planı ile Kıbrıs’ı kaybetme tehlikesi yaşatan kişiyi tek karar verici haline getirirseniz, bunun sıkıntısını tüm ülke çekecektir.

Şundan emin olabilirsiniz: Eğer 1960 veya 1980 askeri darbelerinde hayata geçirilmek istenen bu Anayasa yürürlükte olsaydı, darbeciler yürürlükten kaldırmazdı. Çünkü askeri dar-

becilerin yetkilerinden bile daha fazla yetki, getirilmek istenen sistemle cumhurbaşkanı seçilecek kişiye verilir.

Cumhurbaşkanı, önünde sancağın eğildiği kişidir. Milletin birliğini, bütünlüğünü temsil eder. Zaten parlamenter sistem için çok fazla olan cumhurbaşkanının yetkileri artırılmak yerine azaltılmalıdır.

Güvenlik tehlikeleri de düşünülerek, yeniden iktidarın, muhalefetin bir bütün olduğu “Yenikapı Ruhu”na ihtiyaç vardır. Bölünmüşlük sokağa yansımamalıdır. Muhtemelen 2011’de Beşar Esad da kendisine çok güveniyor, “kaosu yönetebileceğini” düşünüyordu. Oysa Suriye’nin geldiği nokta ortadadır. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın dediği gibi, “Türkiye’de Irak ve Suriye senaryoları oynanıyor...” ise, “Saddam tipi” anayasa dayatılmamalı, “Türk tipi başkanlık” diye “tek kişilik başkanlık” rejimi getirilmemelidir.

Hayata geçirilmek istenen bu anayasa değişiklikleriyle Türkiye kurtulamaz. Bizim İstiklal Harbi’nde olduğu gibi ortak vicdanı temsil eden bir merkeze ihtiyacımız var. Bu merkez de TBMM’dir. Milli vicdanları ancak meclisler temsil eder.

Başkanlık ve Ekonomik Kriz

Türkiye “başkanlık” konusunu tartışmaya başladığından beri ekonomik kriz arttı ve devam ediyor. Döviz, bütün tahminlerin üzerinde bir yükseliş gösterdi. Devlet artık borç bulamıyor. Bunun için devletin mallarını rehin bırakacak şekilde “Varlık Fonu” formülüne başvuruldu. Başkanlık sistemine geçilmesi durumunda ise sistem tamamen karışacak çünkü iki bin tane yasayı değiştirmek zorundayız. Devletin sistemi altüst olacaktır. 2019 seçimlerine kadar Türkiye, ekonomik

meselerleriyle uğraşmak zorunda kalacaktır. Referandumdan “hayır” çıkması, ekonomik istikrar için de özgürlükler için olduğu kadar önemlidir.

AKP'nin Yanılgıları

İktidar, Suriye konusunda yanıldı, FETÖ konusunda yanıldı, PKK açılımı konusunda yanıldı, Avrupa Birliği konusunda yanıldı, gireceğini zannederek Yunanistan'ın Ege Denizi'nde 18 adamızın işgal etmesine izin vererek yanıldı. KKTC'yi tasfiye edeceği belli olan Annan Planı'nı kabul ederek yanıldı. Bunlar son 15 yılda yapılan büyük ve stratejik hatalardır. Ekonomideki hatalar bunlara eklenmiştir.

Geldiğimiz noktada sınırimızda Suriye'de biri PKK biri IŞİD'e ait iki devletçik oluştu. PKK hem Rusya'nın hem de ABD'nin müttefiki haline geldi. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde asker-jandarma Kıbrıs'ta verdiğimizden daha fazla şehit vererek şehirleri terör örgütünün elinden geri alabildi. Kıbrıs'ta bir devlet kurmuştuk, burada kendi toprağımızı kurtarmaya çalışıyoruz.

Hava Kuvvetleri'nde bir uçağa bir buçuk pilot düşmesi gerekirken, bugün yarım pilot düşüyor. Bu, 600 uçağınız varsa 300'ü yerde demektir. Allah korusun, Türkiye'ye bir saldırı olsa, 300 uçağımız yerde bekleyecek, Türkiye'nin savunması için kullanılamayacaktır.

Böyle stratejik konularda yanılanlar, başkanlık gibi denenmemiş, Türkiye için kötü sonuçlar doğuracağı kesin olan bir sistemi, TBMM'yi tasfiye ederek gerçekleştirmeye çalışıyor.

Sandığa Müdahale İddiaları

Eğer “SEÇSİS Sistemi”yle ya da benzeri yollarla büyük ölçüde seçimi etkilemek mümkün olsaydı, 7 Haziran 2015 seçimlerinde AKP ve Erdoğan kaybetmezdi. Erdoğan, 7 Haziran seçimlerinden önce başkanlık için sahaya çıkmış ve halktan 400 milletvekili istemiştir. Halk ise 400 vekil vermediği gibi, AKP’yi iktidardan düşürmüştür.

Eğer parti müşahitleri sandık başında bulunur, sandıkta hâkimiyet kurar, ıslak imzalı tutanağı alır, partilerine iletirlerse, sanal âlemde ne yapılırsa yapılsın, eldeki tutanak geçerlidir. Hiçbir oy kaybolmaz. *Öğrenilmiş çaresizliğe yer yoktur. Erdoğan nasıl 7 Haziran 2015’te yenildi ise yine yenilecektir. O zaman da “400 milletvekili verin anayasayı değiştirin” demiş ve gereken HAYIR cevabını almıştı, yine alacak.*

Türkiye’de 1 Kasım’dan bu tarihe kadar seçmen sayısının 1 milyon azalması dikkat çekicidir. Bunun sebepleri ortaya çıkacaktır ama asıl olan toplumun güçlü bir şekilde “hayır” diyebilmesidir. “Hayır” oranı yüzde 51, 52 değil, en az yüzde 55, 57 civarında olmalıdır.

Eskiden sansürle birlikte muhalif görüşlerin televizyona çıkarılması, basında yer bulması engellenmeye çalışılıyordu. Bugün gelişen teknoloji, muhalefete de yeni imkânlar sağladı. İnternet üzerinden yayın yapan televizyonlar, sosyal ortamlar var. Buralarda yüksek bir kitleye ulaşmak mümkün olmaktadır.

Halk korkutulamaz. Ülkücüleri korkutacaklarını düşünenler de akıllarını peynir ekmekle yemiştir. Ülkücüleri Mamak zindanları, işkenceler, idamlar korkutamamıştır, darbeler korkutamamıştır. Eğer demokratik bir ortam olmazsa, antideokratik baskılar karşısında Türk milliyetçilerinin korkacağını sanmaları hatadır. Korkmadığımızı defalarca ispat ettik.

Devlet, hukuk demektir. Devletten hukuku çıkarırsanız, geriye örgütlü suç kalır. Devlet baskı tekelini elinde tutar ama ona meşruiyet veren hukuktur. Hukuku çıkarırsanız geriye sadece baskı kalacaktır.

Türk milliyetçileri ve üniter-milli devleti savunanlar, anayasa değişikliğini kabul etmiyor. Çünkü getirilmek istenen sistem ile özerk bölgelerin hayata geçme imkânı vardır. Cumhurbaşkanı bir kararname ile bir sabah on tane ili özerk bölge ilan edebilir, başına da birini atayabilir. Büyükşehir Yasası'nda yapılan değişikliklerle, federasyonun altyapısı daha önce hazırlanmıştı. Daha sonra valilerin seçimle gelmeleri gündeme gelebilir. Bunun sonucunda da önce özerk bölgeler, sonra federasyon hayata geçebilir.

Anayasa Değişikliği Teklifi daha komisyona geldiği aşamada uyarılarda bulundum. Bunun üzerine bazı değişiklikler oldu. 123 ve 126. maddeler üzerinde yapılacak değişikliklerde muhalefetin tepkileri üzerine değişiklik yapıldı. 123. Madde değişikliği ikiye bölünmüş ve saklanmıştır. Anayasa hukukçuları ile çalıştık ve vardığımız sonuç, “Bu değişiklik hâlâ Cumhurbaşkanı Kararnamesi ile Türkiye'nin belli bir bölgesine özerklik verilmesi mümkündür” şeklinde oldu. Bu anayasa ile cumhurbaşkanı devletin bütün idari düzenlemesi üzerinde tek yetkili adam haline gelecektir.

Kimler Evet Diyor?

Şaka gibi, yıllarca açılım politikaları ile terör örgütü ile açık-kapalı ortaklık kuranlar, şimdi, Türk milliyetçilerine HDP “hayır” derken, siz nasıl “hayır” dersiniz diyorlar. Türk milliyetçileri her şeyin farkındadır. HDP ile hükümet arasında

pazarlıkların devam ettiğini biliyoruz. Bu pazarlığın sonunda HDP ya “evet” diyecektir ya da “Sandığa gitmiyoruz...” ki bu da “evet” demektir. Referandum öncesi PKK terörünün eylemlerini tırmandırması, kan dökmeye başlaması, “evet” için çalışmak anlamına gelir. Çünkü terör arttığı zaman toplum, güçlü görülene, iktidara yönelir. Hep böyle olmuştur.

Başbakan Binali Yıldırım ve Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, “Hayır diyenler, teröristlerle yan yana duruyor...” derken, halkın gözünden bazı gerçekleri saklamaya çalışıyor. Ecdat sarayı Dolmabahçe’de, HDP milletvekilleriyle Öcalan’ın mektubunu AKP iktidarı okumuştur. AKP Grup Başkanvekili Mahir Ünal da oradadır. Bütün dünyaya “Terörü bitirdik” denilmemiş, “Barış yaptık...” denilmiştir. FETÖ’cü kadrolar, Adalet Bakanlığı’na AKP döneminde dolmuştur. Vatansever ve subaylık yemine sadık olan general, amiral, subay, AKP tarafından FETÖ’cü hâkim ve savcılarının eline teslim edilmiştir.

Anayasa değişikliği TBMM Genel Kurulu’nda görüşüldü ve oylandı. Meclis’te oyumu kullandım ve “hayır” dedim. Ancak HDP’li milletvekilleri oy kullanmadı. Çünkü esasında HDP başkanlığa karşı değildir. HDP başkanlıkla kendisi için alacağı özel şartların peşindedir. O pazarlık bittiği zaman her şey daha net anlaşılacaktır.

Anayasa’nın 123. maddesindeki değişiklik, iki maddeye bölünerek gerçekleştirilmeye çalışılıyor. Cumhurbaşkanı devlet düzenini istediği gibi değiştirme imkânı veriyor. Bir sabah kalktığımızda Kuzey Irak’ta Barzani bölgesi, hemen altında Suriye’de PYD-PKK bölgesi, hemen onun yanında Türkiye’deki özerk bölgeyi göreceğiz. Bu sebeple HDP “hayır” diye konuşuyor ama AKP ile HDP pazarlıkları sürüyor. Terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan tarafından da “Biz Sayın Erdoğan’ın başkanlığını destekliyoruz...” şeklinde, kitaplarda ortaya konulmuş bir gerçek var. Aylarca İmrâlı’da ne konuşulduğu kamuoyu tarafın-

dan biliniyor. Başkanlık, özerk bölge, bunun nasıl gerçekleştirilebileceği, sınırlarının nasıl çizileceği konuşulmuştur... Sonra Dolmabahçe'ye gidilmiş, ardından Kandil pazarlığı bozmuştur. Kandil, "Suriye'de yeni bir yapı ortaya çıktı, devletçiğimiz var. Federasyon değil konfederal bir yapı olmalı!" deyince anlaşmazlık çıkmıştır.

AKP ile HDP arasında özerklik konusunda bir anlaşmazlık yoktur. Bunun federal mi olacağı yoksa konfederal mi olacağı konusunda bir anlaşmazlık vardır. Bunun için HDP ittifaktan geçici bir süre için çekilmiştir.

Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi lideri Mesut Barzani, Türkiye'de anayasa değişikliğine "evet" diyor. Türkiye sınırları içindeki elemanları sahada bunun için çalışıyor.

Hizbullah, Hüdapar da sahadadır ve "Eğer evet derseniz sonunda hilafet gelecek..." diyerek alttan alta çalışırken, açık propagandasında da "Kürdistan için evet" diye çalışma yapmaktadır.

İki Partili Sistem ve MHP'nin Geleceği

Başkanlık sisteminin genellikle iki partili model üzerine oturduğu bilinmektedir. İki partili bir modelde MHP'nin durumu da merak konusu olmaktadır. Devlet Bahçeli gibi bir siyasetçinin, iki partili bir sistemde herhangi bir başarı kaydetmesi mümkün değildir. Bahçeli, neden MHP'nin kapatılıp, siyasetten ayrılmasını istiyor, bunu kamuoyuna açıklamak zorundadır. Seçim sisteminde yapılacak değişikliklerle iki partili sistemin önünün açılacağı açıktır.

AKP ile birlikte bir anayasa teklifi getiriyorlar. AKP'nin bir milletvekili televizyonlara çıkıp, "MHP ile getirdikleri bu teklif geçerse, MHP'nin tarihten silineceğini" söylüyor. Bu her

şeyden önce bir siyasi nezaketsizliktir. Bu tavır neden kabul edilmektedir?

Türk milliyetçilerinin başkanlık suçuna ortak olmayacağını biliyorum. Hiçbir Türk milliyetçisi, kendisini gerçekten MHP'li hisseden kimsenin buna destek olmayacağını biliyorum.

Başkanlık sistemlerinde iki parti modeli çok fazla ön plana çıkıyor. Diğer partiler etkisiz hale geliyor ve erime sürecine giriyorlar. Bütün bunlar bilinirken ve Türkiye'nin 150 yıllık bir parlamenter sistem birikimi varken, bu kültürün yıkılmasına, siyasi partilerin yok edilmeye çalışılmasına karşıyız. Türkiye'nin başkanlık sistemine geçmesi için hiçbir zorunluluğu da yoktur. Siyasi bir kültürü yıkıyorsunuz ve bunu da sadece bir kişinin isteği için yapıyorsunuz. Bunun dışında herhangi bir tarihsel, toplumsal, ekonomik dayatma söz konusu değildir.

Referandumdan “Evet” Çıkarsa Ne Olur?

Referandumda başkanlığa “evet” çıkarsa “Pirus Zaferi” olur. *Erdoğan zafer kazandığını zannederken kendisi dahil Türkiye kaybeder.* Süngülerle her şeyi yaparsınız ama üzerine oturamazsınız. Türkiye toplumunun demokratik kültürü gereği, böyle bir toplumu böyle bir anayasa ile uzun süre yönetemezsiniz. Unutulmamalıdır ki, bu toplumun muhalefet geleneği, sonradan dejenere edilmiş ve bilinçli bir şekilde terör örgütlerinin devreye sokulduğu Gezi olaylarının gösterdiği gibi Tayyip Erdoğan'a bir parka alışveriş merkezi yaptırmamıştır. Türkiye Cumhuriyeti'ni yıkacak, bir Saddam rejimi kurulmasının önünü açacak adımlar atmasına da izin vermeyecektir.

Sandıktan “evet” çıkarsa ekonomik kriz ağırlaşarak devam edecek, devlet teşkilatı kaos içine girecektir. Sosyal gerilimde çok ciddi bir artış gözlenecektir. Türkiye 2017'yi tamamen

kaybedecek, Kasım 2017'de de Erdoğan erken genel seçime gidecektir. Önsözde yazdığım gelişmeleri ne yazık ki yaşamak zorunda kalacağız. Çevre coğrafyalarda bu kadar büyük jeopolitik kırılmalar yaşanırken bu tür bir siyasal ve toplumsal istikrarsızlık ülke için başka riskler ortaya çıkaracaktır.

Referandumdan “Hayır” Çıkarsa Ne Olur?

Referandumda anayasa değişikliği için “hayır” çıkarsa, Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın istifa etmesi gerekir çünkü bu sadece bir sistem oylaması değildir. Bir Tayyip Erdoğan oylamasına dönüşmüş durumdadır.

“Hayır” çıkması halinde halktan “hayır” almış olan Saray ve AKP, böyle bir ekonomik krizin yaşandığı dönemde, erken genel seçim kaybetmeye cesaret edemez. Hükümet de hükümet olduğunu anlar. Toplumsal barış adına önemli bir adım atılmış olur.

Yatırım iklimi döner, politik istikrar döner. Türkiye'nin önündeki bütün sorunları aşmaya tekrar başlarız.

Sandıktan “hayır” çıktığında hükümet hükümetliğini bilecek, Erdoğan cumhurbaşkanı olarak kalacaktır. 2019'a kadar da erken seçim olmayacaktır.

“Hayır” çıkarsa önce evetçiler ve hayırcılar tekrar bu milletin evlatları olduğunu, aynı milletin mensubu olduğumuzu görmek durumunda kalacaktır.

Biz bir milletin çocuklarıyız. “Hayır” derken, bizi bugünlere getiren parlamenter demokratik sistemi savunuyoruz. Erdoğan'ı başbakan, cumhurbaşkanı yapan, Binali Yıldırım'ı başbakan yapan sistemi savunuyoruz. “Bu sistemin şurası eksik, burası hatalı” denilebilir. Bunlar düzeltilebilir ama başkanlık gelirse sorunlar artacaktır.

Türk Vatandaşlarına Düşen Sorumluluk

Türkiye, AKP ile geçen yıllarda farklı bir noktaya geldi. Daha önce bir üsteğmen, on tane de astsubay Kardak adasına çıkarken, bugün Genelkurmay Başkanı ve üç kuvvet komutanı ancak 4 mil öteden fotoğraf çektirebiliyorlar. Bundan bile rahatsız oluyor Yunanistan. Yunanistan, Türkiye ile hiçbir alanda hele de askeri alanda rekabet edebilecek büyüklükte bir ülke değildir. Fakat Türkiye'yi rahatsızlık sürecinde yakalamıştır. Bir yandan Ege bir yandan Kıbrıs konularını kullanarak, Türkiye'yi geriye doğru itmek istemektedir.

PKK, Türkiye'nin Irak ve Suriye sınırlarında devletçikler oluşturmuş, buna bir koruma verilip verilmemesi ABD'nin başkenti Washington'da konuşulur hale gelmiştir.

Suriye'de Azez ve Cerablus arasındaki bölge şu an ordumuzun kontrolü altındadır ancak hem PKK'nın Suriye kolu olan PYD hem de IŞİD, bu bölgede minik devletçikler oluşturmak ve Türkiye'yi sıkıştırmak üzere faaliyetini sürdürmektedir.

Bu kadar büyük sıkıntılar yaşanırken, anayasa değişikliği yapmak doğru değildir. Bu sürecin yüksek tansiyonun sona erdiği bir döneme kadar ertelenmesi gerekirdi. TBMM'de Anayasa Komisyonu ve Genel Kurul aşamasında yaşanan görüntüler, endişeleri haklı çıkarmıştır. Bu konuda her Türk vatandaşına olduğu gibi iktidar ve muhalefete de sorumluluk düşmektedir. Ancak iktidarın bunun bilincinde olduğu şüphelidir.

Muhalefet, Türkiye'nin içinde bulunduğu durumun, iç ve dış istikrarsızlık dinamikleri tarafından nasıl istismar edileceğinin bilincinde olarak, bu istismara asla izin vermeyecek bir politika uygulamalıdır. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ile bu konudaki görüşlerimi paylaştım. Görüş ve analizlerimi kendisine aktardım. Bütün milletvekillerine mektuplar

yazarak görüşmeleri onlara da bildirdim. Ayrıca bir AKP'li milletvekiline, cumhurbaşkanını haberdar etmesi için aynı görüşleri aktardım.

Dünyada çok önemli üç merkezin, 2017 Türkiye analizlerindeki vahim tespitleri üçer sayfalık özet olarak arkadaşlarımız bir araya getirdi. Bunları her yıl yayımlıyoruz ancak 2017'de yayımlamak yerine CHP ve Cumhurbaşkanlığı ile milletvekillerini bilgilendirmek için kullandık.

Güvenlik bilimleri konusunda uzman bir politikacıyım. Senelerden beri çalışıyorum. Yapmış olduğum tespitlerin çoğu kez büyük bir isabetle gerçekleştiğini gördüm. Bu tespitlerim de doğrudan güvenlik ve ülkemizle ilgilidir. Kendi arkadaşlarımla nasıl paylaştıysam, çevremde gördüğüm, etkili, yetkili, kamuoyu önderi olan herkesle paylaşıyorum.

Türkiye bir noktaya sürüklenmek isteniyor. İçsavaşa götürülmek isteniyor. Buna izin verilmemelidir. Bir içsavaşın Türkiye'de kazananı olmaz. "Evet" desek de "hayır" desek de hepimiz bu milletin evlatlarıyız. Birbirimize "evet" veya "hayır" derken bir üstünlüğümüz yoktur. Sonuçta "evet" de çıksa "hayır" da çıksa birlikte yaşamaya devam edeceğiz.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının özellikle 15 Temmuz darbe girişiminin arkasındaki güçlere dikkat etmesi şarttır. Başta FETÖ olmak üzere, küresel destekli iç düşmanlar bitmiş tükenmiş değildir. Hırsları ve gerekçeleri ortadan kalkmış değildir. İmkânları, kapasiteleri bitmiş değildir. Karşımızda, son bin senede Türk devletlerinin karşı karşıya olduğu en büyük iç düşman bulunuyor: FETÖ... Bu bir casusluk örgütü ve daha sonra bir terör örgütüdür. Uluslararası bağlantıları olan, çok büyük bir personel altyapısı olan bir örgüttür. Türkiye ise geçirdiği sarsıntılarla kendini koruma yeteneği azalmış bir devlet durumundadır. Bu nedenle her Türk vatandaşı, özellikle anayasa değişikliği sürecinde çok dikkatli olmalıdır. Bu hepimizin sorumluluğudur.

Erdoğan Neden Başkanlığı İstiyor?

Bu sürecin en çok sorulan sorusu “Bahçeli neden bu süreci başlattı?” ise ikinci en fazla sorulan sorusu da “2002’den bu yana zaten Türkiye’yi yöneten, istediği her yasayı çıkaran Erdoğan neden başkan olmak istiyor?” olmuştur. Tabii ki, bunun da birincisi gibi birkaç cevabı vardır. Birincisi, Erdoğan iktidar-da ölmek istemektedir. Anayasada yapılan değişiklikle Erdoğan 3-5 kere cumhurbaşkanı seçilebilir. Bunu cumhurbaşkanlığından başbakanlığa dönerek de yapabilir diyebilirsiniz. Ancak Erdoğan asla ikinci sırada şekilsel olarak bile bulunmak istememektedir. Ancak başkanlık anayasasını eyaletler, özerklik ve federasyon ile birlikte değerlendirmesi de Erdoğan’ın başkanlık istemesinin çok önemli bir nedenidir. İsraili diplomat Alon Liel, 13 Eylül 2010’da yazdığı makalede Temmuz 2011 seçimlerini de Erdoğan’ın kazanması sonrasında olacaklar ile ilgili şöyle demektedir: “The prime minister must now meet one major objective to justify the ‘ism’ that has been appended to his name: Create a Kurdish state, or at least recognize Turkey’s Kurds as a national minority. Erdogan is ripe for it, but his country is not. He needs one more term to complete his Kurdish mission. Should he win next July, that may be a real possibility.” Bunun Türkçesi: “Başbakan şimdi adının sonundaki ‘izmi’ hak etmek için büyük bir sorunun üstesinden gelmek zorunda: Bir Kürt devleti kurmak ve en azından Türkiye’deki Kürtleri milli bir azınlık olarak tanımak. Erdoğan buna hazır, ancak ülkesi hazır değil. Kürt misyonunu tamamlamak için bir dönem daha seçilmeli. Gelecek temmuzda kazanırsa, bu Kürt devletinin kurulması/milli azınlık olarak tanınması gerçek bir olasılık haline gelecek.”

Erdoğan, Temmuz 2011 seçimlerini kazandı. PKK ile müzakereler açık bir şekilde sürdü. Öcalan ile aylarca İmralı’da yeni

anayasanın nasıl olabileceği tartışıldı. Ve nihayet, Dolmabahçe Sarayı'nda AKP ve HDP ortak açıklama yaptılar. Başkanlık ve özerk bölge için anlaşıldı. Fakat bu arada AKP'nin Suriye politikası PKK'ya Suriye'de büyük bir fırsat yaratmıştı. PKK, adeta bir PKK'istan kurmuştu. Artık, Öcalan'ın pazarlığını yaptığı "özerklik" Cemil Bayık için az geliyordu. Bayık, federasyon olmazsa anlaşma olmaz dedi. Ve Demirtaş anlaşmanın bozulduğunu "Seni başkan yaptırmayacağız" sözü ile açıkladı. Özetle, Alon Liel'in Temmuz 2011 sonrasında öngördüğü süreç tam da seçim öncesinde çöktü. Artık parlamenter demokrasi içinde PKK ile müzakere ve özerklik mümkün değil. Erdoğan, kendisine devlet yapısında değişiklikler yapma ve böylece daha esnek pazarlık gücü kazandıracak bir düzenleme için yetki almayı istiyor. Özetle, Erdoğan'ın başkanlık için iki nedeni var. Birinci neden, hayat boyu iktidar, ikinci neden eyalet/federasyon süreci. Üçüncü bir neden var mı? Evet var. Kaldırılırken TBMM'nin manevi şahsiyetinde olduğu ifade edilen hilafetin başkanlığının manevi şahsiyetine alınması. Sonrasına bakarız.

İKİNCİ BÖLÜM:

15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ VE BÜYÜK TEHLİKE FETÖ

Cumhuriyet Tarihinin İlk Siyasal İslamcı Darbe Girişimi

Türkiye 15-16 Temmuz 2016 gecesi çok önemli bir tehlike yaşadı. Türkiye Cumhuriyeti tarihinin ilk siyasal İslamcı darbe girişimi gerçekleşti. Onlarca yıldan bu yana TSK içinde örgütlenen Fetullah Gülen Cemaati, AKP döneminde büyük bir atılım yapmıştı. Erdoğan, kendisine yakın bir ordu oluşturmak amacıyla TSK'da Gülen Cemaati'nin örgütlenmesinin önünü açtı.

15-16 Temmuz gecesi darbeyi yapan cemaatçi kadroların generalliğe terfilerinin altında eski başbakanlar Abdullah Gül ve Recep Tayyip Erdoğan'ın imzaları vardır. Ergenekon-Balyoz operasyonları ile emekliye ayrılan subay, general, amirallerin yerine terfi ettirilenlerin tamamı, 15 Temmuz darbe girişimi içinde olmuştur. Her iki politikacı da Yüksek Askeri Şûra (YAŞ) toplantılarında "irticadan tasfiyesi istenen" subayların ihraç edilmesine şerh koymuşlardır. Özetle, "Ergenekon", "Balyoz" ve "Casusluk" operasyonlarında Gülen Cemaati'nin önü açılarak, bugün sahip oldukları güce erişmesi AKP sayesinde olmuştur. Bugün AKP yöneticileri, "Bunlar bizden önce de orduda vardı..." diyerek suçu üzer-

lerinden atmaya çalışmaktadırlar. Elbette AKP'den önce de TSK'da cemaatçiler vardı. Ancak AKP, cemaatçilerin atılmalarını engellemiş, milliyetçileri, ulusalcı subayları kompolar ile ordudan atmış ve cemaatçileri terfi ettirmiştir.

Gülen Cemaati-AKP; Ergenekon, Balyoz ve Casusluk adı verilen sözde dava özde psikolojik harekât olan operasyonlarla milliyetçi-vatanperver subayları tasfiye etmiştir. Tutuklanan, istifaya zorlanan subayların yerine terfi-tayin şubelerini ele geçiren cemaatçi subaylar tarafından yapılan atamalarla, cemaatçi subaylar hızla yükseldiler. Unutmayalım, AKP hükümeti yapılanları “Ordu bağışsaklarını temizliyor...” diye kutluyordu.

15-16 Temmuz gecesi TBMM'yi bombalayan terörist pilotların önünün açılması için vatanperver subaylar kitleler halinde komplolar ile Hava Kuvvetleri'nden ayrılmaya zorlandılar. Baskı ve komplolara dayanamayarak uğradıkları haksızlıklar nedeniyle intihar edenler oldu.

TSK'nın sadece kurmay albay ve general kadroları değil, Kuleli ve Harp Okulu'ndan başlayarak “Gülenci bir ordu” haline getirilmesi çalışmaları başlatıldı. Harp Okulu'ndan son 50 senede atılmayan sayıda Harbiyeli 4 senede atıldı. Atılanlar askeri liselerden gelenler ve babaları subay veya astsubay olanlardı. Harp Okulu'nda takım komutanlıklarına Atatürkçü Harbiyelilere “Senden Yunan askerinden nefret ettiğimden daha fazla nefret ediyorum!” diyebilen üsteğmenler atandı. Askerliğe olan sevgisinden dolayı bütün aşağılamalara, işkence ve baskılara dayanan bir Harbiyeliye vurdukları son darbe, internet üzerinden ‘homoseksüel’ suçlaması oldu. Bunun üzerine delikanlı pes etti, ayrıldı.

Bütün bunlar AKP'nin desteği ile oldu. Siyasi kararlar ile ordu hiyerarşisi bozuldu.

17-25 Aralık 2013'te gerçekleşen yolsuzluk soruşturmaları girişimi, AKP-Cemaat işbirliğini ortadan kaldırdı. Böylece,

Ergenekon ve Balyoz davaları Türk ordusuna verdiği ağır tahribat ile sona erdi. Casusluk davası ise 17-25 Aralık sonrasında sonuçlanmadan tarihe gömüldü ve yargılanan subaylar tasfiye edilmeden görevlerinde kalabildiler.

17-25 Aralık sonrasında özellikle Emniyet Teşkilatı'nda yapılan cemaat karşıtı operasyonlarla bu kurumdaki cemaatçiler bir ölçüde etkisiz hale getirildi. Keza yargıda da bazı önlemler alınmıştır. Cemaatin finans kaynaklarına yönelik bazı adımlar atıldı. Ancak yargı ve poliste yapılan operasyona benzer bir operasyon, ordu ve diğer devlet kurumlarında yapılmadı.

9 Temmuz 2016'da İzmir'de iki cemaatçi amiral ve bir grup subay hakkında "Gülen Cemaati mensubu olduğu ve casusluk davasında sahte belge ürettikleri" iddiası ile soruşturma açıldı. Bu soruşturma aynı zamanda 30 Ağustos Askeri Şûrası'nda birçok cemaatçi general ve subayın emekliye sevk edileceğinin göstergesiydi. Bu durum cemaatin hazırladığı darbeyi daha erken bir tarihe almasına neden oldu. Muhtemelen Ekim 2016'da yapılacak darbe, 16 Temmuz 2016 saat 03.30'a alındı.

15 Temmuz sabahından itibaren FETÖ'cü subaylar bütün Türkiye'de ancak özellikle Genelkurmay karargâhında çalışmalarına başladılar. 17.00'de hareketlilik iyice gözle görülür hale geldi. Cemaatçi subaylar birliklere gelmeye başladılar. Cemaatçi generaller, darbenin sızdığını ve Erdoğan'ın darbe girişiminden haberdar olduğunu anlayınca, askeri darbe girişimini başlatmak zorunda kaldı. Böylece FETÖ'nün askeri darbe girişimi bir erken doğum haline geldi.

Gülenci subayların üzerinde hassasiyetle çalıştıkları darbe planlarını birkaç saat erken yürürlüğe sokmaları, bütün dengeleri bozmuştur. Çünkü darbecilerin darbe için hazırladıkları birlikler 03.30 itibarı ile harekete geçecekti. Bunun için de sayıları nispeten azdı. Asıl hedef, gece herkes uyurken baskın etkisi ile sonuç almaktır. Ancak beklenmedik bir zamanda planlarını

uygulamaya koymaları, askeri darbenin prematüre doğmasına neden oldu. Bir anlamda darbe plansız bir darbe olarak rasgele başladı.

Bu da bazılarının “Böyle darbe mi olur?” şeklinde sorgulama yapmasına neden olan birçok hatanın ve eksiğin önünü açtı. Ancak emir-komuta zinciri dışında gerçekleşen darbelerde böyle hataların olması normaldir. Hele toplumsal destek yok ise bu hatalar çok belirgin bir şekilde ortaya çıkar. Nitekim Albay Talat Aydemir tarafından 22 Şubat 1962 ve 21 Mayıs 1963'te gerçekleştirilen askeri darbe girişimleri tarih kitaplarından okunduğunda, ne kadar büyük hatalar yapılabildiği hemen görülecektir. Hatta isyancı birlikler Çankaya Köşkü'nde toplantı halinde olan Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, Başbakan İsmet İnönü ve hükümet üyelerini ele geçirmiştir. Fakat darbe girişiminin lideri Aydemir “Bizim onlarla işimiz yok...” diyerek hepsini serbest bıraktırmıştır. Ancak Aydemir'in Başbakan İnönü'ye “Şimdi kaybettin Talat!” dedirten bu adımı, darbe yapmadığı anlamına gelmez.

15 Temmuz Saat 22.00'de insanların Ankara ve İstanbul sokaklarını doldurduğu, askeri birliklerin ve özellikle zırhlı birliklerin bütün televizyonların tartıştığı bir ortamda ve emir-komuta zinciri dışında gerçekleştiği kısa zamanda anlaşıldı. Saat 22.00'den itibaren Genelkurmay karargâhındaki isyancılar görevden almaları ve yeni tayinleri yayınlamaya başladılar. Bunu sıkıyönetim mahkemelerine atanan 100'e yakın hâkimin listelerinin gelmesi izledi.

Kısa süre içinde TSK emir-komuta zinciri dışında darbecilere direnmeye başladı. İlk sonuç alan direniş Bursa'da oldu. Fetullahçı Bursa Jandarma Alay Komutanı, Bursa Jandarma Bölge Komutanı tarafından sıkıyönetim komutanlığını ilan etmek istediği sırada tevkif edilince, darbeciler için ilk psikolojik bozgun başladı. Ankara İncek'te Jandarma Eğitim

Komutanlığı'nın darbecilerin elinden alınması ve başındaki darbeci tümgeneralin tutuklandığının duyurulması çok önemli bir başka gelişme oldu.

Bu arada Jandarma'da Tümgeneral Arif Çetin, Jandarma Kurmay Başkanvekili olarak Jandarma Genel Komutanı'nın emrini yayınladı ve sıkıyönetimi "geçersiz" ilan etti. Subaylar Jandarma Genel Komutanlığı'na gelerek çarpışmaya başladılar. Darbeye karşı yerelde askeri birliklerden başlayan direnişler Ankara'daki birliklerden de destek gördü. Bu arada Gülen-ci darbeciler, Genelkurmay Başkanı'nı gözaltına alıp Akıncı Hava Üssü'ne götürürken Kara Kuvvetleri Komutanı da bir başka yerde tutuldu.

Genelkurmay Başkanı ve Kara Kuvvetleri Komutanı'nın devre dışı kalması, cemaatçi subayların darbesine karşı direnişin hızla örgütlenmesini engelledi. Cemaatçiler kısa bir süre baskın yapmanın, azınlıkta olmakla birlikte örgütlü olmanın avantajını yaşadılar.

AKP hükümeti 1. Ordu Komutanı'nın vekâleten Genelkurmay Başkanlığı'na atanmasını geciktirince, cemaatçi subaylara karşı bastırma operasyonlarının örgütlenmesi gecikti. Çünkü orduya emir vererek, emir-komuta birliğini sağlayacak kişi kalmamıştı.

Darbecilerin ele geçiremediği Deniz Kuvvetleri Komutanı, darbe girişiminin emir-komuta zinciri dışında olduğunu açıklayınca darbeye direniş daha da keskin bir nitelik kazandı. Darbeciler ise bütün illere rütbeleri tuğgeneral olan sıkıyönetim komutanlarını atadılar. 100 askeri cemaatçi hâkim, tutuklamalar için görevlendirildi. Birçok komutan Genelkurmay karargâhını işgal eden cemaatçi generaller tarafından görevlerinden alındı ve yerlerine yeni atamalar yapıldı.

Bu arada halk da sokağa çıkınca darbe açık olarak terörizme döndü. Darbeciler Ankara ve İstanbul'da sivil halka ateş açtılar.

Savaş uçakları ve helikopterleri Gazi Meclis'i, TBMM'yi, Özel Harekât ve Ankara Emniyet Müdürlüğü'nü bombalamaya başladı. Gazi Meclis 7 kez bombalandı. Ağır şekilde yara aldı. Askeri bir hedef olmayan TBMM'nin bombalanmasının bir amacı da terörle sokaktaki halkı yıldırma ve evlerine geri dönmelerini sağlamaktı. Ancak halk ve TBMM buna direndi. Darbe bastırıldı.

15 Temmuz'un Ortaya Çıkardığı Güvenlik Durumu

Türkiye 15-16 Temmuz 2016 gecesi çok önemli bir tehlike yaşadı. Ancak doğru değerlendirildiği takdirde 15-16 Temmuz gecesi olanlarla tarihinin en büyük düşmanından kökten kurtulma şansına kavuşmuştur. Doğru adımların atılması, ancak olanın doğru tespit edilmesiyle mümkündür.

Darbe girişiminin ardından yapılan teşhisler, kabaca şunlardan ibarettir:

“TSK'nın sistemi darbe üretmektedir.”

“Jandarma Genel Komutanlığı Jandarma Genel Müdürlüğü'ne dönüştürülecek ve eğitim dahil İçişleri Bakanlığı'na bağlanacaktır.”

“Askeri okullar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanacaktır.”

“Genelkurmay Başkanlığı'nın Milli Savunma Bakanlığı'na bağlanması düşünülmektedir.”

“Askeri birlikler şehir dışına çıkarılacaktır.”

“Esas mesele orduyu millete açmaktır. İmam hatip mezunları harp okullarına alınacaktır.”

“Silah gücü TSK'da yoğunlaştırılmamalı, değişik kurumlara bölünmelidir.”

Askeri darbeler konusunda akademik çalışmalar yapmış bir kişi olarak şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki bu teşhisler yanlıştır

ve tedavi önerilerinin bir darbeyi engelleme kapasitesi yoktur. Öncelikle darbenin nedeniyle ilgili temel tespit olan “Sistem darbe üretmektedir” önermesi doğru değildir. Aslında TSK’da gerçekleşen kadro bozulması sonucunda darbe üretebilecek bir sistem dahi kalmamıştır. 15 Temmuz darbe girişiminin nedeni sistem değil, TSK’da gerçekleşen “mehdici” kadrolaşmadır. FETÖ’cü darbeyi gerçekleştiren sistem değil, anti-sistemdir. Ve bu anti-sistemi, sistemi yıkmak amacı ile Erdoğan kurmuştur.

15 Temmuz’da Türkiye Cumhuriyeti tarihinin ilk siyasal İslamcı darbe girişimi gerçekleşmiştir. 15 Temmuz darbesi “mehdi” olma iddiasını taşıyan bir kişiye bağlı kadroların darbesidir. Darbeyi gerçekleştirenler “seçilmiş kurtarıcı”, “beklenen zat” diye nitelendirdikleri, özetle mehdi olarak gördükleri Fetullah Gülen etrafında örgütlenmiş bir grup general/amiral, subay ve astsubaydır. Gülen, “Nurculuk” diye bilinen Said-i Nursi tarafından kurulan dini/siyasi yorum/hareketi kendi açısından yeniden yorumlamış ve Gülençi hareketi inşa etmiştir.

TSK içindeki FETÖ örgütlenmesi Türk ordusuna çok boyutlu ağır yapısal zararlar vermiştir. Bunları beş ana başlık altında toplayabiliriz:

a) Türk Silahlı Kuvvetleri’ne bir istihbarat operasyonu niteliği taşıyan ve yıllara yayılan sızma çalışmaları sonucunda cemaat subay kadrosunun iyimser tahminlerle yüzde 50’sine yakınıni oluşturur hale geldiği ileri sürülmektedir. Bazı yıllarda bu oran yüzde 50’nin üzerine çıkmaktadır. Binali Yıldırım, bu oranın yüzde 80 oranında olduğunu söylemiştir. Hiçbir şey yapmasa dahi sadece bu durum bir ordunun milli ordu niteliğinin yok olması anlamına gelmektedir.

b) Ergenekon, Balyoz ve Casusluk davaları sırasında tuzak kurdukları general/amiral ve subayların tasfiye edilmeleri için Türk ordusunun birçok “gizli” ve “çok gizli” belgeleri ve harp

planları sızdırılmış, yayınlanmıştır. Türk ordusunun hemen hemen hiçbir mahremi kalmamıştır. Genelkurmay Başkanı dahil bütün komutanların odalarının dinlendiği, konuşmaların kaydedildiği ortaya çıkmıştır. Özel Kuvvetler Komutanlığı'nın kozmik odasına girilmiş ve ordunun en mahrem belgeleri ortaya dökülmüş, yabancı güçlerin eline geçmiştir. Darbe günü Genelkurmay Başkanlığı'na giren sivillerin arasında ajanlar var ise nasıl bir tahribat yaptığı bilinmemektedir.

c) FETÖ TSK'nın emir-komuta zincirini tahrip etmiştir. Subaylar sivil imamlara bağlanmış, generaller albayların, albaylar başçavuşların emrine girmiştir. Bu bir ordu için kabul edilemez bir durumdur. Böyle bir ordu savaş gücünü yitirir.

d) FETÖ'nün TSK'ya vurduğu dördüncü darbe “silah arkadaşlığı” ve dayanışma duygusunu yok etmesidir. Bir ordunun sahip olduğu en büyük güç manevi güçtür. Manevi gücün sıklet merkezini ise silah arkadaşlığı duygusu oluşturur. Cemaat, subayın subaya kurduğu komplo ve tuzak pratiği ile silah arkadaşlığı duygusunu öldürmüştür.

e) 15 Temmuz gecesi FETÖ'cü subayların Türk devleti ve milletine karşı uyguladıkları vahşet, Türk milletinde “en güvendiği kurumun” mensuplarından gelmesinden ötürü ağır bir travma yaratmıştır.

Normal şartlar altında dahi ağır milli güvenlik ihlali durumu yaratan 15 Temmuz darbe girişimi, Türkiye'nin çevre coğrafyasında yaşanan içsavaşlarla devletler çökerken, Türkiye için tehditleri daha da artırmaktadır.

Sonuç itibarıyla 15 Temmuz 2016'da Genelkurmay Başkanlığı kadrolarının büyük bir bölümünün bir terör örgütü tarafından ele geçirildiği ortaya çıkmıştır. Türk ordusundaki subay kadrosunun yüzde 50'sinin cemaatçi olduğu iddia edilmektedir. Astsubayların ne kadarının cemaatçi olduğuna dair bir

bilgi yoktur. Darbeyi gerçekleştiren yönetici askeri-sivil kadroların kim olduğu hâlâ bilinmemektedir. Darbeye karışmayan FETÖ'cü subay ve astsubay kadrolarının bundan sonra ne yapacakları belli değildir. Özel Kuvvetler, MAK, Çiğli başta olmak üzere askeri birliklerden ne kadar silah ve cephane çıktığı bilinmemektedir. Türkiye hâlâ tehlikeyi aşmış değildir. Türk ordusu ve devlet mekanizmasında FETÖ mensupları kaldıkça Türk devleti için tehdit devam edecektir. FETÖ'cü subaylar devam eden bütün gözaltı ve tutuklamalara rağmen önümüzdeki süreçte dış dinamiklerin de etkisiyle gerçekleştirilebilecek politik, ekonomik ve psikolojik istikrarsızlaştırma operasyonları sonrasında yeni bir darbe girişimini deneyebilirler. Böyle bir darbe, siyasetin, toplumun ve gerek Ordu gerek Emniyet içindeki bilinç ve uyanıklık seviyesinin yüksekliğinden dolayı ancak tetikleyicileri tarafından arzu edilen kapsamlı bir iç çatışmanın yolunu açabilir. Bundan dolayı, FETÖ'nün oluşturduğu tehdidin hızlı ve doğru atılacak adımlar ile tamamen yok edilmesi Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin varlığı için hayati bir gerekliliktir.

Bundan sonra atılması gereken adımları ise şu başlıklar altında toplayabiliriz:

a) Türkiye-ABD ilişkilerinde darbe girişimi sonrasında, daha önce var olan gerilim ağır bir krize doğru ilerleyebilecektir. ABD ve AB ülkeleri sistemli olarak “Türkiye’de gerçek bir darbe olmadığı, Erdoğan’ın gücünü artırmak için sahte bir darbe yaptırdığı” propagandasını kamuoylarına yönelik kapsamlı bir psikolojik operasyonla aktarmaktadır. Darbeci Gülen adeta aklanmaktadır. Yaşanan bütün bu dramatik olaylardan sonra hâlâ “Türkiye’nin önceliği IŞİD değil, PKK ve Gülen...” diyerek Türkiye’yi eleştirebilecek kadar sömürgeci bir mantıkla ülkemize bakabilmektedirler. Bu tavır krizi

daha da artıracaktır. Erdoğan'ın "politik hedeflerine ulaşmak için El Kaide ile işbirliği yaparak Türkiye'yi Pakistanlaştı-
rabileceği" görüşünün ciddi Amerikan askeri-strateji çevre-
lerinde işlenmeye başlanması da yaşanan krizin derinliğini
göstermektedir. Bu ağır kriz, kontrol edilmezse ABD'nin
Türkiye'ye yönelik çok boyutlu önlemler almasına neden
olabilir. Amerikan Dışişleri Bakanı John Kerry'nin ihtiyat-
lı bir dille olsa da "Türkiye'nin NATO üyeliğinin sonlan-
dırılmasını" gündeme taşıması yaşanan krizin boyutunu gös-
termiştir. ABD'de Trump'ın seçilmesi ile Türk-Amerikan krizi
askıya alınmıştır. ABD, referandumun sonucunu görmek ve baş-
kanlığının tesisini görmek istemektedir. Ancak, Amerikan ordusu
Suriye'de Rakka Operasyonu'nu PKK/PYD ile yapma konusun-
da işbirliğinde ısrar etmektedir. Bu durum yeni krizlerin önünü
açabilecektir. Ya da Erdoğan, Suriye'nin kuzeyinde bir PKK dev-
letinin kurulmasını kabul edecek, PKK/PYD ile Astana'da aynı
masaya oturacaktır. Başkanlık seçimleri öncesinde PKK ile yeni
müzakerelere başlayacaktır.

b) Suriye'de PKK, Suriye-Türkiye sınırı boyunca bir "PKKis-
tan" kurma çalışmalarını hızlandırarak devam ettirmektedir.
PKK/PYD, hem ABD hem Rusya ile işbirliği yaparak, Fırat
Kalkanı bölgesinin altından PKK koridorunu gerçekleştirebilir.

c) ABD'nin attığı ve atmadığı adımlarla Ankara'nın İncir-
lik Üssü'nü geçici veya tamamen kapatması ile kriz yeni bir
zirveye ulaşabilir.

d) Böyle bir ortamda Kıbrıs'ta Rumlar ve Yunanistan büyük
bir çılgınlık deneyebilir.

e) PKK, Güneydoğu Anadolu'da TSK'nın içinden geçtiği
süreçte faydalanarak yeni ve daha kapsamlı bir kent/kır ayak-
lanmasını büyük bir ayaklanma şeklinde gerçekleştirmeyi de-
neyebilir.

f) Halen TSK saflarında olan Gülençi teröristler böyle bir durumda terörle mücadeleyi ağır bir şekilde sabote edip, ordumuzu arkadan vurabilirler.

g) IŞİD de PKK gibi TSK'nın içinden geçtiği krizden faydalanabilir.

h) Mesut Barzani, Musul'da son iki senede işgal ettiği topraklardan çekilmediği gibi yeni topraklar ele geçirmeyi deneyebilir.

Bu kadar ağır bir krizden geçilirken Türkiye, başta TSK olmak üzere bütün devlet kurumları ve toplumuyla birlikte Cumhuriyet tarihinin en ağır travmasını geçirmektedir. Türkiye'nin içinde PKK ve IŞİD tehdidi devam etmektedir. Önümüzdeki günlerde bu tehdit Gülen terör örgütünün açık desteğiyle daha da artacaktır. Ayrıca TBMM'yi, Ankara Emniyet Müdürlüğü'nü, Özel Harekât'ı ve MİT'i bombalayacak, halkın üzerine ateş açacak kadar alçak olduğunu ortaya koyan FETÖ, intikam eylemleriyle Türkiye'yi kan gölüne çevirecek eylemler yapabilir. Türkiye ile hesabı olan ülkeler zaafa düşmüş bir Türkiye'ye dolaylı saldırılar için zamanı çok uygun bulabilirler.

Bu iç ve dış tehditler ancak devlet katında stratejik bir akıl çerçevesinde ülkenin yönetilmesi ve bütün milli varlığının kullanılması ile mümkündür. Bu siyasi İslamcı darbe girişimi Türkiye'yi iç ve dış tehditlere karşı ağır şekilde zayıf düşürmüştür. Zayıflık hâlâ aşılabilmiş değildir. Aksine başlayan referandum süreci Türkiye'yi daha zayıf düşürmüştür. Başkanlığın %50'nin az üzerinde veya %75'in altında bir sonuç ile tesis olması demek, yeni sistemin politik meşruluğunun zayıflığı anlamına gelecektir. Seçmenin bir bölümünün iktidardaki partiye muhalif olması ile seçmenin önemli bir bölümünün politik sisteme muhalif olmalarının sonuçları farklı olacaktır.

FETÖ'ye Karşı Atılması Gereken Adımlar Nelerdi?

15 Temmuz darbe girişimine karşı alınan sonuç, başta Türk ordusunun cemaatçi çeteye direnme konusunda gösterdiği kararlılık sayesinde alınmıştır. Ayrıca darbenin başarılı olamamasının nedeni muhalefet partileri MHP ve CHP'nin darbeye karşı kararlı duruş göstermeleridir. Tabii halkın direnç göstermesi çok önemli bir kazanç olmuştur. Ancak bazı günahsız ve sadece aldıkları emirleri yerine getiren erlerin linç edilmesi, ne kadar vahim bir kutuplaşma ve yabancılaşıma içinde olduğumuzu göstermektedir.

Darbe sonrası süreç Türkiye açısından çok büyük iç ve dış tehditler içermektedir. İç kırılğan yapı dış dinamikler tarafından muhakkak istismar edilecektir. Türkiye başta devlet kurumları ve toplumu ile birlikte bir travma geçirmektedir. Türkiye'nin içinde ve dışında PKK ve IŞİD tehdidi devam etmektedir. Darbe girişimi sonrasında bu tehdit Gülen terör örgütünün açık desteği ile daha da artmıştır. Ayrıca TBMM'yi, Ankara Emniyet Müdürlüğü'nü bombalayacak, halkın üzerine ateş açacak kadar alçak olduğunu ortaya koyan Gülenciler intikam eylemleri ile Türkiye'yi kan gölüne çevirecek yeni eylemler yapabilirler. Türkiye ile hesabı olan ülkeler zaafa düşmüş bir Türkiye'ye dolaylı saldırılar için zamanı çok uygun bulabilirler.

Bu iç ve dış tehditler ancak devlet katında stratejik bir akıl çerçevesinde ülkenin yönetilmesi ile bertaraf edilebilir. Bu siyasi İslamcı darbe girişimi, Türkiye'yi iç ve dış tehditlere karşı ciddi biçimde zayıf düşürmüştür. Bunun en somut göstergesi, darbenin hemen ertesinde Erdoğan'ın "Tehlike geçmedi" diyerek halkı sokaklara çağırmaya davet etmiş olmasıdır. Durumu doğru tanımlayalım. Hükümet ve devlet halkın arkasına saklanmıştır. Bu çok riskli bir strateji idi ve halkı açık hedef

yapmaktaydı. Nitekim 15-16 Temmuz gecesi 60 polis ve 3 asker şehit olurken, şehit olan sivillerin sayısı 145'tir. Bunların 16 tanesi TBMM'yi korumak amacı ile Genelkurmay Başkanlığı önüne gelenlerdir. Keza Ankara Kazan'da TAI'yi basmaya giden göstericilerden 6 tanesi çatışmada hayatını kaybetmiştir.

15 Temmuz sonrasında da vatandaşın AKP'li belediyelerin organizasyonu ile "kışlaları basmak" gibi bir alışkanlığı gelişmeye başlamaktadır. Konya'da askeri üs, Ankara'da Zırhlı Birlikler, İstanbul'da bazı askeri birliklerin önüne vatandaş yığılmıştır. Bu çok tehlikeli bir alışkanlıktır. Devam etmemelidir. Yarın kitlelerin kışlalara girme ve askerin silahına el koyma gibi bir tavrı ortaya çıkarsa bu sonu öngörülemez sorunlara neden olacaktır.

Halkın sokağa davet edilmesinin bir sonucu da kitlesel nitelikli mezhep ve siyasal çatışmaların çıkma ihtimalidir. Bunlar için bazı mezhep ve etnik grupların ağırlıklı olarak yaşadığı semtler çok iyi bir zemin oluşturmaktadır.

Olması gereken, halkın devletin arkasında olmasıdır. Bu durumdan çıkış için atılması gereken adımlar vardır. Bu adımların bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Öncelikle yapılması gereken toplumsal bölünmüşlüğü ortadan kaldıracak ve gerilimi düşürecek adımların atılmasıdır. Topluma "cemaatçi darbeye karşı alınan önlemler iktidar partisinin darbesine dönüştü" duygusu verilmemelidir. Bu noktada en büyük sorumluluk Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'a düşmektedir. Erdoğan şimdiye değin sürdürdüğü "gerilime dayalı siyaset" stratejisini derhal ve kesin bir şekilde terk etmelidir. Erdoğan, kontrol dışına çıkma eşiğinde olan toplumsal gerilimi düşürmek için siyasal ve toplumsal muhalefete dostluk elini uzatmalıdır. Toplumsal gerilim ulaştığı aşamada dış ve iç tahriklerle kontrol dışına çıkmaya müsaittir. Erdoğan, anayasal

anlamda tarafsızlaşmalı, muhalefet ile samimi ve sıcak ilişkiler kurmalıdır. 15/16 Temmuz gecesi yüzde 50'nin desteğinin Erdoğan'ı iktidarda tutmaya yetmediği anlaşılmıştır. Bundan sonraki süreçte Türkiye'de istikrar hatta iç barışın muhafazası toplumsal uzlaşma zemininin güçlenmesine bağlıdır. Yapılması gereken bunlarken Erdoğan, ülkenin tehlikeli bir kavşakta olduğu bir anda tehlikeyi artırıcı referandum sürecini başlatmıştır.

2. FETÖ ile mücadele hukukun üstünlüğü ilkesi çerçevesinde olmalıdır. Güleni terör örgütü ile mücadelenin hukuki boyutuna karşı uluslararası şüphe ve eleştiri gelmesi engellenmelidir. Gülen Cemaati sahip olduğu insan ve para kaynaklarını harekete geçirecektir ve yurtdışında Türkiye'deki yargılama ve mücadelelere karşı lobi oluşturacaktır. Nitekim, FETÖ bu konuda büyük bir atak içindedir.

3. TSK'nın hızla hukuki, personel ve moral anlamda bilinçli bir politika ile takviye edilmesi gerekmektedir. Bu devletin ve bu milletin ayaklar altında kalmamak için bu orduya ihtiyacı vardır. Bu çerçevede atılabilecek adımlar şu başlıklar altında toplanabilir:

a) TSK'nın üst kademesi hızla değiştirilmeli ve gençleştirilmelidir. Darbe teşebbüsü sırasında moral olarak ezilen komutanların TSK'yı yaşadığı travmadan başarı ile çıkarmaları mümkün olmayabilir. Bu süreci başarı ile yönetebilecek olan komutan kadrosu muharip karakterli, darbe teşebbüsü öncesinde ve sırasında başarılı sınav vermiş olanlardır.

b) TSK'dan alınan yetkiler EMASYA başta olmak üzere devreye sokulmalıdır.

c) Genelkurmay İnsani İstihbarat Teşkilatı kurulmalıdır.

d) GES Komutanlığı tekrar Genelkurmay Başkanlığı'na verilmelidir.

e) Ergenekon, Balyoz ve Casusluk operasyonları ile TSK'dan ayrılmaya zorlanan kadroların özellikle Deniz ve Hava Kuvvetleri'nde görevlerine geri dönmeleri yasa ile sağlanmalıdır.

f) Ayrıca psikolojik operasyonlar ile Hava Kuvvetleri'nden ayrılmaya zorlanan pilotların hızla eski görevlerine dönmeleri sağlanmalıdır.

4) Gözaltına alınan general ve amirallerden darbe ile ilişkileri olmadığı belirlenenler bir an önce görev yerlerine iade edilmelidir. Ayrıca darbeye ilişkisi olmayanların tutuklanması, diğer darbeye karşı çıkan subayların da moral-motivasyonları üzerinde ağır zararlara yol açmaktadır. Kontrolsüz bir tutuklama süreci, hem devlete hem Türk ordusuna ağır zarar verecektir. Türk ordusu hızla İran İslam Devrimi'nden sonra komuta kademesi tasfiye edilen İran ordusuna benzemektedir. TSK'daki zaaf Türkiye'ye yönelik saldırıları teşvik eder.

5) TSK içindeki Gülençi kadrolaşma askeri liselere kadar uzanılarak tasfiye edilmelidir. Gülençi sivil memurlar dahil bütün kadrolar elden geçirilmelidir. Özellikle Jandarma Genel Komutanlığı'ndaki sözleşmeli subaylar ile ilgili kapsamlı bir inceleme yapılmalıdır.

6) Bütün devlet mekanizmasındaki Gülencilerin temizlenmesi süreci, Gülencilere karşı dini bilgi temelli bir mücadele ile desteklenmelidir. Bu konuda Diyanet İşleri Başkanlığı'na büyük görev düşmektedir. Eğer, devlet kadrolarından tasfiye edilenler rehabilite edilmezler ise dışarıda kendisini “mehdi çevresinde bütünleşerek mağdur edildiğine inanan” büyük bir kitle oluşacaktır. Bu kitle Türkiye'ye içeriden ve dışarıda ağır saldırılar yapma potansiyeline sahip olacaktır. Gülen Cemaati ile en etkili mücadele yolu, sözde dini alt/fikrin, altyapısının sapkınlığını ortaya koymaktır.

7) FETÖ'nün eğitim alanındaki bütün etkinliği kırılmalıdır. Gülençi okulların tamamı kapatılarak Milli Eğitim Bakanlığı'na devredilmelidir.

8) TSK'daki temizleme Emniyet Genel Müdürlüğü'nde de yapılmalıdır. Ancak bu arada meslek dışına çıkarılma sırasında çok iyi tahlilde bulunulmalıdır. Kazanılabilecek olanlar kazanılırken, fanatik olanlar tasfiye edilmelidir. Ordu ve Emniyet'teki tasfiyenin Irak'ta Saddam Hüseyin'in devrilmesinden sonra ordu ve polisin dağıtılması ile işsiz kalan Irak ordusunun durumuna düşürülmemesi gerekir. Böyle bir durumu cemaat ve cemaati kullananlar bu kez devlet dışında profesyonel bir terör şebekesi kurmak için rahatlıkla kullanabilirler.

9) MİT, darbeyi tespit ederek çok önemli bir iş yapmıştır.

10) "Vatandaşın darbe engellemek adına silahlandırılması" kabul edilebilir değildir. Aksine, vatandaşın silahsızlanması teşvik edilmelidir. Devletin görevi vatandaşa gereken korumayı sağlamaktır.

11) Türk Ceza Kanunu'nda terör örgütü dışında "gizli örgüt" şeklinde bir tanımlama yapılmalı ve bu tür örgütlerle daha şiddet kullanmadan önce mücadele imkânı başlamalıdır.

12) Dışarıda komşular ile barış politikası hızlandırılmalıdır. Özellikle Türkiye'ye her türlü istikrarsızlığı ihraç eden Suriye'de istikrarın bir an önce sağlanması Türk dış politikasının öncelikli hedefi olmalıdır. Bu çerçevede Esad rejimi ile yeniden diplomatik ilişki tesis edilmelidir.

13) PKK terörizmi ile mücadeleye yoğunlaşılmalıdır.

14) FETÖ'den boşalacak kadrolara atamalar için AKP referansı yerine "liyakat" ilkesi getirilmelidir. Bu adım aynı zamanda toplumsal uzlaşmayı güçlendirecektir.

15) Demokrasi için bütün bu unsurların ortak başarısı olan başarıyı kimse sahiplenmeye çalışmamalı, birlikte "darbeye karşı durulduğu" unutulmamalıdır.

15 Temmuz'un Karanlık Saatleri:

Erdoğan FETÖ'cü Darbeden Haberdar mıydı?

15 Temmuz 2016 FETÖ'cü darbe girişiminin, durdurmak için gereken bütün istihbarat ölçeklerinin var olmasına rağmen bir sürpriz olarak gerçekleştiği ifade edilmektedir. Gerçekten FETÖ'cü darbe Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan için bir sürpriz olmuş mudur? Milli İstihbarat Teşkilatı, FETÖ'nün darbe için hazırlandığını görememiş midir? Acaba Erdoğan ve çok yakın çevresi FETÖ'nün darbe hazırlıklarının farkında mıdır? Başbakan Binali Yıldırım, Erdoğan'ın sahip olduğu bilgiye sahip midir? FETÖ'cü bir darbeye genelkurmay başkanı ve kuvvet komutanlarının destek verip vermeyecekleri konusunda ne düşünmektedirler? Darbe olması durumunda hangi önlemlerin alınabileceği çok yakın çevresi ile tartışılmış mıdır?

Sadece açık kaynaklardan yapılacak verilerle yapılan bir analizin sonucu dahi Erdoğan'ın bir darbe hazırlığından “haberinin olmamasının mümkün olmadığını” göstermektedir. Çünkü FETÖ'nün bir darbe hazırlığı içinde olduğunu gösteren bütün istihbarat ölçeklerinde bilgiler 15 Temmuz öncesinde ortaya dökülmüştür. MİT'in bu bilgileri istihbarat çarkına almamış olması mümkün değildir. MİT bu bilgileri istihbarat çarkına almış ise ortaya çıkması gereken analiz FETÖ'nün askeri bir darbeye hızla hazırlandığı doğrultusunda olmalıydı. Böyle de olmuştur.

İstihbaratta cevabı aranan soruya göre bir istihbarat ölçeği karşımıza çıkar. Modern istihbaratta üç türlü istihbarat ölçeği vardır. Bu farklı istihbarat ölçeklerinin kapsama alanları ve zaman algılamaları farklıdır. Bunlar sırasıyla, stratejik istihbarat, operasyonel istihbarat ve taktik istihbarattır.

Görünen odur ki, 15 Temmuz darbesi ile ilgili stratejik istihbarat, operasyonel istihbarat ve taktik istihbarat boyutla-

rında veriler gelmiş olmasına rağmen 15 Temmuz gerçekleşmiştir. Bu durumda karşımıza iki ihtimal çıkıyor: FETÖ'nün 30 Ağustos'tan önce darbe yapacağı tespit edilmiş, darbeyi engellemek için karşı adımlar atılmış, alınan önlemlerin etkili olmasından önce darbenin gerçekleşmesi durumunda neler yapılabileceği ile ilgili bazı kararlar alınmış olabilir.

İkinci ihtimal ise Erdoğan, "Bırakalım darbeyi yapsınlar; hepsini toplarız..." politikasını benimsemiştir.

Bu noktada kısaca stratejik istihbarat, operasyonel istihbarat, taktik istihbarat ne anlama gelmektedir, bunları açıklayalım.

Stratejik istihbarat bir devlet için gelecekte ortaya çıkabilecek fırsatları, tehditleri araştırıp tespit ederek ve öngörerek, karar alıcıların önüne, olabileceklerle ilgili seçenekler koyarak siyaset üretme sürecini daha doğru bir zemine çekmek amacıyla yapılan istihbarat türüdür. Stratejik istihbarat, ulusal seviyede karar alma yetkisine sahip olan karar alıcılar ve bu kararların oluşma sürecine doğrudan katkıda bulunmuş olan karar alıcılar ile bürokratlar için üretilir. Stratejik istihbaratın amacı büyük resmi ortaya koymak ve uzun vadeli öngörüü yapabilmektir. Bu açıdan bakıldığında stratejik istihbarat, siyasal karar alıcılar için barış zamanında dış politika ve ulusal güvenlik politikasını oluşturmak için, savaş zamanında ise kuvvet seferberliği, hedef tespiti ve nihai hedefe ulaşma yollarını belirlemek için yapılan istihbarattır.

Stratejik istihbarat:

a) Şimdiki ve gelecekteki politik, askeri, ekonomik, kültürel, kriminal, dış politik genel eğilimleri sağlar.

b) Bir ülkeye, ittifaka veya şirkete yönelik muhtemel tehditler ve bu tehditlerdeki muhtemel değişimler konusunda istihbarat sağlar.

Stratejik istihbaratın amacı, orta ve uzun vadede rakibin imkân ve yetenekleri ile zaaf ve eksikliklerini tespitten hareket ile izleyeceği muhtemel politikayı belirlemektir. Stratejik istihbarat ne kadar başarısız olursa, gelecekle ilgili plan, politika ve kararlarımız o kadar başarısız ve acı verici olacaktır. Geleceğin hazırladığı sürprizler artacaktır.

Taktik istihbarat:

a) Uzun vadeli politikaları, çevre koşullarını, yani rakip ve müttefik bütün unsurların politikalarını dikkate alarak seçeneekli olarak geliştirmeyi sağlar.

b) Operasyonel istihbarata gelecekte neler olabileceği hakkında bilgi vererek, taktik istihbaratın gideceği yönü belirler.

Stratejik istihbarat ile taktik istihbarat arasındaki fark, taktik istihbaratın olaya yönelikken, stratejik istihbaratın sorunun yapısını, amacını, nedenlerini ve geleceğini anlamaya yönelik olmasıdır. Taktik istihbarat açısından önemli olmayan bilgiler, stratejik istihbarat açısından çok önemlidir. Taktik istihbarat ile elde edilen bilginin hemen kullanılması gerekirken, stratejik istihbarat uzun vadelidir. Ayrıca, taktik istihbaratta konu, analizciler tarafından çok iyi bilinir. Oysa stratejik istihbaratta konu genellikle stratejik analizcinin bildiğinin ötesindedir. Özetle taktik seviyedeki istihbaratta istihbaratçı daha işe başlarken konusuna çok daha yakındır. Oysa aşağıdaki örnekte stratejik istihbarat gerekmektedir ve stratejik analizci, çok bilinmeyenli bir denklemlle karşı karşıyadır.

Stratejik istihbaratın taktik istihbarattan bir farkı da araştırmanın planının kapsamıdır. Stratejik istihbaratta kapsamlı bir ön araştırma süreci ve planlama şarttır. Oysa taktik istihbarat devam eden bir süreçtir ve geniş bir planlama gerektirmez ancak operasyonel istihbaratın bir parçası olarak belirir.

Stratejik istihbarat ile taktik istihbaratın bilgi toplama konseptleri de farklıdır. Taktik istihbarat, kişi, olay ve bunların yakın çevrelerine yönelir. Stratejik istihbarat ise çok kapsamlıdır. Stratejik istihbarat üst düzey kadrolar için gereken bilgiyi sağlarken, operasyonel istihbarat, orta ve alt kademeler için gereken bilgiyi üretir.

Peki, operasyonel istihbarat nedir?

Belirli bir amaca veya amaçlar bütününe yönelik olarak, iç içe geçmiş uyumlu taktik istihbarat eylemlerinden oluşturulmuş olan stratejik istihbaratın yönünü çizdiği istihbarattır. Örneğin bir çetenin amaçları, örgütlenme biçimi, çalışma biçimi, gelir kaynakları, yurtiçi ve yurtdışı, legal ve illegal bağlantılarını ortaya çıkarmak amacıyla düzenlenen haber alma çalışması operasyonel istihbarattır. Askeri anlamda operasyonel istihbarat söz konusu olduğunda ise savaş zamanında cephedeki gelişmelerle ilgili olarak yapılan istihbarattır. Barışta askeri operasyonel istihbarat tatbikatları, askeri keşif uçuşlarını kapsar.

Taktik istihbarat da süren bir operasyonu desteklemek için yapılır ve edinilen bilgi hemen kullanılır. Elde edilen her bilgi, operasyonu yürütenlere anında aktarılır. Taktik istihbarat düşmanın aktüel amaç ve kapasitelerini anlamaya yönelik olarak toplanan istihbarattır.

15 Temmuz FETÖ'cü darbe girişimiyle ilgili halihazırda ortaya çıkmış olan verileri incelediğimizde MİT ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 15 Temmuz FETÖ'cü darbe girişimi karşısında şaşırmadığını söyleyebiliriz.

FETÖ, Erdoğan'ı iktidardan uzaklaştırmak arzusuna sahip olduğunu daha önce ortaya koymuştur. Bunun için önce Erdoğan'ın ameliyat olacağı bir dönemde MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ı tutuklamak için girişimde bulunmuştur. Bu girişim Erdoğan'ın karşı hamlesi ile başarısız olunca ikinci hamlesini daha güçlü yapmıştır.

Erdoğan'ın yakın çevresi ve hükümet mensuplarına yönelik uzun süren bir yolsuzluk araştırması devam ederken, Ergenekon Operasyonu'nda yapılanlardan hareket edilerek bu kez Selam-Tevhit diye bir örgüt uydurulmuştur. Selam-Tevhit örgütüne Erdoğan'ın bürokrasi içindeki güç odağı olan bürokratlar dahil edilmiştir. 17-25 Aralık 2013'te FETÖ, Erdoğan'ı devirmek için yolsuzluk operasyonu üzerinden ilk güçlü hamlesini yapmıştır. Eğer 17-25 Aralık operasyonları başarılı olsa FETÖ'nün atacağı ikinci adım Selam-Tevhit Operasyonu ile çok ağır bir siyasi darbe almış olan Erdoğan'ı bürokraside yalnızlaştırmak olacaktı. Ancak Erdoğan, FETÖ'nün beklemediği bir hamle yaptı ve yolsuzluk/darbe operasyonuna Anayasa'nın yargı bağımsızlığını düzenleyen 138. maddesini askıya alarak cevap verdi. Bu doğrusu FETÖ'nün beklemediği ölçüde radikal bir cevap oldu. Böylece 17-25 Aralık ve Selam-Tevhit Operasyonu çöktü.

Bu iki olay FETÖ'nün Erdoğan'ı devirmek için istekli ve kararlı olduğunu göstermektedir. FETÖ'nün elinde bu iki darbe girişimi sonrasında hâlâ bu arzusunu gerçekleştirebilecek bir araç daha vardı.

17-25 Aralık'tan sonra yargı ve poliste Erdoğan'ın almış olduğu kararlar sonucunda FETÖ'nün elinde bir darbe için tek araç TSK kaldı. FETÖ, TSK'ya 2002'ye kadar sızmıştır. 2002 sonrasında ise Erdoğan tarafından TSK'ya yerleştirilmiştir. Bundan dolayı, Erdoğan FETÖ'nün TSK içindeki gücünün bir darbe için yeterli olduğunu bilmektedir. Ancak sadece arzu ve kapasitesinin olması, darbe yapacağı anlamına gelmemektedir. Darbenin olacağını düşündürecek başka bilgilere de ihtiyaç vardır.

FETÖ'nün bir askeri darbe hazırlığı içinde olduğuna dair açık kaynaklarda stratejik istihbarat düzeyinde ele alabileceğimiz bilgiler 2016 başından itibaren ortaya çıkıyor. 1 Mart-17 Aralık 2016 tarihleri arasında Türkiye hakkında 55 analiz yazan ve Washington'da Türkiye ile ilgili çalışmalarda etkili

bir araştırmacı olan Michael Rubin, 21 Mart 2016'da "Could There Be a Coup in Turkey?" başlıklı yazısında "Erdoğan'ın iktidarının ilk 10 yılında Türk ordusunu diz çöktürme operasyonunu destekleyen ABD ve AB'nin Erdoğan'ın antidemokratik politikaları nedeniyle ordunun yapacağı darbeyi ve Erdoğan ile yakın çevresinin tutuklanmasını destekleyeceğini" ileri sürmüştür. Rubin'in zaman zaman tahrikçi yorumlar yapması, onun açıklamasının istihbarat değerini düşürmektedir. Ancak bu durum Rubin'in önemli kaynaklara ulaşabilen bir analizci olmadığı anlamına gelmez. Rubin'in bu açıklaması, muhakkak Ankara'da istihbarat analizine girmiştir.

FETÖ'cü darbeden bir ay önce, Haziran 2016'da ise ABD eski başkan yardımcısı Dick Cheney'in ulusal güvenlik danışmanı John Hannah, *Foreign Policy* dergisinde "How Do You Solve a Problem Like Erdogan?" başlıklı yazısında çok önemli sayılması gereken işaretler verdi. Hannah, kapsamlı analizine şöyle başlamaktadır:

"İşaretler gerçekten kötü. Despotluk, terörizm, içsavaş. Ufukta başarısız devlet ve zorla bölünme görünüyor. ABD'li politikacıların, ne kadar tercih etmeseler de, şu soruyla boğuşmak zorunda kalacakları gün yaklaşıyor olabilir: Yoldan çıkan bir NATO müttefikleriyle nasıl başa çıkılabilir?"

Hannah, Erdoğan'ı Amerikan menfaatleri için tehdit olarak nitelendirmiştir. Hannah'ya göre artık bir askeri darbe Erdoğan'ın anayasa ihlalleri ve İslami despotizmine karşı artan muhalefet göz önüne alındığında, ihtimal haline gelmiştir.

Aslında Washington'da Türkiye'nin otoriter hatta bir adım ötesi "diktacı" bir yönetime kaydığına ve "İslami bir yapıya doğru gittiğine" dair bir geniş kabul olduğu, Türk istihbaratı tarafından tespit edilmiş olmalıdır. Nitekim ABD Başkanı Donald Trump'ın ulusal güvenlik danışmanlığına atadığı ve sonra

1. "Erdoğan Gibi Bir Problemi Nasıl Çözersiniz?"

görevden alınan Mike Flynn, 15 Temmuz gecesi yaptığı şu açıklamada Washington'daki yaygın kabulü ifade ediyor:

“Erdoğan yönetiminde Türkiye İslami bir rejime doğru dönüşmeye başladı. Türk ordusu NATO'ya ve BM'ye bağlı kalacağını, seküler rejimi koruyacağını taahhüt ediyor.”

Türk istihbaratı, Amerikan istihbarat-güvenlik sistemindeki bu algı ve askeri darbe ile ilgili öngörülerini muhakkak analiz ve siyasete iletildiği sürece dahil etmiştir. Washington'daki bu algı düzeyi aynı zamanda FETÖ'nün askeri darbe girişimi için olmazsa olmaz bir ön şarttır çünkü bir MİT operasyonu ile Nurculuğu bölmek amacı ile kurulan bir istihbarat/operasyon yapısı olarak doğmuş, sonra MİT'ten bağımsızlaşmış FETÖ, ABD ile ilişkilerinde bağımsız hatta yarı bağımsız bir yapı değil, Amerikan istihbarat sistematığının bir uzantısıdır.

Operasyonel istihbarat seviyesinde, istihbarat birimlerine gelen bilgi ise FETÖ'nün “TSK içinde çok etkin olduğu” bilgisidir. Öncelikle açık kaynaklardan toplanabilecek operasyonel istihbarat verilerine bakalım. FETÖ TSK içinde çok etkin olmasının yanında devlet tarafından bilinen FETÖ imamları, TSK üzerinde yoğun bir çalışma sürdürmektedir. Emniyet Müdürü Hanefi Avcı hem AKP hem TSK'ya FETÖ'nün ve imamlarının TSK çalışmaları konusunda bilgi vermiştir.

Keza Harbiye kökenli gazeteci Yavuz Selim Demirağ yazmış olduğu *İmamların Öcü* adlı kitapla TSK içindeki FETÖ'cü faaliyetler ve hedefleri ortaya koymuştur.

Emekli Jandarma Albay Mustafa Önsel, *Ağacın Kurdu* kitabında FETÖ'nün TSK içindeki faaliyetlerini ve “darbe yapma hedefi” olduğunu açıklamıştır.

Emekli İstihbarat Albay Mustafa Güler, 11 Şubat 2015'te yayımlanan “Brütüslerin Savaşı: PKK mı Daha Tehlikeli, Cemaat mi?” başlıklı yazısında FETÖ'nün emir-komuta dışı bir askeri darbe için bütün hazırlıkları yaptığını yazmıştır.

Hava Kuvvetleri'nde askeri savcı olan Ahmet Zeki Üçok'un gerek soruşturma evrakı gerek yaptığı açıklamalar, MİT'e kapsamlı operasyonel bilgi vermiştir. Bunların hepsi açık kaynaklardan gelen operasyonel istihbarat verileridir.

Operasyonel istihbarat seviyesinde bir diğer bilgi Adil Öksüz'ün faaliyetleridir. "TSK imamı" olan bir ilahiyat yardımcı doçenti, iki sene içinde 50 kez yurtdışına çıkmıştır. Başlı başına bu seyahatler istihbarat için uyarıdır. Sinyal istihbaratında örneğin şifreli telsiz konuşmalarının deşifre edilemediği durumda, ne kadar sık olduğundan hareketle bir istihbarat analizi yapmak mümkündür. Eğer FETÖ'nün TSK imamı 730 günde 50 kez yurtdışına çıkıyorsa, bu analiz gerektirir.

Operasyonel istihbarat düzeyinde 15 Temmuz öncesinde MİT'in ulaştığı büyük başarı "Bylock" adlı FETÖ'cü sanal ağa sızabilmektir. Bu MİT için gerçekten başarıdır. Bylock'a yapılan sızma FETÖ'nün örgütsel yapısına karşı yapılmış en büyük istihbarat operasyonudur. Esasen FETÖ tarafından bu kadar sızılmış olan MİT'in, buna rağmen çok sağlam bir devlet köküne sahip olduğunu göstermektedir.

Taktik istihbarat düzeyinde de epeyce istihbarat mevcuttur. Deniz Harp Okulu 1986 mezunu Akit gazetesi yazarı Vehbi Kara, Mart 2016'da FETÖ'nün askeri bir darbeye hazırlandığını açık bir şekilde yazmıştır. Yazar, FETÖ'nün kamikaze yani Japon intihar pilotlarının Amerikan savaş gemilerine karşı yaptıkları ölüm uçuşunda olduğu gibi "kamikaze bir darbe hazırlığı içinde olduklarını" ifade etmişti.

Taktik istihbarat düzeyinde de en ilginç bilgi *Türkiye* gazetesinde Fuat Uğur'un Nisan 2016'da yazmış olduğu iki yazıdır. Bu iki yazıda çok açık bir şekilde FETÖ'nün darbe hazırlıklarıyla ilgili bilgi veriliyor. Fuat Uğur, 2 Nisan 2016'da "Cemaatin Hususileri Darbe İçin Ankara'da Toplandılar" başlıklı yazısında şöyle demektedir:

Cemaat'in içinden bana çeşitli bilgiler aktaran kaynağım geçtiğimiz günlerde “Hususiler artık yer değiştiriyorlar...” demişti ve bunu yazmıştım. Ancak önceki gün çok yeni bir bilgiyi aktardı: “Hususilerin önemli bir kısmı Ankara’da toplandı...” Neden peki? “Onlara yeni bir görev verilmiş. Fetullah Gülen 2016 yılında mutlaka halife olmak istiyor. Artık darbe çağrıları yapılmasının altında yatan sebep bu... Hususilere verilen görev de bununla ilintili. Yani, Hususiler, ordu içindeki Cemaatçi subayları uyandırmakla görevlendirildiler.”

Bu nasıl yapılacak? Bilindiği gibi Cemaatçiler orduya sokulurken aşırı bir tedbir uygulanmakta. Silahlı Kuvvetler’e yerleştirilen her genç subay bu çerçevede “Cemaat içi emir-komuta zincirinin dışında kalmak” zorundadır. Cemaat yetkilileriyle hiçbir temasta bulunmamaya özen gösteriyorlar. Bu subaylar çok dar kapsamda sadece birbirlerine zimmetliler. En fazla iki ya da üç kişi birbirini tanıyor ama bir zincirin halkalarını oluşturabilecek bağlantıyla irtibatları yok. İşte Hususilerin Ankara’ya gidip yerleşmelerinin amacı bu... Cemaatçi subaylar arasındaki bağlantıyı sağlamak, onları zincirin halkaları haline getirmek üzere parçaları bütünleştirmek. Çünkü Cemaatçi subayları oralara yerleştirenler onlar. Tek tek temasa geçiyorlar. Ancak TSK’ya darbe için uygun bir zemin hazırlanması ve kaos ortamının da sağlanması gerekiyordu. Bu anlamda PKK ile yaptıkları işbirliği önemli ölçüde yardım edecektir umudundalar. PKK’lı 5.000’in üzerinde teröristin öldürülmesi mühim değil. Canlı bombalar, patlatılan bombalarla polis ve askerlerin şehit edilmesi bu ortamı sağlar düşüncesindeler... Bu şebeke bir müdahale emrini emir-komuta zinciri içerisinde tüm kuvvet komutanlıklarına ve alt birimlerine gönderse ne olur, düşünebiliyor musunuz? O emrin manipülasyon olduğunu anlayanaya kadar iş işten geçmez mi? Sayın Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, Sayın Başbakan Ahmet Davutoğlu, Sayın MİT Müs-

teşarı Hakan Fidan hatta herkesin takdirle karşıladığı bildiriyi yayımlayan Genelkurmay Başkanı Sayın Hulusi Akar... Emin misiniz? Rahat mısınız bu konuda? Tüm yaşadıklarımızdan sonra herkesin diken üstünde olması gerek.

Fuat Uğur yazısında sadece istihbari bilgi vermiyor aynı zamanda darbenin muhataplarını göreve çağırıyor.

Fuat Uğur'un 24 Nisan 2016'da yazmış olduğu yazı da çok ilginç. O kadar ilginç ki, bu yazıyı okuyan bir darbeci generalin, subayın, "Hükümet her şeyi biliyor. Yapılacak tek şey vazgeçmek ve itirafçı olmak..." demesi lazım. Yazının başlığı "Darbeci Subaylara Uyarı: Tavuk Tarda Sayılır." Fuat Uğur muhtemelen bu bilgileri kendisine açıkladığını ifade ettiği kişiden değil doğrudan MİT'ten almıştır ya da MİT, anılan kişiyi Fuat Uğur'a konuyu gündeme getirmesini sağlamak için yönlendirmiştir.

Taktik istihbarat seviyesinde bir başka somut istihbarat Ahmet Zeki Üçok'un genelkurmay başkanının "kalbim ve beynim" diye nitelendirdiği iki general, Mehmet Dişli ve Mehmet Partigöç hakkındaki ifadesi. Üçok, bu isimlerin FETÖ'cü olduklarına dair açıklama yapmıştır. Bunun üzerine Genelkurmay Başkanlığı kendisi hakkında dava açmıştır.

Sonuç olarak, 15 Temmuz darbe girişimi konusunda söylenebilecek şey, bu darbe girişiminin Erdoğan tarafından bilindiğidir. Erdoğan ve Türk İstihbaratı sadece darbeyi bilmekle kalmamış, FETÖ'ye darbe girişiminden haberdar olduğu mesajını da yollamıştır.

Artık ortada sadece FETÖ'cü darbe ile ilgili stratejik düzeyde istek/yetenek ve Amerikan strateji çevrelerinin yorumları ve operasyonel düzeyde TSK içindeki FETÖ faaliyetleri bilgileri değil, bunun ötesinde "FETÖ'nün imamlar aracılığı ile TSK içindeki unsurları darbe için uyandırmaya başladığı bilgisi" vardır.

Sonuç olarak Erdoğan ve Fidan, 15 Temmuz'dan önce FETÖ'nün darbeye hazırlandığını ve kimlerin darbenin parçası olacağını biliyorlardı. 15 Temmuz öncesinde darbeciler arasındaki trafik de izlenmeye alınmıştır. Nitekim o gece darbeyi önleyenlerden çok önemli bir isim, sonrasında emekliye sevk edildi. Gerekçe olarak ise, "Darbe girişimi öncesinde darbe trafiği içindeydi..." denildi. Yani darbe öncesi trafik, istihbarat tarafından izleniyordu.

Aslında bir FETÖ'cü darbenin daha erken tarihlerde, 2015'ten itibaren Erdoğan tarafından beklendiği anlaşılmaktadır. Hatta, Erdoğan bir FETÖ'cü darbede Hava Kuvvetleri'nin Saray'ı bombalayacağını düşünerek, Saray'ın etrafında Hava Kuvvetleri Komutanlığı'ndan bağımsız bir hava savunma sistemi kurdurmak için bazı girişimlerde bulunmuştur.

Darbeye giren komutakademesinin isimleri Genelkurmay'a ve Erdoğan'a başta Balyoz ve Ergenekon mağdurları derneği olan Kumpas-Der tarafından defalarca verilmişken bu kişileri araştırtmamış ve takibe almamış olmaları da düşünülemez.

Darbeye karşı, izlemenin dışında da önlemler alınmaya başlandığı anlaşıyor. Bunun en önemli ayağını MİT'in Genelkurmay Başkanlığı için hazırladığı "tasfiye edilecek politikacılar" listesi ve İzmir casusluk davasının kumpas olduğunu ortaya çıkaran soruşturma oluşturmuştur. 8 Temmuz'da İzmir'de savcı, iki FETÖ'cü amirali tutuklama kararı almıştır. Aynı günlerde Genelkurmay Başkanlığı'na FETÖ'cü general/amiral ve subayların listesi gelmiştir. 30 Ağustos 2016 Askeri Şûrası'nda emekliye sevk edilmelerinin hazırlanması için FETÖ'cü korgenerale teslim edilmiştir.

Peki, Erdoğan ve Fidan'ın bilmedikleri nedir?

Birincisi, FETÖ'cülerin hangi tarihte darbe yapacaklarını bilmiyorlardı. İkincisi, muhtemelen genelkurmay başkanı ve kuvvet komutanlarının FETÖ'cü darbe karşısında nasıl tavır alacaklarını bilmiyorlardı.

Fidan, kendisine suikast yapılacağı ve bu suikastın bir darbe planının parçası olmadan yapılmayacağını bildiği halde Genelkurmay Başkanlığı'ndan çıktıktan sonra, daha önce yapılmış randevu takvimini bozmuyor ve diyanet işleri başkanı ile 15 Temmuz gecesi görüşmeye gidiyor. Bu hiç inandırıcı değil... Hele o gece bütün Türkiye'de camilerden Diyanet İşleri Başkanlığı'nın organizesi ile sala verilmesi gerçeği göz önünde tutulursa Hakan Fidan-Mehmet Görmez görüşmesinin bir sonuç doğurduğu anlaşılıyor. Bu, o an düşünülen bir önlem değildir. Üzerinde daha önce düşünülmüş ve karar alınmıştır.

"Fidan, darbeyi Erdoğan'a ve Başbakan Binali Yıldırım'a haber vermedi..." deniliyor. Erdoğan, Fidan'a küsmüyor, görevden almıyor! Hatta söylenenler doğruysa Erdoğan, Yıldırım ile Fidan'ı barıştırıyor. İçişleri Bakanı Efkan Ala'yı görevden alan Erdoğan'ın, Fidan'a bu kadar yumuşak bakmasının bir nedeni olmalıdır. Esasen bu Erdoğan'ın Fidan'ın böyle bir atlama yapması durumunda, kendisinin ve ailesinin hayatını tehlikeye atan hatası durumunda affetmesi mümkün değildir. Olan Erdoğan'ın bir televizyon programında yanlışlıkla ağzından kaçırıldığı gibi darbe girişiminden saat 16.00 sularında haberdar olduğudur. Yani darbeyi haber veren subayın MİT'e gelmesinden hemen sonra sorgu devam ederken Erdoğan'ın girişimden haberi olmuştur. Bir FETÖ'cü darbe girişimi olacağı konusunda elde bu kadar bilgi varken, tasfiye listelerinin Genelkurmay Başkanlığı'na verilmesinden sonra ve İzmir'de cemaatçi amirallere yönelik tutuklamalar yapılmaya başlandıktan sonra FETÖ'nün harekete geçeceğinin kesin olduğu açıkken, hiçbir MİT müsteşarı, cumhurbaşkanına haber vermeden müsteşarlıktan ayrılmaz. Hele cumhurbaşkanı ile diğer MİT müsteşarlarının cumhurbaşkanları ile arasında olan ilişkiden daha yakın bir ilişki söz konusu ise. Bunun anlamı, bazı önlemleri devreye sokmak için vakitlerinin olduğudur.

Peki, Ne Yapılması Gerekirdi?

Siyasetçi olmadan önce bir akademisyenim. Uzmanlığım, güvenlik ve istihbarat konularıdır. Yeni yeni bu konularda çalışmalar yapanlar var ama neredeyse bu sahada çalışan tek akademisyen olarak karşılaştığım olayları bir analiz sürecinden geçiririm. Hem doktora hem doçentlik tezimi askeri darbeler konusunda yapmış bir akademisyen olarak, 15 Temmuz üzerinde de çalışmalar yaptım. Türk istihbaratı genellikle çok eleştirilir ve Türkçede istihbaratçılarla ilgili fıkralara baktığınızda, hep aşağılayan ifadeler vardır. Bizim toplumun istihbaratla ilgili yanlış bir bilinci oluşmuştur zamanla. İstihbarat, en az TSK ve Emniyet kadar güvenlik için gerekli, kimi yerde ondan daha da önemlidir çünkü önleyici görev yapar. Türk milletinin askeri, polisi gibi istihbaratçısı da aynı kutsal görevi yerine getirir. Bir örnek vermek gerekirse, istihbaratınız ne kadar iyiye, askeriniz o kadar az şehit verir. Türk istihbaratı dünyanın en zor coğrafyasında çok boyutlu savaş veren, imkânları da dar bir kurumdur. Darbe sonrasında da ders alınmamış olacak ki, MİT'in bütçesi, hâlâ 2 milyarın biraz üzerindedir. Oysa, MİT gibi bir örgütün bütçesinin 10 milyar TL olması, personel kaynaklarının buna göre yapılandırılması gerekir. Tabii istihbarat servisleri bilgiyi servis eder, siyasal kararları hükümet alır. 15 Temmuz'un önlenmesi için atılması gereken adım neydi?

Belki darbe yapılacağını Başbakan Binali Yıldırım, bakanlar bilmiyordu ama Cumhurbaşkanı Erdoğan biliyordu. 8 Temmuz'da İzmir'deki Casusluk Soruşturması kapsamında tutuklama süreci başlatıldı. 9 Temmuz'da ise darbe çarkları dönmeye başladı. 30 Ağustos'ta TSK içindeki 1.200 üst rütbelinin tasfiye edilmesi gerekiyordu. Demek ki hükümet ve TSK tedbir de almaya çalışmıştır ama yanlış bir tedbir. Hangi tarihte

bu 1.200 kişinin FETÖ'cü olduğu tespit edilmişse, askeri şûra beklenmeden hemen o gün emekliye sevk edilmeleri gerekirdi.

TSK içinde büyük ölçekli emekliye sevk etmelerin, tasfiyelerin daha önce de örneği vardır. Namık Kemal Ersun örneği vardır. Kara Kuvvetleri Komutanı ve beraberinde 500 albay bir kalemde tasfiye edildiler. 1960'ta Emin Sular örneği var. Bir günde 287 general ve 4.000 subay emekliye sevk edildi. Bu tedbirleri almak mümkündü.

Erdoğan bu yolu tercih etmeyerek TSK ve beraberinde ülke açısından bir risk almıştır. Belki de buna, genelturmay başkanının “ne yapacağının bilinmemesi” neden olmuştur. Çünkü genelturmay başkanı darbenin önde gelen isimleri Mehmet Dişli ve Mehmet Partigöç için, “kalbim ve beynim...” diyordu.

Genelturmay Personel Başkanı'nın da daha sonra FETÖ'cü olduğu ortaya çıktı. Demek ki listelerin ona gitmesi baştan yanlıştı. Hepsinin, tespit edildikleri gün tasfiye edilmeleri gerekirdi. Bu tasfiye gecikince Türkiye büyük bir travma yaşadı. 15 Temmuz sonrasında TSK, Eskişehir-Kütahya Muharebeleri'nden beri yaşadığı en büyük travmayı yaşamıştır. Eskişehir-Kütahya Muharebeleri'nden sonra ortada Mustafa Kemal'in iradesi ve TBMM'nin desteği vardı. Ordu kendisini hızla toparlayabilmişti. Bugün ortada böyle bir irade yok. Aksine yanlış adımlar ile siyasileşme var.

FETÖ ile Mücadelede Temel Hatalar

*FETÖ, son bin yılda Türk devletlerinin karşı karşıya kaldığı en büyük ve en tehlikeli iç düşmandır. FETÖ, örgütlenme biçimi ve sahip olduğu imkân ve kaynaklar açısından sadece Türkiye Cumhuriyeti'nin değil, herhangi bir devletin karşı karşıya kalabileceği en tehlikeli örgütlenme biçimine sahiptir. Salt bir terör örgütü değil, bir casusluk yapılanmasıdır.

FETÖ, kapsamlı ve derin stratejik ilişkileri olan bir örgüttür. Böyle bir terör örgütüyle mücadele uzun vadeli ve çok boyutlu önlemler gerektirir. Halen FETÖ ile sürdürülen mücadele kriminal bir çeteye karşı sürdürülüyormuşçasına devam etmekte, günübürlük, çok parçalı, taktik bir anlayış zeminine dayandırılmaktadır. Oysa FETÖ ile mücadele:

Siyasi hedefi olan uzun vadeli stratejik bir konseptle yapılmalıdır.

Çok boyutlu olmalıdır.

İdeolojik/fikri bir mücadele olmak zorundadır.

Öncelikle “çelik çekirdeğe” odaklanmalıdır.

Bir terör örgütü yargılanması hukuki bir stratejinin dışında politik bir stratejiyi de gerektirir. FETÖ'ye karşı sürdürülen yargılama sürecinin ne hukuki süreci ne de politik stratejisi başarılıdır. Şu ana değin yargılamaların temel stratejisi, “kitlesel tutuklamalara ve kitlesel işten çıkarmalara” dayanmaktadır.

Kitlesel tutuklamalardan ve kitlesel işten çıkarmalardan vazgeçilmelidir.

Tutuklamalar, mümkün olduğunca FETÖ'nün yönetici kadroları ile işlevsel kadrolarına yöneltilmelidir. Diğer kadrolar ise denetimli serbestlikle serbest bırakılmalıdır. Böylece hem devletin gözünün üzerinde olduğu duygusu verilmeli hem de rehabilitasyonlarına imkân tanınmalıdır. Kitlesel tutuklamalar kısa vadede FETÖ'ye darbe vursa da orta ve uzun vadede FETÖ'nün lehine olacaktır. FETÖ'nün sosyal tabanını kemikleşecektir. Bir “mehdi”ye inandıkları için “mazlum olduklarını” düşünen ve devlete karşı her türlü operasyona taban oluşturacak bir kitle oluşacaktır.

FETÖ'cü işadamlarının tutuklanmasında da çok dikkatli davranılmalıdır. Bu tutuklamalar kitlesel tutuklamalara dönüşmemelidir. FETÖ yönetiminde etkin olduğu düşünülen unsur-

lar tutuklanmalıdır. Şirketlerin iflasının ekonomi üzerinde yük oluşturmalarına izin verilmemelidir.

FETÖ'ye karşı sürdürülmesi gereken hukuki mücadele şu esaslara oturmalıdır:

1. TSK'da yapılan tutuklama ve tasfiyelerde öncelik, "çelik çekirdek" diye tanımladığımız FETÖ'nün beyin takımı kadrolarına verilmelidir. Sempatizan kadroların tasfiyesi TSK'yı askeri kadro zaafına uğratmayacak, daha yavaş bir sürece yayılmalıdır. Güçten yana tavır alanlar ise yeni sisteme eğitimlerle entegre edilmelidir.

2. FETÖ'cü temizliği devam etmelidir. Ancak bu noktada çelik çekirdek, sempatizan ve güçten yana olanlar arasında bir ayırım yapılmalıdır. Çelik çekirdek tamamen etkisizleştirilirken, sempatizan ve güçten yana olanların topluma kazandırılması için gayret edilmelidir. Aksi takdirde Türkiye'nin geleceğini tehdit eden bir sosyal zemin ortaya çıkar.

3. FETÖ ile ideolojik mücadele sert ve etkili bir şekilde sürdürülmelidir. Bu konuda 15 Temmuz sonrasında ciddi bir çalışma yapılmamıştır. Televizyon kanallarında birkaç eski FETÖ'cünün itiraflarda bulunması, ideolojik mücadele değildir. FETÖ'nün uzun vadede etkisiz hale getirilmesi ancak kapsamlı, devamlılığı olan bir ideolojik mücadele ile mümkündür. Diyanet İşleri Başkanlığı böyle bir mücadelenin karargâhını oluşturacak şekilde yeniden yapılandırılmalıdır. İlahiyat fakülteleri etkin rol almalıdır.

4. Ayrıca FETÖ'ye karşı yurtdışında da kamuoyunu kazanma mücadelesi verilmelidir. Bu tür bir mücadele sadece siyasetçilerin yapacağı açıklamalarla sınırlı kalmaz. Yurtdışında yapılması gereken, kamu diplomasisinin de FETÖ'nün sahip olduğu imkân ve kaynaklara sahip olması ve bu mücadelenin uzun soluklu devam ettirilmesidir. Bu ise kurumsal bir yapılan-

mayı gerektirmektedir. Bu iş için en uygun yapılanma, terör konusunda uzman ve devlet destekli bir düşünce kuruluşudur.

FETÖ ile İdeolojik ve Küresel Mücadele

FETÖ'cü darbe kurumundan sonra birçok kurumda temizlik çalışması hızlandı. Yargı, kendi içine sızmış FETÖ'cülere karşı en başarılı mücadeleyi, en kesin tasfiyeyi yaptı. Emniyet'te, TSK'da bu tasfiye sürüyor. Ancak yargı üzerinde hükümet baskısı ortaya çıktı. Bin yıldır karşılaştığımız en büyük iç düşmanı bertaraf etme çalışması sürerken, siyasi hükümetin atacağı adımlar önemlidir. Yargı üzerinde, TSK ya da diğer teşkilatlar üzerinde siyasi baskılar olmamalıdır.

FETÖ, Türklerin Anadolu'da kurduğu Selçuklu, Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki en büyük casusluk ve terör örgütüdür. Türkiye'nin ve TSK başta olmak üzere kurumlarının bütün sırlarını ülke dışına çıkartmak için yıllarca çalışmış ve ne yazık ki bunda da "Kozmik Oda Komplosu" sırasında, belirli ölçülerde başarılı olmuştur. Böyle bir yapı ile günübirlik mücadele planı ile başa çıkılamaz.

Esasen, "çelik çekirdek" denilen beyin takımına karşı operasyona gidilmesi gerekirken, FETÖ'nün ana entelektüel ve silahlı yapısına odaklanmak gerekirken, "Şu sendikaya üyeymişsin!" diyerek, "Kıranı Bank Asya'ya yatırmışsın!" diyerek hapse atılanlar var. Mağdur olanlar, FETÖ'cü olmayan ama "FETÖ'cü denilerek içeri atılanlar" var. FETÖ ile ilgisi olmadığı halde, farklı siyasi partilere yakın görüldüğü için listelere eklenenler bulunduğu biliniyor.

FETÖ asla küçümsenmemelidir. Çok büyük bir örgüt ve dünyanın her yerine ulaşabilmiş bir örgüttür. Bunu kullanan güç tasfiye etmeye karar verene kadar da Türkiye sınırları dı-

şındaki FETÖ'ye müdahale edebilmek zordur. Türkiye içinde bitirmek mümkün olsa bile dünyada bitirmek kolay olmayacaktır. Hiç değilse Türkiye içinde suçsuz insanları mağdur etmemek gerekir. Aksi takdirde FETÖ bunları kullanacak, toplumsal tabanını genişletecektir.

FETÖ'cüler, cezaevlerinde çoğunluk durumuna geçtiler ve hemen propagandaya başladılar. Beraber tutuklu kaldıkları adi suçluların kantin borçlarını ödemekten, onların beynini yıkmaya kadar her türlü yolu deniyorlar. Cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülere iyi davranarak taban genişletmeye çalışıyorlar. Kendi üyelerini ise "Peygamber'in ardında namaz kılıyoruz..." gibi masallarla avutuyor, "Daha güçlü geleceğiz!" diyerek diri tutmaya çalışıyorlar.

FETÖ ile küresel mücadele için bağırarak çağırmak yetmez. FETÖ'yü anlatan İngilizce, Fransızca, Almanca yayınlar yoktur. Oysa FETÖ'nün yurtdışında birçok yayın organı var. O kendini anlatmaya devam etmektedir.

FETÖ sadece bir kriminal örgüt değildir. İdeolojisi vardır. Bununla mücadeleyi Diyanet'in yapması gerekir. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın 15 Temmuz öncesinde FETÖ'ye karşı mücadele yapamadığı ortadadır. 15 Temmuz'dan sonra da birkaç vaizi işten çıkarmak dışında bir mücadelesi görünmemektedir. İlahiyat fakültelerinin de daha etkin mücadele vermesi gerekir.

Bu büyüklükte bir terör ve casusluk örgütü konusunda devlet günlük mülahazalarla zaman kaybedip, temelden mücadele veremezse, önümüzdeki elli yılı kaybederiz. Devlet ve toplum olarak PKK'nın kim olduğunu biliyoruz, FETÖ'nün kim olduğunu bilmiyoruz. Çünkü FETÖ'cüler, tümüyle içimizdeydiler. FETÖ ile mücadelede halkın yüzde 50'si yetmez. Yüzde 100'ünün desteğine ihtiyaç vardır. Bu nedenle ötekileştirme yapılmadan, muhalif gördüğünü ezmeye çalışmadan mücadele verilmesi gerekir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: TSK ÜZERİNE

TSK'nın Güçlendirilmesi

15 Temmuz FETÖ'cü darbe girişimi, Türk ordusunun yıllardan bu yana süren ve AKP'nin desteklediği operasyonlar ile içeriden çürüdüğünü ortaya çıkarmıştır. Bu hali ile Eskişehir-Kütahya Muharebeleri'nden sonra geri çekilen ordumuzdan daha kötü durumdadır. Çok açık ifade etmek gerekirse ordunun durumunun böyle devam etmesi durumunda Türkiye'nin bütünlüğünün devamı sadece şansa ve dış dinamiklerin insafına kalır. 15 Temmuz diğer yandan doğru adımların atılması durumunda TSK'nın kendisini tedavi etmesi ve tedavisine yardım edilmesi için bir şans ortaya çıkarmış iken Erdoğan'ın yaptığı tercihler ne yazık ki, Türk ordusunu daha da zayıf duruma sürüklemektedir. 2007 sonrasında orduya siyaseti sokan Erdoğan, 15 Temmuz'dan ders almamış şekilde orduya AKP karakteri vermek için çalışmalarını sürdürmektedir. Oysa, parti ordularının milli görevlerini yerine getiremedikleri ve çöktükleri yeterince görülmüştür.

TSK'nın güçlendirilmesinin merkezinde ordunun manevi gücünün takviye edilmesi sorunu gelmektedir. Oysa 15 Temmuz'dan bu yana FETÖ'cülerin TSK saflarından atılması

dışında yapılanların neredeyse tamamı TSK'nın moralini düzeltecek değil, bozacak adımlar olmuştur. Bunlar ana başlıklarıyla şöyledir:

1. Bugün Türkiye'nin iki temel sorunu vardır: TSK'nın sivil/demokratik kontrolü ve güçlü bir TSK oluşturulması. TSK'nın Başbakanlık, Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı arasında bölünmesi kabul edilemez. Doğru olan Genelkurmay Başkanlığı'nın Milli Savunma Bakanlığı'na bağlanmasıdır. Böylece askeri emir-komuta zincirinde ciddi bir sıkıntı çıkmayacaktır. Ayrıca, genelkurmay başkanına İngiltere'de olduğu gibi doğrudan başbakan ile temas yetkisi verilirse, çıkabilecek sorunlar daha kolay aşılabılır. Başkanlık sisteminin kurulması durumunda ise genelkurmay başkanı doğrudan başkana, kuvvet komutanları ise savunma bakanı/sekreteline bağlı olacak, aynı sıkıntı devam edecektir.

2. Güven, bir ordunun en önemli tutkalıdır. Silah arkadaşlığı kavramı güvenin bir başka şekilde ifadesidir. Silah arkadaşlığını tekrar tesis edecek bir komuta kademesi kurulmalıdır. Siyasetin ve partileşmenin girdiği orduda güven kalmaz ve nihayet bugün silah arkadaşlığı içi boşalmış bir kavramdır.

3. Genelkurmay Başkanlığı'nın tarihi binasından çıkarılması, kuvvet komutanlıklarının binalarından atılmaları bütün bir orduya "suçlu muamelesi" yapılmasıdır. Kuleli Askeri Lisesi, Deniz Lisesi, Muhafız Alayı bu ordunun sadece kurumları değil, aynı zamanda gelenekleridir. Bir İngiliz amirali "Bir geleneğin oluşması 300 yıl sürer, bir geminin yapımı ise sadece üç yıl... Arkasında 300 yıllık bir gelenek olan gemi, arkasında gelenek olmayan bir gemiden daha güçlüdür. Geleneğin değerini küçümsemeyelim... Gelenek dik bir yokuşta tutunacağınız bir korkuluk gibidir..." diyor. Orduların ruhu vardır ve gelenekler oluşturur. Orduların ruhlarının olduğundan habersiz olan siyasetçiler, onları mağlubi-

yete sürükler. Amerikan Savunma Bakanı Mc Namara, subaylığı “management” yani yönetim seviyesine indirmiştir. Bunu herhangi bir şirkette yapabilirsiniz ancak şirketlerde hiçbir zaman çalışanlardan ölmelerini isteyemezsiniz.

4. Eğitim konusunda Harp Okulu'ndan “gereksiz” denilerek bazı derslerin çıkarılması yanlışır. “Liderlik” gibi dersler “gereksiz” değildir. Askerlik liderliktir. Sadece bu örnek dahi mevcut sözde reform zihniyetinin ne kadar sakat bir zemine oturduğunu göstermektedir.

5. Yeni bir FETÖ'cü kalkışmayı ve içsavaş girişimini hemen ilk saatlerde bastırmak için zırhlı birlikler Ankara ve İstanbul'da tutulmalı ve bu birliklerin başına da güvenilir komutanlar, subay ve astsubaylar getirilmeli idi. Bu yapılmamıştır.

6. Türkiye'nin etrafındaki güvenlik durumu her geçen gün Türkiye'nin aleyhine ağırlaşmaktadır. TSK'nın yaşadığı travma, bazı düşmanları Türkiye'ye karşı cesaretlendirebilir. TSK'nın konvansiyonel ve gayri nizami bir savaşa her zaman-kinden daha fazla hazır olması gerekmektedir. Bundan dolayı bütün birliklerin bir an önce ağır savaş eğitimine alınması gerekmektedir. Ancak bu yapılamamaktadır.

7. TSK içindeki FETÖ yapılanması da diğer FETÖ yapılanmaları gibi çelik çekirdek, sempatizanlar ve güçten yana olanlar şeklinde üç aşamalı olabilir. Bunların hepsi benzer bir TSK'ya sızma, FETÖ ile ilişki sürecinden geçseler dahi insan doğası ortaya kaçınılmaz olarak bu tür bir bölünme getirmektedir. Bundan dolayı FETÖ ile mücadelede öncelikle çelik çekirdek hedef alınarak tasfiye edilirken, TSK içinde mehdiciliğin İslam dini karşıtı niteliği konusunda kapsamlı konferanslar verilerek, subay ve astsubay kadroları bilinçlendirilmelidir.

8. Bölgemizdeki jeopolitik kırılmalar Türkiye'yi konvansiyonel bir savaşa girmeye zorlayabilir. Türk ordusunun en kısa zamanda günlük siyasi müdahale ve kadrolaşma arayışları dışına

çekilerek, profesyonel kadro ve eğitim konularına odaklanması sağlanmalıdır.

Türkiye'nin önünde PKK terörü ile olduğu gibi FETÖ ile de mücadeleyi gerektiren uzun yıllar bulunmaktadır. Bu mücadelede aşılması gereken ilk eşik FETÖ'nün ikinci bir müdahale yapmasını engelleyecek önlemlerin alınmasıdır. Ancak konu böyle kapanmayacaktır. FETÖ, alınacak doğru önlemler sonucunda bir ikinci darbe girişiminde bulunamasa da Türkiye için büyük bir tehdit olmaya devam edecektir. Bundan dolayı, FETÖ'ye karşı mücadele önümüzdeki kriz dönemi aşıldıktan sonra da sürdürülmelidir. Bütün bunlar olması gerekenlerdir ancak Türkiye'yi bugüne sürükleyen AKP'nin Türkiye'yi içine çektiği girdaptan çıkaramayacak, aksine ülkemizi daha da büyük bir felakete sürükleyecektir.

TSK'nın Kurumsal Parçalanması

Olağanüstü Hal Yasası'na dayanılarak çıkarılan 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (HKH) ile TSK'nın emir-komuta birliği bozulmuştur. AKP hükümeti, 669 sayılı HKH ile Türk ordusunu güçlendirmeyi değil, aksine emir-komuta yapısını bozarak, eski emperyalist Roma anlayışı olan “böl ve yönet” ilkesini uygulamıştır. AKP hükümeti bu adımı atarken ülkemizi büyük bir riske sürüklemiştir çünkü güvenlik riskleri açısından “düşünülmeyin düşünülməsi” gereken bir dönemde bulunuyoruz. Milli varlığımızın ağır tehditlerle karşı karşıya olduğu açıktır. Yabancı basında “Türkiye'nin çözölen bir devlet olduğu” fikri tespit ve psikolojik operasyon olarak sürekli işlenmektedir.

Ülkemizin karşı karşıya olduğu ağır tehditleri aşabilmesi için iki şeye acil ihtiyacı vardır: Demokrasi ve hukuk devleti etrafında sağlanmış güçlü bir milli birlik duygusu ve güçlü bir

Silahlı Kuvvetler. 2007'den bu yana Türk ordusuna tuzak kuran, içeriden kuşatan FETÖ 15 Temmuz 2016'da TSK'ya çok ağır bir darbe vurmuştur. FETÖ'nün vurduğu bu darbe sonucunda Türk ordusu halen bir krizden geçmektedir. Bu kriz gelecek senelerde de devam edecektir. Krizin en önemli kaynağı TSK içindeki FETÖ'cü yapının büyük kadro gücüdür.

1 Temmuz 2016 itibariyle TSK, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı'nda 358 general/amiral, 39.287 subay, 96.391 astsubay görevliydi. Konu ile ilgili çalışan askerlerin verdikleri rakamlara göre bu sayının yüzde 50'si FETÖ ile değişik seviyelerde irtibatlıdır. Bu irtibat dereceleri, üç aşamalı olarak, “çelik çekirdek”, “sempatizan” ve “güçlüden yana görünenler” şeklinde tanımlanmaktadır.

9 Ağustos 2016'da TSK ve Jandarma Genel Komutanlığı'ndan büyük tasfiye operasyonları ile atılan general/amiral sayısı 158, subay sayısı Kuvvetler'de 1.224 ve Jandarma'da 909'dur. Yani 2.291 personel... Astsubay sayısı Kuvvet Komutanlıkları ile Jandarma toplamı 630'dur. Bu sayılar 1 Temmuz 2016'da TSK bünyesinde görevli general/amiral sayısının yüzde 44'ünü, subay sayısının yüzde 5'ini ve astsubay sayısının yüzde 0,6'sını oluşturmaktadır. Özetle TSK ve Jandarma Teşkilatı'nda var olduğu düşünülen değişik aşamadaki FETÖ'cülerin ancak küçük bir bölümü tasfiye edilmiştir.

Tasfiyeler, tam temizlik gerçekleştirilene kadar devam etmelidir. Esasen devam eden soruşturma ve sorgulamalarda FETÖ ile ilişkili yeni isimlerin ortaya çıkması ve yeni tasfiyelerin yapılması bir zorunluluktur. Ancak tasfiyelerin çok dikkatli yapılması gerekmektedir. İlk tasfiye dalgasında dahi araya FETÖ'cü olmayanların sokulduğunu bizzat FETÖ itirafçıları ile TSK içinde en önde mücadele edenler ifade etmektedir. Bundan sonraki süreçte daha soğukkanlı davranılmalıdır. Tasfiyelerde öncelikle FETÖ'nün “çelik çekirdek” yapısı hedef

alınmalıdır. Araya suçsuzların girmemesi, “kurunun yanında yaşın yanmaması” için azami dikkat gösterilmelidir.

TSK ve Jandarma’da FETÖ’ye yönelik tasfiyeler devam ederken subay ve astsubaylara yönelik olarak FETÖ’nün temel ideolojisi olan “Fetullah Gülen’in mehdi olduğu” iddiasını çürüten eğitimler verilmelidir. Bu konuda Diyanet İşleri Başkanlığı ve ilahiyat fakülteleri ile ortak çalışma yapılabilir. Ayrıca ordu içinde milli birlik ve ordu ruhunu güçlendirici çalışmaların yapılması bir zorunluluktur.

Harp Okulları 4 sene mezun vermeyecektir. Türk ordusu bir yandan subay tasfiye edilirken, diğer yandan aşağıdan yeni subay gelmemesi gibi bir kısıpaca girmiştir. Her ne kadar milli savunma bakanı bu açığın “sivilden gelen kadrolar ile kapatılacağını” söylese de 1 senelik eğitim ile askeri lise dahil 7 sene askeri lise hariç 4 sene askeri eğitilmiş profesyonel subayların yerinin doldurması zordur. Türkiye, önümüzdeki dönemde ordusunu bugün olduğundan daha zor durumlarda kullanmak zorunda kalabilir. Üstelik TSK’nın sadece 15 Temmuz 2016 sonrasında verilen şehitler göz önünde tutulursa, Türkiye’nin zaten savaş içinde olduğu görülecektir.

TSK’nın içinde bulunduğu süreçten çıkışta en fazla ihtiyaç duyduğu şey moraldir. Orduya moral ancak “halkın sevgisi ve siyasetin saygısı” ile verilebilir. Siyaset, TSK’ya saygısını en azından bir bölümünü onun tarihsel derinliği olan kurumlarını yıkmadan göstermelidir.

Askeri liselerin, Kuleli’nin, Deniz Lisesi’nin kapatılmaması gerekir. Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, “Askeri liselerin darbe kültürü aşıladığını” ileri sürüyor. Herhalde birileri cumhurbaşkanını yanıltıyor, fena halde yalan söylüyor. 19 Temmuz 2016 itibariyle 123 general ve amiral gözaltına alındı veya tutuklandı. Sonra bu sayı 158’e çıktı. Açık kaynaklardan yapılan çalışmaya göre 123 general ve amiralin yüzde 55’i sivil liselerden mezun

olmuştur. Demek ki kapatılması gereken darbeci kültür veren sivil liselerdir!

Öte yandan iddialara bakılırsa, FETÖ'cü kurmay subayları birleştiren Kuleli Askeri Lisesi değil, "U.S. Naval Postgraduate School"dur. Darbeci kurmay subayların çok büyük bölümü bu Amerikan okulunda 2 sene eğitim almışlardır. Temelde ise suçlu olan okullar değil, suçlu olan FETÖ'nün insanlarımızın aklına ve beynine girmesine izin veren siyasettir.

Askeri okullardan "liderlik" dersinin kaldırılması da yanlıştır. Bu dersin kaldırılması yerine daha iyi verilmesi gerekir.

FETÖ ile mücadele edilirken, istikrarsızlaştırma anlamında kullanılabilecek kozlar verilmekten kaçınılmalıdır. Muhalif gazetelerin haberlerinden yola çıkarak FETÖ ile aynı safta değerlendirilmeye çalışılmaları, adli işlem başlatılması gibi uygulamalar hatalıdır. Kapatılan FETÖ üniversitelerinden ayrılmak zorunda kalan 64 bin öğrencinin eğitimlerinin yarım kalması için önlem alınmalıdır. Geniş mağdur kitleler yaratılması, FETÖ'nün ekmeğine yağ sürecektir.

Milli Savunma Bakanlığı'nın İcraatları!

AKP iktidarının, 2007-2011 sürecinde FETÖ ile birlikte TSK'ya indirdiği tasarlanmış darbeler, kumpaslar adeta kendi ordusunun kendi ülkesinde kuşatılmasına neden olmuştur. AKP, FETÖ'nün ortağı olarak TSK'ya verdiği zarara 15 Temmuz FETÖ'cü darbe girişimi sonrasında farklı şekilde devam etmektedir. 15 Temmuz sonrasında çıkarılan KHK'larla TSK'nın kurumsal kültürü tahrip edilirken, savaş gücü ağır darbeler almıştır.

Savaşan bir ordunun askeri sağlık sistemi, sağlık bakanı tarafından imha edilmiştir. Sağlık bakanının politikalarının

sonucu daha ilk günden itibaren TSK mensuplarının güçlü tıbbi destek alamaması sonucunda verilen şehitler olmuştur.

TSK'nın SAT ile birlikte en seçkin birliği olan Özel Kuvvetler Komutanlığı'na sivil kaynaklardan 200 subay ve 500 astsubay alınmasına karar verilmiştir. Bu sakat adımın nedeni, Özel Kuvvetler Komutanlığı'na sızmış FETÖ'cülerin tasfiyesi ve Jandarma'nın İçişleri Bakanlığı'na bağlanmasıdır. "Jandarma Genel Komutanlığı'nın Özel Kuvvetler Komutanlığı bünyesindeki personelinin artık Silahlı Kuvvetler'in bir parçası olmadığı" gerekçesiyle personel açığı olduğu ifade edilmektedir.

Sivilleşen Milli Savunma Bakanlığı'nın "sokaktan Özel Kuvvetler'e adam toplamak" şeklinde ifade edilebilecek felaket ve sakat icraatlarından birini görmekteyiz. 2016 yılına kadar bütün kuvvet komutanlıkları kendi bünyelerinde oluşturdıkları personel temin merkezleri ile personel alım sınavları gerçekleştiriyordu. 15 Temmuz sonrasında personel alımı Milli Savunma Bakanlığı Personel Temin Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Bunda ilke olarak sakınca yoktur ancak bunu doğru ve işi bilen kişiler yapmalıdır. Oysa mevcut uygulamada Milli Savunma Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü'ne 2007 ve 2011 senelerinde AKP Diyarbakır milletvekili aday adayı olan ve tanıtım broşürlerini sarı, kırmızı, yeşil renklerde hazırlayan Tarım Bakanlığı eski personel genel müdürü Nizamettin Ekinçi getirilmiştir. Ekinçi'nin subay ve astsubayları pek sevmediği, Tarım Bakanlığı'ndan subay-astsubay eşlerinin, "eş durumundan tayinlerini yapmamasından" anlaşılmaktadır. "Ordu siyasetten çekilsin" derken, siyasi bürokratlar ile AKP hükümetinin TSK'yı politize etmesi kabul edilebilir değildir.

Milli Savunma Bakanlığı'nın sokaktan toplamaya çalıştığı Özel Kuvvetçi personel, daha önce oldukça titiz bir seçimle alınıyordu. Özel Kuvvetler Komutanlığı'na alınan subay ve astsubaylar, ordunun en iyileri ve gönüllüler arasından seçilmekteydi.

1992'ye kadar Özel Harp Dairesi olarak hizmet verdiği dönemde, bununla da yetinilmemiş, personel alınacak olan kişiler için kefil de istenmiştir.

1993 sonrasında Özel Kuvvetler Komutanlığı'nda sayının artması ile birlikte bir subay veya astsubayın Özel Kuvvetler Komutanlığı'nda çalışabilmesi için soruşturma birliklerinden yapılmaya başlanmıştır. Birliklerinde belirli bir süre ve üstün bir performansla çalışanlar subay ve astsubaylar arasından Özel Kuvvetler Komutanlığı'na seçilmişlerdir. Özel Kuvvetler'e aday olan subay ve astsubay, kıta deneyimi üzerine Özel Kuvvet subayı olmak için iki buçuk yıl süren bir eğitim sürecinden geçmektedir. Ancak bu eğitimi de başarı ile bitirebilen Özel Kuvvetler Komutanlığı'na alınmaktadır. Özel Kuvvetler'de eğitim yurtiçi ve yurtdışında kurslar ile gerçekleşmektedir. Özel Kuvvetler mensuplarının iç güvenlik harekâtlarında görev almaları nedeniyle, bu iki buçuk yıllık süre de çoğu kez uzamıştır.

2007'den itibaren Özel Kuvvetler Komutanlığı'nda hızlı bir personel değişimi olmaya başlamıştır. Deneyimli personel, uyduruk nedenlerle Özel Kuvvetler Komutanlığı'ndan uzaklaştırılmış, yerine değişik kıtalardan FETÖ'cü sızmalar gerçekleştirilmiştir. Ergenekon'un öncüsü olan "Sauna", "Ata-beyler" ve "Küre" adlı FETÖ'cü çete komploları, Özel Kuvvetler Komutanlığı'nı hedef almıştır. Esasen 14 Temmuz 2008'de yayımlanan 1. Ergenekon İddianamesi'nde Özel Kuvvetler Komutanlığı, "TSK bünyesinde faaliyet gösteren terör örgütü" şeklinde tanımlanarak saldırıya uğramış ve baskı altına alınmıştır. 15 Temmuz FETÖ'cü darbesine giden yolun taşlarını AKP döşemiş, FETÖ yolun üzerinden yürümüştür.

Özel Kuvvet subayları sadece üstün nitelikli savaşçılar değil, bunun ötesinde diplomat, eğitmen ve örgütçü niteliklere sahip olmak zorundadır. Bir kez Özel Kuvvet eğitimi alıp başarmak, bu görevde kalmak için yetmemektedir. Özel Kuvvetler

subay ve astsubayları, dünyanın değişik ülkelerinde eğitimlerine ortak operasyonlarla devam etmektedir. Örnek vermek gerekirse, Latin Amerika'da bir ülkede, değişik ülkelere gelen özel kuvvetçiler tam teçhizat 18 saat yürümüş, sonra dinlenmelerine izin verilmiştir. Çok kısa bir süre sonra uyuyanlar yönetici tarafından tekmelerle uyandırılmış, uyanınca tepkiyi ilk İspanyolca vermezse ağır şekilde darbelenmiştir. İkinci örnek ise uzun süre uyumamış özel kuvvetçi, uykuya daldıktan kısa bir süre sonra dövülerek yatağından kaldırılmış, hızla itilerek bir odaya sokulmuş ve odada tanımadığı bir kişi tarafından çok kısa şekilde sorguya çekilmiştir. Sonra hızla tekrar dışarıya çıkarılarak, odada gördüğü beş objeyi sayması istenmiştir. Bütün bu detayları vermemizin nedeni, çok güçlü fiziki bir performans gerektiren özel kuvvetçiliğin adale yanında, zekâ ve dayanıklılığı gerektirdiğini anlatmaktır. Özel Harekât subay ve astsubayları en zor şartlar için hazırlanmaktadır.

Milli Savunma Bakanlığı, sokaktan Özel Kuvvet subay ve astsubayı toplarken, KPSSP3 puan türü üzerinden “asgari 50 puan” alma şartı getirmiştir. 2016 yılında KPSSP3 puan türüyle 55 alan tek kişi “veri kontrol işletmeni” olarak Hatay'da işe başlatılmıştır. Onu takiben 59 puan ile bir kişi İstanbul'da teknik öğretmen olarak atanmıştır. Milli Savunma Bakanlığı 50 puan ile Özel Kuvvetler subayı almaya hazırlanırken, devlet hiçbir kuruma 50 puan ile eleman almamıştır.

50 puan ile subay ve astsubay olacak kişiler, Harp Okulu'nda dört senelik eğitim veya Astsubay Okulu'ndaki iki senelik eğitimi almadan, komando tugaylarında hizmet etmeden Özel Kuvvet Komutanlığı bünyesinde subay ve astsubay olacaklardır. Bu durum, ciddi bir nitelik düşüşüne sebep olacaktır. Bu projeden Türk Özel Kuvvetleri çıkmaz. Ancak Saddam Hüseyin'in “Cumhuriyet Muhafızları” benzeri bir parti gücü çıkar. Türk ordusunun en seçkin birliği, ikinci kez siyasete kurban edilmekte,

partilileştirilmektedir. Bir ordunun bu ölçüde partilileştirilmesini kabul etmek mümkün değildir. Bu çok tehlikeli bir çizgidir. Önce Türk ordusunu FETÖ ile işbirliği yaparak arkadan vuran, vatanperver subayları tasfiye ederek orduyu FETÖ'ye teslim eden AKP şimdi bir başka tehlikeli oyun oynamaktadır. Bu oyuna devam ederseniz ordu bölünecektir.

669 Sayılı KHK

AKP hükümeti 669 sayılı KHK ile TSK'yı yeniden yapılandırma sürecini başlattı ancak TSK dört parçaya bölündü. Komuta birliği ortadan kaldırıldı ve "fiilen savaşılamaz" hale getirildi.

669 sayılı KHK'nın 34. maddesi Türk ordusunu bir felakete sürüklüyordu. Bu maddede "Genelkurmay başkanı Silahlı Kuvvetler'in savaşa hazırlanmasında; personel, istihbarat, harekât, teşkilat, eğitim, öğretim ve lojistik hizmetlerine ait ilke ve öncelikler ile programları tespit ve koordine eder..." denilirken "personel, lojistik ve eğitim hizmetlerinin Milli Savunma Bakanlığı tarafından yürütüleceği" ifade edilmiştir ancak istihbarat ve harekâtın kimin tarafından yürütüleceği belirlenmemiştir. İstihbarat ve harekâtı olmayan bir ordu ucubesi ortaya çıkaran model, 671 sayılı KHK'nin 7. maddesiyle tekrar düzenlendi. Harekât ve istihbarat ile birlikte teşkilat ve eğitim hizmetlerinin yürütülmesi Genelkurmay Başkanlığı'na bağlandı. Ancak, Genelkurmay Başkanlığı'nın kendisine bağlı olmayan kuvvetleri yönetmeyeceği açıktır.

669 sayılı KHK'nin bir diğer felaket boyutu devam ediyor. Askeri hastanelerin ve asker tabipliğinin kaldırılmasını getiren hüküm, savaşan bir ordu halindeki Türk ordusunu askeri hastanesiz bırakmıştır. "Savaş durumunda Milli Savunma Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı arasında protokol ile işlerin düzenleneceği"

ifade ediliyor. Oysa Türkiye zaten savaştan geçmektedir. Kentlerimiz bombalanmakta, kitlesel katliamlar gerçekleşmektedir. Her gün şehitler verilmekte, askerlerimiz gazi olmaktadır. 15 Temmuz sonrasında terör saldırılarında hayatını kaybedenlerin sayısı kısa bir süre içinde 100'ü geçmişti.

Türk askerinin, askeri tabiplere ihtiyacı vardır. Türk askeri tabipleri, bazen ellerinde silah, en ön cepheden gazi tahliye etmekte, şehitleri taşımaktadır. Askeri tabibin olmadığı yerde bunu kim yapacaktır? Dağda yaralanan askerlere ilk müdahaleyi kim yapacaktır?

Askeri hastanelerimiz geçtiğimiz yıllar içinde ortopedi, göz, plastik cerrahi, genel cerrahi alanlarında dünya çapında uzmanlıklar geliştirdi. Bu hastaneler yaralanmalar konusunda referans merkezidir. Devlet hastanesindeki herhangi bir doktorun, mayın patlaması sonucunda yaralanan bir bacağın veya gözün tedavisi konusunda bilgi birikimi olması beklenemez. Sivil hastanelerde kesilen kol ve bacaklar, askeri hastanelerde kurtarılmaktadır.

Güneydoğu Anadolu'da devlet hastanelerine zorunlu olarak yatırılan gaziler terör örgütü PKK'nın sisteme sızdırdığı ya da sempatzanı olan doktor ve hemşireler tarafından taciz edilmektedir. "Doğru dürüst tedavi edilmedikleri, bilerek ölüm sürüklendikleri" iddiaları vardır. Halen Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde devlet hastanelerine rotasyon ile GATA'dan, alanlarında tecrübeli hekimler geçici sürelerle yollanmaktadır. Böyle bir ortamda askeri hastaneleri tasfiye etmek fayda değil zarar getirir. Bundan sonra yaralı askerler ve yaralı PKK'lılar devlet hastanelerine sevk edilecektir. AKP hükümeti sosyal medyada PKK giysileriyle poz veren hastane personelinin varlığını bilmektedir. Bu personele, terörle mücadelede yaralanmış askerler emanet edilemez.

Tıp literatüründe "Harp Cerrahisi" ve "Harp Psikiyatrisi" gibi dallar varken askeri tabipliği tasfiye etmek, askeri hastaneleri ka-

patmak kabul edilebilir ve uygulanabilir değildir. GATA'yı kapatırsanız, kıta tabipliği sorunu ortaya çıkacaktır. Altı ay gemi ile sefere giden gemi doktorluğunun nasıl yapılacağı belli değildir.

PKK, IŞİD, FETÖ gibi terör örgütlerinin yaraladığı askerlerimiz, kurtarılabilecekken şehit olurlarsa, bundan tüm millet üzüntü duyar. FETÖ'nün devletin her kurumuna olduğu gibi GATA ve askeri tabiplik sistemine de sızdığı gerçektir. Onları tespit edip, sistemden temizlemek varken, tüm sistemi işlemez hale getirmenin mantığı yoktur.

GATA ve Askeri Hastane Gerçekleri

Askeri sağlık sisteminin beyni ve lojistik merkezi olan Gülhane Askeri Tıp Akademisi (GATA), Sağlık Bilimleri Üniversitesi'ne dönüştürüldü. 15 Temmuz'dan sonra Başbakan Binali Yıldırım, "askeri tabipliğin de tasfiye edildiğini" açıkladı. Daha sonra askeri tabipliğin kaldırılmasının mümkün olmadığı anlaşıldı ve bu konuda geri adım atıldı. Ancak gelinen noktada AKP hükümeti tarafından önerilen askeri tabiplik, beyni ve lojistiği olmadığı için çalışmayacak bir askeri tabiplik sistemi haline geldi. Böyle bir sistemin verimli olmayacağı açıktır. Bu sistemin şimdiden çalışmayacağı bilinmesine rağmen sağlık bakanı ve Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin rektörü panik içinde Türk kamuoyuna yanıltıcı bilgi verdiler.

Askeri tabiplik ve GATA konusunda kamuoyu doğruları bilmelidir. Bunu hem dağlarda bu ülkenin birliği için çalışan çocuklarımıza hem de terörle mücadelede yaşamlarını yitiren ya da sakat kalan askerlerimize ve ailelerine borçluyuz.

29 Temmuz 2016'da yayımlanan 669 sayılı KHK'dan sonra "askeri hekimliğin tasfiye edilemeyeceğini ve askeri sağlık sisteminin yıkılamayacağını" ilk söyleyen, itiraz eden politikacı

oldum. Kamuoyunda geri adım atılması için bir baskı oluştu. AKP hükümeti ilk hatasını gördü ve askeri hekimliği geri getirdi. Sağlık Bakanı Recep Akdağ, “Bölgede yaralananlar, ağır yaralı olanların istisnasız hepsi oralarda değil, bakanlığa bağlı büyük hastanelerde ve üniversite hastanelerinde tedavi edilmiştir... Gülhane’ye getirilen küçük bir kısmı hariç...” açıklamasını yaptı.

1 Ocak-26 Ağustos 2016 tarihleri arasında sivil hastanelerde tedavi edilen yaralı sayısı 90, sivil hastanelerde şehit olan veya şehit gelen asker sayısı 29’dur. Yani üniversite ve devlet hastanelerine giden sayısı 119’dur. Bunların 40 tanesi daha sonra sivil hastane tarafından GATA’ya sevk edilmiştir. Aynı dönemde askeri hastanelerde tedavi edilen yaralı sayısı 1.331, şehit olan veya gelen asker sayısı 192’dir. Toplam 1.523 asker askeri hastanelere sevk edilmiştir. Bu rakamlara göre sağlık bakanı doğru söylemiyor.

GATA ile ilgili bir başka istatistik ise şöyle: Temmuz 2015-Ağustos 2016 arasında 164’ü 2015’te, 509’u 2016’da olmak üzere, ağır ve çok ağır 745 asker, polis ve korucu GATA’ya sevk edilmiştir. 509 asker, 214 polis, 14 köy korucusu, 8 sivil. Bunlardan kafalarından yaralanan 17’si şehit olmuştur. Ayrıca Nusaybin ve Yüksekova’daki çatışmalar sırasında bu iki ilçedeki devlet hastanelerine GATA’dan 85 sağlık elemanı yollanmıştır.

Sağlık bakanı ve Sağlık Bilimleri Üniversitesi rektörü, askeri doktor ile sivil doktor arasında önemli bir fark olmadığına dair bir izlenim vermeye çalışmaktadır. Bu doğru değildir. Askeri tıbbiyeli dört askeri kamp eğitiminden geçmektedir. Ayrıca havacı askeri tabipler iki ay uçuş fizyolojisi eğitimi görmektedirler ki bu eğitimin içinde bir sorti uçuş eğitimi vardır. Denizci tabip subaylar da sualtı dalış eğitimi almaktadır. Bu eğitim askeri tabip ile her rütbeden asker arasında silah arkadaşlığı duygusu yaratmaktadır. Asker, “komutanım” değdiği doktora

güvenmektedir. Demek ki, askeri tabiplik ile sivil doktorluğun eğitiminde de fark vardır.

Askeri sağlık sistemi sadece GATA değildir. GATA beyin ve lojistik merkezdir. Ancak yurdun değişik yerlerine yayılan 35 hastane ve 600 sağlık merkezi bulunmaktadır. Sadece bu 600 sağlık merkezinde 1.000 askeri doktor çalışıyordu. Diyarbakır Askeri Hastanesi'ne giden uzman doktor, gerekli durumda GATA'daki hocasını arar ve ne yapacağını sorardı. Artık bu zincir kopmuştur. Askeri sağlık sistemi bir zincirdi. Diyarbakır Askeri Hastanesi'ne getirilen yaralı gazimiz burada stabilize edildikten dört saat sonra gerekiyorsa GATA'ya giriş yapardı. Bu ortadan kaldırılmıştır.

Sağlık Bakanlığı yetkilileri tarafından GATA ve askeri sağlık sisteminin kötülenmesi de doğru değildir. Bu kötülenmenin en haksız olanı, "GATA ve askeri hastanelerin düşük kapasite ile çalıştığı" suçlamasıdır. "GATA'nın yüzde 10 verim ile çalıştığı, yüzde 30 verim ile çalıştığı" açıklamaları yapıldı. Sonrasında "Yüzde 60'a çıkarıldı" iddiası ortaya atıldı. Özetle, bir "karalama kampanyası" yürütüldü. Eleştiriler bu kurumların temel vasıflarını bilmemekten kaynaklanıyor olabilir. Askeri hastaneler sefer görev hastanesidir. Nasıl ki, "Bu tank çok verimsiz: Hiç savaşıyor! Bu itfaiye çok verimsiz: Hiç yangın söndürmüyor!" denemezse, askeri hastane için de "Tam kapasite ile çalışmıyor" suçlaması yapılamaz. Askeri hastaneler asla tam dolu çalışmaz. Hele Türkiye gibi ordusu savaştan bir ülkenin askeri hastaneleri, sürekli stratejik miktarda boş yer tutar. Bugünkü uygulamada ise Sağlık Bakanlığı her hastanenin alabileceği hastaları GATA'ya alıyor. Bu akıldışı politikanın bedelini de savaştan askerlerimiz ödüyor. Örnek vermek gerekirse, GATA'nın yanık tedavi bölümünü bu anlayış doldurmuştur. Suriye'de IŞİD saldırısında ağır yaralanan Uzman Çavuş Akif Güleç, GATA'nın yanık tedavi bölümü dolu olduğu için bu

hastaneye nakledilememiş ve Adana'da, yanık konusunda uzmanlığı olmayan bir hastanede şehit olmuştur. Yüzbaşı Özgür Özekin, Hakkârî'de üç gün hastanede tutulduktan sonra, "tansiyonu düşük" gerekçesiyle, tomografisi bile çekilmeden Ankara'ya getirildi. Doktorlar, "Tansiyonu ilaç ile yükseltilebilirdi..." diyorlar. Neden üç gün sonra getirildiği sorusuna ise "bakanlık helikopterini kullanan pilotun korkması" gerekçe gösteriliyor. Yüzbaşı Özekin, getirildiğinde olması gereken "Multicic Potasyum" adlı ilaç hastanede bulunmadığı için ailesinden temin etmesi istendi. Aile ilacı Eskişehir'den buldu ve saat 23.30'da GATA'ya yetiştirdi. Özekin 01.30'da şehit oldu. Bakanlık ise Özekin'e "kırk ünite kan verildiğini" açıklamakla yetindi. GATA'da her zaman bulunan bir ilacın nasıl olup da sivile devredilince bulunmadığı sorusuna yanıt verilmedi.

GATA ve askeri hastanelerde gerçek verimlilik ölçütü çatışma ve savaş alanından gelen yaralıların kurtarılma yüzdesi ile ölçülür. Ekim 2015-Haziran 2016 arasında gerçekleştirilen terörle mücadele operasyonlarında GATA'ya getirilen 745 çok ağır ve ağır yaralılarından yüzde 3,1'i şehit olmuştur. Dünya ortalaması ise yüzde 20 civarındadır. Olan ve olması gereken verimlilik budur.

Van'da yaralı polis memuru Muhammet Acar, özel bir hastanede tedavi altına alındığında durumu iyi olmasına rağmen şehit olmuş, konuya ilişkin soruşturma açılmıştır.

GATA, aynı zamanda adı üzerinde üniversitedir. Üniversite hastanelerinde verimlilik bilimsel araştırma ve yayınla ölçülür. GATA'nın bu konuda Türkiye'de tıp fakülteleri arasında 3 sırada yer aldığı düşünülürse akademik verimlilik açısından da hiçbir sıkıntısının olmadığı anlaşılabacaktır.

Sağlık bakanı, askeri sağlık sisteminin, "askere vurulduğu yerde ilk müdahale ve çatışma alanı dışındaki ikinci müdahale aşamalarına odaklanması gerektiğini ancak bunu bile iyi yapmadığını, PKK ile gerçekleşen kent çatışmalarında bu görevi

Sağlık Bakanlığı'nın yaptığını" ileri sürerek, şehitlere saygısızlık göstermiştir. Bu çatışmalarda iki sağlıkçı astsubay, biri Sırmak'ta diğeri Çukurca'da şehit olmuştur.

Gerçek şudur: Yaralanan asker ve polisleri sağlıkçı astsubay ve erbaşlar tahliye etmektedir. Sağlık Bakanlığı unsurları çatışma bölgesine sokulmamaktadır. Yaralılar, çatışma bölgesi dışına çıkarıldıktan sonra 2002'de Sağlık Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı arasında imzalanan, 2014'te yenilenen protokol gereği 112 ile tahliye edilmektedir.

Olmadığı ya da çok az olduğu iddia edilen 1. ve 2. kademe sağlık hizmeti uğruna 1984'ten bu yana 8 tabip, 2 diş tabibi, 2 veteriner, sağlık astsubayı ve 25 sıhhiyeci erbaş şehit olmuştur.

Sağlık bakanının iddia ettiği gibi bakanlık, yaralıların hava-yolu ile tahliyesinde de önde değildir. 1 Ocak 2016-Ekim 2016 arasında TSK ambulans uçakla taşınan asker sayısı 504'tür. 112 ambulans uçakla taşınan asker sayısı 296'dır. Meseleyi sanki bir başka ülkenin ordusunu taşıyormuş gibi bir noktaya getiren sağlık bakanıdır.

Sağlık Bakanı Recep Akdağ, 11 Ekim 2016 tarihinde CNN-Türk kanalında katıldığı yayında, "GATA'daki öğretim üyelerinin birçoğunun muayenehanesi vardı. Bu devir sırasında GATA'dakilerin önemli bir kısmı muayenehaneleri tercih ettiler ve GATA'yı bıraktılar..." iddiasında bulundu. 15 Temmuz öncesinde Ankara'da GATA ve İstanbul Haydarpaşa'da çalışan 500 öğretim üyesinden Ankara'da 21 doktorun, İstanbul'da 6 doktorun muayenehanesi olduğu veya sivil hastanede saat 17.00 sonrasında çalıştıkları ortaya çıktı. 15 Temmuz sonrasında yaş haddinden veya kendi isteği ile emekli olan kişi sayısı ise 40'tır. Bu 40 kişinin sadece 3'ünün muayenehanesi vardır. Halen GATA'da mesai sonrasında serbest çalışan sayısı Ankara'da 16, İstanbul'da 3'tür.

Bu rakamlar Hacettepe Tıp ve Ankara Tıp fakülteleriyle karşılaştırıldığında ise şu tablo ortaya çıkıyor: Hacettepe'de

toplam 415 öğretim üyesi var. 65'i yarızamanlı çalışıyor. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 452 öğretim üyesi var. 101'i yarızamanlı çalışıyor. Görüldüğü gibi rakamlar ve oranlar sivil tıp fakültelerinin altındadır.

Harp cerrahı ve askeri psikiyatr sayılarının yetersiz olduğu iddiaları da doğru değildir. "Harp Cerrahisi" 2008 yılında tanımlanmış, bir anabilim dalı olarak 2010'da kurulmuştur. Bu anabilim dalı dünyada da çok yenidir. Dünya "war surgery" dememekte, "travma surgery" demektedir. Genel cerrahi uzmanı, beyin cerrahi, ortopedi, plastik cerrahi ve göğüs cerrahide 6'şar ay rotasyon yaparak harp cerrahı olunmaktadır. GATA'da harp cerrahı sayısı 8'dir. Amaç bu cerrahları çatışma alanına en yakın bölgede bulundurmak ve yaralı askerlere ilk müdahaleyi yapmalarını sağlamaktır. Sonrasında ise uzman doktora sevk aşaması gelmektedir. "Harp cerrahlarının sadece GATA'da oturdukları, çatışma ve terör saldırılarının olduğu bölgelere gitmedikleri" iddiası da gerçeği yansıtmıyor. Harp cerrahları, çatışma bölgelerindeki hastanelere gitmektedir.

Gerçekte, GATA'da "kadın doğum" gibi bazı bölümler hariç, bütün doktorlar harp cerrahıdır. Bakan ve rektör bu noktada çarpıtma yapmaktadır. Harp Cerrahi Anabilim Dalı üyesi olmak başka, harp cerrahisinde uzmanlaşmış ortopedist, göz doktoru, kulak-burun-boğaz veya plastik cerrah olmak başkadır.

171 yıllık Diyarbakır Askeri Hastanesi kapatıldı. 171 yıldır hizmet veren bir kurumun "gereksiz" olduğunu, bu dönemin sağlık bakanı anladı ve kapattı! Askeri hastane Selahattin Eyyubi Devlet Hastanesi'ne bağlandı. Bu hastanenin, PKK'nın en fazla sızma yaptığı hastanelerden biri olduğu iddiaları unutulmamalıdır.

GATA, 15 Temmuz 2015-1 Ağustos 2016 tarihleri arasında Diyarbakır, Şırnak, Hakkâri ve Van askeri hastanelerine 275 öğretim üyesi ve uzman doktor ile 42 yardımcı sağlık personeli

yollamıştır. Ayrıca Mart-Haziran 2016'da Nusaybin ve Yüksekova devlet hastanelerine Sağlık Bakanlığı'nın talebi üzerine 85 askeri sağlık personeli ile destek vermiş ve devralmıştır. Askeri hastaneler, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sadece asker ve korucuların değil, bütün devlet memurlarının sağlıklarını emanet ettikleri yerlerdir. Şırnak ve Cizre'deki çatışmalar sırasında Şırnak Devlet Hastanesi asker, korucu ve korucu eşlerine hizmet verememiştir. Yüksekova ve Nusaybin'de kent operasyonları sırasında Polis Özel Harekâtçıları'nın tedavi edildiği dönemde bazı doktor ve hemşireler hastaneden uzaklaştırılmış, sistem ancak öyle işlemiştir.

AKP 2002'de FETÖ'cü oranının ancak ve ancak yüzde 5 olduğu bir TSK devralmış ve 15 Temmuz 2016'da Başbakan Yıldırım'ın ifadesi ile subaylarda yüzde 80 oranına ulaşmış bir FETÖ'cü yapı bırakmıştır. AKP hükümeti TSK'yı nereye sürükledi ise GATA'yı ve askeri sağlık sistemini de oraya sürükleyecektir.

Ankara Bilkent'te, Türk milletinin başlıkları ile yapılan Rehabilitasyon Merkezi'ne de Sağlık Bakanlığı el koymuştur. Rehabilitasyon Merkezi, kolunu, bacağı, gözünü kaybeden askerlerin hayatlarının kalan bölümünde fiziki ve ruhsal tedavileri için çalışıyordu. Bugün bakanlığın uhdesinde Rehabilitasyon Merkezi dolu, gaziler geri çevriliyor.

“GATA'dan ayrılan yok, eski personel ile devam ediyoruz...” iddiası doğru değildir. GATA'dan ayrılımlar vardır ve GATA mensuplarındaki yaygın kanaat “Bir yıla varmaz hepimizi dağıtırlar...” şeklindedir. Sistemde büyük bir moral bozukluğu hâkimdir. GATA'da çalışan öğretim üyelerinin önemli bir bölümünün istifa etmeme nedeni, silah arkadaşlığı duygusundan kaynaklanan gelecek gazilere karşı duydukları vicdani borçtur.

15 Temmuz sonrasında alınan karar, askeri tabipliğin kaldırılmasıydı. Başbakan ve sağlık bakanı, “Artık askeri tabiplik yok!” dediler. Ancak sonra bunun mümkün olmadığını anla-

dılar. Ekim 2016 başında askeri tabiplik sistemi tekrar kabul edildi. Sağlık Bakanlığı şimdi, “GATA olmaz. Gitsin sivil tıp fakültelerinde Milli Savunma Bakanlığı hesabına okusunlar...” diyor. “Hacettepe Tıp Fakültesi’nde sabah sivil eğitim alacaklar ancak okuldan çıktıktan sonra askeri öğrencilerin koşullarında olacaklar...” noktasına geldiler. Bütün bunlar sistemin parçalanmasından başka bir şey değildir. Savaşan ordunun subaylarının, astsubaylarının Sağlık Bakanlığı’na güveni kalmamıştır. Subaylar, ailelerine, “Yaralanırsam beni özel hastaneye yatırın” şeklinde adeta vasiyette bulunuyorlar.

AKP hükümetinin hatasının bedelini savaşan askerlerimiz kanları ve canları ile ödeyecekler. Sonra eski sisteme tekrar dönelecektir. Cumhurbaşkanı Erdoğan “Bizi yanılttılar...” diyecek, helallik isteyecektir. Sağlık bakanı ve Sağlık Bilimleri Enstitüsü rektörü görevden alınacaklar, ardından GATA’nın eski doktorlarına “Geri dönün” çağrısı yapılacaktır.

Bunların olmaması için hatadan erken dönülmelidir.

Askerlik Yeminine Sadık Olanların Oranı

15 Temmuz Fetullahçı darbe girişiminin sonrasında özellikle Avrupa gazetelerine bakıldığında, demokratik direnişe verilmesi gereken destek ve övgünün olmadığı görüldü. Aksine, “Tüh! Bak tam oluyordu da olmadı...” mealinde açıklamalar yer aldı.

Darbeyi planlayanların zaman tablosu şaşıtı ve gece 03.30’da yapmak istedikleri darbeye, akşam saatlerinde kalkıştılar. Eğer planlandığı gibi 03.30’da önceden belirledikleri kilit noktalar da olsalar, Türkiye uyurken belki de iktidarı ele geçireceklerdi. Ayrım gözetmeden bütün siyasetçilerin direnmesi yanında halkın da direnmesiyle birlikte darbe tehlikesi bertaraf edildi. Burada genellikle ihmal edilen husus, esas direnişin, ordunun

içinden geldiğidir. Subaylık yeminine sadık olan subaylar, bu darbeye direnmiştir. Bu direnç halkla birleşmiş ve darbeciler engellenmiştir.

TSK'da 39.586 subay, general, amiral vardır. 15 Temmuz'la ilgili olarak Başbakan Binali Yıldırım, "Bunların yüzde 80'i FETÖ mensubu..." ifadesini kullanıyor. Buradaki hesap, "FETÖ'nün sınav sorularını çaldığı yıllar" üzerinden yapılıyor. Sınav sorularının çalınmaya başlanması ve sonraki yıllarda TSK'ya katılan bütün subayların FETÖ'cü olduğu varsayılıyor. Oysa 15 Temmuz gecesi, sınav sorularının çalınmasından sonra TSK'ya girmiş bir üsteğmen, darbeye direniyor. Darbe yapılmaya çalışıldığını anlayınca helikopteri çalıştırmıyor. Demek ki FETÖ'cü değildir. Yüzde 80'lik bir orandan bahsetmek, bu açıdan bakınca gerçekçi değil ancak yine de yüksek oranda bir sızma olduğu açıktır.

15 Temmuz'da darbeyi gerçekleştirip, bir lider olarak "mehdi" olduğuna inandıkları Fetullah Gülen'i Türkiye'ye getireceklerini hesaplayan darbeciler, elebaşlarının sadece ülkenin değil, dünyanın lideri olacağına inanmışlardı. Kendilerini böylesine kaptırmış darbecilerin oranı çok yüksekken, yüzde 20 civarında olduğu iddia edilen yeminine sadık, vatansever subaylar direndiler. Diğerlerinin evlerinde oturması konusunda en kabul edilebilir gerekçe ise "kendi bağlı oldukları imamlar dışında kimsenin talimatıyla hareket etmemeleri" iddiasıdır.

TSK'dan darbe girişimi sonrasında 3.500 civarında tasfiye gerçekleşti. Buna Jandarma Teşkilatı'ndan ihraç edilenler de dahildir. Bu durumda FETÖ'cülerin oranının TSK içinde yüzde 60'lara indiği varsayılabilir. Halen çok yüksek olan bu orana dahil olanlar, sonuna kadar başlarını uzatıp, kesilmeyi bekleyecekler midir? Yoksa başka denemelerde mi bulanacaklar?

MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ı tutuklayarak, oradan dönemin başbakanı Tayyip Erdoğan'a kadar uzanan bir operasyon

yapmaya çalışan FETÖ, daha sonra 17-25 Aralık'ta ön plana bazı siyasilere yolsuzluk iddialarını koyarak yeniden deneme-
de bulundu. Yolsuzluk mutlaka var ama üstüne eklenen başka girişimler de vardır. Sonrasında ise bizzat TSK yoluyla, silahla yönetime el konulmaya çalışıldı. Bütün bunlar ışığında ortaya çıkan gerçek, FETÖ'nün halen darbe girişimi dahil birçok girişim için kapasitesinin bulunmasıdır.

Darbe yapılabilmesi için Türkiye'nin "yönetilemez bir ülke" haline gelmesi gerekir. Büyük politik kaos, finansal kaos, Türkiye'nin her yerinde bombalamaların olması, sivillerin katledilmesi, terör olaylarının artması gibi olaylar yaşanması gerekir. FETÖ ancak böyle bir ortamdan istifade edebilir.

15 Temmuz'dan sonra toplumda bir bilinç oluştu. Devlet, özellikle TSK ve Jandarma'da temizlik faaliyetini artırırken, Emniyet Teşkilatı başta olmak üzere birçok teşkilatta temizlik çalışması sürüyor. FETÖ, darbeye başarılı olup, yönetimi ele geçirse de kalıcı olmayacaktı. Süngünün üzerinde oturulamaz! Ancak kuşkusuz bir iç çatışma ortamı doğacaktı.

Bu noktada TSK'nın moralinin her zaman yüksek ve içeriden-dışarıdan gelecek tüm tehlikelere karşı hazır olması gerekiyor. TSK ile ilgili son dönemde, FETÖ'cü temizliği dışındaki tüm işler, "moral bozucu" olmuştur. Cumhurbaşkanı Erdoğan, kendisine askeri danışman olarak hayatı boyunca TSK'nın varlık amacına muhalefet etmiş bir kişiyi seçmiştir. Askeri hekimliğin kaldırılması gibi hatalara, TSK'yı Mareşal Fevzi Çakmak'ın oturduğu yerden çıkarmak, Ankara'nın dışına atmak gibi icraatlar eklenmek isteniyor. Bu uygulamalar askerin geleneğine aykırıdır. Eğer Genelkurmay Başkanlığı'nın bulunduğu yere bir alışveriş merkezi yapma niyeti yoksa bir partinin genel merkezi haline getirilmeyecekse, (bunları gerekçe kabul ederseniz) bulunduğu yerden çıkarılmasının hiçbir gerekçesi yoktur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM:

AŞILMAMIŞ BİR MODEL OLARAK MİLLİ DEVLET YA DA ERDOĞAN’IN “2023’TE EYALETLERE GEÇECEĞİZ” İDDİASI

Giriş

Türkiye’de yeni anayasa ile ülkemiz eyaletlere bölünen, çok etnikli, milli kimliğini yitirmiş bir ülkeye dönüştürülme-ye çalışılıyor. Erdoğan, 1 Mayıs 2015’te CNN-Türk’te ikinci kez “2023’te başbakan olsaydım eyaletlere geçerdim” demiş ve kendisini eleştiren muhalefeti de tarih bilmemekle suçlamıştır.

Oysa, bütün dünyada milli ve üniter devletler güçleniyor. 1990’dan bu yana küreselleşme literatüründe “radikal küreselleşmeciler diye anılan analizciler “milli devletlerin aşıldığı, insanlığın milli devlet ötesi bir aşamaya geçtiği” tezini, çok kültürcülük, etnikleştirme, federalleştirme eksenli olarak yoğun bir şekilde savunmuşlardır. Bu tezi savunanlardan Kenichi Ohmae, “milli devletlerin yerini üretim bölgelerinin alması gerektiğini” savunurken, diğer radikal küreselleşmeciler aşıldığını ileri sürdükleri “milli-üniter devletin yerini çok kültürcülüğün ve çok milletli federalizm uygulamalarının alması gerektiğini” iddia etmişlerdir.

Radikal küreselleşmecilerin hedef aldıkları milli devletlerin gelişmiş ve küreselleşmenin ana dinamiğini oluşturan ülkelerden çok “çevre ülkeler” veya “güney” diye nitelendirilebilecek gelişmekte olan ülkeler ile azgelişmiş ülkeler olması dikkat çekicidir.

Küreselleşme ideoloji ve politikalarının temel hedefi, milli devletlerin zayıflatılması ve tahrip edilmesini, “çokuluslu şirketlerin” yeni sömürge alanları olarak gördüğü bölgelere yönelik olarak tasarlamış ve uygulamaya çalışmıştır. Ancak küreselleşmenin çok kültürcülük, etnikleştirme, federalleştirme propagandası çevre ülkeler ile sınırlı kalmamış ve merkez ülkeleri de yıpratmaya başlamıştır. Batı kapitalizminin tetiklediği etnikleşme tartışma ve politikaları, bazı AB ülkelerinde ve ABD’de bir iç sorun olma niteliği kazanmıştır.²

Hukuken üniter devlet niteliği taşıyan Büyük Britanya’nın bir parçası olan İskoçya son on yıl içinde yoğunlaşan merkezkaç gelişmeler neticesinde 2014’te İngiltere’den ayrılmak için referandum yapma noktasına gelmiştir. Hukuken üniter devlet olmasına rağmen özerk bölgelerin ayrılıkçı akımlarının güçlenmesi neticesinde İspanya’nın en zengin özerk bölgeleri olan Bask ve Katalonya, ayrılma süreci içindedir. Üniter devletten federal devlete dönüşen Belçika’nın Valonlar ile Flamanlar arasında iki devlete ayrılması sadece uygun Avrupa konjonktürünü beklemektedir. Zengin Kuzey İtalya fakir Güney İtalya’dan ayrılmak isterken, milli kimliğin güçlü olduğu Almanya’da dahi, Federal Almanya Cumhuriyeti’ne tarihsel farklı kimliğinden dolayı “Freistaat Bayern” olarak katılan Bavyera Eyaleti’nde, “Bavyera’nın Federal Almanya’ya aktardığı paradan daha azını federal bütçeden aldığı” gerekçesi ile ayrılma tartışmaları başlamıştır.

2. Küreselleşmenin tetiklediği etnikleşmenin jeopolitik ve siyasal gerekçelerinin açık emperyalist ve kendi içinde dürüst bir yorumu konusunda bkz. Robert Cooper, *Ulus Devletin Çöküşü-21. yüzyılda düzen ve kaos*, Güncel Yayıncılık, İstanbul 2005.

ABD'de Hispaniklerin ve diğer azınlıkların 313 milyonluk ABD toplam nüfustaki oranının yüzde 36,6'ya kadar yükselmesi ve "2040'ta beyazların azınlığa düşeceği" öngörüsü tartışmalara neden oluyor.³ Amerikan güvenlik cemaatinin önde gelen isimlerinden Samuel Huntington'un *Biz Kimiz* adlı kitabı yazarken, küreselleşmenin fikri öncülerinden Francis Fukuyama'nın *State Building, Governance and World Order in The Twenty-First Century* adlı kitabında "Etkin milli devlet nasıl kurulur?" arayışı içine girmiş olması rastlantı değildir.⁴

Yaşanan süreç Batı dünyasında endişe yaratmaktadır. ABD ve Batı Avrupa'da etnik-liberal politikaların hızla terk edildiği görülmektedir. Batı dışı dünyada etnik sorunları tetikleyen ve politikleştiren ABD ve AB şimdi etnik sorunu denetim altına alabilmek için kültürel çoğulculuktan federalizm ve ayrılmaya giden süreçleri tekrar gözden geçirip, milli devleti güçlendirme arayışları içine girmeye başlamışlardır.⁵

İngiltere Başbakanı David Cameron, "çok kültürlülüğün bir toplum vizyonu vermede başarısız olduğunu" belirtip, "Yurdu-muzda daha güçlü toplumlar ve kimlikler inşa etmeliyiz. Artık daha az pasif hoşgörüyü ve daha çok aktif, güçlü bir liberalizme ihtiyacımız var. Pasif hoşgörülü bir toplum yurttaşlarına 'Yasalara uydukça, size karışmayız' demektedir. Böyle bir toplum farklı değerler karşısında tarafsızdır. Fakat inanıyorum ki gerçekten liberal bir ülke daha fazlasını yapmalıdır. Bazı değer-

3. "Artan Hispanik Etkisi-ABD'de Beyazlar Azınlık Olursa Ne Olur?", Aydın, İstanbul Aydın Üniversitesi, 1 Temmuz-1 Ağustos 2012, s. 21

4. Samuel Huntington, *Biz Kimiz? Amerika'nın Ulusal Kimlik Arayışı*, Global Yayın Ajansı, İstanbul 2004 ve Francis Fukuyama, *State Building, Governance And World Order in the Twenty-First Century*, Cornell University Press, 2004. Her iki kitabın da 2004 yılı içinde yazılmış olması bir tesadüf değildir.

5. Küreselleşme-milli devlet ilişkisi konusunda bkz. Fahri Atasoy, *Küreselleşme ve Milliyetçilik*, Ötüken Yayınları, İstanbul 2005 ve Kadir Koçdemir, *Milli Devlet ve Küreselleşme*, Ötüken Yayınları, İstanbul 2004.

lere inanmalı ve onları savunarak geliştirmelidir. Konuşma hürriyeti, inanç hürriyeti, demokrasi, hukukun üstünlüğü, ırk ve cinsiyet ayrımı olmaksızın eşit haklar. Bu ülke yurttaşlarına bunlar bizi bir toplum olarak tanımlayanlardır. Bu ülkeye ait olmak bunlara inanmaktır...”⁶ demektedir.

Öte yandan “milli devletin aşıldığı” propagandasını yapan radikal küreselleşmeciler, kapitalizmin 2008’de başlayan kriz üzerine finansal çöküş yaşadığı noktada kendisini kurtarması için milli devletin kapısında dilenmeye başlamıştır.

Küreselleşmenin ağır bir darbe aldığı, milli-devletlere karşı ideolojik saldırısının zayıfladığı ve milli devletlerin gücünün, faydasının anlaşıldığı bir dönemde Türkiye’de PKK terör örgütü ile yapılan müzakereler çerçevesinde milli ve üniter devletin tasfiyesi süreci başlamıştır. Büyükşehir Yasası’nın Türkiye’yi idari federasyona sürükleyen bir adım olduğu, yasanın çıkması aşamasında ve sonrasında gerçekleşen sert tartışmalar sırasında birçok kez dile gelmiştir. Anılan tasarının yasalaşmasından hemen sonra dönemin başbakanı Tayyip Erdoğan, “Aslında bugün gündemimizde olmamasına rağmen, valiler de seçimle gelebilir...” diyerek, gizli gündemini açıklamıştır. Valilerin seçimle gelmesi ile merkez-çevre ilişkisinin siyasi içeriği ağır bir darbe alacaktır. Büyükşehirler devletçiklere dönüşecektir. Böylece mevcut idari federasyondan adı konulmamış bir siyasi federasyona geçilecektir. Büyükşehir Yasası ile aynı süreçte çıkan diğer bir yasa, Kürtçe savunmayı mümkün kılan yasa olmuştur.

Erdoğan, daha sonra bir adım daha atarak, federal devlete dönüşüm doğrultusundaki hedefini kamuoyu ile daha açık bir şekilde paylaşmıştır. Erdoğan, PKK terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan ile müzakereler sırasında “PKK’ya hangi tavizlerin

6. 5 Şubat 2011’de Münih Güvenlik Konferansı’nda yapılan konuşmadan.

verildiği” sorusuna “Sadece televizyon verdik...” şeklinde önceden çalışılmış bir psikolojik operasyon cevabı verse de hangi tavizin verildiğini, *aslında* “Türkiye’nin 2023’ta eyaletlere ayrılacağını” söyleyerek açıklamıştır. Erdoğan “On sene sonra eyalete geçeceğiz...” diyerek hem yakın bir tarihte eyalet sistemine geçişin hazırlığını gerçekleştirmekte hem PKK ile pazarlığın sonucunu açıklamaktadır. Böylece Türk milleti, psikolojik operasyonla zihinlerde federasyona hazırlanmaktadır. PKK ile pazarlık bozulmuştur, ancak ileride tekrar başlayacaktır.

Türkiye’nin, hazırlanan mastır plan gereği 2023’e kadar federalleştirilmesi için beklenmeyecektir. Anayasa değişikliğinden bir süre sonra “Artık güçlü ülke olduk, 2023’e kadar beklemeye gerek” yok denilerek, atılacak birkaç şok adım ile “Yeni Türkiye’nin kuruluşu” ilan edilecektir. Bu çerçevede Öcalan serbest kalacaktır. Kandil’deki PKK’lılar Türkiye’ye dönecek ve siyasete gireceklerdir.

Öcalan ve PKK ile geri çekilme süreci tartışmalarının yaşanması, Erdoğan’ın “2023’ta Türkiye’de eyalet sisteminin kurulmasından” bahsetmesi gibi konular, milli devlet, üniter devlet, federalizm gibi hususları tekrar ele alma ve analitik bir şekilde inceleme ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.

Bu çalışmanın konusu, milli-üniter devlet yapısını incelemek, güçlü yapısını ortaya koymak ve son yıllarda gerçekleşen milli-üniter devlet tartışmalarında milli-üniter devlet adına söylenmeyenleri söylemektir.

Milli Devlet

Üzerinde en çok konuşulan ve saldırılan kavramlardan birisi olan “milli devlet” veya “ulus devlet” nedir sorusuna so-

kakta yüz vatandaştan belki bir tanesinden doğru cevap alabiliriz. Oysa milli devlet karışık bir tanıma sahip değildir. Milli devlet, yurttaşlarının tamamını tek siyasal kimlik altında birleştiren devlettir. Ülkede yaşayan bütün etnik gruplar, dilsel gruplar, dinsel gruplar, sosyolojik kimlikleri ne olursa olsun siyasal kimlik olarak tek bir milli kimliğe sahiptirler. Bu siyasal olarak benimsenen kimlik, genellikle ülkenin kurucusu olan milletin siyasal kimliğidir. Bu millet, devletin kurulmasını sağlayan ana unsur olduğu için devlete kimliğini vermesi doğaldır. ABD gibi birçok milletten insan gruplarının oluşturduğu bir ülkede bir Amerikan milli kimliğini belirleyen temel kurucu unsur olan WASP'lar yani beyaz, Anglosakson ve Protestanlardır. WASP'ların çerçevesini belirlediği “melting pot” göçmenlerin yeni milli kimlik edindikleri yerdir. Ancak kurucu milletler devlete kimliğini verirken, kimliğini milli/etnik bir kimlik olmaktan siyasal bir kimliğe dönüştürerek, eski anlamını genişletir ve yeniler.

Bu durum diğer etnik gruplardan gelen vatandaşların diğer sosyal, kültürel, folklorik kimliklerinin inkâr edilmesi veya yok sayılması değildir. Bu kimlikler farklı bir alana aittir, milli kimlik ise siyasal bir kimlik olarak farklı bir alana aittir. Bütün vatandaşlar, bir siyasal milli kimliğe sahip olunca, o vatandaşların oluşturduğu bütüne de “millet” denilir. Ünlü siyaset bilimci Karl Deutsch bu konuda şöyle demektedir:

“Ulus-devlet, üyelerinin çoğunluğuna onlara seçenek olabilecek büyük kümelerin tümünden daha güçlü güvenlik, ait olma ya da bütünleşme, giderek tek tek bireylere bile kimlik vermektedir.”⁷

Siyaset biliminde millet ve milliyetçilik olgusunun ancak Fransız Devrimi'nde ortaya çıktığı, dolayısıyla milli devlet mo-

7. Türkkiye Ataöv, *Federasyon, Başkanlık Yanı Başkanlık*, Destek Yayınları, Ankara 2011, s. 15

delinin de ancak 19. yüzyılda belirginleştiği yaklaşımı genel olarak kabul edilmekle birlikte, bu iddia Avrupa tarihi için bile ciddi bir şekilde sorgulanması gereken bir yaklaşımdır. Çünkü Avrupa'da da milliyetçiliği 11. yüzyıla kadar geri götüren bilimsel çalışmalar yapılmaktadır. Hans Kohn, milliyetçilik fikrinin İngiltere'ye 15-16. yüzyıllarda Eski Ahit ile geldiğini ileri sürmektedir.⁸ Öte yandan Göktürk veya Orhun Abideleri diye anılan abidelerde 7. yüzyılda Türk milleti kavramının ve milliyetçilik duygusunun güçlü bir şekilde vurgulandığı görülmektedir.

Bununla birlikte milli devletin yaygın bir şekilde gerçekleşmesi imparatorluklar yüzyıllarından sonra gerçekleşmiştir. İmparatorluklar, geniş nüfus kitlelerini yönetmenin en iyi yollarından birisinin mümkün olduğunda “bölmek-yönetmek” ilkesine dayanmış olduğunu görmüşlerdir. Bundan dolayı, kurucu hanedanlar ve hanedanın mensup olduğu millet var olan farklılıkları kurumsallaştırmış, teşvik etmiş ve desteklemiştir. Ancak 18 ve 19. yüzyıldan itibaren daha önce belirli bir ülkede bir hanedana ait olduğu varsayılan egemenliğin milletlere ait olduğu kabulü yerleşmeye başlamıştır. Ülkeler “hanedanların malları” olmaktan çıkıp, “milletlerin yurdu” olarak algılanmaya başlanmıştır.

19. yüzyıl boyunca gerçekleşen teknolojik ilerlemeler, kapitalizmin gelişmesi, toplumların ve pazarların demiryolları ve yol ağları ile birleşmesine, temel eğitimin yaygınlaşmasına, vatandaşlık bilincinin artması sonucuna sebep olmuştur. Böylece, millet oluş ve bir millet olarak bir devlete sahip olma düşüncesi gelişmiştir.

8. Özcan Yeniçeri, *Bağımlılık Paradigmaları ve Türk Milliyetçiliği*, Kripto Yayınları, Ankara 2011, s. 185

Üniter Devlet

“Üniter devlet”, bir ülkede bir tek üstün siyasal otoritenin olduğu devlet örgütlenmesidir. Üniter devlet modelinde ülke sınırları içinde siyasal otoriteyi sınırlayabilecek bir başka siyasal otorite yoktur. Devletin yasama, yürütme ve yargı organları tektir ve yetki alanları bütün ülkeyi ve bütün yurttaşları kapsar. Üniter devlette bir tek hukuk sistemi bütün yurttta uygulanır. Üniter devlette egemenlik de tektir, parçalanmamıştır. Bu noktada uzun bir alıntı yaparak Prof. Dr. Kemal Gözler'in tanımına daha yakından bakalım:

1. Devletin Unsurlarında Teklik

Devlet, ülke, millet ve egemenlik unsurlarından oluştuğuna göre, üniter devlette, tek ülke, tek millet ve tek egemenlik vardır. Diğer bir ifadeyle üniter devlet, tek bir ülke üzerinde, tek bir milletin, tek bir egemenliğe tabi olduğu devlet şeklidir. Bu nedenle, üniter devlette, devleti oluşturan unsurlar tek ve bölünmez bir bütündür. Şöyle ki:

a) Üniter devlette, devletin ülkesi tek ve bölünmez bir bütündür. Şüphesiz ki, üniter devletin ülkesi de “il” ve “ilçe” gibi birtakım bölümlere ayrılabilir. Ancak bunlar, basit idari bölümlerlerdir. Bu birimlerin sadece idari yetkileri vardır. Yasama ve yargı yetkileri yoktur. Bunların hepsi aynı egemenliğe tabidir. Bunların hepsinde aynı anayasa ve aynı kanunlar, kısacası aynı hukuk düzeni uygulanır.

b) Diğer yandan üniter devlette, millet unsuru da tek ve bölünmez bir bütündür. Milleti teşkil eden insanların millet

unsurunu oluşturmalarında din, dil, etnik grup vb. bakımlardan ayırım yapılamaz.

c) Nihayet üniter devlette egemenlik de tek ve bölünmez bir bütündür. Tek olan egemenliğin sahası bütün ülkedir. Bu egemenliğe tabi olan da bütün millettir.

2. Devletin Organlarında Teklik

Üniter devlette, devletin ülke, millet ve egemenlik unsurlarında teklik olduğu gibi, devletin yasama, yürütme ve yargı organları bakımından da teklik söz konusudur:

a) Üniter devlette tek yasama organı vardır. Ülkenin bütünü için geçerli kanunlar, merkezde bulunan tek bir yasama organı tarafından yapılır.

b) Üniter devletin yargı organı da üniter niteliktedir. Şüphesiz yargı organı üniter devletlerde de mahiyeti gereği birçok mahkemeden oluşur. Ancak, ülkenin her yerinde aynı tür mahkemeler vardır ve bunların üst mahkemeleri aynıdır. Bir üniter devlette iki tane Yargıtay, iki tane Danıştay olmaz.

c) Üniter devlette, yürütme organı bakımından esas itibarıyla bir “bütünlük” vardır... Üniter devletlerde yürütme yetkisi esas itibarıyla bu “merkezi idare”de toplanır.⁹

Milli-Üniter Devlet

Üniter devletler, çoğu kez milli devlet niteliğine de sahiptirler. BM'ye üye 193 devletin yüzde 80'i milli-üniter devlet-

9. Kemal Gözler, *Türk Anayasa Hukuku*

lerden oluşmuştur.¹⁰ Diğer bir ifadeyle bu ülkelerde hem tek bir millet vardır hem de tek bir devlet vardır. Federal Almanya Cumhuriyeti ve ABD gibi federal devlet olmakla birlikte milli devlet olma özelliğine sahip ülkeler de vardır. Bu ülkelerde tek bir millet olmakla birlikte tarihsel gelişimlerinden dolayı birçok devlet bulunmaktadır.

Federal Devlet

Fransızca kökenli “federe” kelimesinden gelen federal devlet, birkaç ülke üzerindeki farklı siyasal grupların, bunlar aynı milletten de olabilir farklı milletlerden de, siyasal otoritelerin varlığını koruyarak bir üst siyasal otoritenin altında birleşmesidir. BM'ye üye 193 devletten 27 tanesi federal devlettir. Bunlar Almanya, ABD, Arjantin, Avusturya, Avustralya, Belçika, BAE, Bosna-Hersek, Brezilya, Etiyopya, Güney Afrika Cumhuriyeti, Güney Sudan, Hindistan, İsviçre, Kanada, Komor Adaları, Malezya, Meksika, Mikronezya, Nepal, Nijerya, Pakistan, Rusya Federasyonu, Saint Kitts ve Nevins Federasyonu, Somali, Sudan, Venezuela'dır.¹¹

Federasyonun teorisini Antik Yunan'da bulmak mümkündür. Bazı yazarlar ise federasyonun kökeninin İncil olduğunu ileri sürmektedirler. İbranice, “brit” veya Latince “foedus” kelimeleri bir “covenant” tarafından düzenlenen ortaklık anlamına geliyordu. Şalom, yani barış, “brit” kelimesi ile uluslararası ilişkilerde gerçek barış, özyönetim ve egemenliğin bölünmesinin bir araya getirilmesi ile ilişkilendirilmiştir. Yeniçağda ise federalizmin teorik temellerini Johannes Althusius atmıştır.¹²

10. T. Ataöv, age, s. 9

11. United Nations

12. Klaus von Beyme, *Föderalismus und regionales Bewusstsein-Ein international Vergleich*

Federasyon ile ilgili Prof. Dr. Kemal Gözler şu tanıımı yapmaktadır:

Federasyon, kendi içlerinde belli bir özerkliği koruyarak iki veya daha fazla devletin aynı merkezi iktidara tabi olmak suretiyle oluşturduğu bir devlet topluluğudur. Federasyonda “federal devlet” ve “federe devletler” olmak üzere iki tür devlet vardır. Federe devletlere, “devlet”, “eyalet”, “kanton”, “länder” gibi isimler verilir. Bunlar federasyonun “üye birimleri” veya “kurucu birimleri”dir.

Federasyonda federe devletler de, federal devlet de birer “devlet”tir. Federe devletlerin her birinin kendisine mahsus bir ülkesi, kendisine mahsus bir halkı ve belli alanlarda sınırlandırılmış olmakla birlikte kendisine mahsus bir egemenliği vardır. Federal devlet de bir “devlet”tir; çünkü federal devlet de, bir ülkeye ki bu ülke federe devletlerin topraklarından oluşmaktadır, bir insan topluluğuna ki bu topluluk, federe devletlerin ahalisinin bütününden oluşmaktadır ve bir egemenliğe sahiptir. Federal devlet, federe devletlerin ülke ve insan unsuru üzerinde kuruludur; ancak federal devlet, kendisini oluşturan bu federe devletlerden ayrı bir devlettir. Federal devlet ve federe devletler ayrı tüzel kişiliklere sahiptir. Federasyonda iki ayrı tür devlet olduğuna göre, aynı ülke ve insan topluluğu iki ayrı devlet egemenliğine ve dolayısıyla hukuk düzenine tabidir. Bu düzenler arasında bir yetki paylaşımı yapılmıştır.”¹³

Federal sistemlerin işleme ve gelişme şekilleri devlet yapısının altında yatan sosyal özelliklere bağlıdır. İsviçre, Kanada ve Belçika gibi federal devletler milli niteliklerini bozan ayrı dil topluluklarına sahiptir. Bu ülkelerdeki farklı dil topluluklarının sınırları federal devletin parçasını oluşturan federe devletlerin sınırlarını belirler. Avusturya, Almanya, Avustralya gibi

ich, Beckische Reihe, München 2007, s. 10

13. Kemal Gözler, *Anayasa Hukuku*

“etno-linguistik” açıdan homojenlik gösteren federal devletler ise federal uygulamalarının üniter devletler ve federal unsurlar barındırmayan toplumlarla uyumlu hale geldiği bir gelişim süreci yaşama eğiliminde olmuştur.¹⁴

Milli-Üniter Devlet ile Federal Devlet Karşılaştırması

Milli-üniter devlet yapısının tarihsel olarak genellikle çöküşlü inşa edilen federal devlet yapısına üstün olduğu ispatlanmış bir gerçektir. Hatta tarihsel gerekliliklerden ötürü bir millete dayanan, milli devlet zemininde kendisini tanımlayan ancak idari örgütlenmesini üniter değil, federal sistem çerçevesinde gerçekleştiren Almanya ve ABD gibi ülkelerde dahi üniter sistemin yararları bilimsel zeminde tartışılmaktadır. Hatta ABD'nin tarihsel gelişim süreci içerisinde federal devlet karakteri giderek azalmıştır.¹⁵

Aynı husus Federal Almanya'da da geçerlidir. Almanya, 2. Dünya Savaşı'ndan sonra işgal rejimini oluşturan ABD, Fransa ve İngiltere tarafından güçlenmemesi için federe devletlerin federal merkezle ilişkilerinde etkili oldukları bir sistem şeklinde kurulmuştur. Bir Türk İçişleri Bakanlığı raporunda bu husus şöyle ifade edilmektedir:

“Almanya'da federal sistem 2. Dünya Savaşı'ndan sonra galip devletler tarafından şekillendirilmiştir. Federal sistemin kurulmasının temel sebebinin, Almanya'da ulusal birliğin yeniden kurulmasını önlemeye yönelik olduğu, bu sebeple ege-

14. Alan Fenna, "Form and Function in Federal Systems", *Australian Journal of Political Science*, Vol. 46, No. 1, 2011, s. 171-172'den aktaran Sezgin Mercan, "Federal Devlet Yapılanmaları ve Özellikleri"

15. Alan Fenna, "Form and Function in Federal Systems", *Australian Journal of Political Science*, Vol. 46, No. 1, 2011, s. 17-172'den aktaran S. Mercan, agm.

menlik hakkının eyaletlere dağıtıldığı ve eyaletleri güçlü kılan bir federal sistemin kurulduğu federal yetkililer tarafından dile getirilmiştir. Bu düşünceler ziyaret sırasında birden fazla kişi tarafından ifade edilmiştir.”¹⁶

Ancak Almanya’da üniter devlete doğru bir evrim olduğu gözlemlenmektedir.¹⁷

Üniter-milli devletler sosyal ve politik çalkantılara federal-etnik devletlerden çok daha dirençlidirler. Federal-etnik devletleri parçalayan ve sonsuz yıkımlara neden olan sosyal ve politik gelişmeleri üniter-milli devletler kolaylıkla ve zarar görmeden aşmaktadırlar. Columbia Üniversitesi’nden ünlü demokrasi araştırmacısı Prof. Dr. Alfred C. Stephan şöyle demektedir:

“Komünizm sonrası Avrupa, federalizm konusunda dikkatli olmamız gerektiğini gösteriyor. Komünist siyasi sistemde sekiz Avrupalı devlet vardı. Bunlardan beşi üniter devletlerdi (Macaristan, Polonya, Romanya, Arnavutluk ve Bulgaristan). Üçü federaldi (SSCB, Çekoslovakya ve Yugoslavya). Mucizeler yılı 1989’dan yedi yıl sonra bu beş üniter devletten beşi de hâlâ üniter devletti. Üç federal devlet 22 devlete bölünmüştür.”

Üniter-milli devletin antidemokratik bir yapı oluşturduğunu ileri sürenleri tarih ve teori birlikte yalanlamaktadırlar. J. Stuart Mill şöyle demektedir:

“Birden fazla milletin barındığı bir ülkede hür müesseseleri yaşatmak hemen hemen imkânsızdır. Aralarında dayanışma bulunmayan insanlar, özellikle de farklı dillerde okuyor ve konuşuyor ise işleyen temsil mekanizmaları için gerekli kamuoyu birliği sağlanamaz.”

Ünlü ekonomist Dankward Rustow ise milli devlet ile demokrasi arasındaki ilişkiyi şöyle anlatmaktadır:

16. *Hürriyet*, 2 Nisan 2013, Taha Akyol, “Federal Sistem”

17. S. Mercan, agm.

“Demokrasi, arka planındaki bir tek şartla başlar: Milli birlik... Milli birlik, demokratikleşmenin diğer bütün evrelerinden önce gelmelidir.”

Milli birliğin olmadığı yerlerde demokrasi bir fanteziden ibarettir. Amerikalı sosyal bilimci Robert Dahl de bir devletin başarılı sosyal politikalar uygulayabilmek için sağlam bir milli kimlik inşa etmesi gerektiğini belirterek, “Sosyal adalet politikalarında başarılı demokratik devletler, birleştirici bir kimliğe sahiptir...”¹⁸ demektedir.

Üniter devletin federal devlete üstünlüğü sadece bölünme ve ağır kriz süreçleri ile de sınırlı değildir. Üniter devletler, yaklaşan felaketlere karşı, federal devletlerden çok daha etkili, kısa sürede yürürlüğe giren önlemler alabilmektedir. Chicago Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Richard A. Posner, “Felaket Üzerine” adlı makalesinde şöyle demektedir:

“Kusurlu siyasi kültürle kastettiğim şey kısmen kadercı olmayan bir ulusun ‘Bir şeyler yapmalı’ tutumunun, fakat büyük ölçüde de 18. yüzyılda tasarlanan merkeziyetçi olmayan devlet yapısı ile günümüz Amerika’sı ve onun dünyadaki konumunun karmakarışıklığı ve çeşitliliğinin bu devlet yapısına yönelttiği büyük zorluklar arasındaki etkileşimin bir sonucudur. Yasama, yürütme (ki bunlar İngiltere’deki gibi bir parlamento sistemi içinde etkin bir biçimde kaynaştırılmaktadır) ve yargı organlarının birbirinden bağımsız olması ve yönetim yetkisinin federal kurumlara, eyaletlere ve yerel yönetimlere verilmesi, ortaya çıkan büyük yeni sorunlara karşı devletin zamanında ve uygun biçimde harekete geçmesini çok zor hatta imkânsız hale getirmektedir.”¹⁹

18. Ali Asker, *Devlet, 21. Yüzyılda Prens-Siyaset ve Devlet Yönetimi*, Kripto Yayınları, Ankara 2012 içinde s. 121

19. Richard A. Posner, *Felaket Üzerine* içinde “Kör Nokta” (ed.), Francis Fukuyama, (ed.), “Kör Nokta-Gelecek Senaryolarını Öngörmek”, Ankara 2008, s. 26

Almanya'nın yaşayan önde gelen siyaset bilimcilerinden Klaus von Beyme tarafından yazılan *Federalizm ve Bölgesel Bilinç-Uluslararası Bir Karşılaştırma* kitabında ekonomik ve sosyal yetenekleri açısından üniter devletlerle kıyaslandığında federal devletlerin her zaman daha iyi olmadığı tespit ediliyor.²⁰

Özetle, 1990 sonrasında parçalanmış ülkeler olan Sovyetler Birliği, Yugoslavya, Çekoslovakya milli-üniter değil, çok milletli-federal devletlerdir. Bu parçalanmalar sonucunda ortaya üniter-milli devletler çıkmıştır. Sadece bu gerçek bile üniter-milli devletin federal devlet modelinden daha güçlü olduğunu göstermektedir. Sadece dünyada değil, Türkiye'de de milli-üniter devlet modelinin karşısına konulan bir başka kavramsal çerçeve çok kültürcülüktür.

Çok Kültürcülük ve Demokrasi

Ülkemizde çok kültürcülük hiç olmadığı bir şekilde demokrasi ile özdeşleştirilmekte, "Demokrasi eşittir çok kültürcülük" diye tanımlanmaktadır. Oysa demokrasi ile çok kültürcülük arasında hiçbir zorunlu bağ yoktur. Aksine otoriter hatta totaliter rejimlerde çok kültürcü uygulamalara gidilebilir. Örneğin Sovyetler Birliği totaliter siyasi karakterine rağmen çok kültürcü uygulamaları 1917'den 1991'e kadar sürdürmüştür. Çok kültürcülüğün doğru anlaşılabilmesi için öncelikle, çok kültürcülük kavramı, tarihsel bağlamı içinde izah edilmelidir.

Çok kültürlülük Batı Avrupa kolonyalizminin bir ürünüdür. 16. yüzyıldan itibaren Avrupa dışındaki ülkeleri kolonileştirmeye başlayan Batı Avrupa 20. yüzyılda kolonyalizmin tasfiyesi

20. Klaus von Beyme, *Föderalismus und regionales Bewusstsein-Ein internationaler Vergleich*, beckische Reihe, München 2007

sürecinde eski kolonilerinin birçok mensubunun da kolonyalist ülkeye kendileri ile birlikte döndüğünü görmüşlerdir.

Kolonilerde Avrupalılaştan bu insanlar, Avrupa'daki kolonyalist ülkelerde ise kendi kültürel kimlikleri ile gettolar oluşturmaya başlamışlardır. 20. yüzyılın son 30 yılında eski kolonilerden Batı Avrupa'daki eski kolonici ülkelere, ekonomik ve politik nedenlerle göç devam etmiştir. Böylece Batı Avrupa'daki Asyalı ve Afrikalı nüfus artışı yaşanmıştır. Batı Avrupa'nın bu Asyalı ve Afrikalı nüfus yoğunlaşmasının yarattığı politik ve kültürel sorunlara cevabı “çok kültürcülük” politikası olmuştur.

Özetle, çok kültürcülük post-kolonyalist toplumların, yani eski sömürgelerinden göçmen alan toplumların incelenmesinden ortaya çıkarılmış analiz çerçevesidir. Kymlicka'nın izahı ile çok kültürcü model, asimilasyoncu modele alternatif olarak, ABD, Kanada ve Avustralya gibi, yerli halkların soykırıma uğramasının ardından nüfusu esas olarak göçmenlerle oluşmuş ülkelerde biçimlenmiş ve hâlâ yığınsal göçlere sahne olan ülkelerde göçmenlerin kültürel taleplerini çözmek için ortaya konmuştur.

Post-kolonyal toplumların da dokusunu izah için üretilen çok kültürcülüğün kaynakları şu başlıklar altında toplanabilir:

a) Koloni halklarının mensuplarına dekolonizasyon süreci sonrasında yurttaşlık verilmesi ile sömürgeci anavatanda oluşan eski koloni nüfusu.

b) 2. Dünya Savaşı sonrasında yaşanan bölünmeler neticesinde bazı milliyetlerin bir kısım mensubunun farklı ulus devletlerin yurttaşları olmaları.

c) Dünya ticaretindeki gelişme ile ortaya çıkan nüfus akışı.

d) Batı Avrupa'ya 1960'larda başlayan işgücü akımı sonucunda oluşan etnik gruplaşmalar...

Özetle, Batı Avrupa'nın ırkçı geçmişi ve zihniyeti kendisinden farklı olanı tanımlamada çok kültürcülüğü üretmiştir. Çok kültürcülük, farklılıkların kutsanması ve kurumsallaştırılması üzerine kurulu yaklaşımdır. Çok kültürcülüğün kökeninde “Hristiyan beyaz insana ait olan kültürün üstünlüğü” düşüncesi yatmaktadır. Çok kültürcülük, bir yanda üstün ve saf Batı kültürünü öte yanda ise bu kültür ile asla ilişkisi olamayacak Asya ve Afrika kültürlerini varsaymıştır. Asya ve Afrika'dan gelen kültürler ile Avrupa kültürü arasında sağlıklı ve karşılıklı bir etkileşimi kabullenmemiştir.

Batı, çok kısa süre içinde kendi geçmişinin ürünü olan çok kültürcülüğü dünyanın diğer bölgelerindeki etnik nitelikli sorunların çözümü için bir politik araç olarak önermiştir. Böylece çok kültürcülük sadece bir Batı Avrupa ve kısmen Amerikan fenomeni olmaktan çıkarak etnik sorunlar için küresel bir çözüm önerisine dönüşmüştür. Ancak, AB sürekli Türkiye başta olmak üzere çevresine çok kültürcü politikalar önerirken, dört stratejik hedefinden birisinin ortak Avrupa kültürü oluşturmak olduğunu ilan etmiş ve bu amaca ulaşmak için çok büyük paralar harcamıştır.

Batı'nın dünyanın geri kalan bölümüne çok kültürcülüğü neden önerdiğini bir Batılı entelektüelin bir başka soruya verdiği cevapta bulmak mümkündür. Son yıllarda Batı Avrupa'da çok kültürcülüğe karşı alınan reddedici tavrı eleştiren Manchester Üniversitesi öğretim üyesi Terry Eagleton, İngiliz hükümetini kastederek, “İktidarın çok kültürlülükten rahatsız olmasının nedeni, çeşitliliğin toplumsal düzeni tehdit etmesi değil. Çeşitlilik tehlikeli, çünkü iktidar ve güç farklı yaşam biçimleri üzerinde hâkimiyet kuramaz; iktidar birliğe dayanır, fazla çeşitlilik içermeyen bir kültür iktidarın işlemesini sağlar...” demektedir.

Bu tespiti tersinden okursak, Türkiye dahil gelişmekte olan ülkelere, Batı tarafından neden “çok kültürcülük kültürü” ihraç edilmeye çalışıldığının cevabını vermiş oluruz: Etnik sorun yaşayan ülkelerde iktidarı zayıflatmak ve ülkenin etnikleşme sürecini güçlendirmek... Böylece kolonyalist bir mirasın emperyalist amaçla kullanıldığı görülmektedir.

Prof. Dr. Nuri Bilgin bu konuda “Farkçı yönde iddiaları bulunan Batı dünyası entelektüelleri, çoğu kez sosyal bütünleşme sorunları yaşamayan bir toplumda bireyler arası farklılıklar konusunda geliştirilen modelleri komüniteler düzeyine aktarmaktadırlar. Bu metodolojik eksiklik bir yana, bunlar başkasının evindeki farkçılığı teşvik etmektedir...” demektedir. Diğer bir ifade ile çok kültürcülük adına kolektif kimliğin ortadan kaldırılmasına çalışılmaktadır. Kolektif kimliği dağılan toplumlar, dağılırlar.

Kolonyalist bir mirası emperyalist amaçlarla kendisi dışındaki toplumların çözümü için öneren Batı, son yıllarda hızla çok kültürcülüğten uzaklaşmaya başlamıştır. Hollanda’da bir Müslüman’ın bir Hıristiyan’ı öldürmesi, bu ülkenin çok kültürlülük politikalarına son vermesine neden olmuştur. Amsterdam Üniversitesi Siyasal Kültür Profesörü Jos de Beaus, “Çok kültürcülük modelimiz pratikte çöktü. Demokrasilerin selameti için alt kültürlerin zayıflatılması gerekiyor...” demiştir. Büyük Britanya çok kültürlülüğü ulusal güvenliği için tehdit olarak görmeye başlamıştır.

5 Şubat 2011’de Münih Güvenlik Konferansı’nda bir konuşma yapan İngiltere Başbakanı David Cameron, devlet çok kültürcülüğünün İngiltere’de farklı kültürlerin birbirlerinden ayrı, hâkim kültürden ayrı farklı yaşamlar sürdürmesinin teşvik ettiğini söylemektedir.

Özetle, Avrupa’daki gelişme çok kültürcülüğten uzaklaşma doğrultusundadır. Türkiye nasıl çok kültürcülük ile izah edile-

mez ise tek kültürcülük ile de izah edilemez çünkü Türkiye'de tek kültürcülük değil, hâkim kültürcülük anlayışı devlete ve topluma egemen olmuştur.

Hâkim kültür çevresinde hem hâkim kültür ile hem de kendi aralarında etkileşim içinde birçok kültürün yaşayabildiği kültürel ortam sağlanmalıdır. Hâkim kültür yaklaşımının çok kültürcü politikalardan farkı, ayrılıkları ve farklılıkları kutsamamasıdır. Ayrılıkları ve farklılıkları geliştirmek değil, kültürel özgünlüklerini hâkim ve ortak bir kültürle etkileşim içinde muhafaza eden toplulukların oluşturduğu bir toplumu hedeflemektir.

Sonuç

Türkiye siyasal sisteminin ve onunla bağlantılı olarak siyasal bütünlüğünün önemli bir testten geçtiği bir dönem yaşamaktadır. Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran heyet, 1774'te Küçük Kaynarca Antlaşması ile başlayıp, 1921'de Sakarya Meydan Savaşı'na kadar devam eden 147 yıllık "geri çekilme, toprak ve insan kaybı ve nihayet yıkılma" süreçlerinin deneyimlerinden yola çıkarak, milli ve üniter devlet yapısını oluşturmuşlardır. Bir devletin yapısı oluşturulurken, bazı temel hususlar dikkate alınmak zorundadır. Dikkate alınması gereken hususlar öncelikle jeopolitik, tarihsel deneyim ve siyasi kültür, coğrafi genişliktir.

Anadolu coğrafyası gibi Eskidünya'nın üç kıtasını birleştiren eşsiz ve o kadar zor bölgeye yerleşen bir devletin üzerine kurulduğu jeopolitiğin gereklerine göre örgütlenmesi bir zorunluluktur. Anadolu jeopolitiği, Kafkasya, Ortadoğu ve Balkanların çekim ve itim güçlerinin kendi içinde bittiği bir

coğrafyadır. Kafkasya, Erzurum'da biter. Ortadoğu, Kahramanmaraş sınırına kadar ulaşır. Balkanlar ise İstanbul'da biter. Bu üç alt jeopolitik sistem dışında özellikle Boğazların varlığı Anadolu'yu tarih boyunca dış dinamiklerin baskı, etki, saldırı alanı haline getirmiştir. Böyle bir jeopolitik, milli ve üniter devleti Anadolu'da kurulan devletler için zorunluluk haline getirmektedir.

Bin seneden bu yana Anadolu'da siyasi egemenliğin bölünmesi hep zaaf olarak algılanmış, "Beylikler Dönemi" ve "Fetret Dönemi" diye adlandırılmıştır. Anadolu coğrafyasında "tek egemen", siyasi kültürün bir parçasıdır. Bugünkü kavramlarla üniter yapı normal durum iken diğeri anormalitedir.

Nihayet, Anadolu coğrafyası üç kıtayı birleştiren bir geçiş yeri olmakla birlikte bir federal yönetimi gerektirecek büyüklükte bir coğrafya da değildir. Türkiye ile ABD'nin Teksas eyaletlerinin büyüklüğü birbirine çok yakındır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Osmanlı İmparatorluğu'nun işgalden İstiklal Harbi neticesinde kurtarılabilen toprakları üzerinde kurulurken, Atatürk başta olmak üzere Cumhuriyet'i kuran heyet bu üç husus ile birlikte, 147 sene süren geri çekilme sürecinden çıkardıkları dersleri yeni devletin temellerine koymuşlardır.

Tayyip Erdoğan'ın "federal devletlerin güçlü olduklarına" dair önermesinin hiçbir nesnel temeli yoktur. Üstelik Erdoğan'ın siyasi tarihimize federal devleti mal etme girişimi de beyhude bir girişimdir. Osmanlı Devleti'nde hanedan, egemenliği asla gönüllü olarak paylaşmamış, bu konuda çok kıskanç olmuştur. Osmanlı Devleti'nin egemenliği paylaşmaya zorlandığı tek yer askeri bir yenilgiden sonra Mısır olmuştur. Bunun dışında Osmanlı açısından 19 milyon kilometrekarelik bir coğrafyanın 16 ve 17. yüzyıllarda yönetilebilmesi açısından mesele siyasi egemenliğin paylaşımı değil, idari taksimat olmuştur.

BEŞİNCİ BÖLÜM: ORTADOĞU'DA JEOPOLİTİK DÖNÜŞÜM VE TÜRKİYE İÇİN OLUŞTURDUĞU TEHDİT

Giriş

Türkiye, bütün kitap boyunca izah edilen devlet yapısının çözülmesi, milli kimliğinin yerine etnik kimliklerin konulması, ordu, polis, istihbarat ve jandarma sistemine bir casus/terör örgütünün hâkim olunmasına izin verilmesi sonucunda ağır bir iç kriz yaşarken, çevre coğrafyalarda Türkiye'ye sızrama riski çok ağır olan kırılmalar yaşanmaktadır. Üstelik bu ağır jeopolitik kriz ve kırılmalar, önümüzdeki yıllarda da devam edecektir.

Ortadoğu bölgesi, 1914-1918'den bu yana yaşadığı en büyük jeopolitik dönüşümden geçmektedir. 20. yüzyılın başında küresel bir savaş çerçevesinde Ortadoğu'da dört senede gerçekleşen jeopolitik dönüşüm, 21. yüzyılın başında daha geniş bir zaman dilimine yayılmıştır. 21. yüzyılda Ortadoğu'da jeopolitik dönüşüm, kökenleri 1991'de gerçekleşen 1. Basra Körfezi Savaşı sırasında atılmış olmakla beraber, 2003'te başlamış ve 2017 itibarı ile devam etmektedir. Ortadoğu'da gerçekleşen jeopolitik dönüşüm Libya, Yemen, Suriye ve Irak coğrafyalarında sürmekle beraber, önümüzdeki yıllarda diğer Ortadoğu ülkelerine de sızrama potansiyeline sahiptir.

Nitekim Amerikalı Ortadoğu uzmanı Robin Wright 28 Eylül 2013'te *New York Times* gazetesinde yazdığı "Imagining a Remapped Middle East" başlıklı makalesinde, "Ortadoğu'da 5 devletin parçalanacağını ve bölgede 14 yeni devletin kurulacağını" ileri sürmüş, uzun zamandan bu yana sürmekte olan ve 1. Dünya Savaşı sonrasında kurulan devletlerin sınırlarının tekrar mezhep, etnik grup veya aşiret kültürleri göz önüne alınarak çizilmeye çalışıldığı tartışmalarına yeni bir boyut kazandırmıştır.¹ Amerikan dış politikasının en önemli isimlerinden Henry Kissinger da Amerikan NBR radyosuna verdiği demeçte, "1919-1920 yıllarında kurulan ulusal sınırlar bir bütün olarak yıkılmalıdır..."² görüşünü savunmuştur. Keza tanınmış Amerikalı stratejist Charles Krauthammer'in 18 Haziran 2015'te *Washington Post* gazetesinde yazdığı *A New Strategy for Iraq and Syria* başlıklı yazıda Amerikan yönetimine "Mezopotamya'nın Balkanlaştırılması ABD'nin gidebileceği tek yoldur..."³ önerisinde bulunması da Ortadoğu'da bölünmenin Batı için bir süreç değil, bir politika olmaya başladığını göstermektedir. Ö. Taşpınar da, "Obama sonrasında kurulacak yönetimin artık Suriye'nin toprak bütünlüğünü sağlamanın mümkün olmadığını anlayacağını..."⁴ ifade etmektedir.

Ortadoğu'da sınırların tekrar çizilmesi görüşü sadece gazetelerde değil, artık resmi yetkililer tarafından resmi kurumlarda da savunulmaktadır. ABD 19. Genelkurmay Başkanı Org. Joseph Dunford, göreve atanmasıyla ilgili Senato Silahlı Kuvvetler Komitesi'nde yaptığı konuşmada, "Irak'ın Kürt ve Şii olmak

1. *New York Times*, September 28, 2013, Robin Wright, "Imagining a Remapped Middle East"

2. *Aydınlık*, 10 Eylül 2014

3. *Washington Post*, June 18, 2015, Charles Krauthammer, "A New Strategy for Iraq and Syria"

4. Ömer Taşpınar, "The future of Syria and Iraq: Time for SYRIAQ", *Today's Zaman*, 25 Haziran 2015

üzere iki devlete bölünmesini tasavvur edebileceğini ancak bir Sünni devletin oluşmasını tasavvur etmekte zorlandığını”⁵ ifade etmiştir. Esasen birçok kaynakta modern Ortadoğu’nun sınırlarını çizen 1916 tarihli Sykes-Picot Antlaşması’na dayalı sınırların sorgulandığı görülmektedir.⁶ Özetle, Ortadoğu’nun jeopolitiğinin yeniden yapılandığı bir süreç yaşanmaktadır.

Ortadoğu’da 1. Dünya Savaşı sonrasında ikinci parçalanma süreci 1991’de gerçekleşen Basra Körfezi Savaşı sonrasında başlamıştır. ABD’nin Irak ordusunu Kuveyt’ten çıkarmasından sonra Irak önce fiilen Kuzey Irak, Saddam denetiminde Orta Irak ve Şii isyancıların kontrolündeki Güney Irak olmak üzere üçe bölünmüştü. Daha sonra Washington, Saddam’ın Güney Irak’ı tekrar denetim altına almasına izin vermiştir. Ancak Kuzey Irak’ta fiili bir Kürt devleti ABD desteği ile kurulmuş ve 2003’e kadar korunmuştur.

ABD’nin Irak’a yönelik 2003’te gerçekleşen ikinci saldırısı, Ortadoğu’da halen yaşanmakta olan kapsamlı bir parçalanma sürecini tetiklemiştir. Bu tetiklemenin bir tesadüf değil, bir siyaset olması büyük bir ihtimaldir. Amerikalı orgeneral Wesley K. Clark, “11 Eylül’ün hemen sonrasında Pentagon’da Irak’ın işgalini/parçalanmasını Suriye, Lübnan, Libya, İran, Somali ve Sudan’ın izleyeceğinin planlandığını”⁷ belirtmiştir.

Bu noktada sorulması gereken üç soru vardır:

Birincisi, Pentagon’da yapılan “Ortadoğu’nun Balkanlaştırılması” planının daha derinde yatan tarihsel kökenleri var mıdır?

İkincisi, Ortadoğu’da olası parçalanmaların hepsi bir Amerikan projesi ile mi ilgilidir? Bu çerçevede Ortadoğu’nun bekle-

5. Yeniçağ, 11 Temmuz 2015, “Irak’ta Kürdistan devleti kurulabilir”

6. Dore Gold, The Demise of the Middle East Borders, http://www.israelhayom.com/site/newsletter_opinion.php?id=4441

7. Wesley K Clark, *Winning Modern Wars-Iraq, Terrorism and The American Empire*, 2004, s. 130

diği parçalanma sadece Orgeneral Clark'ın sıraladığı ülkeler ile mi ilgilidir yoksa Pakistan ve Wright'ın sıraladığı Yemen ve Suudi Arabistan da bu parçalanma sürecinin içinde mi olacaktır?

Üçüncü soru ise Türkiye'nin bu bölünme sürecinden kendisini kurtarıp kurtaramayacağıdır.

Kissinger'in Emri ve Lewis Planı

Petrol zengini Arap ülkelerinin Arap milliyetçiliği etrafında birleşerek Arap-İsrail savaşında İsrail'i destekleyen ülkelere karşı petrol ambargosu başlatmaları, Batı başkentlerinde şok etkisi yaratmıştır. Araplar, Abbasilerden bu yana ilk kez milli bilinç ile ortak hareket etmektedirler. Nixon yönetiminin milli güvenlik danışmanı ve dışişleri bakanı H. Kissinger, "Arap dünyasındaki milli bilincin nasıl dağıtılabileceği" ile ilgili bir çalışma yapılması talimatını vermiştir.

Kissinger'in ABD'de başlattığı süreçle ilgili açık kaynaklara geçen ilk toplantı Princeton Üniversitesi'nde Haziran 1978'de gerçekleştirilmiştir. Prof. Bernard Lewis'in başkanlığını yaptığı toplantıya Oryantalizm ve modern Arap tarihleriyle ilgili tanınmış isimler katılmıştır. Prof. Dr. Bernard Lewis, en önemli Ortadoğu uzmanlarından biridir. 1916'da İngiliz vatandaşı olan ve 2. Dünya Savaşı döneminde akademisyen kimliği ile İngiliz askeri istihbaratında çalışan Lewis, savaştan sonra Londra Üniversitesi'nde araştırmalarına devam etmiştir. 1974'te ABD'de Princeton Üniversitesi'ne geçen Lewis'in bu ülkenin Ortadoğu politikasının şekillenmesinde önemli katkıları olmuştur. Gerek Henry Kissinger ve Zbigniew Brzezinski gibi ulusal güvenlik danışmanlığı yapmış isimler gerekse Prof. Dr. Samuel Huntington gibi stratejistler, Lewis'ten çok köklü şekilde etkilenmişlerdir. B. Lewis'in "Lewis Planı" diye bilinen

ve 1970'lerden bu yana evrilerek gelişen jeopolitik vizyonu, “Ortadoğu’dan Hindistan’a kadar uzanan bölgede var olan milli devletlerin etnik ve mezhep hatları boyunca daha küçük devletlere bölünmesini” öngörmektedir. Lewis’in bu planı bazen Ortadoğu’nun “Lübnanlaşması” bazen de Ortadoğu’nun “Balkanlaşması” kavramları ile izah edilmiştir. Lewis, Roma İmparatorluğu’nun emperyal ilişkiler modelinden hareket etmektedir. Etnik temelde şekillenmiş devletçiklere geniş muhtariyetler tanınmakta ancak Roma üstün askeri gücü ile belirleyici askeri-politik güç olarak müdahale ederek yönetmektedir.⁸

Lewis’in başkanlığını yaptığı toplantıda 19. yüzyıl Osmanlı idarecilerinin uyguladıkları mezhep ve inançlara göre belirlenmiş sınırlar üzerinde çalışılması öngörülmüştür. Toplantıyı duyan *Yıllar Boyu* dergisi, toplantıya getirilecek İsrail planına göre, Ortadoğu’daki her mezhebin bir vatanı olmasının hedeflendiğini, Marunilerin Lübnan’da, Kürtlerin Suriye ve Irak’ta, Şiilerin Güney Irak ve İran’ın bir kısmında, Sünnilerin Suriye, Lübnan, Ürdün ve Filistin’de sınırları belli yurt sahibi olacaklarını ve bu ülkelerin hepsinin sonunda bir federasyon veya konfederasyonda birleşme planı üzerinde çalışıldığını ileri sürmüştür.⁹

Bu toplantıyla ilgili açık kaynaklarda ikinci bilgi *Executive Intelligence Review-EIR* adlı derginin 9 Eylül 1980 tarihli sayısında bulunmaktadır. *EIR*’de şöyle denmektedir:

“Lewis, Ortadoğu haritasının kapsamlı bir şekilde yeniden çizilmesini hedefleyen projelerin sponsorluğunu yaptı ve katıldı. Böyle bir haritanın yeniden çizilmesi projesi 1978’de

8. Joseph Brewda, “New Bernard Lewis plan will carve up the Mideast”, *EIR, Executive Intelligence Review*, Vol. 19, Number 43, October 30, 1992, s. 26

9. “Yıllar Boyu”, *Yakın Tarih* dergisi, Mayıs 1978, Sayı: 2, s. 33; *Yıllar Boyu Yakın Tarih* dergisinin sahibi Erol Simavi’dir. Genel yayın yönetmenliğini Çetin Emeç yapmaktadır. Sorumlu yazarları müdürü Eser Tutel’dir. 1978’de Türkiye’de bir derginin ABD’de bir üniversitede yapılan gizli bir toplantıyı bir ay önceden haberleşmesi nereden bakılırsa bakılsın çok önemli bir gelişmedir.

Princeton'da gizlice düzenlenmişti. Bir Arap kaynağa göre, toplantıda Osmanlı İmparatorluğu dönemindeki idari yapılanmanın çağdaş Ortadoğu'ya uygulanması ile ilgili bir plan ele alındı.”¹⁰

Princeton Üniversitesi toplantısından sonra Ortadoğu'da sınırların nasıl çizileceğini ele alan ilk açık bilgi İsrail'den gelmiştir.

Irak ve Suriye'nin Bölünmesi ve İsrail'in Güvenlik Stratejisi

Dünya Siyonist Örgütü'nün yayın organı *Kivunim* (Yönler) dergisinin Şubat 1982'de yayımlanan 14. sayısında gazeteci ve eski bir İsrailli diplomat olan Oded Yinon, “Irak ve Suriye'nin bölünmesi gerektiği” tezi ile Princeton Üniversitesi'nde başlayan düşünceyi bir başka boyutta geliştirmiştir. “İsrail İçin 1980'lerde Strateji” başlıklı yazıda Yinon, bu ülke için kalıcı güvenliği 1. Dünya Savaşı'ndan sonra yabancı güçler tarafından “geçici karttan evler” olarak çizilen Müslüman Arap dünyasının sınırlarının, yeniden çizilmesinde görmektedir.¹¹

Yinon, Türkiye ve İran'ın da etnik yapılarının istikrar sağlamaktan uzak olduğunu tartıştığı, bütün Ortadoğu ülkelerinin etnik yapılarını incelediği bölümden sonra, bu durumun İsrail için riskler ve sorunlar içermekle birlikte, çok kapsamlı fırsatlar da ortaya çıkardığını savunmaktadır.¹² Yinon'a göre Irak, İsrail'in güvenliği için Suriye'den daha büyük bir tehdittir çünkü daha güçlüdür ve onun parçalanması Suriye'nin

10. Mark Byrdman, “Balkanization plan gains momentum”, *EIR, Executive Intelligence Review*, September 9, 1980, s. 39

11. Israel Shakak, “The Zionist Plan for the Middle East” içinde, Oded Yinon, *A Strategy for Israel in the Nineteen Eighties*, s. 10

12. *Age* s. 13-14

parçalanmasından daha önemlidir. Yinon, Irak-İran Savaşı'nın Irak'ı parçalayacağına inanmıştır. Yinon, "İsrail'in güvenliği için Irak'ın üçe bölünmesi gerektiği" görüşünü ortaya atmıştır. Yinon'a göre Irak'ın bölünmesinde Osmanlı döneminde Basra, Bağdat, Musul idari bölünmesi esas alınarak, etnik ve mezhep temelleri üzerinde kuzeyde bir Kürt devleti, ortada bir Sünni ve güneyde Şii devleti kurulmalıdır.¹³

Yinon, Suriye'nin bugünkü sınırları içinde dört yeni devletin kurulmasının İsrail'in güvenliğini sağlayacağını ileri sürmektedir. Yinon'a göre bu bölünme şu şekilde olmalıdır:

"Suriye, etnik ve dini yapısına uygun olarak bugün Lübnan'da olduğu gibi çeşitli devletlere ayrışacaktır. Kıyıda bir Şii-Alevi devleti, Halep bölgesinde Sünni devleti, Şam'da buna düşman bir başka Sünni devleti, Havran-Kuzey Ürdün-Golan bölgesinde de bir Dürzi devleti. Bu yapı barış ve güvenliğimizin garantisi olacaktır ve bu hedef erişebileceğimiz kadar yakındır."¹⁴

Yinon'un makalesine atıfta bulunan Ralph Schoenman, *Siyonizm'in Gizli Tarihi* adlı eserinde şöyle demektedir:

"Irak devletini parçalamak cebir işlemi çözmeye benzemez. İsrail parçalanmanın ardından kurulacak uydu devletlerin sayılarını, nerede kurulacaklarını ve kimlerin üzerinde egemen olacaklarını kararlaştırmıştır."¹⁵

Yinon'un makalesini Kudüs Amerikan Girişimcilik Enstitüsü'nün raporu izlemiştir. Raporda, "Ortadoğu'da ulusalcılık ve ulusal kimlik yok edilmeli, bunun için de Ortadoğu Osmanlılaştırılmalıdır. Böylece bölgede Batı çıkarlarına karşı çıkacak ulusal güç ve direnç kalmayacak, sistemlerin çarkları

13. Age, s. 17

14. Age, s. 17

15. Ralph Schoenman, *Siyonizmin Gizli Tarihi*, Kardelen Yayınları, İstanbul 1992, s. 103-108

rahatlıkla işleyecektir. ABD için en tehlikeli düşman ve tehdit, bağımsızlık tehdididir...”¹⁶ görüşü savunulmaktadır.

1990'larda Washington'da Irak'ın Bölünmesi Projesi

1990'lı yıllarda bir Arap ülkesinin bölünmesi sürecinin ilk adımı atılmıştır. Kuveyt Savaşı'ndan sonra Irak artık kâğıt üzerinde bir ülkedir. Ancak bunun sadece bir başlangıç olduğu gazeteci Güneri Cıvaoglu ile iki Amerikalı subay arasındaki ilginç konuşmadan anlaşılmaktadır. Amerikalı subaylar Türkiye'yi de bölecek bir Büyük Kürdistan Projesi'nden bahsetmektedir.¹⁷ 1991'de Suudi Arabistan Büyükelçisi Yaşar Yakış'ın ayarladığı bir randevu ile gazeteci Güneri Cıvaoglu, çok iyi Türkçe bilen bir Amerikalı yarbay ile buluşuyor. Cıvaoglu, görüşmeyi şöyle anlatmaktadır:

“Körfez Savaşı sırasında Suudi Arabistan'dayım. ABD kumanda merkezi olarak kullanılan otelin bir odasında dinlediklerim dehşet verici. Amerikalı yarbay duvardaki harita üzerinde Türkiye'nin güneydoğusunu ve Kuzey Irak'ı işaret ediyor. Avucunu o coğrafyada dolaştırırken şöyle diyor:

‘Savaş bitecek. Amerika Irak'tan çıkacak. Giderken silahlarının büyük bölümünü bırakacak. Bunlar içinde ağır silahlar, roketler de olacak. Yöredeki Kürtler bu silahları alacaklar ve Türkiye'ye karşı kullanacaklar. Toprak isteyecekler. Türkiye, ya istedikleri toprağı verecek ya da vermeyecek ve savaşacak.’

Yarbay iyi derecede Türkçe konuşarak anlatıyor bunları. Kulaklarıma inanamıyorum.

16. Profesör Noam Chomsky, “The Fateful Triangle: The United States, Israel, and the Palestinians, 1983”ten aktaran Metin Aydoğan, *Birmeyen Oyun*, 68. Baskı, Umay Yayınları, İzmir, s. 67

17. *Milliyet*, 22 Haziran 2010, Güneri Cıvaoglu, “ABD’li yarbay”

‘Ya NATO ortaklığı, ya ülkelerimiz arasındaki dostluk?’ diye soruyorum, oralı olmuyor.

Yine de bunun “Amerikalı yarbayın kendi fantezisi” olabileceğini düşünüyorum. Ama birkaç dakika sonra bir başka odada yine Amerikalı bir rütbeliden aynı şeyleri dinliyorum. Bunun ‘bir mesaj olabileceğini’ düşünüyorum. İki Amerikalı subayın, Türk büyükelçisi tarafından alınmış bir randevuda, tanınmış Türk gazeteciye bu mesajı vermelerinin kendi fikirleri olduğunu düşünmek mümkün değildir.”

Prof. Dr. Bernard Lewis de Basra Körfezi Savaşı’ndan sonra *Foreign Affairs* dergisinde yaptığı değerlendirmede çok önemli iki tespit yapmaktadır: Birinci tespit, Ortadoğu’nun geleceğini tahlil ederken, Arap ülkelerinin Irak’a karşı birleşerek savaşmasının Arap milliyetçiliğine ağır bir darbe vurduğunu ve bundan sonra Ortadoğu’da tek çekici seçeneğin İslami kökten dincilik olduğudur. İkinci tespit ise Ortadoğu’nun Lübnanlaşabileceği tespitidir.¹⁸ Her iki tespit de doğruluğu zaman içinde ortaya çıkmıştır. Ancak bunu sadece Ortadoğu’daki doğal ve kendiliğinden gelişimin sonucu olarak görmek mümkün değildir. Dışarıdan Ortadoğu’ya müdahaleler bu süreçleri beslemiş ve hızlandırmıştır.

Eric Wallberg, 1996’da Richard Perle, James Colbert, Charles Fairbanks Jr, Douglas Feith, Robert Loewenberg, David Wurmser ve Meyrav Wurmser’in birlikte hazırladığı “A Clean Break: A New Strategy for Securing The Realm” adlı çalışmanın Yinon’un görüşlerini 2000’lere taşıdığını belirtmektedir.¹⁹ Richard Perle tarafından kaleme alınan bu çalışma Yinon makalesi kadar sert köşeler içermese de onun zihinsel yol haritasını izlemekte, Saddam’ın devrilmesini ve Suriye’nin ezilmesini önermektedir.²⁰

18. Bernard Lewis, “Rethinking the Middle East”, *Foreign Affairs*, 1991

19. Eric Wallberg, “Yeni Türkiye, Yeni Mısır’la Birlikte İsrail’i ‘Kontrol’ Edebilir”, *Turquie diplomatique*, 15 Mart-15 Nisan 2011, Sayı 26, s. 1 ve 38

20. Richard Perle, “A Clean Break: A New Strategy for Securing the Realm”

2000'lerde Pentagon'un Ortadoğu'yu Bölme Stratejisi

Org. Wesley K. Clark, 1997-2000 arasında NATO'nun Avrupa Birlikleri komutanı olarak görev yapmış ve Kosova Operasyonu'nu yönetmiştir. Clark, Irak'ın işgalinden sonra *Winning Modern Wars-Iraq, Terrorism and The American Empire* adlı bir kitap yayımlamıştır. Clark, Bush yönetiminin 11 Eylül sonrasında “Teröre Karşı Savaş” başlığı altında düzenlediği savaş stratejisini, özellikle de Irak'ın işgal edilmesini sert bir şekilde eleştirmiştir. Clark, Bush yönetimini şöyle tenkit etmektedir:

“Bush yönetiminin bizi El Kaide ile yapılacak gerçek bir savaşı yapmamak pahasına Irak ile bir savaşa ittiği, acele ettirdiği, yanlış yönlendirdiği ve maniple ettiği benim için açıktı.”

Org. Clark, Ortadoğu'da gerçekleşen süreci anlamamız için önemli olan bilgiler vermektedir:

“Kasım 2001'de Pentagon'a geri döndüğüm zaman yüksek rütbeli bir kurmay subay ile sohbet etme fırsatı buldum. Evet, hâlâ Irak'a karşı bir operasyon için iz sürüyorduk söylediğine göre. Ancak daha fazlası da vardı. Bu beş yıllık bir planın parçası olarak konuşulmuştu ve toplam yedi ülke söz konusuydu. Irak ile başlanacak, sonra Suriye, Lübnan, Libya, İran, Somali ve Sudan gelecekti. Evet, diye düşündüm, bu onların 'bataklığı kurutmak' diye konuştuklarında kastettikleri şeydi. Aynı zamanda bir Soğuk Savaş yaklaşımının da kanıtıydı. Terörizmin bir devlet sponsoru olması gerekirdi. Ve bu devlete saldırmak daha etkili olurdu.”²¹

Org. Clark'ın Pentagon'da dinlediği, Ortadoğu'da yedi ülkenin parçalanması ile ilgili politikanın hâlâ bir bütün olarak

21. Wesley K Clark, “Winning Modern Wars-Iraq, Terrorism and The American Empire”, 2004, s. 130

sürdürülüp sürdürülmediğini kesinlikle söyleyemeyiz ancak Amerikan ordusunun Irak'a ikinci girişinde başlattığı süreç, Irak'ın parçalanması süreci olmuştur.

Nitekim Yarbay Ralph Peters tarafından yayımlanan yarı resmi nitelikli *Armed Forces Journal* adlı dergide 2006 Haziran'ında yayımlanan "Blood Borders-How a Better Middle East Would Look" adlı makalede Ortadoğu'da mevcut sınırları radikal bir şekilde tasfiye eden ve yeni sınırlar öneren bir harita yayımlanmıştır. Peters herhangi bir subay değildir. Amerikan askeri dergilerinde çok sık makaleleri yayımlanan Yarbay Peters'in emekli olmadan önce son görevi Amerikan Savunma Bakanlığı istihbarat müdür yardımcılığıdır.²²

"Balkanlar ve Himalayalar arasındaki adaletsizliği ile ünlü topraklardaki en göz alıcı haksızlık, bağımsız bir Kürt devletin yokluğudur. Ortadoğu'da bitişik bölgelerde yaşayan 27 ile 36 milyon arasında Kürt vardır. Günümüz Irak nüfusundan daha büyük olan bu grup, düşük nüfus tahminini bile göz önünde bulundurduğumuzda Kürtleri dünyanın kendine ait bir devleti olmayan en büyük etnik grubu yapmaktadır. Daha kötüsü, Kürtler, Ksenofon'un zamanından beri yaşadıkları tepe ve dağların bulunduğu bölgeyi kontrol eden her devlet tarafından ezilmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri ve koalisyon ortakları Bağdat'ın düşmesinden sonra bu haksızlığı düzeltmek için ellerine geçen muhteşem fırsatı görememişlerdir. Uyumsuz parçaların birbirlerine Frankenştayn canavarını andıran şekillerde dikilmesinden oluşan bir devlet olan Irak, o anda üç küçük devlete bölünmeliydi. Korkaklık ve vizyon eksikliğinden bunu başaramadık ve Iraklı Kürtleri yeni Irak hükümetini desteklemeleri

22. MAHDİ Darius Nazemroaya, "Ortadoğu sınırlarını yeniden çizme planları: Yeni Ortadoğu projesi", <http://medyasafak.net/haber/1670/nazemroaya-ortadogu-sinirlarini-yeniden-cizme-planlari--yeni-ortadogu>

konusunda zorladık ki bunu iyi niyetimize karşılık olarak, isteyerek yapıyorlar. Ancak özgür bir halk oylaması gerçekleştirilecek olsaydı, hiç şüphemiz olmasın ki Irak Kürtlerinin neredeyse yüzde yüzü bağımsız olmak için oy verirlerdi.

Şiddetli askeri baskılara maruz kalan ve on yıllar boyunca 'Dağ Türkü' olarak nitelendirilmek suretiyle kimlikleri yok edilmek istenen Türkiye Kürtleri de aynı şekilde oy verirlerdi. Ankara'nın önünde bulunan Kürt sorunu son on yıl içerisinde bir miktar kolaylaşmış olmasına rağmen baskı yakın tarihlerde tekrar yoğunlaştı ve Türkiye'nin doğusundaki beşte birlik bölümü işgal edilmiş bir bölge olarak görülmelidir. Suriye ve İran Kürtleri de mümkün olsa bağımsız bir Kürdistan'a katılmak isterlerdi. Dünyanın meşru demokrasilerinin Kürt bağımsızlığını muzaffer kılmayı reddetmeleri medyamızı sık sık heyecanlandıran, beceriksizce yapılan hafif günahlardan çok daha kötü bir insan hakları ihmalidir. Ayrıca Diyarbakır'dan Tebriz'e kadar uzanan bağımsız bir Kürdistan, Bulgaristan ve Japonya arasında en Batı yanlısı devlet olacaktır.”²³

Elbette Peters'in bahsettiği bir nüfusun olup olmadığı konusu ciddi olarak tartışmalıdır. Bu büyüklükte bir nüfusun varlığını gösteren hiçbir somut veri yoktur. Ayrıca Kürdistan olmasını önerdiği bölgede Kürtler dışında, başta Türkler ve Araplar olmak üzere birçok milletten insan yaşamaktadır. Buna rağmen, Ralph Peters'in makalesi ve haritası sadece derginin sayfalarında kalmamış, NATO eğitim kurumlarına kadar girmiştir. Bu haritanın Napoli'de NATO Koleji'nde Türk subaylarının da bulunduğu bir toplantıda gösterilmesi, Türk genelkurmay başkanının Amerikan genelkurmay başkanı nezdinde protestoda bulunmasına yol açmıştır.

23. Makalenin Türkçesi için bkz. <http://entellektuel.s4.bizhat.com/entellektuel-post-6179.html>

Irak'ın Kademeli Olarak Parçalanması

Amerikan ordusunun Irak'ı işgali sonrasında Amerikalı generaller, eğer bazı Amerikan kaynaklarına inanmak gerekirse, CIA'in aksi doğrultudaki uyarılarına rağmen sadece Baas rejimini çökertmekle kalmamış, bilinçli bir şekilde Irak devletini ve ordusunu da çökertmiştir.

Irak'ta devletin çökertilmesini yeni devletin mezhep ve etnik köken bilinci üzerine kurulu yeni bir toplum yapısının oluşturulması takip etmiştir. Kürt bölgesi her an kopmaya hazır federe bölge olarak şekillendirilirken, Sünni Arap bölgesi ise Şii Arap baskısı altında Irak'ın bütünlüğüne yabancılaştırma süreci içerisine girmiştir. Burada anılması gereken husus, Irak Savaşı öncesi ve sırasında Başkan Bush'un Prof. Dr. B. Lewis ile haftada bir kez buluştuğu ve Irak'ın geleceğini görüştüğüdür. Princeton toplantısının yöneticisi süreci izlemektedir. İşgal sonrasında daha önce mezhebin sorulmasının ayıp sayıldığı bu ülkede, bir süre sonra insanlar sadece isimleri Ali veya Ömer olduğu için Sünni veya Şii çeteler tarafından kafaları kesilerek öldürülmeye başlanmıştır. Irak büyük bir mezhepsel içsavaşa sürüklenmiştir. Bu süreçte, daha önce iç içe yaşayan Sünniler ve Şiiler kendi bölgeleri sayılan bölgelere çekilmişlerdir. Sünniler yeni devlet kurulurken siyasal sistemden büyük ölçüde dışlanmışlardır. Kuzey Irak'ta ise Türkmenlerin bilinçli bir şekilde ezilmesine ve jeopolitik tasfiyesine Washington göz yummuştur.

Haziran 2015 itibarı ile Irak'ta devlet maddi ve manevi çöküş süreci içerisinde. IŞİD'in 2014'te Musul'u işgali sonrasında Bağdat'ı kontrol altında tutan Şii Araplar, ülkenin Araplar ve Türkmenler ile meskûn olan bölgelerinde meşru bir otorite oluşturamamışlardır. IŞİD'e karşı Musul'un işgalinden sonra başlatılan askeri harekâtlar da istenilen sonucu alamayınca Irak

devletinin moral çöküşü hızlanmıştır. IŞİD halen Irak'ın Musul başta olmak üzere önemli bölgelerini kontrol altında tutmaktadır. Bağdat üzerindeki IŞİD tehdidi de sona ermemiştir.

IŞİD'in Musul'u işgali ve daha sonra gerçekleştirdiği askeri operasyonlar Bağdat'ı zayıflatırken, Kuzey Irak Kürt Federe Bölgesi gelişmelerden önemli jeopolitik kazançlar elde ederek çıkmıştır. KDP, IŞİD tarafından işgal edilen büyük bir bölümü Irak Anayasası'na göre "tartışmalı bölge" olan yerleri almıştır. KDP, IŞİD'den aldığı bölgelerden "çıkmayacağını" açıklamıştır. Öte yandan KYB de IŞİD saldırısı sırasında mevzilerini boşaltan Irak ordusunun çekildiği başta Kerkük olmak üzere birçok tartışmalı bölgeyi işgal etmiştir. Mesut Barzani'nin Nisan 2015 sonunda Washington'a yaptığı ziyarette, ABD'den destek istemesi üzerine kendisine "bağımsızlık için 20 sene beklemesi gerektiği" nasihati verilmiştir. Ancak Barzani'ye Kürtlerin "işgal ettikleri bölgeleri ellerinde tutabilecekleri" sözü de verilmiştir.

Böylece, KDP'ye Doğu Musul (Akra-Musul arasında gaz ve petrol yataklarının olduğu bölge) ABD tarafından verilmiştir. KYB ise Kerkük'ün 9 petrol sahasından 7'sini işletmektedir. Kürtler, şimdi bir bölümünü ellerinde tuttukları Tuzhurmatu'nun tamamını istemektedir. Erbil ayrıca Diyala ilinin Hanekin, Cevla, Karatepe ve Cabbara şehirlerini talep etmektedir. Diyala ile Hanekin arasındaki çizgide Şii milisler ile peşmergeler arasında zaman zaman çatışmalar çıkmaktadır.

ABD'nin hedefi Irak'ın zayıf bir federal devlet (Bağdat) ve güçlü bir federe devlet (Erbil) şeklinde şekillenmesidir. ABD, Irak'ın kontrol dışı parçalanmasını ve altından kalkamayacağı bir bağımsızlık süreci içerisine girmesini istememektedir. Eğer Irak'ın kuzeyinde ilan edilen bağımsız devlet, ABD'nin askeri desteği ile bağımsızlığını korumaya zorlanırsa, bu maliyet ABD için ödenmesi zor olan bir maliyet olacaktır. Bundan dolayı, ABD bağımsızlık sürecini ertelemektedir.

Irak'ın ABD'den sonra (bazı konularda ABD'den de etkin) en önemli oyuncusu olan İran ise ABD'nin Irak'ın kuzeyinde Kürt devleti kurmasına karşıdır. Tahran, KDP'nin bağımsız Kürdistan'ı ilan etmesi durumunda "bağımsız Kürdistan'ı" ikiye bölmeye hazırdır. Erbil'de Barzani bağımsızlık ilan ederse Tahran'ın Talabani'yi Süleymaniye, Halepçe, Hanekin ve Kerkük'te KYB devletini kurmaya sevk etmesi büyük ihtimaldir.

Bölgenin etkisiz gücü Türkiye ise Barzani ve Sünni Araplarla bir ittifak kurmuştur. Ancak Türkiye'nin Barzani üzerindeki etkisi, İran'ın Talabani üzerindeki etkisi ile kıyaslanmayacak kadar azdır. Öte yandan AKP hükümeti, bölgede gerçek müttefiki olan Irak Türkmen Cephesi'ni ve Türkmenleri bilinçli olarak etkisizleştirmiştir.

Sonuç olarak Irak devleti jeopolitik olarak parçalanmış, varlığı harita üzerinde devam eden bir devlettir. Parçalanmanın resmileşmesi için uluslararası ve bölgesel konjonktürün uygun olması beklenmektedir. Irak'ın parçalanması durumunda İran, Basra şehri ile Bağdat'ın kuzeyi arasındaki bölgeye yayılan Şii Irak'ı tamamen denetimi altına alacaktır. İran aynı zamanda bağımsız Kürdistan devletçığının ilanı üzerine bağımsız Kürdistan'dan ayrılmasını sağlayacağı Kerkük, Süleymaniye, Halepçe ve Hanekin bölgesinde ikinci bir devletçığın oluşmasını sağlayacak ve kontrol edecektir. Öte yandan Sünni Araplar ise Musul merkezli olmak üzere Batı Irak'ta verimsiz bir alana sıkışacaklardır.

Wright, Irak'ın parçalanması durumunda, kuzeyde Suriye'nin kuzeyi ile birleşecek Kürdistan'ın kurulacağı, Sünni Irak'ın Sünni Suriye ile birleşerek ortaya bir Sünnistan'ın çıkacağını ileri sürmektedir.²⁴

24. *New York Times*, September 28, 2013, Robin Wright, "Imagining a Remapped Middle East"

Sudan'ın Parçalanması

Irak'ın parçalanma süreci devam ederken Sudan önce 1952-1973, sonra 1984-2005 arasında Sudan hükümeti ile Sudan Halk Kurtuluş Ordusu'nun taraf olduğu iki aşamalı uzun süren bir içsavaştan sonra parçalanmıştır. 2005 barışından sonra Güney Sudan özerkliğini ilan etmiştir. 9 Ocak 2011'de yapılan referandum sonucunda Güney Sudan bağımsız devlet olarak Sudan'dan ayrılmıştır. Bu süreçte Sudan Cumhurbaşkanı Ömer El Beşir'e 2009'da Uluslararası Savaş Suçları Mahkemesi tarafından "Darfur'da soykırım yaptığı" iddiası ile dava açılmıştır. Sudan içsavaşı bir yandan Müslüman-Hıristiyan çatışması diğer yandan Sudan'ın zengin petrol kaynakları üzerinde Batı ile Çin arasında gerçekleşen bir mücadele olmuştur. Sonunda Sudan parçalanmıştır. Petrol yataklarının bulunduğu Güney Sudan'da bağımsız bir devlet oluşmuştur.

Mısır: Arap Baharı ile Gelen "Yaratıcı Tahrip"

Tunus'ta bir seyyar satıcının kendisini ateşe vermesi ile başlayan "Arap Baharı" süreci, Ortadoğu'da yeni bir jeopolitik dönüşüm dalgasını tetiklemiştir. Bundan dolayı, başta ABD olmak üzere Batı dünyasının Arap Baharı sürecinde oynadığı rol çok tartışmalıdır. Amerikalı sistem dışı dış politika analizcilerinden F. W. Engdahl, ABD'nin Arap Baharı sürecinde uyguladığı politikaya "Yaratıcı Tahrip" adının verildiğini ileri sürmektedir.²⁵ Mısır'da Mübarek'i devirmek için gösterilerin

25. F. William Engdahl, "Egypt's Revolution: Creative Destruction for a Greater Middle East?", www.globalresearch.ca/egypts-revolution-creative-destruction-for-a-greater-middle-east

devam ettiği bir sırada Mısır Genelkurmay Başkanı Sami Hafez İnan'ın Washington'da olduğunu belirten Engdahl, internet üzerinden Mübarek'e karşı etkili bir mücadele sürdüren Müslüman Kardeşler üyelerinin de Amerikan askeri istihbaratı tarafından eğitildiğini iddia etmektedir. Üstelik Engdahl'a göre Müslüman Kardeşler-ABD işbirliğinin kökleri Nasır'a karşı ortak muhalefete kadar geri gitmektedir.²⁶

Engdahl, Mısır'daki ayaklanmanın Gürcistan ve Ukrayna'daki "Turuncu Devrimler'in" izlerini taşıdığını ileri sürmektedir. Engdahl, Mısır'da Müslüman Kardeşler ile bağlantılı ve Mübarek'e karşı isyanda önemli bir rol oynayan "Kefaya" (Yeter) hareketi ile Gürcistan'da 2003 Turuncu Devrimi'nde rol alan "Kmar" (Yeter)' hareketinin isim benzerliklerinin tesadüf olmadığını ileri sürmektedir.²⁷

Engdahl, "Kefaya" hareketi ile ilgili olarak RAND'a 2008'de Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı-Birleşik Komutanlık, Deniz Kuvvetleri, Deniz Piyadesi ve askeri istihbaratın sponsorluğu ile "The Kefaya Movement: A Case Study of a Grassroots Reform Initiative" adlı bir çalışmanın yaptırılmış olmasını tesadüf olarak görmemektedir.²⁸ Bu çalışmada Amerikan hükümetine Ortadoğu'da muhalif hareketleri enforsasyon teknolojileri konusunda eğitilmesine destek verilmesi önerilmektedir.

AB Dışişleri temsilcisi Javier Solana'nın eski danışmanı ve Conflicts Forum'un kurucu direktörü olan Alastair Crooke da Mısır'da ABD hükümeti ve diğer yabancı kaynaklar tarafından finanse edilen sürgündeki gruplardan bahsetmektedir. ABD'nin Şam Büyükelçiliği'nde yapılan bazı yazışmalara göre

26. Age, s. 1

27. F. William Engdahl, "Egypt's Revolution: Creative Destruction for a Greater Middle East?" s. 4

28. Rand Amerikan Hava Kuvvetleri'nin desteklediği bir düşünce kuruluşudur.

bu gruplardan çoğu ve bunlara bağlı televizyon kanalları, ABD Dışişleri Bakanlığı ve ABD merkezli vakıflardan on milyonlarca dolar para yardımı yanında eğitim ve teknik destek almışlardır. Bütün bu iddialara rağmen, ABD yönetiminin Mübarek'i devirmek için ne kadar etkin destek verdiğini söylemek mümkün değildir. Ancak Washington, Türkiye'de AKP'nin "ılımlı İslam" deneyiminden sonra, aynı tecrübenin Mısır'da da istediği sonucu alabileceği düşüncesine daha cesaretle bakmış olabilir. Ayrıca, Mübarek gibi çürümüş bir liderin arkasında durmanın maliyetinin de çok fazla ve gereksiz olduğu düşünülerek, onu deviren sürecin karşısında durmamış hatta belirli ölçülerde kolaylaştırmış olabilir.

Mısır'da Müslüman Kardeşler Yönetimi, ABD'nin beklediği politikaları uygulamayınca, Washington gerçekleşen askeri darbenin yanında yer almıştır. Ancak Mısır'da askeri darbe sorunu çözmüş değildir. Hatta Mısır, sistemli bir şekilde bir içsavaş ortamına doğru ilerleyebilir. Askeri rejimin bazı büyük kentlerde sadece gündüzlere hâkim olduğu ve Sina Yarımadası'nda sürekli çatışma ortamının sürdüğü düşünülürse Mısır'ın istikrardan çok uzak olduğu anlaşılabacaktır.

Libya: Parçalanma Sürecinde Bir Ülke

Tunus'ta başlayan ayaklanma 15 Şubat 2011'de Libya'ya sıçramıştır. İlk isyan Muammer Kaddafi rejimi tarafından dışlandığı düşünülen petrol zengini Bingazi bölgesinde başlamıştır. 19 Mart'ta Fransa'nın başını çektiği Batılı güçler Libya'ya müdahale kararı almışlardır. Batı ordularının desteğini alan isyancı güçler, 28 Ağustos 2011'de başkent Trablus'u ele geçirmişler ve 20 Ekim 2011'de Kaddafi infaz edilmiştir. Bu süreçte

en dikkat çekici husus NATO güçlerinin El Kaide militanları ile Kaddafi'ye karşı işbirliği yapmalarıdır.²⁹

Libya'da olanları anlamamız açısından İtalya Başbakanı Berlusconi'nin, 2011 Temmuz'unda yaptığı açıklama büyük önem taşımaktadır. Berlusconi, Libya'da NATO uçakları Kaddafi güçlerini İtalya'nın da katkısı ile bombalarken "Libya'da olanların bir halk ayaklanması olmadığını ve halkın Kaddafi'yi sevdiğini" söylemekte ve şöyle demektedir:

"Güçlü adamlar yeni bir dönemi hayata geçirmek için Kaddafi'yi devirmeye karar verdiler."

Berlusconi, kendisinin bu sürece destek vermesini de şöyle izah etmiştir:

"Amerika'nın baskısı, Cumhurbaşkanı Georgio Napolitano'nun duruşu ve parlamentonun kararı karşısında bana nasıl bir seçim kalmıştı ki?"³⁰

Kaddafi sonrasında Libya'da bir devlet düzeni tesis etmek mümkün olmamıştır. Bir millet bilincine ulaşmamış aşiretler coğrafyası olan Libya, Batılı petrol şirketlerinin de oluşturduğu ve teşvik ettiği zemin üzerinde hızla Trablusgarp, Bingazi ve Fizan bölgeleri çerçevesinde üçe ayrılma süreci içine sürüklenmektedir. Libya halen sonu görünmeyen bir içsavaş sürecinden geçmektedir. Bu içsavaşta taraflar dört büyük gruba ayrılmışlardır.

"Yeni Genel Milli Kongre Bağlıları" adlı grupta Libya Kalkan Gücü, Libya Devrimci Hücresi, Milli Muhafızlar, Amazih ve Tuareg Milisleri bulunmaktadır. Yeni Genel Milli Kongre Bağlıları, Türkiye, Katar ve Sudan tarafından desteklenmektedir.

29. NATO-El Kaide işbirliği konusunda yaygın bilgi arasından iki tanesi burada anılmaktadır. The "Liberation" of Libya: NATO Special Forces and Al Qaeda Join Hands "Former Terrorists" Join the "Pro-democracy" Bandwagon by Prof. Michel Chossudovsky, www.globalresearch.com ve www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/libya/8391632/Libya-the-West-and-al-Qaeda-on-the-same-side.html

30. voltageirenet.org. "Berlusconi says Libyans love Qaddafi: as Italians protest against NATO"

İkinci grubu “Libya Meclisi Bağlıları” oluşturmaktadır. Mısır, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan tarafından desteklenen bu grupta, Libya Milli Ordusu, Zintani Tugayları, Varşefana ve Tubu Milisleri bulunmaktadır.

Üçüncü grup “Cihatçı Yerel Yapılar”dır. Bu yapılar, Bingazi Şûra Konseyi Devrimcileri Bağlıları (Ensar el Şeria, Libya Kalkanı, 17 Şubat Şehitleri Tugayı), Derne Mücahitleri Şûra Konseyi (Ensar el Şeria-Derne, Ebu Salim Şehitleri), Ajdabiya Şûra Konseyi (Ensar el Şeria) örgütleri şeklinde yapılmışlardır.

Dördüncü grup ise her geçen gün etkinliği artan IŞİD'dir. IŞİD, Libya'da Barka, Trablus ve Fizan Vilayeti olmak üzere üç coğrafi zeminde örgütlenmiştir.

Suudi Arabistan Varlığını Sürdürececek mi?

Ortadoğu'da parçalanma sadece ABD'nin hedeflediği ülkelerle ilgili bir süreç değildir. ABD'nin en önemli müttefiki Suudi Arabistan da bölünme tehdidi ile karşı karşıya olan ülkeler arasındadır.

Suudi Arabistan, tarihin gerisinde kalmış bir ülkedir. Bir aileye ait olan, bu ailenin dini anlayışının topluma dayatıldığı ancak sahip olduğu petrol kaynaklarının ABD için öneminden dolayı Amerikan askeri ve istihbari desteği ile ayakta kalan Suudi Arabistan'ın geleceği ile ilgili Ralph Peters gibi Robin Wrigth da “mezhep ve aşiret zemininde bir parçalanma” öngörmektedir. Wright, Libya gibi milletleşememiş, hanedanın rüşvet batağındaki çürümüş yönetimindeki Suudi Arabistan'ın muhtemel parçalanma hatları olarak Kuzey Arabistan, Batı Arabistan, Güney Arabistan, Doğu Arabistan ve ortada Vahabistan'ı çizmektedir.

Yemen Tekrar Parçalanacak mı?

Arap Baharı'nın etkisi, Mart 2011'de Yemen'de de görülmeye başlanmıştır. Mart 2011'de Yemen polisinin göstericilere ateş açması sonucu 50 gösterici ölmüştür. Yemen Devlet Başkanı Ali Abdullah Salih, "içsavaş çıkabileceği" uyarısı yaparak olağanüstü hal ilan etmiştir. Körfez İşbirliği Konseyi üye ülkeleri Salih'in "görevden ayrılmasını, yetkilerini yardımcısı Abdurrahman Mansur Hadi'ye bırakmasını, muhalefet liderlerinin birinin başkanlığında seçime gidilmesini" teklif etmiştir. Bunun karşılığında Salih ve ailesine dokunulmazlık verileceği bildirilmiştir. Salih ise "görevinden ayrılmayacağını" ilan etmiştir.

Haziran 2011'de Başkanlık Sarayı'na yapılan saldırıda Salih yaralanmış ve tedavi için Suudi Arabistan'a gitmiştir. Eylül 2011'de geri dönmüş ve başkanlığı devretmek için yeni şartlar öne sürmüştür.

23 Kasım 2011'de Körfez İşbirliği Konseyi'nin önderliğinde Salih yetkilerini Riyad'da imzalanan bir anlaşma ile devretmiştir. Muhalefet liderlerinin önderliğinde birlik hükümeti kurulmuştur. Salih, Ocak 2012'de Umman'a gitmiştir.

7 Şubat 2012'de Abdurrahman Mansur Hadi başlattığı seçim kampanyasını 21 Şubat'ta kazanmış ve devlet başkanı olmuştur. Güney Yemen de başta Şii/Zeydi Husiler olmak üzere seçimleri boykot ederek Mansur Hadi iktidarını tanımamıştır.

Mansur Hadi karşıtı gösteriler 2 Mart 2012'de başladı. 9 Mart 2012'de Hadi'nin yemin ettiği gün Başkanlık Sarayı'na bombalı saldırı düzenlendi ve 30 kişi öldü. Saldırıyı El Kaide üstlendi. El Kaide 7 Mayıs 2012'de bir saldırı düzenleyerek 30 Yemenli askeri öldürdü. 21 Mayıs 2012'de milli bayram provalarındaki saldırıda 101 asker öldü. Saldırıyı Ensar el Şeria üstlendi.

Mansur Hadi'nin başkanlığı da Yemen'deki Şii/Zeydi Husiler tarafından tanınmadı. 2012-2014 yılları arası terör saldırıları devam etti. Husiler “hükümette tam olarak temsil edilmedikleri” gerekçesiyle hükümet güçleri ile çatıştı. Aralık 2014'te anayasa yapım sürecinde Mansur Hadi'nin Şii/Zeydi unsurların istediği şekilde varlıklarını kabul etmeyişi ve sisteme katmayışı, çatışmaların şiddetini artırdı. Yemen ordusu üzerinde önemli bir etkiye sahip Ali Abdullah Salih de bu noktada ordunun bazı unsurlarının Mansur Hadi lehine hareket etmesinin önünde durdu. Çatışmalar dolayısıyla başkent Sana'dan Aden'e kaçan Mansur Hadi Yemen'den kaçtı. Husiler Mansur Hadi'nin bulunması için 90.000 dolar ödül verileceğini açıkladı.

Yemen'de İran destekli Husilerin tamamen idareyi ele alması kaygısı karşısında liderliğini Suudi Arabistan'ın yaptığı Körfez İşbirliği Konseyi ülkeleri ve Mısır, hava operasyonu başlattı. Operasyona ABD istihbarat desteği verirken, Türkiye de destek verdiğini açıkladı. 25 Mart-21 Nisan 2015 tarihleri arasında “Kararlı Fırtına Operasyonu” olarak başlatılan hava saldırıları Suudi Arabistan'ın “amaçlanan hedeflere ulaşıldığını” açıklamasıyla durduruldu. Ancak Husilerin Suudi Arabistan'a düzenlediği saldırıların durdurulması ve Mansur Hadi'nin yeniden Yemen'e dönmesinin sağlanması için 22 Nisan 2015'te “Umudun Geri Döndürülmesi Operasyonu” başlatıldı. Mansur Hadi Yemen'e dönmediği gibi Husiler de saldırılarına devam etmektedir.³¹

Ortadoğu'nun Komşusu Pakistan'ın Sorunları

Pakistan, Ortadoğu'nun bittiği yerde başlayan bir ülkedir. Ancak bu başlangıç kültürel değil, coğrafi bir başlangıçtır.

31. Yemen'de olayların akışını özetleyen bilgi notu 21YYTE araştırmacısı Özdemir Akbal tarafından hazırlanmıştır.

SSCB'nin Afganistan'ı işgalinden sonra başlayan savaş ve daha sonra içsavaşın Afganistan'dan sonra en çok zarar verdiği ülke Pakistan olmuştur.

Afganistan savaşı, Pakistan'ı sürekli istikrarsızlaştırmış, içten içe çürütmüştür. Pakistan'da yaşanan çürüme sürecini Amerikan istihbarat raporlarından izlemek de mümkündür. CIA, 2000 yılında yayımlanan "2015 Öngörü Raporu"nda Pakistan ile ilgili olarak şu yargıya varmaktadır:

"Pakistan çok daha parçalı, münzevi ve uluslararası mali yardıma çok daha bağımlı bir ülke haline gelecektir."

Bu öngörünün büyük ölçüde gerçekleştiği görülmektedir. 2005 yılında yayımlanan bir başka Amerikan raporunda ise Pakistan için "Yugoslavya benzeri bir kader" öngörülmüştür:

"2015 yılı itibariyle Pakistan, başarısız bir devlet olacak; içsavaş batağına saplanacak; ülkede kan gövdeyi götürecektir; eyaletler arasında düşmanlıklar artacak; nükleer silahların denetimine yönelik bir mücadele patlak verecek ve topyekûn bir Talibanlaşma yaşanacaktır."

ABD Ulusal İstihbarat Konseyi'nin 2008'de yayımlanan "Küresel Eğilimler 2025" adlı bir raporunda Pakistan'ın geleceğine ilişkin "eğer 2025 yılına kadar parçalanmadan varlığını sürdürürse Peştun kabilelerinin daha geniş çaplı bir bütünleşmeye gideceği ve Pakistan ile Afganistan'ı birbirinden ayıran Durand Hattı'nı silmek için birlikte hareket edecekleri; böylelikle Pakistan'da Peştunlara ayrılan bölgenin hudutlarını, Pakistan'da Pencabiler, Afganistan'da ise Tacikler ve diğerleri aleyhine genişletecekleri" iddiası yer almıştır

Pakistan'ın geleceğiyle ilgili bu tespitleri daha da vahim hale getirecek husus, Amerikan ordusunun Afganistan'dan çekilmesinden sonra Afgan içsavaşının etkilerinin daha yıkıcı bir şekilde Pakistan'a yansıma ihtimalidir.

Öte yandan Pakistan, Belucistan'da devam eden ayrılıkçılık sorunu ile de karşı karşıyadır. Belucistan, Pakistan'ın en büyük eyaletidir. 12 milyon nüfusa sahip olan Belucistan'ın İngiliz koloni yönetiminin verdiği özerkliğinin, Pakistan'ın kurulmasından sonra kaldırılması, bugüne değin beş isyana neden olmuştur. İran ve Pakistan arasında bölünmüş olan Belucistan'ın her iki tarafında da milliyetçilik akımları Batı tarafından desteklenmektedir. Genel çürüme sorunu üstüne binecek olan bir Belucistan'ın bağımsızlığı meselesi, Pakistan için aşılması zor bir sorun olabilir. Ancak Pakistan'ın bütün bu sorunlarına rağmen nükleer bir güç olduğu unutulmamalıdır. Diğer bir nükleer güç olan SSCB'de etnik sorunlar temelinde ayrıışmış olmasına rağmen, nükleer potansiyel Pakistan'ın ayrışma sürecini bu ülkedeki gibi yavaşlatan bir etki yapabilir.

Suriye'de Ne Olacak?

Suriye için "küçük Ortadoğu" kavramı kullanılmaktadır. Suriye'de altı büyük etnik-dinsel grup, Sünni Araplar, Nusayriler, Türkmenler, Kürtler, Hristiyanlar ve Dürzilerdir. Sünni Araplar nüfusun yüzde 59'unu, Nusayriler yüzde 14'ünü, Türkmenler yüzde 8'ini, Kürtler yüzde 9'unu, Hristiyanlar yüzde 5'ini ve Dürziler yüzde 2-3'ünü oluşturmaktadır. Mezhepsel bölünme ise Müslümanlarda Sünni, Nusayri, Şii ve Dürzi olmak üzere dörde ayrılmaktadır. Sünniler yüzde 75, Nusayriler yüzde 14, Şiiler yüzde 1, Dürziler yüzde 2-3 civarındadır. Sünniler Hanefi, Şafi ve Selefiler olarak ayrılmaktadır. Şia içinde ise İsmaili, Kızılbaş ve Caferi olmak üzere üç grup vardır. Yüzde 5 civarında olan Hristiyanlar ise Ortodoks, Katolik, Süryani, Protestan ve Asurilerden oluşmaktadır.

Suriye'nin içyapısı sadece mezheplerin ve etnik grupların varlığı açısından değil, bunların tarihsel kurumsallaşmaları açısından da uzun soluklu bir içsavaş için çok uygundur. Nasil Lübnan kurumsallaşmış bir etnik mozaik olarak şekillenmiş ve Lübnan içsavaşı bu kurumsallaşmış etnik mozaikin parçaları arasında gerçekleşmiş ise Suriye de gizli kurumsallaşmış bir etnik mozaiktir. Osmanlı Devleti'nin 1918'de Suriye'den çekilmesinden sonra ülkeyi işgal eden Fransız manda yönetimi, var olan etnik ve dinsel farklılıkları kurumsallaştıran ve birbirlerine karşı kullanan bir politika izlemiştir. Fransız manda yönetimi oluşturduğu parlamentoyu da etnik ve mezhep gruplar zemininde kurmuştur.

Suriye'yi din ve mezhep hatları boyunca örgütleyen Fransız manda yönetimi, Nusayri ve Dürzileri ayrı devletçikler olarak örgütlemiştir. Sünni Araplar ise 1925'te Halep ve Şam Suriye Devleti olarak örgütlenmiştir. Nusayri ve Dürzilerin Suriye'ye katılmasına ancak Eylül 1936'da Suriye'nin bağımsızlığını tanıyan antlaşmayla izin vermiştir.

Suriye'nin bağımsızlığını kazanmasından sonra da dış güçlerin etnik ve mezhep gruplarını kullanarak Suriye siyasetine müdahale ettikleri görülmüştür. ABD ve İngiltere, 1950'lerde Dürzileri ve Bedevileri silahlandırmıştır. Irak ve Ürdün de Nusayrilere karşı Sünni terör eylemcileri yollamıştır. Hafız Esad ile birlikte Suriye'de etkin bir otoriter rejim oluşmuştur.

AB Dışişleri Temsilcisi Javier Solana'nın eski danışmanı olan Alastair Crooke, daha 2011 senesinde ABD ile işbirliği yapan bazı İslamcı grupların Selefi isyancıları Suriye'ye karşı kullanmayı düşündüklerini ileri sürmüştür. Suriye'deki Selefi grupların IŞİD dahil büyük bir bölümü El Kaide kökenli/bağlantılıdır. Bu gruplar Irak Savaşı sonrasında Irak'ta Amerikan ordusu ve Şii partilere karşı savaşmışlardır. Etkileyici bir iç-savaş deneyimi olan bu gruplar Irak'taki çatışmaların durması

sonrasında Suriye'ye geri dönmüşlerdir. Plana göre bir Selefi isyanı Suriye hükümetinden büyük bir tepki çekecek, bunun ardından da halkın büyük bir bölümü kutuplaşarak devlete karşı düşmanlık duymaya başlayacak, çıkacak içsavaşa Batı'nın müdahalesi kaçınılmaz hale gelecektir.³²

Böylece başlayan Suriye isyanı ilk aşamasında ABD-Türkiye-Suudi Arabistan-Katar ekseninden önemli destek görmüştür. Basra Körfezi ülkeleri, Suriye'de isyanın mali boyutunu finanse ederken ABD, isyancı güçlerin Türkiye üzerinden geçiş ve silahların koordinasyonunu sağlamıştır. Burada amaç, "Müslüman Kardeşler'i, cihatçı Seleflerin sağlayacağı askeri destek ile iktidara taşımak" olarak konulmuştur. Ancak, ABD'nin Libya büyükelçisinin Trablus'ta Selefler tarafından öldürülmesi üzerine Washington, cihatçı selefler ile işbirliği projesini durdurmuştur. Washington, aynı yaklaşımı AKP hükümetinden de talep etmiştir. AKP hükümeti ise Beşar Esad'ı devirme projesine bir tutku olarak bağlı kalmayı tercih etmiştir. Böylece, zaman içinde ılımlı muhalif unsurların muhalefet içinde etkisi azalırken, El Kaide/El Nusra ve IŞİD'in Suriye'de etkisi artmıştır.

Öte yandan Suriye rejimi Rusya-İran-Hizbullah ekseninden çok yoğun bir askeri, ekonomik ve politik destek almıştır. Bu sayede Esad rejimi beklenenden öte bir direnç göstermiştir. Suriye'de içsavaş Haziran 2015 itibarı ile yeni bir aşamaya ulaşmıştır. Esad rejimi gerek insan kaynaklarının azalması gerek Rusya ve İran'ın Esad'a azalan destekleri sonucunda savunma pozisyonuna geçmek zorunda kalmıştır. Esad'ı savunma pozisyonu almaya zorlayan bir gelişme de Türkiye ve Suudi Arabistan'ın kuzeyden, Ürdün ve Katar'ın güneyden El Nusra başta olmak üzere muhalefete yönelik yeni destek politikasıdır.

32. Alastair Crooke'nin 15 Temmuz 2011'de *Asia Times*'de yayımlanan makalesinin Türkçesi için bkz. *Turquie diplomatique*, 15 Ağustos-15 Eylül 2011, Sayı 31, s. 14-15

Bu destek politikası sonucunda askeri imkânlarla kavuşan, daha iyi koordine olan muhalefet güçlerinin etkinliği artmıştır.

Bir yandan Esad rejimi ile bağlarını hiçbir zaman koparmayan PKK ise diğer yandan “İŞİD ile savaş” adı altında önce Ayn El Arap’ta ABD’nin askeri müttefiki konumuna yükselmiştir. Ekim 2014’te Ayn El Arap’ın İŞİD’e karşı hava(ABD)-kara(PKK) savunmasından sonra, PKK-ABD ilişkileri, bir sivil toplum örgütü üzerinden görünürde “mayın ve bubi tuzakları temizleme” alanlarında devam etmiştir. ABD-PKK ilişkisi nihayet Haziran 2015’te Tel Abyad’ın İŞİD’in elinden alınmasında hava(ABD)-kara(PKK) operasyonu olarak gerçekleşmiştir. Artık bu ilişki hiç gizlenmemekte hatta Batı strateji araştırmalarında “PKKISTAN: Brought to You by American Close Air Support (PKKistan: Sana Yakın Amerikan Hava Desteği ile Getirildi)” başlıklı makaleler yayımlanmaktadır.³³ Böylece Suriye’nin kuzeyinden Akdeniz’e uzanan bir koridor açılması projesi büyük bir ilerleme kaydetmiştir.

2015 yazında Suriye içsavaşı yeni bir aşamaya girmiştir. Bu aşamanın özelliği muhalefet güçlerinin arkasındaki uluslararası ittifakların sağladığı yeni destek politikasının çatışmalar üzerinde oynadığı rolün belirleyici olmaya başlamasıdır. Kuzeyde Türkiye-Suudi Arabistan ittifakı tarafından desteklenen muhalif güçler, Esad güçleri karşısında ilerleme sağlıyorlar. Yine kuzeyde, ABD’nin desteklediği PKK/PYD güçleri, İŞİD karşısında ilerleme kaydediyorlar. Güneyde ise Ürdün-Katar ittifakının desteklediği muhalif güçlerin etkili olduğu görülüyor. Yine güneyde İsrail tarafından üzerinde çalışılan ve şimdiye kadar rejime sadık olan Dürzilerin bir bölümü muhalefete kaymış görünüyor.

33. Aaron Stein, PKKISTAN: BROUGHT TO YOU BY AMERICAN AIR SUPPORT, June 22, 2015, <http://warontherocks.com/2015/06/pkkistan-brought-to-you-by-american-close-air-support>

Esad güçlerinde ise belirgin bir yorulma görülmektedir. Esad rejiminin insan ve ateş gücünü önemli ölçüde yitirdiği ileri sürülüyor. Buna rağmen, Esad rejimi hâlâ savaşı kaybetme noktasından çok uzak görünüyor çünkü aksi iddialara rağmen Rusya ve İran Esad rejimine olan desteklerini devam ettiriyor. Rusya'dan düzenli olarak silah ve cephane akışı devam ediyor. İran ise Afgan Hazar'a elit güçler dahil savaş alanına yeni askeri güçler sokmaya devam ediyor. Esad'ın savaş alanlarındaki en önemli destekçisi olan Hizbullah'ın da çatışmalardan olumsuz etkilendiğini söylemek mümkün değil. İsrail istihbaratı, Hizbullah'ın Suriye içsavaşında kazandığı deneyimden ve yeni kadrolardan büyük ölçüde endişeli. Bu büyük desteğe rağmen, Esad rejimi artık bütün Suriye'yi yeniden kontrol altına alacak bir askeri-politik atılımı gerçekleştirebilecek güçte görünmemektedir. Son aşamada Rusya ve İran'ın verdiği büyük destek Şam'ın etkinliğini artırmış olsa da Şam'ın sınırları üzerindeki denetim ancak gevşek federasyon ile yönetilen bir Suriye şeklinde olabilir. Rusya ve ABD'nin Suriye'de PKK konusundaki farkları, ABD'nin PKK'ya federe bir devlet vermek isterken, Moskova'nın Şam'ı küstürmemek için özerk bölge çerçevesinde süreci şekillendirmek olarak görülmektedir.

Özetle, Suriye içsavaşının sonunu belirleyecek olan tarafların savaş alanında kazandıkları zafer değil, masa başında bulacakları çözümdür. Masada bulunacak çözüm, Suriye'nin geleceğini belirleyecektir.

Suriye'nin geleceği belirlenirken, tarafları destekleyen ülkeler, kendi politik hedeflerini Suriye üzerinden gerçekleştirmeyi hedeflemektedirler. Rusya, Suriye'nin Akdeniz kıyısında oluşacak bir merkezini güçlü çekirdek bir Nusayristan'ın oluşturduğu Suriye üzerinden Akdeniz'deki Rus filosuna liman hakkı elde etmek ve Kırım'ı ilhakının kabulünü sağlamak peşindedir. İran ise hem nükleer görüşmelerde avantaj sağlamıştır hem bir

Nusayristan, İran içinde Hizbullah ile iletişim için yeterli olacaktır. Suudi Arabistan, Suriye'nin bölünmesi ile Arap dünyası içinde güçlü bir rakibinden kurtulacaktır.

İsrail ise federalleşme üzerinden parçalanacak bir Suriye'nin kendisi için tehdit olmaktan çıkacağını ve Golan Tepeleri'ni isteyecek kimsenin kalmayacağını hesaplamaktadır.³⁴ Üstelik Tel Aviv, kuzeyinde oluşacak küçük federe bir Dürzi kuşağının İsrail'in güvenliğine olan faydasının farkındadır. İsrail açısından en önemli gelişme, Suriye'nin kuzeyinde kurulacak ve Akdeniz'e ulaşacak olan bir Kürdistan'ın gerçekleşmesidir. Böylece, İsrail 50 seneden bu yana izlediği Ortadoğu'daki en büyük jeopolitik gelişmenin gerçekleşmesini sağlayacaktır.

PKK kontrolündeki Türkiye'nin Ortadoğu ile coğrafi ilişkisini kesen Kürt koridoru kuşağı, Kerkük başta olmak üzere Irak'ın kuzeyindeki petrol kaynaklarının Akdeniz'e ve oradan Avrupa/ABD'ye ulaşmasını sağlayacaktır. Ayrıca, Batı'nın yeni müttefiki olacak Kürdistan ekonomik ve askeri olarak yaşama kabiliyetine kavuşurken, Doğu Akdeniz'de doğal gaz rezervleri üzerinde Türkiye ile rekabete giren, Kıbrıs Rum kesimi ile ittifak kuran yeni bir unsur olarak ortaya çıkacaktır.

Ürdün'de ise Suriye ve Irak'ın Sünni Arap bölgelerinin bu ülkeye bağlanması tartışması gittikçe yoğunlaşmaktadır.³⁵ Ürdün'ün Suriye ve Irak'ın Sünni Arap bölgelerini ilhak etmesi görüşü 2002 yılına kadar geri gitmektedir.

Türkiye hariç içsavaşı destekleyen devletler, diplomasi masasına oturmadan önce destekledikleri güçlerin en avantajlı jeopolitik konuma ulaşmasını sağlama çabası içindeler. AKP

34. Dilek Yiğit, "İsrail ve Dürziler", <http://www.21yyte.org/tr/arastirma/orta-dogu-ve-afrika-arastirmalari-merkezi/2015/07/08/8227/israil-ve-durziler>

35. "ISIL Impact on Jordan: Amman Pushes Back", Middle East Briefing, 2 July 2015, <http://mefbriefing.com/?p=1775> ve IS threat could push Jordan beyond its borders, Osma Al Sharif, Al Monitor, 1 July 2015, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2015/07/jordon-intervention-iraq-syria-isis.html>

hükümetlerinin ise Suriye'de akılcı olmayan bir Esad'ı devirme tutkusu ve akıldışı "Müslüman Kardeşler'i iktidara taşıma ülküsü" dışında hiçbir hedefi olmadı.

Bugün gelinen nokta Mart-Nisan 2017 itibarı ile Suriye politikasının çok boyutlu iflasıdır. Bu iflasın ağır sonuçları halen Cerablus-Azez arasında gerçekleşen Fırat Kalkanı operasyonu ile Suriye içsavaşının Türkiye'ye taşmasını engelleyecek ve PKKistan'ın Akdeniz'e ulaşmasını engellemek amacı ile gerçekleştirilmiştir. Ancak Fırat Kalkanı operasyonu Moskova'nın örtülü desteği, Şam ve Tahran'ın onayı ile yapılmasına rağmen, ABD'de yeni başkanın seçilmesinden sonra, Erdoğan'ın Moskova'yı göz ardı ederek, ABD'ye yaklaşmak istemesi üzerine Rusya ile olan ittifak da bozulmuştur. Bugün hem ABD hem Rusya, Türkiye'yi baskı altına alacak şekilde PKK ile askeri ve politik ilişkiler geliştirmektedirler.

Önümüzdeki dönemde Suriye'nin önünde beş mümkün jeopolitik model bulunmaktadır. Bu beş model şu şekilde ifade edilebilir:

1. Esad'lı toprak bütünlüğünü üniter devlet ile koruyan Suriye.
2. Esad'sız toprak bütünlüğünü üniter devlet ile koruyan radikal İslamcı/Selefi Suriye.
3. Esad'lı federal Suriye.
- 4) Esad'sız federal Suriye.
- 5) Parçalanmış Suriye.

Görülen en muhtemel ve yakın sonuç, Şam'da sırası ile Esad'ın olduğu ve Esad'ın olmadığı federal Suriye modelinin gerçekleşmesidir. Ancak bu model, aynen Irak'ta olduğu gibi etnik ve mezhep fay hatları boyunca çizileceği için kısa bir süre

sonra bölünme ve bağımsız devletlere ayrılma potansiyeline sahip olacaktır. AKP'nin büyük bir şehvetle yürüttüğü Esad'ı devirme politikası, Suriye'de PKK'ya bir devlet hediye etme noktasına gelmiştir. Bu noktaya gelindikten sonra dahi Erdoğan Mart 2017'de "Suriye'de milli ordu kuracağız" diyerek, Esad rejimini sözde tehdit etmeye devam etmektedir. Bu durum Suriye politikamızın ne kadar çaresiz olduğunu göstermektedir.

Türkiye için en önemli güvenlik sorunu Esad'lı veya Esad'sız, geçiş döneminde Esad'lı sonrasında Esad'sız bir federal Suriye modeli oluşurken, "bu modelin Türkiye'nin güvenlik çıkarlarını koruyacak şekilde" oluşmasının sağlanmasıdır. Halen, Suriye'nin oluşması planlanan yeni jeopolitiğinin Araplar, Nusayriler, Kürtler ve Dürziler şeklinde olacağı görülmektedir. Oysa yukarıda altı çizildiği gibi Suriye'de altı büyük etnik/dini grup vardır: Sünni Araplar, Nusayriler, Kürtler, Türkmenler, Hristiyanlar ve Dürziler.

Suriye, federal zeminde yeniden örgütlenirken Türkmenler, aynen Irak'ta olduğu gibi siyasi olarak tasfiye edilme tehlikesi ile karşı karşıyadırlar. Esasen, Suriye'nin kuzeyinde Türkmen yerleşim bölgeleri PKK/PYD tarafından kapsamlı bir etnik temizlik ile Türkmensizleştirilmektedir. Türkmensizleşmenin en radikal örneklerinden birisini Irak'ın 450 bin nüfuslu Türkmen merkezi Telafer, 2004-2015 arasında gerçekleşen saldırılar sonunda büyük ölçüde yaşamıştır. Şimdi Barzani Telafer'in KDP bölgesine dahil edilmesine çalışmaktadır. Suriye'de gerçekleştirilen etnik temizlik ile PKK denetiminde federe Kürdistan jeopolitiği oluşturulmaktadır. Türkmen coğrafyasının Türkmensizleştirilmesi bir yandan etnik anlamda homojen bir Kürdistan oluşturulmasını diğer yandan Kürdistan'ın Akdeniz'e ulaşmasını sağlamaktadır. Bu durum, Türkiye'yi derhal ve netice alacak şekilde Suriye'de devam eden sürece müdahale etmeye zorlamaktadır.

Türkiye için en iyi model, zamana yayılacak bir demokratikleşme içinde olacak Esad'lı toprak bütünlüğünü koruyan üniter Suriye modelidir. Ancak Türkiye'nin bu modeli sağlamaya tek başına gücü yetmeyeceği gibi, artık Rusya ve İran da bu modelin gerçekleşebilirliğine olan inançlarını yitirmiştir.

Bu durumda Türkiye için uzun vadeli yaşamsal çıkarlarını korumanın tek yolu, federal/özerk bölgeler esasında bir Suriye oluşurken, Türkmenlerin de kendi jeopolitiklerinde federe bir devlet çerçevesinde örgütlenmelerini sağlayacak bir politikanın izlenmesidir. Türkiye, bu modeli gerçekleştirme şansını Irak'ta yitirmiştir ve bunun bedelini çok ağır bir şekilde ödemektedir.

Bu amaçla Ankara'nın önümüzdeki dönemde atması gereken adımlar şu şekilde sıralanabilir:

1. Türk ordusu, Azez-Cerablus arasında kontrol ettiği sahayı mümkün olan en uç sınırlara kadar hızla genişletmelidir. Suriye'deki harekât bir Özel Kuvvet harekâtı olmaktan çıkarılıp, konvansiyonel ordu harekâtına dönüşmelidir. Askerin sayısı ve ateş gücü artırılmalıdır.

2. Güvenliği sağlanan bölgelere özellikle Suriye'den kaçan Türkmenlerin yerleştirilmesi çalışmaları başlatılmalıdır. Bu coğrafya, sahip olduğu ağırlıklı Türkmen dokusuna tekrar sahip olmalıdır.

3. Türkiye-Suriye sınırında tam denetim sağlanmalıdır. Böylece, Türkiye, Suriye içsavaşında IŞİD ve El Nusra başta olmak üzere değişik selefi örgütlerin cephe gerisi ve lojistik üssü olmaktan çıkarılmalıdır.

4. PKK'nın Türkiye üzerinden insan, silah ve her türlü lojistik tedarik etmesi engellenmelidir.

5. Türkiye sadece Suriye Türkmen Meclisi üzerinde Türkmenlere ve ılımlı dost Sünni Arap unsurlara destek olmalıdır. Suriye Türkmen Meclisi'nin uluslararası konferanslara Türk-

menlerin tek siyasal temsilcisi olarak katılmaları sağlanmalıdır. Türkmenlerin özerklik veya federe devlet talepleri Ankara tarafından desteklenmelidir.

6. Suriye'nin kuzey kuşağında bulunan ve PKK ile büyük çelişki yaşayan Türkiye dostu Kürt aşiretlerle hızla olumlu ilişkiler kurulmalı ve bu aşiretler PKK'ya karşı desteklenmelidir.

7. IŞİD ve diğer Selefi örgütlerin Türkiye içindeki lojistik kaynakları ve uyuyan hücreleri hızla tasfiye edilmelidir. Bu konuda ABD, İran ve Rusya ile iletişim ve işbirliği kanalları açık tutulmalıdır.

8. PKK'nın Türkiye tarafında Türkiye-Suriye sınırından askeri ve politik olarak uzaklaştırılması sağlanmalıdır. Ayrıca, terör örgütü PKK'nın Güneydoğu Anadolu'da kırsalda ve kentlerde kurmuş olduğu etkinlik tasfiye edilmelidir.

9. Şam ile irtibat kurulmalı, Esad rejiminin ılımlı muhalefet ile ilişkileri teşvik edilmelidir.

10. Etnik temizliğe maruz kalan Arapların ve Türkmenlerin evlerine geri dönmeleri sağlanmalıdır. Bu amaçla, PKK/PYD'nin Suriye unsurlarına yönelik olarak kademeli baskı gerçekleştirilmelidir. Etnik temizlikle ilgili Türk protestoları, ABD ve AB nezdinde sürekli ve etkili bir şekilde gündemde tutulmalıdır.

11. Suriye Türkmenlerine yönelik olarak hızla askeri eğitim ve silahlandırma programı uygulanmalıdır. Bucak ve Halep ile Halep'in kuzey kırsalından başlayarak, Suriye Türkmenlerinin coğrafyalarını her türlü saldırıya karşı koruyabilecekleri bir savunma sistemi kurmaları sağlanmalıdır.

12. Esat rejimi ile irtibat kurulurken, Suriye Türkmenlerinin ayrıca Bayır-Bucak bölgesinde yoğunlaşarak yerleşmeleri için gereken önlemler alınmalıdır. Bu bölge ileride oluşacak federal Suriye içindeki Türkmen federe devletinin temelini oluşturacaktır. Şam, kuzeyinin, Türkiye ile olan sınırının bir

PKKistan tarafından tamamen işgal edilmesini arzu etmeyecek, Türkiye ile doğrudan temasın sürekli olmasını isteyecek bir jeopolitik yapılanmayı tercih edecektir.

13. İlimli muhalif unsurlara yönelik askeri yardım ve politik destek artırılmalıdır.

14. Türkiye'de bulunan 3,5 milyon Suriyelinin yurtlarına dönmelerini sağlayacak önlemler hızla alınmalıdır.

15. Türkiye, bundan sonra Suriyeli misafirlere “sıfır noktasında yardım” politikasını hızla benimsemelidir. Türkiye içine daha fazla misafir alınmamalıdır. Türkiye içindeki misafirlerin imkânlar ölçüsünde hızla kamplarda barındırılması politikası benimsenmelidir.

Sonuç

Ortadoğu'da geniş bir zamana yayılan, bazen birbirinden kopuk izlenimi vermekle birlikte netice olarak sınırların yeniden çizilmesi hususunda aynı noktalarda birleşen genel bir vizyon/politika/plan/süreç mevcuttur. Jeopolitik vizyonlar hızla gelişmezler. Zaman içinde teorik olarak olgunlaşan jeopolitik tezler, küresel ve bölgesel koşulların elvermesi durumunda yaşama geçirmek isteyen güçlerin çabası neticesinde mevcut jeopolitiği değiştirerek yerine geçerler. Soğuk Savaş'ın sona ermesi ile Ortadoğu'da SSCB'nin yıkılmasının ortaya çıkardığı güç boşluğu, Irak'ın Kuveyt'i işgal etmesini ve ABD'nin Kuveyt'i işgal eden Irak ordusunu çıkarmak için müdahale etmesini kolaylaştırmıştır.

On sene süren bir ara dönem sonunda ABD, Irak'ı işgal etmiş ve bu ülkenin fiilen bölünmesinin altyapısı oluşmuştur. Sudan, Güney ve Kuzey olarak ikiye bölünmüştür. Libya'da

NATO'nun muhalefeti desteklediği bir içsavaş sonrasında Kadafi rejimi devrilmiş, ülke bir kaos ve parçalanma sürecine itilmiştir. Suriye içsavaştan çok ağır bir darbe almıştır ve fiilen bölünmüş bir ülkedir. Yemen, bölünme sürecinden geçmektedir. Suudi Arabistan'ın geleceği büyük belirsizlikler taşımaktadır.

Geleceği büyük belirsizlikler taşıma süreci içerisine giren bir ülke de Türkiye'dir. Türkiye'nin toprak bütünlüğü için en büyük tehdit olan PKK, Ortadoğu'daki jeopolitik dalgalanmalardan istifade etmektedir. PKK, Suriye'deki içsavaşı da değerlendirmiş ve Kuzey Suriye'de devletleşme süreci içine girmiştir. Ayrıca PKK ile müzakere süreci terör örgütünü güçlendirmekte ve meşrulaştırmaktadır. Önümüzdeki yıllarda bir yandan Ortadoğu'da devam eden dalgalanmalar öte yandan Türkiye içinde meşrulaşma süreci içinde olması, PKK'nın Türkiye için oluşturduğu tehdidi daha da büyük hale getirecektir.

Türkiye'de devletin Irak ve Suriye'den farklı bir şekilde çözülme sürecinden geçtiği görülmektedir. PKK/HDP'nin "açılım süreci" adı verilen "çözülme süreci" sonucunda Kars'tan Mardin'e kadar uzanan alanda birinci parti çıkmasının, süreç kendiliğinden gelişirse jeopolitik sonuçlarının olması kaçınılmazdır. PKK, seçim sonuçlarını bir referandum gibi yansıtmıştır. Önümüzdeki dönemde Suriye'deki ve Irak'taki gelişmelerin Türkiye üzerindeki etkileri daha da yıpratıcı olacaktır. Sonuç olarak, Irak ve Suriye parçalanmanın eşiğindeki ülkelerken Türkiye de bu ülkelerin parçalanmasından sonra hızla gereken önlemleri almazsa parçalanmaya aday ülkedir.

Türkiye, Ortadoğu'da yaşanan jeopolitik şekillenmenin Irak'taki boyutunu engelleyememiş veya kendi lehine şekillendirememiştir. Türkiye, Ortadoğu'da yaşanan ve önümüzdeki 20 yılda da yaşanmaya devam edecek olan jeopolitik parçalanmanın kendisine yönelecek etkilerini en aza indirmek amacıyla gelişmeleri etkisiz bir şekilde izlemek yerine, haritanın

kendi menfaatlerini koruyacak şekilde çizilmesi için gereken önlemleri almak zorundadır. Bunu yaparken Türkiye milli ve üniter devlet yapısını, milli kimliğini güçlendirmek ve korumak zorundadır. Başkanlık ve eyaletler, Türkiye'nin jeopolitik bütünlüğünü korumayı mümkün olmaktan çıkaracaktır. Yoksa Ortadoğu'nun jeopolitik kırılmaları Türkiye'yi de sarsacaktır. Özetle mevcut haritamızın tehdit altına girmesini engellemek görevi ile karşı karşıyayız.

Son cümle olarak ülkemizin güvenlik yapılarının tarihlerindeki en kötü seviyelerini gördüğü bugün etrafımızdaki ateş coğrafyasında milli üniter devlet olarak var olmaya devam etmemiz için hata yapma lüksümüz ve şansımız neredeyse hiç kalmamıştır. Bu noktada gelecek 1000 yılda da var olmamız ancak yeniden yapılandıracağımız bir milli politik yapı ve bu yapının iktidarıyla gerçekleşebilecektir.

Türk'ün Vatanla İmtihanı

- Bölünme anayasasına neden karşıyım?
- Milliyetçilerin tavrı ne olacak?
- Devlet Bahçeli başkanlık sistemini neden destekliyor?
- Ekonomik kriz ekonomik çöküşe mi gebe?
- KKTC tasfiye mi edilecek?
- Sermaye neden yurtdışına kaçıyor?
- Türkiye eyaletlere mi ayrılacak?
- Milyonlarca Suriyeliye vatandaşlık verildiğinde ne olacak?
- Planlanan şey kontrollü kaos mu?
- FETÖ'nün bahar planı nedir?
- Kimler evet, kimler hayır diyor?
- İki partili sistemde MHP'nin geleceği ne olacak?
- Referandumda evet çıkarsa ne olur, hayır çıkarsa ne olur?
- Erdoğan aslında başkanlığı neden istiyor?
- Referandum sonrası Türkiye'yi bekleyen uluslararası gelişmeler nedir?
- 15 Temmuz'un karanlık saatleri nelerdir?
- Terör örgütleri neyi bekliyor?

15

www.destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

www.destekdukkani.com

15 Temmuz 2016'da kitap satışta

ISBN: 978-6053112426

9 786053 112426